

Rapport

Utfallet för statens budget

– del av ESV:s underlag till årsredovisning för staten 2017

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2018-03-15, reviderad 2018-04-27

Dnr: 2017-01241

ESV-nr: 2018:32

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Eva Engberg och Jonas Larsson

Förord

Ekonomistyrningsverket (ESV) överlämnar årligen Utfallet för statens budget som är en del av underlag till årsredovisning för staten i enlighet med 4 § förordningen (2016:1023) med instruktion för ESV. Enligt 3 § förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten ska vårt underlag innehålla sex olika delar, denna rapport innehåller tre av dem:

- en uppföljning av utfallet av utgiftstaket för staten,
- utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt av statens lånebehov, och
- en redovisning av hur myndigheterna har utnyttjat de bemyndiganden som regeringen gett dem med stöd av 6 kap. 1 § första stycket budgetlagen (2011:203).

Rapporten innehåller även övriga uppgifter som rör utfallet för statens budget mot bakgrund av 23 § förordningen om underlag för årsredovisning för staten. Den innefattar bl.a. realekonomisk fördelning av budgetens utgifter, redovisning mot av riksdagen beslutade finansiella befogenheter utöver anslag och beställningsbemyndiganden samt analys av förändring av anslagsbehållningar.

I en annan rapport lämnar ESV samtidigt de återstående tre delarna av underlaget till statens årsredovisning, i enlighet med förordningen. De är:

- En resultaträkning, en balansräkning, en finansieringsanalys och noter
- En redovisning av utvecklingen av statsskulden
- En resultaträkning och en balansräkning avseende EU-medel samt en kassamässig redovisning av anslag och inkomstitlar avseende in- och utbetalningar till och från Europeiska unionen.

Enligt 10 kap. budgetlagen (2011:203) är regeringen redovisningsskyldig inför riksdagen för de tillgångar som regeringen förvaltar och förfogar över. Regeringen ska också redovisa den verksamhet som bedrivs av staten, statens skulder och övriga ekonomiska åtaganden.

Årsredovisningen ska bl.a. innehålla en uppföljning av utgiftstaket, utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt statens lånebehov.

ESV överlämnar *Utfallet för statens budget – del av ESV:s underlag till årsredovisning för staten 2017* till regeringen den 15 mars 2018. De statliga myndigheternas slutliga rapportering till statsredovisningen vid ESV ligger till grund för utfallet. Utfallet för statens budget ingår efter beredning i Regeringskansliet i

Årsredovisning för staten 2017, som ska lämnas till riksdagen senast den 15 april året efter budgetåret.

Kvalitetsgranskning av årsredovisning för staten

Myndigheternas inrapportering till statsredovisningen ska stämma överens med myndigheternas årsredovisningar. Därmed ligger myndigheternas årsredovisningar till grund för utfallet för statens budget. Riksrevisionen genomför en årlig revision av myndigheterna och deras årsredovisningar vilket är den huvudsakliga kvalitetsgranskningen av underlaget. ESV har också etablerade rutiner för att kvalitetssäkra underlaget till Årsredovisning för staten, under arbetets gång. Underlaget kvalitetskontrolleras också genom Finansdepartementets arbete med att producera skrivelsen till riksdagen. Kvalitetssäkringen vid ESV innefattar bl.a. formella kontroller, rimlighetskontroller och kontroller av att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar. Vi analyserar dessutom informationen med dokumenterade metoder för de beräkningar och förutsättningar som gäller för konsolideringsarbetet.

I detta ärende har generaldirektör Clas Olsson beslutat.

Experten Eva Engberg och utredaren Jonas Larsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även avdelningschefen Pia Heyman, enhetschefen Kristina Johansson, experten Svante Hellman samt utredarna Jerker Jonsson, Sofia Larsén och Johan Svensson deltagit.

Innehåll

Förord	3
Kvalitetsgranskning av årsredovisning för staten.....	4
1 Sammanfattning	7
2 Utfallet för statens budget	8
2.1 Saldot i statens budget 2017	8
2.2 Statens budget 2016 och 2017	10
2.3 Utgiftstaket för staten.....	12
3 Inkomster i statens budget 2017	13
3.1 Statens skatteinkomster	13
1100–1200 Skatt på arbete	14
1300 Skatt på kapital	16
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	17
1500 Skatt på import.....	21
1600 Restförda och övriga skatter.....	21
1700–1900 Avgående poster och periodiseringar	22
3.2 Övriga inkomster.....	23
2000 Inkomster av statens verksamhet	24
3000 Inkomster av försäld egendom.....	29
4000 Återbetalning av lån	29
5000 Kalkylmässiga inkomster	30
6000 Bidrag m.m. från EU	31
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	33
4 Utgifter i statens budget 2017	34
4.1 Utgifter i statens budget – sammanfattning	34
4.2 Systematisering av avvikelserna mot budgeten.....	42
4.3 Indragningar	46
4.4 Överskridanden	48
5 Utfall per utgiftsområde	50
5.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse	51
5.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	54
5.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.....	58
5.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet	59
5.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	62
5.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap	64
5.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	67
5.8 Utgiftsområde 8 Migration.....	71
5.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	77
5.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning.....	80
5.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.....	85

5.12	Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	88
5.13	Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering.....	91
5.14	Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	94
5.15	Utgiftsområde 15 Studiestöd	99
5.16	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	101
5.17	Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	107
5.18	Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.....	110
5.19	Utgiftsområde 19 Regional tillväxt	113
5.20	Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård	115
5.21	Utgiftsområde 21 Energi.....	118
5.22	Utgiftsområde 22 Kommunikationer.....	120
5.23	Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	127
5.24	Utgiftsområde 24 Näringsliv.....	130
5.25	Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	133
5.26	Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.....	135
5.27	Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen	138
5.28	Förändring av anslagsbehållningar.....	140
5.29	Riksgäldskontorets nettoutlåning.....	142
5.30	Kassamässig korrigerering	149
5.31	Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.....	152
6	Underliggande saldo och engångseffekter	156
6.1	Underliggande saldo 1990–2017	156
6.2	Engångseffekter 2017.....	157
7	Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget	161
7.1	Transfereringar	163
7.2	Konsumtion.....	167
7.3	Investeringar.....	168
7.4	Räntor och finansiella transaktioner.....	169
8	Beställningsbemyndiganden	170
9	Övriga finansiella befogenheter och garantier	171
9.1	Utlåning	171
9.2	Garantier.....	172
9.3	Övriga krediter	175
9.4	Inomstatliga lån.....	176
	Bilaga 1 Specifikation av inkomster i statens budget 2015-2017	
	Bilaga 2 Specifikation av utgifter i statens budget 2017	
	Bilaga 3 Specifikation av bemyndiganden 2017	
	Bilaga 4 Realekonomisk fördelning av statens budget 2013-2017	

1 Sammanfattning

Enligt riksdagens beslut uppgick utgiftstaket för staten till 1 274 miljarder kronor för 2017. De statliga utgifterna, som omfattades av utgiftstaket uppgick till 1 229 miljarder kronor. Taket för statens utgifter 2017 underskreds alltså med 45 miljarder kronor.

Inkomsterna i statens budget uppgick till drygt 1 001 miljarder kronor, vilket är 22 miljarder kronor högre än beräkningen i statens budget.

Utgifterna m.m. i statens budget blev knappt 940 miljarder kronor, vilket är 33 miljarder kronor lägre än beräkningen i statens ursprungliga budget. I förhållande till totalt anvisat belopp (den ursprungliga budgeten och ändringsbudgetarna) blev utgifterna drygt 49 miljarder kronor lägre. I ändringsbudgetarna anvisades 16 miljarder kronor.

Saldot i statens budget 2017 blev ett överskott på nästan 62 miljarder kronor. I den ursprungliga budgeten beräknades ett överskott på drygt 7 miljarder kronor. Överskottet blev alltså 54 miljarder kronor högre än beräknat.

2 Utfallet för statens budget

Enligt 10 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) ska årsredovisningen för staten innehålla utfallet på budgetens inkomstitlar, anslag och statens lånebehov. Statens lånebehov är detsamma som saldot i statens budget men med omvänt tecken. Ett positivt saldo innebär att staten har möjlighet att amortera på statsskulden. Ett negativt saldo innebär att staten behöver låna.

Med statens budget menas den ursprungliga budgeten sammanställd av riksdagen i december 2016 (bet.2016/17:FiU10). Med totalt anvisade medel menas däremot summan av både statens ursprungliga budget och de beslut om ändringar i budgeten som riksdagen har fattat under året. En mer utförlig redovisning finns i bilaga 1 Specifikation av inkomster i statens budget och bilaga 2 Specifikation av utgifter i statens budget.

2.1 Saldot i statens budget 2017

Budgetsaldot blev 62 miljarder kronor 2017 (tabell 1). I budgeten beräknades saldot till 7 miljarder kronor. Saldot blev därmed 54 miljarder kronor högre än beräknat. Inkomsterna blev knappt 22 miljarder kronor högre och utgifterna blev knappt 33 miljarder kronor lägre än vad som beräknades i statens budget.

Tabell 1 Utfallet för statens budget 2017

Miljoner kronor

	Statens budget	Ändrings-budget	Utfall 2017	Skillnad mot statens budget
Totala inkomster	979 734		1 001 394	21 660
Statens skatteinkomster	1 023 715		1 049 925	26 211
Övriga inkomster	-43 981		-48 531	-4 551
Totala utgifter m.m.	972 376	15 860	939 619	-32 757
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	954 701	15 860	930 181	-24 521
Statsskuldsräntor m.m.	16 468		10 569	-5 899
Förändring av anslagsbehållningar	-7 019			7 019
Riksgäldskontorets nettoutlåning	8 226		-2 945	-11 171
Kassamässig korrigerig	0		1 814	1 814
Budgetsaldo	7 358		61 775	54 417

Statens skatteinkomster blev 26 miljarder kronor högre beräknat

Inkomsterna i statens budget beräknades uppgå till 980 miljarder kronor. Utfallet blev 1 001 miljarder kronor, vilket är 22 miljarder kronor högre än beräknat. Skatteinkomsterna för staten blev 26 miljarder kronor högre än beräknat och övriga inkomster blev 5 miljarder kronor lägre än beräknat. Det är främst skatt på kapital och konsumtion som blivit högre.

Övriga inkomster blev 5 miljarder kronor lägre än den av riksdagen beslutade budgeten för 2017. Det beror främst på att inga större försäljningar av statens egendom gjordes under 2017.

I tabell 2 redovisas de utgiftsområden m.m. som har mer än 1 miljard kronor i skillnad mellan statens budget och utfallet.

Tabell 2 Utgifter som skiljer sig mer än 1 miljard mot statens budget 2017

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändringsbudget	Utfall	Skillnad mot statens budget
4 Rättsväsendet	42 467	1 408	44 064	1 598
7 Internationellt bistånd	34 990	1 785	36 707	1 717
8 Migration	32 580	6 841	40 034	7 453
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	68 496	1 948	67 411	-1 085
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	107 052	120	101 868	-5 184
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	32 635	70	23 931	-8 704
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	75 657	13	71 559	-4 098
15 Studiestöd	22 434		19 671	-2 763
16 Utbildning och universitetsforskning	72 381	676	71 098	-1 283
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 765	40	3 803	-2 962
22 Kommunikationer	55 115	43	53 296	-1 819
26 Statsskuldsräntor m.m.	16 468		10 569	-5 899
27 Avgiften till Europeiska unionen	29 586		24 224	-5 362
Riksgäldskontorets nettoutlåning	8 226		-2 945	-11 171
Kassamässig korrigerering	0		1 814	1 814
Övriga utgifter	367 524	2 917	372 514	4 990
Summa utgifter m.m. i statens budget	972 376	15 860	939 619	-32 757

Utgifterna blev 49 miljarder lägre än budgeterat

Utgifterna i statens budget uppgick till 940 miljarder kronor. Det är 33 miljarder kronor (3,4 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 49 miljarder kronor (4,9 procent) lägre än totalt anvisat. Inom 10 av de 27 utgiftsområdena blev utgifterna mer än 1 miljard lägre än vad som anvisades i statens budget. Inom de tre utgiftsområdena 4 Rättsväsendet, 7 Internationellt bistånd och 8 Migration blev utgifterna mer än 1 miljard högre än vad som anvisades i statens budget.

2.2 Statens budget 2016 och 2017

I tabell 3 redovisas utfallet för statens budget för 2016 och 2017. Utfallet för statens budget visar för 2017 ett överskott på 62 miljarder kronor, vilket är 24 miljarder kronor lägre än 2016.

Tabell 3 Utfallet för statens budget 2016-2017

Miljoner kronor

	Utfall 2017	Utfall 2016	Skillnad mot 2016
Totala inkomster	1 001 394	1 002 697	-1 303
Statens skatteinkomster	1 049 925	1 044 026	5 899
Övriga inkomster	-48 531	-41 330	-7 202
Totala utgifter m.m.	939 619	917 396	22 223
Utgiftsområden exkl. statsskuldräntor m.m.	930 181	899 096	31 084
Statsskuldräntor m.m.	10 569	1 743	8 826
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-2 945	14 764	-17 710
Kassamässig korrigerig	1 814	1 792	22
Budgetsaldo	61 775	85 301	-23 525

Statens inkomster minskade med 1 miljard kronor mellan 2016 och 2017. Statens skatteinkomster ökade med 6 miljarder kronor (0,6 procent) medan övriga inkomster minskade med drygt 7 miljarder kronor och det beror på att utdelningarna från statens aktier minskade och att avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet ökade. De högre skatteinkomsterna beror på att statens skatteintäkter, dvs. periodiserade skatter för 2017, beräknas ha ökat med knappt 39 miljarder kronor (3,8 procent). Det beror främst på högre intäkter från arbetsgivaravgifter och mervärdeskatt. Periodiseringarna dvs. den post som gör att skatterna blir inkomstnärliga, har däremot minskat med 33 miljarder kronor. Den stora förändringen av periodiseringarna förklaras främst av att hushåll och bolag inte placerat lika mycket kapital på skattekonto under 2017. Det beror även på betalnings- och uppbördsförskjutningar mellan åren. Till skillnad från periodiseringar, som beror på att betalningen av skatten sker året efter, så har kapitalplaceringar ingen koppling till uppbörden av skatt men påverkar ändå tillfälligt statens inkomster och budgetsaldot.

Utgifterna ökade med 2,4 procent

Utgifterna i statens budget ökade med 22 miljarder kronor (2,4 procent) mellan 2016 och 2017.

De allmänna bidragen till kommunerna ökade med 12 miljarder kronor (13,1 procent). Det beror på att kommunerna och landstingen har kompenenserats för ökade kostnader för bl.a. flyktingar, sjukvård, komvux, avgiftsfri tandvård och öppenvård för unga och gamla och utökad matematikundervisning i grundskolan.

Inom utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. ökade utgifterna med 9 miljarder kronor (506,4 procent). Det beror på flera faktorer. Bland annat blev överkurserna vid emission 7 miljarder kronor lägre än 2016. Utgifterna för andra områden ökade också. Samtidigt minskade utgifterna för vissa områden. Bland annat betalade Irland tillbaka lånet till Sverige i förtid. Lånet uppgick till 5 miljarder kronor.

Tabell 4 visar de utgiftsområden inklusive posterna Riksgäldskontorets nettoutlåning och kassamässig korrigerings som hade störst förändringar av utfallet mellan 2016 och 2017.

Tabell 4 Utgifter i statens budget 2016-2017

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2017	Utfall 2016	Skillnad mot 2016
4 Rättsväsendet	44 064	42 289	1 776
7 Internationellt bistånd	36 707	31 971	4 736
8 Migration	40 034	41 251	-1 218
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	67 411	63 371	4 040
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	101 868	105 614	-3 745
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 658	35 928	-1 270
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	88 660	86 106	2 554
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	23 931	19 200	4 731
16 Utbildning och universitetsforskning	71 098	66 026	5 072
22 Kommunikationer	53 296	50 087	3 209
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	17 225	15 898	1 327
25 Allmänna bidrag till kommuner	105 566	93 350	12 216
26 Statsskuldsräntor m.m.	10 569	1 743	8 826
27 Avgiften till Europeiska unionen	24 224	30 350	-6 125
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-2 945	14 764	-17 710
Övriga utgifter	223 253	219 448	3 804
Summa utgifter m.m. i statens budget	939 619	917 396	22 223

2.3 Utgiftstaket för staten

Riksdagen fastställde utgiftstaket för 2017 till 1 274 miljarder kronor i samband med att budgeten för 2017 beslutades. Samtliga utgiftsområden, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m., omfattas av utgiftstaket. I de takbegränsade utgifterna ingår även pensionsutgifter som inte ingår i budgeten. De benämns därför ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten. Enligt utfallet för statens budget 2017 uppgick de utgifter som omfattas av utgiftstaket till 1 229 miljarder kronor. Det innebär att det statliga utgiftstaket underskreds med 45 miljarder kronor. År 2016 underskreds taket med 31 miljarder kronor.

Tabell 5 Takbegränsade utgifter 2017

Miljoner kronor

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall 2016
Utgiftsområden exkl. statsskuldräntor m.m.	947 743	930 181	-17 563	899 096
Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten	300 395	299 103	-1 292	285 357
Takbegränsade utgifter	1 248 138	1 229 284	-18 854	1 184 453
Marginal till utgiftstaket	25 862	44 716	18 854	30 547
Utgiftstak	1 274 000	1 274 000		1 215 000

3 Inkomster i statens budget 2017

I inkomsterna i statens budget ingår de kassamässiga skatteinkomsterna samt övriga inkomster. Skillnaden mellan skatteinkomster och skatteintäkter är att inkomsterna visar den skatt som betalas in respektive år, medan intäkterna redovisar skatterna det år de avser, dvs. det år den skattepliktiga händelsen äger rum. Statens skatteinkomster för 2017 är ett slutligt utfall, medan skatteintäkterna, som är periodiserade, till stor del är en prognos och blir definitiva först ett och ett halvt år efter budgetårets utgång. Detta gäller främst de årligt fastställda inkomstskatterna för individer och företag. En fullständig redovisning av utfallet på inkomsttitlar i statens budget finns i bilaga 1.

3.1 Statens skatteinkomster

Tabell 6 Statens skatteinkomster

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
	2017	2016	2017	2016
1100 Direkta skatter på arbete	636,2	607,1	-8,5	0,6
1200 Indirekta skatter på arbete	558,7	530,3	-0,5	3,1
1300 Skatt på kapital	250,8	246,0	22,2	45,7
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	555,3	532,9	12,8	22,5
1500 Skatt på import	6,3	6,1	-0,3	-0,4
1600 Restförda och övriga skatter	12,9	17,1	1,6	11,3
1700 Avgående poster, skatter till EU	-6,3	-6,1	0,3	0,4
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-961,6	-919,6	6,4	-2,1
= Statens skatteintäkter	1 052,4	1 013,8	34,0	81,1
1900 Periodiseringar	-2,5	30,3	-7,8	10,3
1000 Statens skatteinkomster	1 049,9	1 044,0	26,2	91,4

I tabellerna för skatterna jämförs utfallen med beräkningarna i statens budget för 2017 och 2016.

Statens skatteinkomster högre än budgeterat för 2017

Statens skatteinkomster uppgick till 1 049,9 miljarder kronor under 2017, vilket är 26,2 miljarder kronor högre (2,6 procent) än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten, som riksdagen antog i december 2016. De högre inkomsterna beror främst på högre intäkter från skatt på kapital och skatt på konsumtion och insatsvaror.

För 2017 blev statens skatteinkomster 5,9 miljarder kronor (0,6 procent) högre än för 2016. Det beror på att statens skatteintäkter, dvs. periodiserade skatter för 2017, beräknas ha ökat med 38,6 miljarder kronor (3,8 procent). Det beror främst på högre

intäkter från indirekta skatter på arbete (arbetsgivaravgifter) och skatt på konsumtion och insatsvaror (mervärdeskatt). Periodiseringarna dvs. den justeringspost som behövs för att göra skatterna inkomstmässiga, har däremot minskat med 32,8 miljarder kronor. Det förklaras främst av att hushåll och bolag inte placerat lika mycket kapital på skattekonto under 2017. Till skillnad från periodiseringar som beror på att betalningen av skatten sker året efter så har kapitalplaceringar ingen koppling till uppbörden av skatt men påverkar ändå tillfälligt statens skatteinkomster och budgetsaldo.

Statens skatteintäkter blev 34,0 miljarder kronor högre än budget

Statens skatteintäkter som avser 2017 blev 34,0 miljarder kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2016 så ökade intäkterna med 38,6 miljarder kronor.

1100–1200 Skatt på arbete

Tabell 7 Skatt på arbete

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
		2017	2016	2017	2016
1100	Direkta skatter på arbete	636,2	607,1	-8,5	0,6
1111	Statlig inkomstskatt	58,9	55,6	-2,2	-1,8
1115	Kommunal inkomstskatt	700,0	669,6	-6,1	1,2
1121	Allmän pensionsavgift	118,6	113,3	-0,6	0,2
1131	Artistskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1140-1150	Skattereduktioner	-241,3	-231,4	0,5	1,0
1200	Indirekta skatter på arbete	558,7	530,3	-0,5	3,1
1210	Arbetsgivaravgifter	541,1	515,7	-0,8	3,3
1240	Egenavgifter	12,2	11,8	-1,1	-1,8
1260	Avgifter till premiepensionssystemet	-36,9	-35,6	0,3	-0,4
1270	Särskild löneskatt	45,6	43,6	1,0	0,2
1280	Nedsättningar	-3,7	-5,7	0,2	2,0
1290	Tjänstegruppliv	0,5	0,5	0,0	-0,2
Skatt på arbete		1 194,9	1 137,4	-9,0	3,7

Skatt på arbete uppgick till 1 194,9 miljarder kronor, vilket är 9,0 miljarder kronor (0,7 procent) lägre än i beräkningen till statens budget men 57,5 miljarder kronor (5,1 procent) högre än 2016. Lönesumman styr utvecklingen av både de direkta och indirekta skatterna. De direkta skatterna beror dessutom på hur de skattepliktiga transfereringarna utvecklas.

Lägre intäkter än väntat från skatt på arbete 2017

För inkomståret 2017 beräknas de direkta skatterna på arbete uppgå till 636,2 miljarder kronor. Det är 8,5 miljarder kronor lägre än vad som beräknades i

statens budget. Intäkterna från *Statlig inkomstskatt* för inkomståret 2017 beräknas ha uppgått till 58,9 miljarder kronor, före skattereduktioner. Det är 2,2 miljarder kronor lägre än beräkningen i statens budget. *Den kommunala inkomstskatten* uppgick till 700,0 miljarder kronor. Det är en minskning med 6,1 miljarder kronor (0,9 procent) jämfört med beräkningen i statens budget. Det beror delvis på att det slutliga utfallet från taxeringsutfallet 2016 var lägre än prognosen för 2016 i budgetpropositionen 2017. Det påverkar även inkomstskatterna för 2017 negativt då dessa beräknas utifrån föregående års utfall.

Skattereduktionerna, som minskar intäkterna från direkta skatter, blev 0,5 miljarder kronor lägre än i den ursprungliga budgeten. Avdragen för den allmänna pensionsavgiften och husavdragen blev 0,6 miljarder kronor lägre respektive 0,2 miljarder kronor lägre medan jobbskatteavdragen blev 0,3 miljarder kronor högre.

Indirekta skatter på arbete beräknas ha uppgått till 558,7 miljarder kronor, vilket är 0,5 miljarder kronor lägre än vad som beräknades i statens budget. Av de indirekta skatterna är huvuddelen *Arbetsgivaravgifter*, vilka uppgick till 541,1 miljarder kronor för inkomståret 2017. Det är 0,8 miljarder kronor lägre jämfört med statens budget.

Lönesumman ökade med 4,8 procent 2017

Jämfört med 2016 blev intäkterna från *Skatt på arbete* 57,5 miljarder kronor (5,1 procent) högre. *Direkta skatter* på arbete ökade med 29,1 miljarder kronor (8,9 procent). Den kommunala inkomstskatten ökade med 30,4 miljarder kronor (5,9 procent) och den statliga med 3,3 miljarder kronor. Det beror på att lönesumman bedöms ha ökat med 4,8 procent. Timlönen ökade med 2,6 procent medan antalet arbetade timmar ökade med 2,1 procent mellan åren.

ROT ökade medan RUT minskade 2017

Skattereduktionerna beräknas ha ökat med 9,8 miljarder kronor jämfört med 2016. Den allmänna pensionsavgiften liksom jobbskatteavdragen ökade med 5,2 miljarder kronor respektive 3,8 miljarder kronor som en följd av den högre lönesumman. Husavdragen uppgår till 13,5 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,8 miljarder kronor jämfört med 2016. ROT-avdragen ökade med 1,2 miljarder kronor (33,2 procent) medan RUT-avdragen minskade med 0,4 miljarder kronor.

Högre lönesumma och minskade nedsättningar ger högre indirekta skatter 2017

Indirekta skatter på arbete ökade med 28,5 miljarder kronor (5,4 procent) jämfört med 2016. Arbetsgivaravgifterna ökade med 25,4 miljarder kronor, vilket beror på den högre lönesumman. Arbetsgivaravgifterna (sju olika avgifter) är sammanlagt

31,42 procent av den bruttolön och förmåner som arbetsgivaren betalar och ska finansiera socialförsäkringen. Undantaget är den allmänna löneavgiften, som inte är en socialavgift utan en skatt. Den betalas t.ex. inte av den som saknar fast driftställe i Sverige.

För 2017 har:

- efterlevandepensionsavgiften minskat från 1,17 till 0,7 procent
- sjukförsäkringsavgiften minskat från 4,85 till 4,35 procent
- arbetsskadeavgiften minskat från 0,3 till 0,2 procent.
- den allmänna löneavgiften höjts från 9,65 till 10,72 procent.

Utfallen för de avgifter som fått minskad andel har därför minskat under 2017 medan den allmänna löneavgiften ökat kraftigt med 26,9 miljarder kronor (17,2 procent). *Nedsättningarna* har blivit 2,1 miljarder kronor lägre, vilket beror på att nedsättningen av arbetsgivaravgifter för unga fasats ut i sin helhet fr.o.m. den 1 augusti 2016.

1300 Skatt på kapital

Tabell 8 Skatt på kapital

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
		2017	2016	2017	2016
1310	Skatt på kapital, hushåll	72,9	74,6	12,0	27,9
1320	Skatt på företagsvinster	122,1	115,2	8,4	13,9
1330	Kupongskatt	6,4	5,7	1,3	0,8
1340	Avkastningsskatt	4,4	4,6	0,7	-0,4
1350	Fastighetskatt	32,9	33,4	0,5	0,7
1360	Stämpelskatt	12,1	12,3	-0,6	2,8
1300	Skatt på kapital	250,8	246,0	22,2	45,7

Större intäkter än väntat från skatt på kapital, hushåll

Intäkterna från *Skatt på kapital* beräknas ha uppgått till 250,8 miljarder kronor 2017. Det är 22,2 miljarder kronor högre (9,7 procent) jämfört med statens budget.

Intäkterna från *Skatt på kapital, hushåll* uppgick till 72,9 miljarder kronor under inkomståret 2017. Det är 12,0 miljarder kronor högre (19,6 procent) än vad som beräknades i budgeten. Orsaken är bl.a. högre intäkter från skatt på utdelning från fåmansbolag än vad regeringen räknade med i den ursprungliga budgeten.

Intäkterna från *Skatt på företagsvinster* beräknas ha uppgått till 122,1 miljarder kronor 2017, vilket är 8,4 miljarder kronor högre (7,4 procent) än beräkningen i

budgeten. Det slutliga utfallet från taxeringen för 2016 var betydligt högre än beräkningen i budgetpropositionen 2017. Nivåhöjningen har påverkat prognosen för skatteintäkterna 2017.

Stämpelskatten blev 0,6 miljarder kronor lägre än budget. Orsaken antas vara lägre omsättningshastighet på bostadsmarknaden samt en inbromsning av bostadsprisutvecklingen.

Jämfört med 2016 blev intäkterna från *Skatt på kapital* 4,9 miljarder kronor (2,0 procent) högre. *Skatt på företagsvinster* beräknas öka med 6,9 miljarder kronor. Det beror på att aktiviteten i ekonomin varit fortsatt hög under 2017. Den fortsatt relativt svaga kronan och en ökad global tillväxt har gynnat exportföretagen. Dessutom har basmetallpriserna återhämtat sig från de låga nivåerna som gällde under framför allt det första halvåret 2016, vilket lett till högre vinster för råvaruindustrin. Hushållens kapitalskatter minskade däremot med 1,7 miljarder kronor. Det beror på både lägre kapitalvinster och högre skattereduktioner (främst ränteavdrag) under 2017.

1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror

Under inkomsthuvudgruppen *Skatt på konsumtion och insatsvaror* redovisas mervärdesskatt och skatt på alkohol och tobak, skatt på energi och miljö samt skatt på vägtrafik och vissa andra skatter och avgifter.

Tabell 9 Skatt på konsumtion och insatsvaror

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
		2017	2016	2017	2016
1410	Mervärdesskatt	427,8	406,5	14,0	21,3
1421	Skatt på tobak	11,9	11,9	0,1	0,5
1422	Skatt på etylalkohol	4,3	4,2	0,2	0,2
1423	Skatt på vin	5,8	5,6	-0,2	0,0
1424	Skatt på mellanklassprodukter	0,1	0,1	0,0	0,0
1425	Skatt på öl	4,1	4,0	0,0	0,1
1426	Privatinförsel av alkohol och tobak	0,0	0,0	0,0	0,0
1430	Energiskatt	46,6	44,6	-0,3	-0,4
1440	Koldioxidskatt	23,5	24,1	-0,1	1,3
1450-1460	Övriga skatter på energi och miljö	4,2	5,2	-0,2	-0,3
1470	Skatt på vägtrafik	19,9	19,7	-0,7	-0,4
1480	Övriga skatter	7,0	7,0	0,0	0,4
Summa		555,3	532,9	12,8	22,5

Intäkterna från *Skatt på konsumtion och insatsvaror* uppgick till 555,3 miljarder kronor, vilket är 12,8 miljarder kronor högre än beräkningen till statens budget. Jämfört med 2016 ökade skatten på konsumtion och insatsvaror med 22,4 miljarder kronor (4,2 procent).

1410 Mervärdesskatt

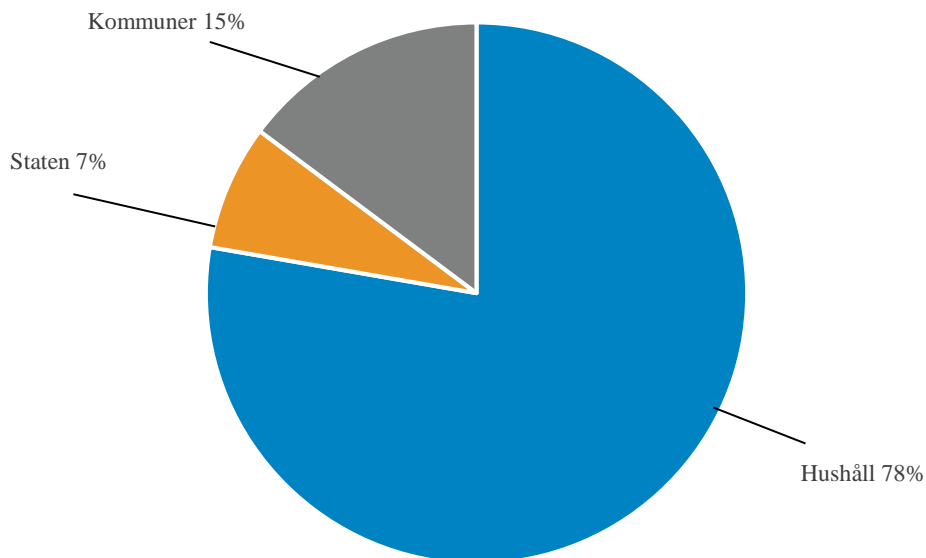
På inkomsttiteln 1411 *Mervärdesskatt* redovisas ett netto av intäkter och kostnader. Intäkterna består till största delen av debiterad mervärdesskatt för företag, i de fall den ingående mervärdesskatten överstiger den utgående. Kostnaderna däremot består främst av återbetalningar till de företag vars ingående mervärdesskatt överstiger den utgående. Det är t.ex. aktuellt vid export, eftersom mervärdesskatt inte tas ut vid försäljning av varor till andra länder.

Bostadsinvesteringarna högre än väntat 2017

Intäkterna av *Mervärdesskatt* uppgick till 409,4 miljarder kronor, vilket är 14,0 miljarder kronor högre (5,2 procent) än beräknat i budgeten. En bidragande orsak är att hushållens konsumtion ökade snabbare än bedömningen i budgetpropositionen 2017 på ett antal områden, t.ex. energi.

Jämfört med 2016 blev intäkterna av mervärdesskatt 22,4 miljarder kronor (4,2 procent) högre. Det beror främst på att en fortsatt kraftig ökning av de privata bostadsinvesteringarna. De ökade med 15,0 procent. Hushållens konsumtion ökade med 4,3 procent. De offentliga konsumtionsutgifterna ökade med 4,7 procent.

Förutom hushållens konsumtionsutgifter påverkas mervärdesskatten främst av statens och kommunsektorns investeringar och konsumtion. I diagram 1 är mervärdesskatten fördelad på sektorer. I diagrammet ingår även mervärdesskatt på investeringar och förbrukning i de företag som har undantag från skatteplikt. Dessa företag har ingen avdragsrätt för sin ingående mervärdesskatt, det får till följd att mervärdesskatten implicit belastar de tre sektorerna ovan. Staten och kommunerna bedriver även skattepliktig verksamhet och denna beläggs med utgående mervärdesskatt, precis som för privat näringsverksamhet. Till slut belastar det hushållens konsumtion.

Diagram 1 Mervärdeskatt 2017**1420 Skatt på alkohol och tobak**

Intäkterna från skatt på *Alkohol och tobak* uppgick till 26,3 miljarder kronor, vilket är 0,1 miljarder kronor högre (0,4 procent) än beräknat i budgeten och 0,5 miljarder kronor högre (1,8 procent) än 2016.

Tabell 10 Skatt på energi och miljö

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
		2017	2016	2017	2016
1430	Energiskatt	46,6	44,6	-0,3	-0,4
1431	Skatt på elektrisk kraft	23,0	21,1	-0,2	-0,4
1432	Energiskatt bensin	11,6	11,9	-0,3	0,1
1433	Energiskatt oljeprodukter	11,8	11,3	0,3	-0,1
1434	Energiskatt övrigt	0,2	0,3	-0,1	0,0
1440	Koldioxidskatt	23,5	24,1	-0,1	1,3
1441	Koldioxidskatt bensin	7,8	8,2	0,0	0,1
1442	Koldioxidskatt oljeprodukter	15,4	15,4	0,3	1,5
1443	Koldioxidskatt övrigt	0,4	0,6	-0,4	-0,3
1450-1460	Övriga skatter på energi och miljö	4,2	5,2	-0,2	-0,3
1451	Svavelskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1452	Skatt på råttolja	0,0	0,0	0,0	0,0
1453	Särskild skatt mot förorening	0,1	0,1	0,0	0,0
1454	Skatt på bekämpningsmedel	0,1	0,1	0,0	0,0
1455	Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	2,6	4,3	0,2	-0,4
1456	Avfallsskatt	0,3	0,3	0,0	0,2
1457	Avgifter till Kemikalieinspektionen	0,0	0,0	0,0	0,0
1458	Övriga skatter	0,1	0,1	0,0	-0,1
1459	Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	0,3	0,3	-0,1	0,0
1461	Kemikalieskatt	0,7		-0,4	
Summa skatt på energi och miljö		74,3	73,9	-0,7	0,6

1430-1450 Skatt på energi och miljö

Intäkterna från *Skatt på energi och miljö* uppgick till 75,0 miljarder kronor och var därmed 0,7 miljarder kronor (0,9 procent) lägre än budgeterat.

Jämfört med 2016 ökade intäkterna med 0,4 miljarder kronor (0,5 procent). Energiskatterna ökade bl.a. på grund av skattehöjningar. Skattehöjningarna finansierade bl.a. utfasningen av skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer, som minskade med 1,7 miljarder kronor. Den nya kemikalieskatten påverkade intäkterna positivt med 0,7 miljarder kronor.

1470 Skatt på vägtrafik

I gruppen *Skatt på vägtrafik* redovisas fordonsskatt, vägavgifter, trängselskatt och skatt på trafikförsäkringspremier. Intäkterna av *Skatt på vägtrafik* uppgick till 19,9 miljarder kronor och blev därmed 0,7 miljarder kronor lägre än budgeterat.

Jämfört med 2016 ökade intäkterna av skatt på vägtrafik med 0,2 miljarder kronor.

1480 Övriga skatter

Övriga skatter består av överskott från Svenska Spel AB och Systembolaget AB samt skatt på spel, lotteri, annonser och reklam m.m. Totalt beräknas dessa skatter uppgå till 7,0 miljarder kronor, vilket var som beräknat i statens budget. Intäkten för 2017 är på samma nivå som 2016.

1500 Skatt på import

Skatt på import består av tullmedel, jordbrukstullar och sockeravgifter. Tillsammans uppgick de till 6,3 miljarder kronor, vilket är 0,3 miljarder kronor lägre än beräknat i budgeten. Jämfört med föregående år ökade intäkterna med 0,2 miljarder kronor.

1600 Restförda och övriga skatter

I denna inkomsthuvudgrupp redovisas bl.a. restförda skatter (uppbördsförluster), omprövningar, anstånd, skattetillegg, förseningsavgifter och intäkter som förs till fonder.

Tabell 11 Restförda och övriga skatter

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
		2017	2016	2017	2016
1610	Restförda skatter	-5,8	-4,7	-1,5	1,2
1620	Övriga skatter, hushåll	6,8	5,3	3,3	2,0
1630	Övriga skatter, företag	-0,8	3,9	-1,0	3,6
1640	Intäkter som förs till fonder	12,8	12,6	0,8	4,6
Summa		12,9	17,1	1,6	11,3

Restförda och övriga skatter uppgick till 12,9 miljarder kronor för 2017, vilket är 1,6 miljarder kronor högre än budgeterat. Övriga skatter, hushåll bedöms bli 3,3 miljarder kronor högre än beräknat.

Jämfört med 2016 bedöms intäkterna minska med 4,2 miljarder kronor. Det beror främst på att fler anstånd upphörde för bolag att betala in skatt under 2016 jämfört med 2017.

1700–1900 Avgående poster och periodiseringar**Tabell 12 Avgående poster och periodiseringar**

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
			2017	2016
1700 Avgående poster, skatter till EU	-6,3	-6,1	0,3	0,4
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-961,6	-919,6	6,4	-2,1
1811 Kommunala inkomstskatter	-716,8	-685,7	6,2	-1,1
1812 Avgifter till AP-fonder	-244,9	-233,9	0,3	-1,0
1900 Periodiseringar	-2,5	30,3	-7,8	10,3
1910 Uppbördsförskjutningar	10,9	8,5	-3,3	-9,2
1920 Betalningsförskjutningar	-13,7	22,1	-5,5	19,8
1930 Anstånd	0,4	-0,3	1,0	-0,3

1700 Avgående poster, skatter till EU

I inkomsthuvudgruppen *Avgående poster, skatter till EU* görs avdrag för skatter till EU. Dessa läggs sedan till i inkomsttitelgruppen 7110 *EU-skatter*.

1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer

I inkomsthuvudgruppen *Avgående poster, skatter till andra sektorer* görs avdrag för kommunala inkomstskatter och avgifter till AP-fonder. Totalt uppgick avgående poster, skatter till andra sektorer till 961,6 miljarder kronor. Det är 6,4 miljarder kronor lägre än beräknat men 42,0 miljarder kronor högre än föregående år. Eftersom kommunsektorns och ålderspensionssystemets intäkter i huvudsak består av skatt på arbete (kommunal inkomstskatt, ålderspensionssystemet, ålderspensionsavgift) beror avvikelserna mot 2016 främst på att lönesumman beräknas ha blivit 4,8 procent högre 2017.

1900 Periodiseringar

I inkomsthuvudgruppen *Periodiseringar* redovisas uppbördsförskjutningar, betalningsförskjutningar och anstånd, så att summan av skatterna blir kassamässig.

Periodiseringarna för 2017 beräknas uppgå till -2,5 miljarder kronor. I statens budget för 2017 beräknades periodiseringarna uppgå till 5,3 miljarder kronor. Skillnaden är alltså -7,8 miljarder kronor.

För 2016 uppgick periodiseringarna till 30,3 miljarder kronor. Skillnaden jämfört med 2017 är -32,8 miljarder kronor och beror på att hushåll och företag betalade in mer pengar på skattekonto under 2016. Inbetalningarna avsåg dels skatt på kapital- och företagsvinster från året innan men framför allt kapitalplaceringar på skattekontot. Placeringarna på skattekontot innebär att de skattskyldiga fick en intäktsränta istället för en nollränta eller negativ ränta om insättningen istället hade

gjorts på bank. Detta innebar att periodiseringarna dvs. den justeringspost som behövs för att göra skatterna inkomstmässiga, blev extra stora 2016. Till skillnad från periodiseringar som beror på att betalningen av skatten sker året efter så har kapitalplaceringar ingen koppling till uppbörden av skatt men påverkar ändå tillfälligt statens skatteinkomster och budgetsaldo. För 2017 ändrade regeringen intäktsräntan på skattekontot till noll, vilket minskade inflödet av kapitalplaceringar på skattekontot, och därmed även periodiseringarna. Under 2017 beräknas bolagen ha placerat ytterligare 11 miljarder kronor medan hushållen minskat sina placeringar på skattekonto med 5 miljarder kronor. Sammanlagt påverkade det statens inkomster positivt med 6 miljarder kronor. Under 2016 placerade bolag och hushåll sammanlagt 28 miljarder kronor. Skillnaden är -22 miljarder kronor, dvs. kapitalplaceringarna under 2017 har visserligen påverkat statens inkomster och budgetsaldo positivt men betydligt mindre än 2016, vilket förklarar den stora skillnaden mellan åren.

Tabell 13 Överinsättningar på skattekonto

Miljoner kronor

	2015	2016	2017	2017-2016
Hushållens överinsättningar på skattekontot	6 000	13 000	8 000	-5 000
Bolagens överinsättningar på skattekontot	11 000	32 000	43 000	11 000
Behållning på skattekontot	17 000	45 000	51 000	6 000
Påverkan på statens inkomster och budgetsaldot	17 000	28 000	6 000	-22000

Källa: ESV och Skatteverket

3.2 Övriga inkomster

Övriga inkomster omfattar inkomsttyperna Inkomster av statens verksamhet, Inkomster av försåld egendom, Återbetalning av lån, Kalkylmässiga inkomster och Bidrag m.m. från EU. Dessutom ingår inkomsttyperna Avräkningar i anslutning till skattesystemet och Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. Det totala utfallet för övriga inkomster 2017 uppgick till -48 531 miljoner kronor och var därmed -4 551 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Övriga inkomster blev 7 202 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år.

Tabell 14 Övriga inkomster, sammanfattning*Miljoner kronor*

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall 2016
2000 Inkomster av statens verksamhet	27 764	27 380	-383	31 256
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000	8	-4 992	231
4000 Återbetalning av lån	691	764	73	784
5000 Kalkylmässiga inkomster	11 294	11 427	133	10 775
6000 Bidrag m.m. från EU	11 272	10 476	-796	10 980
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-100 002	-98 587	1 415	-95 355
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto				0
Övriga inkomster	-43 981	-48 531	-4 551	-41 330

2000 Inkomster av statens verksamhet

Inom inkomsttypen redovisas bl.a. rörelseöverskott från statliga affärsverk och Riksbanken samt överskott av statens fastighetsförvaltning. Dessutom redovisas ränteinkomster, aktieutdelningar från bolag med statligt ägande, offentlighetsrättsliga avgifter, försäljningsinkomster, böter och övriga inkomster av statens verksamhet.

Tabell 15 Inkomster av statens verksamhet, översikt*Miljoner kronor*

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall 2016
2100 Rörelseöverskott	2 575	3 637	1 062	4 235
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	384	362	-22	286
2300 Ränteinkomster	1 706	2 379	673	1 960
2400 Inkomster av statens aktier	11 000	8 558	-2 442	12 588
2500 Offentlighetsrättsliga avgifter	10 025	10 095	71	10 361
2600 Försäljningsinkomster	67	93	26	68
2700 Böter m.m.	1 187	1 101	-86	1 072
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	820	1 155	335	686
2000 Inkomster av statens verksamhet	27 764	27 380	-383	31 256

Inkomsterna av statens verksamhet uppgick till 27 380 miljoner kronor, vilket är 383 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget.

Jämfört med föregående år blev Inkomsterna av statens verksamhet 3 876 miljoner kronor (12,4 procent) lägre. Rörelseöverskotten blev lägre, en minskning med 598 miljoner kronor. Dock blev utfallet för Ränteinkomster 419 miljoner kronor högre än föregående år. Den huvudsakliga anledningen till att utfallet för inkomsttypen blev lägre än 2016 är att utfallet för Inkomster av statens aktier blev 4 031 miljoner kronor (32,0 procent) lägre.

Lägre rörelseöverskott

Rörelseöverskotten uppgick till 3 637 miljoner kronor, vilket är 598 miljoner kronor (14,1 procent) lägre än 2016.

För år 2016 redovisade Affärsverket Svenska kraftnät 552 miljoner kronor i resultat. Det är 569 miljoner kronor lägre än året innan. Av Svenska kraftnäts utdelningspolicy framgår att 65 procent av resultatet ska utdelas till staten. Den utbetalda utdelningen till staten uppgår till 359 miljoner kronor 2017. Det är 370 miljoner kronor (50,8 procent) lägre än 2016.

Aktiebolaget Svensk Exportkredit ska för varje kvartal redovisa resultatet för det svenska systemet för statsstödda exportkrediter. Föregående års överskott inlevereras och redovisas på inkomsttitel. Överskottet uppgick 2016 till 235 miljoner kronor och inlevererades 2017. Det inlevererade överskottet 2017 är 71 miljoner kronor (43,4 procent) högre än det överskott som inlevererades 2016.

Riksbankens inlevererade överskott uppgick till 2 500 miljoner kronor, vilket är 300 miljoner kronor lägre än föregående år. Det inlevererade överskottet uppgår till 80 procent av Riksbankens genomsnittliga resultat under den senaste femårsperioden, före bokslutsdispositioner m.m. För de senaste fem åren, 2012 till 2016, uppgår Riksbankens genomsnittliga resultat till 3 175 miljoner kronor. Resultatet kan variera mycket från år till år vilket i sin tur kan ha stora effekter på genomsnittet. Riksbanken redovisade ett positivt resultat på 7 010 miljoner kronor för 2016. Efter justeringar och återföringar av bokslutsdispositioner, vilka omfattar en prisvinst om 5 297 miljoner kronor, redovisades ett positivt resultat på 8 851 miljoner kronor.

Tabell 16 Rörelseöverskott*Miljoner kronor*

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall 2016
2114 Luftfartsverkets inlevererade överskott	13	17	4	
2116 Affärsverket Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	410	359	-51	729
2118 Sjöfartsverkets inlevererade överskott	0		0	
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	33	39	6	26
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	100	235	135	164
2127 Inlevererat överskott från övriga myndigheter	320	487	167	515
2131 Riksbankens inlevererade överskott	1 700	2 500	800	2 800
2100 Rörelseöverskott	2 575	3 637	1 062	4 235

Liten ökning av överskottet av statens fastighetsförvaltning

Överskotten av statens fastighetsförvaltning uppgick till 362 miljoner kronor, vilket är 75 miljoner kronor (26,3 procent) högre än föregående år.

Överskottet från Statens fastighetsverk (SFV) var 248 miljoner kronor. Överskottet består dels av en definitiv inleverans av avkastningskrav för 2016 på 35 miljoner kronor, dels av en preliminär inleverans av avkastningskrav för 2017 på 97 miljoner kronor. Utöver detta levererade SFV in 116 miljoner kronor som avsåg överskott från fastighetsförsäljningar under 2016. Fortifikationsverket levererade ett överskott på 113 miljoner kronor. Även detta består av dels en definitiv inleverans av avkastningskrav för 2016 på 29 miljoner kronor, dels en preliminär inleverans av avkastningskrav för 2017 på 84 miljoner kronor.

Intäktsränta på skattekontot noll från den 1 januari 2017

Ränteinkomster uppgick till 2 379 miljoner kronor, det är 419 miljoner kronor (21,4 procent) högre än föregående år.

Tabell 17 Ränteinkomster*Miljoner kronor*

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall 2016
2320 Räntor på näringslån	-1	0	1	-1
2340 Räntor på studielån	37	36	-1	36
2390 Övriga ränteinkomster	1 670	2 343	673	1 925
2300 Ränteinkomster	1 706	2 379	673	1 960

Övriga ränteinkomster uppgick till 2 343 miljoner kronor, vilket är 418 miljoner kronor (17,8 procent) högre än föregående år. Räntor på skattekonto utgör 97,0 procent av utfallet för övriga ränteinkomster. Skillnaden jämfört med föregående år beror framför allt på att utfallet för intäktsränta vid överskott blev 690 miljoner kronor högre. Från den 1 januari 2017 är intäktsräntan på skattekonto noll på grund av en lagändring.

Lägre inkomster av statens aktier under 2017

Inkomsttiteln Inkomster av statens aktier består av utdelning och andra inkomster från statligt ägda bolag. Utdelningen baseras generellt på bolagens resultat från året innan. Inkomster av statens aktier uppgick till 8 558 miljoner kronor, det är 4 031 miljoner kronor (32,0 procent) lägre än föregående år.

Tabell 18 Aktieutdelningar 2017 och 2016*Miljoner kronor*

	Utfall 2017	Utfall 2016	Skillnad
Akademiska hus	1 393	3 290	-1 897
Apoteket	300	1 100	-800
Bostadsgaranti	32	2	30
Sweden House	2	2	0
Fouriertransform	0	0	0
Infranord	84	0	84
Inlandsinnovation	0	0	0
Jernhusen	178	500	-322
Lernia	14	50	-36
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	0	0	0
Metria	2	8	-6
Nordiska investeringsbanken	186	195	-10
PostNord	0	0	0
SBAB	628	0	628
SJ	260	188	72
Specialfastigheter	497	446	51
Sveaskog	800	800	0
Svensk Bilprovning	67	56	11
Svensk Exportkredit	234	356	-122
Svenska Rymdaktiebolaget	0	0	0
Svevia	299	150	149
Swedavia	143	232	-89
Telia Company	3 229	4 844	-1 614
Teracom Group	210	285	-75
Vasallen	0	85	-85
Totalt	8 558	12 588	-4 031

Utdelningen från Akademiska hus AB uppgick till sammanlagt 1 393 miljoner kronor, vilket är 1 897 miljoner kronor lägre än föregående år. Akademiska hus AB delade ut 2 000 miljoner kronor i extrautdelning under 2016 vilket till största delen förklarar skillnaden mellan åren.

Utdelningen från Telia Company AB uppgick till 3 229 miljoner kronor, vilket är 1 614 miljoner kronor lägre än 2016. Resultatet för koncernen uppgick 2016 till 6 496 miljoner kronor, vilket är 3 754 miljoner kronor (57,7 procent) lägre än 2015.

Utdelningen från Apoteket AB uppgick till 300 miljoner kronor. Det är 800 miljoner kronor lägre än förra året.

Utdelningen från SBAB blev 628 miljoner kronor. Det motsvarar 40 procent av årets resultat som uppgick till 1 570 miljoner kronor. Under föregående år gavs ingen utdelning.

CSN-avgifter bidrog till minskning av inkomster från offentligrättsliga avgifter jämfört med 2016

Inkomsterna från offentligrättsliga avgifter blev 10 095 miljoner kronor, vilket är 265 miljoner kronor (2,6 procent) lägre än föregående år.

År 2016 infördes en ny finansieringsmodell för Centrala studiestödsnämnden (CSN). Tidigare disponerade CSN förutom anslagsmedel även intäkter av expeditionsavgifter, påminnelseavgifter, övriga administrativa avgifter och uppläggningsavgifter. Fr.o.m. 2016 redovisas i stället avgifterna på inkomsttitel 2562 *CSN-avgifter*. Den nya redovisningen för 2016 medförde en övergångseffekt som resulterade i ett högt utfall. Utfallet på inkomsttiteln blev 667 miljoner kronor vilket är 674 miljoner kronor lägre än föregående år.

Finansieringsavgiften från arbetslöshetskassor uppgick till 3 439 miljoner kronor, vilket är 75 miljoner kronor (2,2 procent) högre än 2016.

Avgifter vid patent- och registreringsväsendet uppgick till 388 miljoner kronor. Det är en ökning med 274 miljoner kronor (239,9 procent) jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av en ny finansieringsmodell för Patent- och registreringsverket som innebär att myndigheten finansieras med anslag istället för med avgifter. Det medför att avgifterna numera redovisas mot inkomsttitel. Se även utgiftsområde 24 Näringsliv.

Högre inkomster från böter

Inkomsterna från Böter m.m. uppgick till 1 101 miljoner kronor, vilket är 29 miljoner kronor (2,7 procent) högre än föregående år. Det högre utfallet beror framför allt på att utfallet för inkomsttiteln 2714 *Sanktionsavgifter m.m.* blev 37 miljoner kronor högre än föregående år. Det förklaras i sin tur i huvudsak av högre avgifter vid överträdelse av kör- och vilotider från Transportstyrelsen. Inkomsterna från inkomsttitel 2712 *Bötesmedel* blev 9 miljoner kronor lägre än föregående år.

Övriga inkomster av statens verksamhet uppgick till 1 155 miljoner kronor, vilket är 469 miljoner kronor högre än 2016. Det förklaras huvudsakligen av övriga inkomster från Försäkringskassan, Kronofogdemyndigheten och Kammarkollegiet.

3000 Inkomster av försåld egendom

Under denna inkomsttyp redovisas bl.a. inkomster av försålda byggnader och maskiner, mark och annan egendom som exempelvis gruvegendom och aktier.

Tabell 19 Inkomster av försåld egendom

Miljoner kronor

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall 2016
3000 Inkomster av försåld egendom	5 000	8	-4 992	231

Låga inkomster av försåld egendom 2017

Inkomster av försåld egendom uppgick till 8 miljoner kronor, vilket är 4 992 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget och 222 miljoner kronor lägre än 2016. Det beräknade beloppet i statens budget utgör en beräkningsteknisk schablon på 5 000 miljoner kronor. Under 2017 uppgick inkomsterna till 8 miljoner kronor och består främst av överskott från Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter.

Jämfört med föregående år blev inkomsterna 222 miljoner kronor lägre. Det beror huvudsakligen på statens försäljning av aktier i SAS AB (publ) som medförde inkomster på 210 miljoner kronor år 2016.

Den 28 november 2017 skrev regeringen avtal med Euroapothea UAB om att sälja statens innehav av aktier i Apoteksgruppen i Sverige Holding AB till ett försäljningspris om 1 694 miljoner kronor. Ingen försäljningsinkomst redovisades 2017, då försäljningen villkorades bl.a. av Konkurrensverkets godkännande. Efter avdrag för försäljningsomkostnader redovisades ett överskott på 1 683 miljoner kronor från denna försäljning i februari 2018.

4000 Återbetalning av lån

Under inkomsttypen Återbetalning av lån redovisas återbetalningar av olika typer av lån där den största delen är återbetalning av studielån.

Tabell 20 Återbetalning av lån

Miljoner kronor

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall 2016
4100 Återbetalning av näringslån	1	1	0	1
4300 Återbetalning av studielån	529	521	-8	579
4500 Återbetalning av övriga lån	162	243	81	203
4000 Återbetalning av lån	691	764	73	784

Återbetalning av lån lägre jämfört med föregående år

Utfallet på inkomsttypen uppgick till 764 miljoner kronor, vilket är 73 miljoner kronor (10,5 procent) högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år är utfallet 19 miljoner kronor (2,5 procent) lägre.

Återbetalningen av studielån, som avser lån upptagna före 1989, blev 58 miljoner kronor lägre än 2016. Förändringen mellan åren beror bl.a. på att antalet låntagare minskade med 32 402.

Återbetalningen av övriga lån blev 81 miljoner kronor (33,3 procent) högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 39 miljoner kronor högre. Övriga lån avser bl.a. hemutrustningslån som blev 25 miljoner kronor högre än föregående år på grund av att fler låntagare är återbetalningsskyldiga. Antalet lån 2017 uppgick till 71 900, vilket är en ökning med 5 600 lån jämfört med 2016 och beror på den senaste tidens flyktingmottagande. Hemutrustningslånet förfaller till betalning två år efter utbetalningen.

5000 Kalkylmässiga inkomster

Inkomsttypen Kalkylmässiga inkomster består av vissa amorteringar och statliga pensionsavgifter.

Tabell 21 Kalkylmässiga inkomster*Miljoner kronor*

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall 2016
5100 Avskrivningar och amorteringar	97	96	-1	107
5120 Avskrivningar på fastigheter	97	96	-1	107
5130 Uppdragsmyndigheters komplementkostnader	0		0	
5200 Statliga pensionsavgifter	11 197	11 331	134	10 668
5000 Kalkylmässiga inkomster	11 294	11 427	133	10 775

Inkomsterna uppgick till 11 427 miljoner kronor, vilket är 133 miljoner kronor (1,2 procent) högre än beräknat i statens budget för 2017.

De statliga pensionsavgifterna ökade

Inkomsterna av statliga pensionsavgifter uppgick totalt till 11 331 miljoner kronor under 2017. Avgifterna för statlig tjänstepensionering uppgick till 9 257 miljoner kronor, medan den särskilda löneskatten på pensionskostnader uppgick till 2 126 miljoner kronor. Administrationskostnaderna för det statliga tjänstepensionssystemet blev 185 miljoner kronor. De statliga pensionsavgifterna blev 134 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år har de statliga pensionsavgifterna ökat med 663 miljoner kronor (5,8 procent).

Tabell 22 Statliga pensionsavgifter

Miljoner kronor

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall 2016
Statlig tjänstepensionering		9 257		8 723
Särskild löneskatt på pensionskostnader		2 126		1 999
Statlig grupplivförsäkring		50		52
Premieskatt, gruppliv		39		40
Statlig personskadeförsäkring		54		52
Avdrag för administrationskostnader		-185		-185
Administration, personskadeförsäkring		-11		-14
Statliga pensionsavgifter	11 197	11 331	134	10 668

6000 Bidrag m.m. från EU

Under inkomsttypen Bidrag m.m. från EU redovisas bidrag från olika EU-fonder inom EU:s budget. De största enskilda bidragen erhålls från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska jordbruksfonden. Bidragen är främst kopplade till utgifter på anslag under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional tillväxt, utgiftsområde 22 Kommunikationer samt utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Tabell 23 Bidrag m.m. från EU

Miljoner kronor

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall 2016
6100 Bidrag från EU:s jordbruksfonder	8 515	7 779	-737	8 852
6111 Gårdsstöd	6 431	6 698	267	6 345
6113 Övriga interventioner	130	117	-13	127
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	4	-40	-45	7
6120 Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	1 950	1 004	-946	2 372
6200 Bidrag från EU till fiskenäringen	162	15	-147	58
6300 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 407	1 213	-194	721
6400 Bidrag från Europeiska socialfonden	979	578	-401	324
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	22	215	193	383
6900 Övriga bidrag från EU	186	675	489	642
6000 Bidrag m.m. från EU	11 272	10 476	-796	10 980

Inkomsterna uppgick till 10 476 miljoner kronor 2017 och är 796 miljoner kronor (7,1 procent) lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2016 blev inkomsterna 504 miljoner kronor (4,6 procent) lägre.

Bidragen från EU:s jordbruksfonder minskade jämfört med 2016

Bidragen från EU:s jordbruksfonder uppgick till 7 779 miljoner kronor 2017, vilket är 737 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i statens budget och 1 073 miljoner kronor lägre jämfört med 2016. Det är framförallt bidragen från den europeiska fonden för landsbygdsutveckling 2014–2020 som blivit lägre. Orsaken är att en större del av bidragen, jämfört med 2016, kommer att betalas av EU först under nästa år. Jordbruksverkets utbetalningar från anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* till projekt m.m. inom ramen för programmet blev 316 miljoner kronor högre jämfört med föregående år. Sammantaget innebär det att Jordbruksverkets fordringar på EU:s landsbygdsfond ökade med 943 miljoner kronor, vilket kommer att redovisas som ett bidrag från EU på statens budget först 2018.

Högre inkomster från regionala utvecklingsfonden och från socialfonden än 2016

Bidragen från Europeiska regionala utvecklingsfonden blev 1 213 miljoner kronor. Jämfört med 2016 ökade inkomsterna med 493 miljoner kronor (68,3 procent). Det beror på att programperioden 2014–2020 kommit igång i högre omfattning jämfört med 2016. Bidragen från Europeiska socialfonden blev 979 miljoner kronor, vilket är en ökning med 254 miljoner kronor (78,4 procent) jämfört med 2016. Även det beror på att programperioden 2014–2020 kommit igång i högre omfattning jämfört med 2016.

Bidragen till transeuropeiska nätverk

Bidragen till transeuropeiska nätverk blev 193 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget och uppgick till 215 miljoner kronor. Bidrag från EU har bl.a. betalats ut för väg- och järnvägsåtgärder vid Göteborgs hamn.

Övriga bidrag från EU

Övriga bidrag från EU blev 489 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget och uppgick till 675 miljoner kronor. Det beror främst på högre bidrag från Asyl-, migrations- och integrationsfonden och Fonden för inre säkerhet.

7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet

Denna inkomsttyp omfattar tillkommande EU-skatter och utjämningsavgifter för LSS-kostnader (lagen om stöd- och service för vissa funktionshindrade). Dessutom ingår olika avräkningar som avser, dels intäkter som förs till fonder, dels kompensation för mervärdesskatt till statliga myndigheter och kommuner.

Tabell 24 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet

Miljoner kronor

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall 2016
7100 Tillkommande skatter	10 149	10 198	49	9 716
7110 EU-skatter	6 504	6 296	-208	6 051
7112 Tullmedel	6 469	6 262	-207	6 018
7113 Jordbrukstullar och sockeravgifter	34	34	0	33
7114 Avgifter till EU:s omstrukturingsfond för sockersektorn	0	0	0	0
7120 Kommunala utjämningsavgifter	3 646	3 902	257	3 664
7121 Utjämningsavgift för LSS-kostnader	3 646	3 902	257	3 664
7200 Avräkningar	-110 151	-108 785	1 366	-105 071
7210 Intäkter som förs till fonder	-11 970	-12 775	-805	-12 613
7211 Intäkter som förs till fonder	-11 970	-12 775	-805	-12 613
7220 Kompensation för mervärdesskatt	-98 181	-96 010	2 171	-92 458
7221 Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-31 738	-30 449	1 289	-30 325
7222 Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-66 443	-65 561	882	-62 133
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-100 002	-98 587	1 415	-95 355

Den offentliga konsumtionen lägre än väntat

I statens budget beräknades avräkningarna uppgå till -100 002 miljoner kronor. Utfallet blev -98 587 miljoner kronor. Skillnaden mot beräkningen i statens budget blev alltså 1 415 miljoner kronor. Avräkningarna för kompensation för mervärdesskatt till kommunerna och statliga myndigheter blev sammanlagt 2 148 miljoner kronor lägre och beror på att den offentliga konsumtionen blev lägre än väntat.

Jämfört med 2016 ökade *Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet* med 3 232 miljoner kronor. Avräkningarna för kompensation för mervärdesskatt till kommunerna ökade med 4 752 miljoner kronor, vilket beror på att den kommunala konsumtionen antas ha ökat med 4,7 procent.

4 Utgifter i statens budget 2017

Utgifterna i statens budget är indelade i 27 utgiftsområden. Därutöver ingår även posterna Förändring av anslagsbehållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och Kassamässig korrigerings på budgetens utgiftssida.

Posten Förändring av anslagsbehållningar används endast vid budgetering. Utfallet påverkar anslagsbehållningarna för respektive anslag.

4.1 Utgifter i statens budget – sammanfattning

I tabell 25 jämförs utfallet för utgifterna, dvs. den faktiska förbrukningen, dels med ursprungligen anvisade medel (statens budget), dels med totalt anvisade medel (inklusive ändringar av budgeten). En högre förbrukning än anvisade medel möjliggörs genom utnyttjande av ett eventuellt ingående anslagssparande eller en anslagskredit.

Tabell 25 Utgifter i statens budget 2017

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändrings-budget	Totalt anvisat	Utfall	Utfall - statens budget	Utfall - totalt anvisat
1 Rikets styrelse	13 268	47	13 316	13 324	56	9
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	15 259	25	15 284	15 262	3	-22
3 Skatt, tull och exekution	10 986	38	11 024	11 011	26	-12
4 Rättsväsendet	42 467	1 408	43 875	44 064	1 598	190
5 Internationell samverkan	1 913	250	2 163	1 953	40	-210
6 Försvar och samhällets krisberedskap	50 254	485	50 739	50 383	129	-356
7 Internationellt bistånd	34 990	1 785	36 775	36 707	1 717	-68
8 Migration	32 580	6 841	39 421	40 034	7 453	612
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	68 496	1 948	70 444	67 411	-1 085	-3 033
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	107 052	120	107 172	101 868	-5 184	-5 304
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 774		34 774	34 658	-117	-117
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	89 491	-105	89 387	88 660	-831	-727
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	32 635	70	32 705	23 931	-8 704	-8 774
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	75 657	13	75 669	71 559	-4 098	-4 110
15 Studiestöd	22 434		22 434	19 671	-2 763	-2 763
16 Utbildning och universitetsforskning	72 381	676	73 058	71 098	-1 283	-1 959
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	14 521	0	14 521	14 475	-46	-46
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 765	40	6 805	3 803	-2 962	-3 002
19 Regional tillväxt	3 595		3 595	2 808	-787	-787
20 Allmän miljö- och naturvård	8 404	509	8 913	7 780	-623	-1 132
21 Energi	2 877	203	3 080	2 992	115	-88
22 Kommunikationer	55 115	43	55 158	53 296	-1 819	-1 862
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	17 189	1 053	18 242	17 225	36	-1 017
24 Näringsliv	6 456	400	6 856	6 416	-40	-440
25 Allmänna bidrag till kommuner	105 555	11	105 566	105 566	11	0
26 Statsskuld räntor m.m.	16 468		16 468	10 569	-5 899	-5 899
27 Avgiften till Europeiska unionen	29 586		29 586	24 224	-5 362	-5 362
Förändring av anslagsbehållningar	-7 019		-7 019		7 019	7 019
Summa	964 150	15 860	980 010	940 749	-23 401	-39 261
Riksgäldskontorets nettoutlåning	8 226		8 226	-2 945	-11 171	-11 171
Kassamässig korrigerig	0		0	1 814	1 814	1 814
Summa utgifter m.m. i statens budget	972 376	15 860	988 236	939 619	-32 757	-48 617

Utgifterna blev 49 miljarder lägre än budgeterat

Utgifterna i statens budget uppgick till 939 619 miljoner kronor. Det är 32 757 miljoner kronor (3,4 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 48 617 miljoner kronor (4,9 procent) lägre än totalt anvisat. Inom 10 av de 27 utgiftsområdena blev utgifterna mer än 1 miljard lägre än vad som anvisades i

statens budget. Inom de tre utgiftsområdena 4 Rättsväsendet, 7 Internationellt bistånd och 8 Migration blev utgifterna mer än 1 miljard högre än vad som anvisades i statens budget.

Fler civilanställda vid Polismyndigheten

Inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet uppgick utgifterna till 44 064 miljoner kronor, vilket är 1 598 miljoner kronor högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 190 miljoner kronor högre än totalt anvisat. Det beror på att antalet civilanställda vid Polismyndigheten ökade mer än beräknat i den ursprungliga budgeten.

Bistånden ökar då färre söker asyl

Inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppgick utgifterna till 36 707 miljoner kronor, vilket är 1 717 miljoner kronor högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten, men 68 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Det beror på att antalet asylsökande blev lägre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Eftersom del av kostnader för asylsökande räknas in i biståndsramen anvisades ytterligare medel i ändringsbudgetarna för att Sverige skulle nå upp till den fastställda biståndsramen.

Ersättningar till kommunerna högre än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 8 Migration uppgick till 40 034 miljoner kronor, vilket är 7 453 miljoner kronor högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 612 miljoner kronor högre än totalt anvisat. Det beror framför allt på att ersättningar och bostadskostnader till kommunerna för asylsökande blev högre än beräknat. Bland annat beror det på att ersättningen för ensamkommande barn blev högre än vad som antogs i den ursprungliga budgeten.

Kostnader för assistansersättningen nästan 3 miljarder lägre än beräknat

För utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg blev utgifterna 67 411 miljoner kronor, vilket är 1 085 miljoner kronor lägre än vad riksdagen anvisade i den ursprungliga budgeten och 3 033 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Kostnader för statlig assistansersättning blev 2 621 miljoner kronor lägre än statens budget medan bidrag för läkemedelsförmånerna blev 1 156 miljoner kronor högre än vad riksdagen anvisade i den ursprungliga budgeten. I vårändringsbudgeten anvisade riksdagen ytterligare 1 103 miljoner kronor för läkemedelsförmånerna.

Lägre utgifter för sjukpenning än beräknat

För utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning blev utgifterna 101 868 miljoner kronor, vilket är 5 184 miljoner kronor lägre än

riksdagen anvisade. Det beror främst på att antalet utbetalade nettodagar för sjukpenning blev lägre än beräknat.

Färre kommunmottagna nyanlända än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering blev 32 705 miljoner kronor. Det är 8 704 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att kommunerna har tagit emot färre nyanlända personer än beräknat.

Utgifterna för subventionerade anställningar blev lägre än beräknat

Inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev utfallet 71 559 miljoner kronor, vilket är 4 098 miljoner kronor lägre än vad som anvisades av riksdagen i statens budget för 2017. Det beror bl.a. på att utgifterna för subventionerade anställningar och antalet beslut om lönebidrag och trygghetsanställningar blev lägre än beräknat.

Färre studiemedelstagare än beräknat

Inom utgiftsområde 15 Studiestöd blev utfallet 19 671 miljoner kronor, vilket är 2 763 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i budgeten. Det beror framför allt på att prioriterat studiebidrag för de som saknar slutbetyg från grundskola eller gymnasium blev lägre än beräknat. Det beror också på att antalet studiemedelstagare blev lägre än beräknat.

Satsningar inom skolområdet kommer inte igång så fort som beräknat

För utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning uppgick utgifterna till 71 098 miljoner kronor. Det är 1 283 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Det beror till stor del på att olika satsningar inom skolområdet inte kommit igång så fort som beräknat.

Endast 17 procent av investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder har betalats ut

Utfallet för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik uppgick till 3 803 miljoner kronor och blev därmed 2 962 miljoner kronor lägre än anvisat. Det beror främst på att investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder till studerande blev 2 238 miljoner kronor (82,9 procent) lägre än beräknat.

Lågt ränteläge medför lägre utgifter för kommunikationer

Utgifterna inom utgiftsområde 22 Kommunikationer uppgick till 53 296 miljoner kronor, vilket är 1 819 miljoner kronor lägre än anvisat. Det beror framför allt på det låga ränteläget som ledde till lägre räntekostnader på infrastrukturlån med 924 miljoner kronor.

Överkurser vid emission gav lägre räntekostnader

Utgifterna inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. uppgick till 10 569 miljoner kronor, vilket är 5 899 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i budgeten. Det beror på flera faktorer, men den största enskilda orsaken är att överkurser vid emission blev högre än beräknat i statens budget.

EU återbetalade nästan 8 miljarder kronor

Utfallet för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen uppgick till 24 224 miljoner kronor och är därmed 5 362 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. Orsaken till det låga anslagsutfallet är att EU under 2017 återbetalade ett överskott till Sverige om 7 800 miljoner kronor.

Tabell 26 Utfallet för statens budget för 2016-2017*Miljoner kronor*

Utgiftsområde	Utfall 2017	Utfall 2016	Skillnad mot 2016
1 Rikets styrelse	13 324	12 672	653
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	15 262	15 035	227
3 Skatt, tull och exekution	11 011	10 840	172
4 Rättsväsendet	44 064	42 289	1 776
5 Internationell samverkan	1 953	2 070	-117
6 Försvar och samhällets krisberedskap	50 383	49 366	1 017
7 Internationellt bistånd	36 707	31 971	4 736
8 Migration	40 034	41 251	-1 218
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	67 411	63 371	4 040
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	101 868	105 614	-3 745
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 658	35 928	-1 270
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	88 660	86 106	2 554
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	23 931	19 200	4 731
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	71 559	72 531	-972
15 Studiestöd	19 671	19 486	185
16 Utbildning och universitetsforskning	71 098	66 026	5 072
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	14 475	14 072	404
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	3 803	3 059	744
19 Regional tillväxt	2 808	2 614	194
20 Allmän miljö- och naturvård	7 780	7 299	481
21 Energi	2 992	2 721	271
22 Kommunikationer	53 296	50 087	3 209
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	17 225	15 898	1 327
24 Näringsliv	6 416	5 891	525
25 Allmänna bidrag till kommuner	105 566	93 350	12 216
26 Statsskuldsräntor m.m.	10 569	1 743	8 826
27 Avgiften till Europeiska unionen	24 224	30 350	-6 125
Summa	940 749	900 839	39 910
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-2 945	14 764	-17 710
Kassamässig korrigerig	1 814	1 792	22
Summa utgifter m.m. i statens budget	939 619	917 396	22 223

Högre bidrag till kommuner men lägre avgift till EU

Utgifterna i statens budget ökade med 22 223 miljoner kronor (2,4 procent) mellan 2016 och 2017. Utgifterna för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner blev 12 216 miljoner kronor (13,1 procent) högre än 2016. Utgifterna för flera andra utgiftsområden ökade också. Samtidigt minskade utgifterna för vissa utgiftsområden. Utgifterna för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen minskade med 6 125 miljoner kronor (20,2 procent).

Fler civilanställda vid Polismyndigheten ledde till ökade kostnader

Inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet blev utgifterna 1 776 miljoner kronor (4,2 procent) högre. Det beror på att antalet civilanställda vid Polismyndigheten ökade.

Färre flyktingar till Sverige leder till ökat bistånd till andra länder

Inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd blev utgifterna 4 736 miljoner kronor (14,8) högre. Ökningen beror ungefär till hälften på en förskjutning av betalningar mellan 2015 och 2016. Den andra hälften beror på att biståndet ökades då Sverige tog emot färre flyktingar. För att nå upp till den fastställda biståndsramen ökar Sverige biståndet till andra länder.

Utgifterna för asylsökandes boende minskade, men rättegångskostnaderna ökade

Inom utgiftsområde 8 Migration blev utgifterna 1 218 miljoner kronor (3,0 procent) lägre. Ersättningar och bostadskostnader till kommunerna minskade med 2 610 miljoner kronor (7,9 procent). Samtidigt ökade bl.a. rättegångskostnaderna m.m. för de asylsökande.

Ökade kostnader för läkemedel som förebygger och behandlar stroke, cancer, ADHD och diabetes

Utgifterna för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg blev 4 040 miljoner kronor (6,4 procent) högre än 2016. Statens bidrag till kommuner och landsting för läkemedelsförmånerna ökade med 3 535 miljoner kronor. Ungefär en tredjedel av ökningen beror på en förskjutning av utbetalningar mellan åren. Den resterande ökningen beror på att kostnaderna för läkemedel som behandlar eller förebygger stroke, cancer, ADHD och diabetes ökade.

Minskade utgifter för både sjukpenning och sjukersättning

Utgifterna för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning blev 3 745 miljoner kronor (3,5 procent) lägre än 2016. Både utgifterna för sjukpenning och sjukersättning minskade. Andelen avslag av ansökningar ökade under 2017 för båda förmånerna.

Utgifterna för garantipension och änkepension minskade

Utgifterna för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom blev 1 270 miljoner kronor (3,5 procent) lägre än 2016. Utgifterna för Garantipension till ålderspension blev 773 miljoner kronor (5,5 procent) lägre eftersom antalet pensionärer som fick garantipension blev färre. Dessutom blev efterlevandepensioner till vuxna 421 miljoner kronor (3,5 procent) lägre än föregående år.

Utgifterna för föräldraförsäkring och barnbidrag ökade

Inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade utgifterna med 2 554 miljoner kronor (3,0 procent). Utgifterna för föräldraförsäkringen ökade med 1 305 miljoner kronor (3,2 procent), då föräldrar har tagit ut fler dagar med föräldrapenning. Utgifterna för barnbidrag ökade med 938 miljoner kronor (3,6 procent) eftersom antalet barn ökade. Dessutom höjdes flerbarnstillägget och antalet mottagare av flerbarnstillägg ökade med 5,8 procent jämfört med föregående år.

Fler kommunmottagna flyktingar ger högre utgifter

Utgifterna för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering ökade med 4 731 miljoner kronor (24,6 procent). Det beror på att kommunerna får ersättning för fler nyanlända flyktingar än 2016.

Bidrag till lärarlöner och fler anställda i lågstadiet medför högre utgifter

Inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ökade utgifterna med 5 072 miljoner kronor (7,7 procent). Det beror på flera olika satsningar inom skolområdet. Den enskilt största orsaken till det högre utfallet är bidrag till lärarlöner som ökade med 1 472 miljoner kronor (57,0 procent).

Utgifterna för vägar och järnvägar ökade

Inom utgiftsområde 22 Kommunikationer ökade utgifterna med 3 209 miljoner kronor (6,4 procent). Utgifterna för både väg- och järnvägsinvesteringar ökade tillsammans med 1 773 miljoner kronor. Utgifterna för drift, underhåll och trafikledning ökade med 708 miljoner kronor.

Uppsnabbad process för utbetalning av EU-stöd

Inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel ökade utgifterna med 1 327 miljoner kronor (8,3 procent). Det beror dels på förskjutningar mellan åren, dels på att programperioden 2014-2020 har kommit igång med fler utbetalningar och färre förseningar.

Bidrag till kommunerna ökade med 12 miljarder kronor

Utfallet för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökade med 12 216 miljoner kronor (13,1 procent). Det beror på att kommunerna och landstingen har kompenserats för ökade kostnader för bl.a. flyktingar, sjukvård, komvux, avgiftsfri tandvård och öppenvård för unga och gamla samt utökad matematikundervisning i grundskolan.

Räntor på statsskulden ökade, från en historisk låg nivå 2016

Inom utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. ökade utgifterna med 8 826 miljoner kronor (506,4 procent). År 2016 var dessa utgifter endast 1 743 miljoner kronor. Det beror på flera faktorer, bl.a. blev överkurserna vid emission 7 316 miljoner kronor lägre än 2016.

EU betalade tillbaka nästan 8 miljarder kronor i tidigare betalda avgifter under 2017

Utgifterna inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen blev 6 125 miljoner kronor (20,2 procent) lägre än 2016. Det beror främst på att EU återbetalade sammanlagt 7 800 miljoner kronor som Sverige har betalat tidigare år.

Irland betalade tillbaka lånet till Sverige

Utfallet för Riksgäldskontorets nettoutlåning blev 17 710 miljoner kronor (119,9 procent) lägre 2017 jämfört med 2016. Det beror bl.a. på att Irland betalade tillbaka lånet till Sverige i förtid. Lånet uppgick till 5 243 miljoner kronor. Det beror också på att lånen till Riksbanken ökade med 4 525 miljoner kronor mindre än 2016.

4.2 Systematisering av avvikelserna mot budgeten

Utgifterna i statens budget blev 32,8 miljarder kronor lägre än den budget som riksdagen ursprungligen fastställde. I detta avsnitt analyseras hur stor del av denna skillnad som beror på ändrade makroekonomiska förutsättningar och nya beslut. Det gäller sådana beslut som fattats av riksdagen, regeringen, EU eller Riksbanken. Resterande skillnad beror på andra förklaringsfaktorer och redovisas i kategorin Övrigt. Skillnaderna fördelas också på Utgiftsområden exkl. räntor, Statsskuldsräntor m.m. och Riksgäldskontorets nettoutlåning. Resultatet sammanfattas i följande tabell och kommenteras därefter.

Tabell 27 Skillnaden mellan utfall och budget för 2017

Miljarder kronor

	Totalt	Makroförutsättn.	Beslut	Övrigt ²
Utgiftsområden, exklusive räntor ¹	-17,6	1,0	1,9	-20,4
Statsskuldsräntor m.m.	-5,8	-6,1	0,0	0,3
Riksgäldskontorets nettoutlåning ³	-9,4	0,8	7,0	-17,2
Budgetens utgifter m.m.	-32,8	-4,3	8,9	-37,4

¹Utgiftsområden som omfattas av det statliga utgiftstaket.

²Under Utgiftsområden, exkl. räntor ingår förändring av anslagsbehållningar enligt ursprunglig budget.

³Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringsposten.

Skillnader till följd av den makroekonomiska utvecklingen

Skillnader till följd av ändrade makroekonomiska förutsättningar medförde att utgifterna blev 4,3 miljarder kronor lägre än i statens budget.

Den största skillnaden återfinns på anslaget för statsskuldräntor som blev 6,1 miljarder kronor lägre till följd av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Det beror främst på betydligt lägre räntor jämfört med budgeten (framför allt långa).

Riksgäldskontorets nettoutlåning blev 0,8 miljarder kronor högre än i statens budget beroende på makroutvecklingen. Det beror på att Riksbankens lån i Riksgäldskontoret ökat mer än beräknat när enskilda lån förfallit och refinansierats till en högre växelkurs.

Utgifterna för utgiftsområdena, exkl. utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m., blev 1,0 miljard kronor högre än i statens budget beroende på makroutvecklingen. Utgifterna inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning blev 1,1 miljarder kronor högre till följd av att antalet sysselsatta (16-64 år) ökade mer än beräknat, vilket ökade antalet uttagna nettosjukpenningdagar. Utgifterna inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel blev 0,3 miljarder kronor högre som följd av en högre eurokurs för gårdsstöd m.m. än beräknat. Utgifterna inom utgiftsområde 22 Kommunikationer blev 0,2 miljarder kronor lägre till följd av lägre räntor på Trafikverkets lån för infrastrukturinvesteringar. En lägre timlön minskade utgifterna inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn med 0,4 miljarder kronor.

Tabell 28 Makroekonomiska förutsättningar

	SB 2017	Utfall 2017	Skillnad utfall 2017- SB 2017	Utfall 2016
<i>Procentuell förändring från föregående år:</i>				
BNP (fp)	2,3	2,4	0,1	3,2
KPI (årsgenomsnitt)	1,5	1,8	0,3	1,0
Antal sysselsatta, 15-74 år	1,5	2,3	0,8	1,5
Nivåer:				
Arbetslöshet, 15-74 år, procent av arbetskraften	6,3	6,7	0,4	6,9
Personer i arb.markn.pol. program, procent av arbetskraften	3,8	3,5	-0,3	3,5
SEK/Euro	9,4	9,6	0,2	9,5
SEK/USD	8,3	8,5	0,2	8,6
6-mån ränta, årsgenomsnitt	-0,3	-0,7	-0,4	-0,6
5-årig statsobligation, årsgenomsnitt	0,9	-0,1	-1,0	-0,2

fp = fasta priser

Skillnader till följd av beslut

De totala utgifterna blev 8,9 miljarder kronor högre än i statens budget till följd av beslut fattade av riksdagen, regeringen, EU eller Riksbanken.

Riksgäldskontorets nettoutlåning, inkl. kassamässig korrigerings blev 7,0 miljarder kronor högre till följd av beslut. Beloppet avser en kassamässig korrigerings som uppstod vid en retroaktiv återbetalning av en EU-rabatt för perioden 2014–2016. Det beror på att återbetalningen tillfördes anslaget i början av 2017 medan den till stor del resulterade i ett lägre lånebehov redan i slutet av 2016 till följd av att EU-kommissionen då minskade sina uttag från kontot för EU-avgiften.

Utfallet för samtliga utgiftsområden, exkl. utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m., blev till följd av beslut 1,9 miljarder kronor högre än beräknat i budgeten.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg blev totalt 2,5 miljarder kronor högre till följd av beslut. Den enskilt största posten avser anslaget 1:5 *Bidrag för läkemedelsförmånerna*. Överenskommelsen i maj mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) avseende statens bidrag för 2017 medförde ökade utgifter om 1,7 miljarder kronor. Därutöver ökade utgifterna för anslagen 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård*, 1:8 *Bidrag till Psykiatri* och 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* på grund av satsningar i vårändringsbudgeten för 2017.

Inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ökade utgifterna totalt sett med 1,4 miljarder kronor på grund av beslut i vår- och höständringsbudgetarna. Skälet till ändringsbesluten var att de biståndsklassade utgifterna inom asylmottagandet förväntades bli lägre än beräknat, vilket föranledde en lägre avräkning från biståndsramen.

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet blev 0,5 miljarder kronor högre på grund av beslut i vårändringsbudgeten. Det gällde framför allt satsningar inom Polismyndigheten.

Utgiftsområde 6 Försvar ökade med 0,4 miljarder kronor till följd av ytterligare medel i vårändringsbudgeten, för en ökad militär förmåga och ett förstärkt totalförsvar.

Utgifterna inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ökade med 0,3 miljarder kronor på grund av beslut i vårändringsbudgeten. Medlen användes i huvudsak till att finansiera insatser som syftar till att minska skolsegregationen.

Utgiftsområde 8 Migration blev 0,3 miljarder kronor högre till följd av beslut i höständringsbudgeten. Det gällde ett tillfälligt stöd till kommunerna för extra utgifter för ensamkommande barn och unga.

Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen blev 3,7 miljarder kronor lägre till följd av beslut. Besluten gällde främst återbetalningar från EU för åren 1995–2016 men även ändringsbudget för 2017 med sänkt avgift till följd av lägre utgifter för EU.

Skillnader till följd av övriga orsaker

Av övriga orsaker blev utgifterna 37,4 miljarder kronor lägre än i statens budget. Riksgäldskontorets nettoutlåning (inkl. kassamässig korrigering) blev 17,2 miljarder kronor lägre och utgiftsområdenas utgifter (exkl. statsskuldräntor) 20,4 miljarder kronor lägre. Detta nettobelopp innefattar flera utgiftsområden med lägre utgifter än anvisat i budgeten medan andra områden hade högre utgifter.

Inom framför allt följande nio områden blev utgifterna lägre än i statens budget:

- 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg
- 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning
- 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering
- 14 Arbetsmarknad och arbetsliv
- 15 Studiestöd
- 16 Utbildning och universitetsforskning
- 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik
- 22 Kommunikationer
- 27 Avgiften Europeiska unionen

Inom framför allt två områden blev utgifterna högre än i budgeten:

- 4 Rättsväsendet
- 8 Migration

I statens budget budgeteras även förändring av anslagsbehållningar. Denna budgetpost är inte fördelad per anslag eller utgiftsområde utan tas upp under posten Förändring av anslagsbehållningar. Posten budgeterades till -7,0 miljarder kronor. I utfallet finns ingen sådan separat post utan motsvarande förändring ingår per utgiftsområde.

Skillnaderna till följd av övriga orsaker förklaras i det inledande utgiftsavsnittet (4.1) och i de detaljerade kommentarerna per utgiftsområde (kapitel 5).

4.3 Indragningar

Enligt 3 kap. 12 § budgetlagen (2011:203) får regeringen besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas, om det är motiverat av särskilda omständigheter i en verksamhet eller av statsfinansiella eller andra samhällsekonomiska skäl. År 2017 har regeringen beslutat om indragning av anslagsmedel om totalt 46 069 miljoner kronor, främst avseende anslagssparanden från 2016. Det är 22 727 miljoner kronor mer än 2016. De 40 största indragningarna, som översteg 100 miljoner kronor, svarar för 95 procent av totalbeloppet under 2017. I tabell 29 redovisas samtliga indragningar som är större än 100 miljoner kronor.

De flesta indragningarna av anslagsmedel rör anslagssparande

Den största indragningen, som uppgick till 8 946 miljoner kronor, avser räntor på statsskulden. Den näst största indragningen gjordes av medel på anslaget för statlig assistansersättning och uppgick till 4 171 miljoner kronor. Båda är indragning av anslagssparande.

Tabell 29 Indragningar 2017

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Indragning
8	1:1	Migrationsverket	599
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	1 896
8	1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	130
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	191
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	4 171
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	354
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	3 781
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	282
10	1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	162
12	1:2	Föräldraförsäkring	540
12	1:5	Barnpension och efterlevandestöd	103
12	1:8	Bostadsbidrag	272
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	655
13	1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	822
13	1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	448
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	1 872
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	2 285
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	1 218
14	1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	487
14	1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	212
14	1:12	Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	560
15	1:2	Studiemedel	2 101
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 288
16	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	145
16	1:13	Statligt stöd till vuxenutbildning	327
16	1:15	Upprustning av skollokaler och utemiljöer	270
16	1:19	Bidrag till lärarlöner	303
18	1:2	Omstruktureringskostnader av kommunala bostadsföretag	101
18	1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	849
18	1:9	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	2 177
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	590
20	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	299
20	1:8	Supermiljöbilspremie	141
22	1:15	Sjöfartsstöd	118
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	1 183
23	1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	135
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 065
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	628
26	1:1	Räntor på statsskulden	8 946
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	1 861
		Övriga indragningar	2 507
Summa			46 070

4.4 Överskridanden

Medgivna överskridanden

Enligt 3 kap. 8 § budgetlagen får ett anslag tillfälligt överskridas genom att en kredit, motsvarande högst tio procent av det anvisade anslaget (anslagskredit), tas i anspråk. Året därpå ska tillgängliga medel reduceras med ett belopp som motsvarar den utnyttjade anslagskrediten. Med riksdagens bemyndigande får regeringen även besluta att ett anslag får överskridas, om det är nödvändigt för att täcka särskilda utgifter i en verksamhet. Utgifterna ska inte ha varit kända då anslaget anvisades. Regeringen får även fatta beslut om att överskrida ett anslag för att uppfylla ett av riksdagen beslutat ändamål med anslaget. Regeringen beslutade om två medgivna överskridanden för 2017.

Tabell 30 Medgivna överskridanden 2017

Miljoner kronor			Medgivet överskridande	Utnyttjat medgivet överskridande
UO	Anslag	Anslagsnamn		
10	1:5	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	2	1
24	1:19	Finansiering av rättegångskostnader	17	17
Summa			19	18

I statens budget anvisades 33,3 miljoner kronor på anslaget 1:5 *Ersättning inom det statliga personskadeskyddet* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning. Regeringen medgav i beslut den 30 november 2017 att anslaget fick överskridas med 1,5 miljoner kronor (S2017/05371/SF, S2017/05948/SF, S2017/06684/SF m.fl.). Hela anslagskrediten på 3,2 miljoner kronor utnyttjades och av det medgivna överskridandet utnyttjades 0,8 miljoner kronor. Orsaken till att regeringen medgav överskridande är att Försäkringskassan har korrigerat utfall som tidigare redovisats på anslaget 1:4 *Arbetsskadeersättningar m.m.*

I statens budget anvisades 18,0 miljoner kronor på anslaget 1:19 *Finansiering av rättegångskostnader* inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Regeringen medgav i beslut den 13 december 2017 att anslaget fick överskridas med 17,3 miljoner kronor (N2017/07538/SUN, N2017/07375/SUN (delvis)). Hela anslagskrediten på 1,8 miljoner kronor utnyttjades och av det medgivna överskridandet utnyttjades 17,3 miljoner kronor till rättegångskostnader.

Icke medgivna överskridanden

Under 2017 har ett anslag överskridits utöver den tillåtna anslagskreditgränsen och utan medgivande från regeringen. Tabell 31 visar detta anslagsöverskridande.

Tabell 31 Icke medgivna överskridanden 2017*Miljoner kronor*

UO	Anslag	Anslags namn	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enl reg.brev	Totalt tilldelade medel	Utgifter	Anslags kredit	Utgående överförings- belopp	Icke medgivet överskrid- ande
8	1:6	Offentligt biträde i utlännings ärenden	-43,40	704,15	660,75	806,03	58,62	-145,28	-86,66
Summa icke medgivet överskridande									-86,66

Totalt disponibelt belopp inklusive anslagskredit för anslaget 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* inom utgiftsområde 8 Migration har överskridits med 86,66 miljoner kronor. Regeringen beslutade under 2017 om en höjd anslagskredit för Migrationsverket motsvarande 8,3 procent, som uppgick till 58,62 miljoner kronor. Ersättningar till offentliga biträden har ökat eftersom antalet ärenden med förordnat biträde har ökat jämfört med 2016. Även om totala antalet asylbeslut är lägre än föregående år är andelen beslut för grupper med hög biträdesandel högre. Det gäller framför allt ensamkommande barn, personer som skrivits upp i ålder eller fyllt 18 år samt andra sökanden från Afghanistan, Irak, Iran och statslösa.

5 Utfall per utgiftsområde

I följande avsnitt (5.1–5.27) presenteras utfallet per utgiftsområde. Här ges en samlad bild över hur regeringen har utnyttjat de finansiella befogenheter som regeringen har inom respektive utgiftsområde.

Anslagen redovisas i tabeller som i första hand visar utfallet för de största anslagen inom respektive utgiftsområde. Tabellerna visar även anslag vars utfall avviker från statens ursprungliga budget med mer än 10 procent. Anslag som anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas dock bara om utfallet avviker mer än 50 procent. Tabellerna visar också anslag där utfallet avviker från de totalt anvisade medlen (statens budget och ändringsbudgetarna) med mer än 10 procent. Anslag som totalt anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas endast då utfallet avviker mer än 50 procent.

För varje utgiftsområde kommenteras först skillnader mellan ursprunglig budget och utfall. Därefter jämförs även utfallet för 2017 med utfallet 2016. I de fall förklaringarna sammanfaller görs analysen samlad, under utgiftsområdet. En redovisning av samtliga anslag finns i bilaga 2.

Förutom anslagsutfallet redovisas, per utgiftsområde, hur regeringen har utnyttjat beställningsbemyndiganden samt bemyndiganden avseende statlig utlåning, garantier, inomstatliga lån och övriga krediter. I redovisningen framgår även hur bemyndiganden att lämna kapitaltillskott till bolag eller utvecklingsbanker har utnyttjats. Flertalet av bemyndigandena utgörs av årliga bemyndiganden som riksdagen lämnar i samband med besluten om statens budget och om ändringar i denna. I redovisningen hänvisas inte till riksdagsbeslutet i de fall ett bemyndigande har lämnats i samband med besluten om statens budget för 2017 eller i beslut om ändring i budgeten för detta år. Om däremot ett bemyndigande har lämnats före 2017 görs en hänvisning till riksdagsbeslutet. En redovisning av samtliga beställningsbemyndiganden finns i bilaga 3.

Efter de 27 avsnitten om de olika utgiftsområdena följer en redogörelse för posterna Förändring av anslagsbehållningar (avsnitt 5.28), Riksgäldskontorets nettoutlåning (avsnitt 5.29), och Kassamässig korrigerig (avsnitt 5.30). Alla dessa poster hör till budgetens utgiftssida. Avslutningsvis redovisas även Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget (avsnitt 5.31).

5.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Utgiftsområdet omfattar Statschefen, Riksdagen samt Riksdagens ombudsmän, Sametinget och samepolitiken, Regeringskansliet m.m., Länsstyrelserna, Demokratipolitik och mänskliga rättigheter, Nationella minoriteter, Medier och Sieps samt EU-information.

Anslag

Tabell 32 UO 1 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall-		Utfall 2016
					SB 2017	Procent 2017	
2:1	Riksdagens ledamöter och partier m.m.	880		873	-7	-0,8	869
2:2	Riksdagens förvaltningsanslag	768		779	12	1,5	721
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	113		83	-30	-26,6	68
4:1	Regeringskansliet m.m.	7 379	10	7 482	103	1,4	7 091
5:1	Länsstyrelserna m.m.	2 736	15	2 744	7	0,3	2 615
6:1	Allmänna val och demokrati	87	8	89	2	2,0	76
6:3	Datainspektionen	54	14	55	1	1,3	50
8:1	Presstödet	567		541	-26	-4,6	519
	Övriga anslag	683	1	678	-6	-0,8	663
Summa		13 268	47	13 324	56	0,4	12 672

Utfallet uppgick till 13 324 miljoner kronor, vilket är 56 miljoner kronor (0,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 ökade utgifterna med 653 miljoner kronor (5,2 procent).

Utfallet för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* blev 83 miljoner kronor, det är 30 miljoner kronor (26,6 procent) lägre än vad som anvisades i budgeten men 15 miljoner kronor (21,6 procent) högre än föregående år. Under året har Systembolagets del (50 procent) i den samägda fastigheten Iason 1 köpts för 43 miljoner kronor. Köpet finansierades i sin helhet med anslag.

Utfallet för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* blev 7 482 miljoner kronor, vilket är 103 miljoner kronor (1,4 procent) högre än vad som anvisades i budgeten. I propositionen Vårändringsbudget för 2017 anvisade riksdagen ytterligare 10 miljoner kronor för att finansiera en kommitté vars uppgift är att göra en översyn av Boverkets bygg- och konstruktionsregler för att underlätta bostadsbyggandet i Sverige. Under december lämnade kommittén sitt första betänkande som fokuserade på standardisering, *Nystart för byggstandardiseringen genom stärkt samverkan* (SOU 2017:106). Uppdraget omfattar totalt tre betänkanden.

Jämfört med 2016 blev utfallet 391 miljoner kronor högre.

Ökat anslag till följd av den säkerhetspolitiska utvecklingen

På grund av den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde samt händelser som visat på samhällets sårbarhet ökades anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* med 15 miljoner kronor för att förstärka totalförsvaret.

Anslag 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökades med 8 miljoner kronor i ändringsbudget för 2017. Av detta anvisades 5 miljoner kronor för att kunna finansiera skolval i anslutning till de allmänna valen 2018. Syftet med skolval är bl.a. att stimulera ett högre valdeltagande bland unga. Resterande 3 miljoner kronor anvisades för it-stöd för valadministration.

Nya regler om skydd och behandling av personuppgifter

Anslag 6:3 *Datainspektionen* ökades med 14 miljoner kronor i enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2017. Myndigheten fick ett ökat anslag då införandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter kommer innebära nya och utökade uppgifter för myndigheten. Dock har anslagsökningen inte använts under året då myndigheten haft problem med att expandera sin verksamhet. Det beror framförallt på långa ledtider vid rekrytering av nya medarbetare.

Utgifterna för presstöd fem procent lägre än anvisat i statens budget

Utfallet för anslaget 8:1 *Presstöd* uppgick till 541 miljoner kronor. Det är 26 miljoner kronor (4,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror bl.a. på lägre stöd till flera tidningar som en följd av sjunkande upplagor och på ändrade bestämmelser i presstödsförordningen (1990:524) om nedtrappning av stöd till storstadstidningar. Under en tioårsperiod har antalet dagstidningar med distributionsstöd varit relativt konstant. Jämfört med 2016 blev utgifterna för anslaget 8:1 *Presstöd* 23 miljoner kronor (4,4 procent) högre. Presstödet består av driftstöd, distributionsstöd och utvecklingsstöd. Ökningen mellan åren beror främst på att utbetalat utvecklingsstöd blev 15 miljoner kronor högre. Under året har 137 ansökningar om utvecklingsstöd lämnats in till Myndigheten för press, radio och tv. Av dessa har 86 ansökningar godkänts. Utvecklingsstödet infördes under 2016.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 1 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
6:6	Stöd till politiska partier	172	129
8:1	Presstödet	70	11
Summa		242	140

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på totalt 242 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 140 miljoner kronor. Skillnaden mellan det totala bemyndigandet och de utestående åtagandena uppgick till 102 miljoner kronor.

Garantier

Tabell UO 1 Garantier

Miljoner kronor

Utfärdade garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2017-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Kreditgarantier till UD-anställda ¹⁾	50	0	
Summa	50	0	

¹⁾ Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret får lämna statlig kreditgaranti för banklån till personal inom utrikesförvaltningen inom en ram för samtliga garantiengagemang om 50 miljoner kronor (UD2000/1146/P-AV)

Inomstatliga lån

Tabell UO 1 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2017-12-31
Riksdagsförvaltningens investeringar som används i verksamheten	100	67
Riksdagsförvaltningens investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar	500	395
Summa	600	462

Riksdagen har beslutat om låneramar på 600 miljoner kronor för Riksdagsförvaltningen. Utestående lån vid utgången av 2017 var 462 miljoner kronor.

5.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Utgiftsområdet omfattar utgifter för allmän offentlig förvaltning, inklusive finansförvaltning och finansiell tillsyn m.m., utgifter för de statliga tjänstepensionerna, statistik och fastighetsförvaltning.

Anslag

Tabell 33 UO 2 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall-SB Procent 2017	Utfall 2016
1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	12 614		12 641	27	0,2	12 475
1:9	Statistiska centralbyrån	555		546	-9	-1,6	571
1:11	Finansinspektionen	512	25	533	20	4,0	493
1:12	Riksgäldskontoret	316		263	-53	-16,8	281
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	210		231	21	10,0	211
	Övriga anslag	1 051		1 048	-3	-0,3	1 004
Summa		15 259	25	15 262	3	0,0	15 035

Utfallet uppgick till 15 262 miljoner kronor och blev därmed 3 miljoner kronor (0,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utgifterna 227 miljoner kronor (1,5 procent) högre.

Utfallet för anslaget 1:5 *Statliga tjänstepensioner m.m.* blev 12 641 miljoner kronor, vilket är 27 miljoner kronor (0,2 procent) högre än budgeterat. Statliga tjänstepensioner är tjänstepensioner för anställda i staten.

Utgifterna för Riksgäldskontoret lägre än budgeterat

I statens budget anvisades 316 miljoner kronor för anslaget 1:12 *Riksgäldskontoret*. Utfallet blev 53 miljoner kronor (16,8 procent) lägre än budgeterat. Det beror främst på att Riksgäldskontoret har tagit beslut om att inte emittera premielån och att personalkostnaderna blev lägre.

Utfallet för vissa garanti- och medlemsavgifter högre med anledning av högre dollarkurs

Utfallet för anslaget 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter* blev 231 miljoner kronor, vilket är 21 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget och jämfört med föregående år. Skillnaderna beror främst på en högre dollarkurs. Under året har Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB) fått den andra delbetalningen från Sverige, 25,2 miljoner US-dollar (motsvarande 230 miljoner kronor), av ett totalt kapitaltillskott på 126 miljoner US-dollar. Det betalas i fem lika stora årliga utbetalningar 2016–2020. Tillskottet sker genom teckning av aktier som

tilldelas medlemsländerna. Sverige medverkade 2015 i förhandlingarna om bildandet av AIIB tillsammans med 56 andra länder.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 2 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:10	Bidragsfastigheter	50	30
1:16	Finansmarknadsforskning	76	5
Summa		126	35

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om två beställningsbemyndiganden på 126 miljoner kronor. Totalt har 35 miljoner kronor utnyttjats 2017.

Utlåning

Tabell UO 2 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2017-12-31
Riksbanken ¹⁾		238 132
Summa		238 132

¹⁾ Lån till Riksbanken ges med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

I december 2017 återbetalade Irland hela det lån som togs under 2012. Lånet till Irland var ett tillägg till ett lånepaket som IMF och EU gett, på villkor att Irland genomförde ett ekonomiskt reformprogram. Sverige betalade ut lånet till Irland i fyra delar efter att IMF och EU godkänt landets framsteg under reformprogrammet. De första två delarna betalades ut under 2012 och de andra två under 2013. Lånet återbetalades i förtid.

Lån till Riksbanken uppgick till 238 132 miljoner kronor 2017. Det är en minskning med 18 972 miljoner kronor. I Riksgäldskontorets nettoutlåning redovisas lånen till Riksbanken kassamässigt, och uppgår till 232 312 miljoner kronor, utan valutaomvärdering. I ovanstående tabell redovisas lånen valutaomvärderade till bokslutskurs.

Garantier

Tabell UO 2 Garantier

Miljoner kronor

Utfärdade garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2017-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Insättningsgarantin ¹⁾	Obegränsad	1 688 640		
Garanti till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ²⁾	Obegränsad			
Investerarskyddet ³⁾	Obegränsad			
Garantikapital i Europeiska investeringsbanken (EIB) ⁴⁾	EUR 6 565	64 660	EUR 6565	
Garantikapital i Nordiska investeringsbanken (NIB)	EUR 1 978	19 484	EUR 1978	
Nordiska investeringsbanken, projektinvesteringslån	EUR 622	3 035	EUR 308	
Garantikapital i Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) ⁵⁾	EUR 542	5 334	EUR 542	
Garantikapital till Europarådets utvecklingsbank (CEB) ⁶⁾	EUR 124	1 219	EUR 124	
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Akademiska Hus ⁷⁾	Obegränsad	66		
Sweden house (tidigare A/O Dom Shvetsii) ⁸⁾	100	0	0	
Garantiram stabilitetsfonden	750 000			
Garantiram resolutionsfonden	200 000			
Garantikapital Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB) ⁹⁾	USD 504	4 149	USD 504	
Summa		1 786 588		

¹⁾ Lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Åtagandet för insättningsgarantin avser 31 december 2017.

²⁾ Om vissa villkor i lag (2008:812) är uppfyllda ges en möjlighet att ställa ut garantier för att skydda dessa insättare.

³⁾ Lagen (1999:158) om investerarskydd. För investerarskyddet saknas uppgifter om storleken på de skyddade tillgångarna.

⁴⁾ prop. 2008/09:116, bet. 2008/09:FiU36, rskr. 2008/09:200

⁵⁾ prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:FiU2, rskr. 2010/11:139

⁶⁾ prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU2, rskr. 2011/12:104

⁷⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2014

⁸⁾ prop. 1994/95:78, bet. 1994/95:FiU4, rskr. 1994/95:75

⁹⁾ prop. 2015/16:99, bet. 2015/16:FiU21, rskr. 2015/16:311

Inomstatliga lån

Tabell UO 2 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2017-12-31
Statens fastighetsverks investeringar i fastigheter	15 200	12 995
Statens järnvägars långfristiga lån exkl. finansiell leasing ¹⁾	2 915	11 282
Fortifikationsverkets investeringar i mark, anläggningar och lokaler	13 100	1 037
Riksrevisionen - anläggningstillgångar som används i verksamheten	15	8
7 AP-fondens investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten	2 500	
Summa	33 730	25 321

¹⁾ prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU2, rskr. 2013/14:135

Riksdagen har beslutat om låneramar på 33 730 miljoner kronor inom utgiftsområdet. Utestående lån vid utgången av 2017 var 25 321 miljoner kronor.

Övriga krediter

Tabell UO 2 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2017-12-31
Insättningsgarantin ¹⁾	Obegränsad	0
Investerarskyddet ²⁾	Obegränsad	0
Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner ³⁾	Obegränsad	0
Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv) ⁴⁾	Obegränsad	0
För Riksgäldskontorets utlåningsverksamhet ⁵⁾	Obegränsad	0
Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	250	6
Statens tjänstepensionsverk - behov av likviditet i pensionshanteringen	100	0
Kammarkollegiets kredit för statliga försäkringssystemet ⁶⁾	100	0
Resolutionsreserven kreditram	100 000	0
Stabilitetsfonden kreditram	50 000	0
Summa		6

¹⁾ lagen (1995:1571) om insättningsgaranti²⁾ lagen (1999:158) om investerarskydd³⁾ prop. 2001/02:1 (vol 1), bet. 2001/02:FiU1, rskr. 2001/02:34⁴⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203)⁵⁾ Budgetlag (2011:203), förordning (2011:211)⁶⁾ prop. 1995/96:105, bet. 1995/96:FiU11, rskr. 1995/96:191

Riksdagen har beviljat krediter inom utgiftsområdet, bl.a. för insättningsgarantin och investerarskyddet. Utnyttjade krediter vid årets slut uppgår till 6 miljoner kronor och avser Kammarkollegiets likviditetsbehov för inrättandet av nya myndigheter.

5.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utgiftsområdet omfattar beskattning, uppörd av skatt, tull och avgifter samt verkställighet och indrivning av skatter och avgifter. Förutom dessa verksamheter ingår även verksamhet för bl.a. folkbokföring, fastighetstaxering och brottsbekämpning. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter för respektive område. Även Kustbevakningen har viss verksamhet inom utgiftsområdet.

Anslag

Tabell 34 UO 3 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall-		Utfall 2016
					SB 2017	Procent 2017	
1:1	Skatteverket	7 357	18	7 375	18	0,2	7 222
1:2	Tullverket	1 744		1 722	-22	-1,3	1 715
1:3	Kronofogdemyndigheten	1 884	20	1 915	30	1,6	1 903
Summa		10 986	38	11 011	26	0,2	10 840

Utfallet uppgick till 11 011 miljoner kronor och blev därmed 26 miljoner kronor (0,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 ökade utgifterna med 172 miljoner kronor (1,6 procent).

Skatteverket genomförde it-utveckling avseende arbetsgivardeklarationer under 2017

Utfallet för anslaget 1:1 *Skatteverket* blev 7 375 miljoner kronor, vilket är 18 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget och 153 miljoner kronor högre än föregående år. I enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2017 anvisades Skatteverket 18 miljoner kronor för att slutföra pågående it-utvecklingsprojekt. Det för att uppgiftslämnare av arbetsgivardeklarationer i sin tur ska hinna anpassa sina egna it-system till Skatteverkets it-system i och med nya regler som träder i kraft den 1 januari 2019. De nya reglerna innebär bl.a. att uppgifter om utbetalda ersättningar för arbete och skatteavdrag på individnivå ska lämnas månadsvis i en arbetsgivardeklaration till Skatteverket. Under året har Skatteverket bl.a. publicerat en testtjänst för uppgiftslämnande av arbetsgivardeklarationer.

Kronofogdemyndigheten hanterade ett ökat antal ärenden inom skuldsaneringen

Utgifterna för anslaget 1:3 *Kronofogdemyndigheten* uppgick till 1 915 miljoner kronor, vilket är 30 miljoner kronor högre än anvisat i budgeten. Utfallet blev 12 miljoner kronor högre än föregående år. I enlighet med propositionen

Höständringsbudget för 2017 anvisades Kronofogdemyndigheten 20 miljoner kronor för att hantera det ökade antalet ansökningar inom skuldsaneringen eftersom även företagare har möjlighet till skuldsanering fr.o.m. november 2016 enligt den nya lagen (2016:676) om skuldsanering för företagare. Totalt inkom 19 509 ärenden om skuldsanering till Kronofogdemyndigheten, det är en ökning med 7 114 ärenden (57,3 procent). Under året avslutades 15 777 ärenden, det är en ökning med 3 576 ärenden (29,3 procent).

Utfallet för anslaget 1:2 *Tullverket* uppgick till 1 722 miljoner kronor. Det är 22 miljoner kronor lägre än anvisat i budgeten och 6 miljoner kronor högre än föregående år.

5.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak utgifter för kriminalpolitiskt inriktad verksamhet. Även verksamhet inriktad på att avgöra rättsliga tvister mellan enskilda samt mellan enskilda och det allmänna ingår. Utgiftsområdet innefattar myndigheter inom polisen och åklagarväsendet, Sveriges Domstolar samt Kriminalvården. Dessutom ingår bl.a. Rättsmedicinalverket, Brottsförebyggande rådet och Brottsoffermyndigheten.

Anslag

Tabell 35 UO 4 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Polismyndigheten	21 922	700	22 912	990	4,5	21 885
1:2	Säkerhetspolisen	1 292	23	1 358	66	5,1	1 198
1:3	Åklagarmyndigheten	1 473		1 505	31	2,1	1 438
1:5	Sveriges Domstolar	5 520		5 508	-12	-0,2	5 396
1:6	Kriminalvården	8 347		8 624	277	3,3	8 196
1:8	Rättsmedicinalverket	418		412	-6	-1,3	394
1:11	Ersättning för skador på grund av brott	122		91	-31	-25,2	113
1:12	Rättsliga biträden m.m.	2 339	650	2 648	310	13,2	2 747
1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	40	35	64	24	59,6	63
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	92		43	-49	-52,8	19
	Övriga anslag	903		899	-3	-0,4	840
Summa		42 467	1 408	44 064	1 598	3,8	42 289

Utfallet uppgick till 44 064 miljoner kronor och blev därmed 1 598 miljoner kronor (3,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utgifterna 1 776 miljoner kronor (4,2 procent) högre.

Fler civilanställda vid polisen men antalet poliser minskar

Utfallet för anslaget 1:1 *Polismyndigheten* uppgick till 22 912 miljoner kronor, vilket är 990 miljoner kronor (4,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och 1 027 miljoner kronor (4,7 procent) högre än föregående år. Den främsta orsaken till det högre utfallet är att antalet anställda ökade med 129. Antalet civilanställda ökade med 402, medan antalet poliser minskade med 273.

I enlighet med propositionerna Vår- och Höständringsbudget för 2017 anvisade riksdagen anslaget ytterligare 700 miljoner kronor för att kunna öka antalet polisanställda samt förstärka verksamheten vid Nationellt forensiskt centrum (NFC). NFC genomför forensiska undersökningar, forensisk spårsäkring och analys vid händelser som innefattar kemiska, biologiska, radiologiska eller nukleära och explosiva element samt följer upp och utvärderar befintliga metoder. Under året ökade antalet anställda vid NFC med 30, totalt uppgick antalet anställda till 493.

Antalet årsarbetskrafter ökade vid Polismyndigheten med 940 (3,7 procent) och uppgick vid slutet av 2017 till 26 237 årsarbetskrafter. Av dessa avser 17 511 årsarbetskrafter (66,7 procent) poliser och 8 726 årsarbetskrafter (33,3 procent) avser civilanställda. Av antalet anställda poliser är gruppen inom åldersspannet 35-39 år störst, gruppen består av 35,7 procent kvinnor och 64,3 procent män. Bland civilanställda är gruppen inom åldersspannet 40-44 år störst, gruppen består av 67,3 procent kvinnor och 32,7 procent män.

Fler anställda i Kriminalvården

Utfallet för anslaget 1:6 *Kriminalvården* blev 8 624 miljoner kronor. Det är 277 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget och 428 miljoner kronor (5,2 procent) högre än 2016. En orsak till det högre utfallet är att Kriminalvården tog över transporter av frihetsberövade från Polismyndigheten i och med en lagändring den 1 april 2017. Den innebär att Kriminalvården tar över handräckningstransporter från Polismyndigheten. Under 2017 utfördes totalt 17 342 handräckningstransporter, vilket är en ökning med ca 4 000 transporter jämfört med 2016.

En annan orsak till det högre utfallet är att kostnaderna för personal inom häkte, anstalt, administration och transporter ökade. Antalet årsarbetskrafter uppgick vid slutet av 2017 till 9 791, vilket är en ökning med 255 (2,7 procent).

Färre avgjorda ärenden angående ersättning för skador på grund av brott

Utgifterna för anslaget 1:11 *Ersättning för skador på grund av brott* blev 31 miljoner kronor (25,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 21 miljoner kronor (18,9 procent) lägre. Totalt avgjordes 9 539 ärenden

under året, vilket är en minskning med 1 824 ärenden. Den genomsnittliga kostnaden per ärende var 2 172 kronor.

Utgifterna för Rättsliga biträden m.m. blev högre än anvisat men lägre än 2016

Utfallet för anslaget 1:12 *Rättsliga biträden m.m.* blev 2 648 miljoner kronor, vilket är 310 miljoner kronor (13,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2017 anvisade riksdagen anslaget ytterligare 650 miljoner kronor med anledning av prognoser om att den debiterade tiden per förordnande har ökat. Det beror i sin tur på att det har blivit vanligare med brottmål m.fl. tilltalade och att behovet av tolkar har blivit större. Ökningarna blev dock lägre än beräknat.

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:12 *Rättsliga biträden m.m.* 99 miljoner kronor lägre. Det beror bl.a. på att utgifterna för offentligt försvar och rättshjälpsbiträde minskade. Jämfört med föregående år minskade antalet debiterade timmar per förordnande för offentligt försvar med nästan 5 procent. Det vill säga att antalet debiterade timmar blev lägre än vad som prognostiserats.

Utfallet för anslaget 1:13 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* blev 64 miljoner kronor, vilket är 24 miljoner kronor (59,6 procent) högre än anvisat i statens budget. I enlighet med propositionerna Vår- och Höständringsbudget för 2017 anvisade riksdagen ytterligare 35 miljoner kronor bl.a. på grund av ett ökat antal skadeståndsärenden kopplade till frihetsberövanden.

Anslaget används bl.a. för ersättning vid frihetsinskränkningar, frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder. Det används också till skadestånd på grund av fel eller försummelse vid myndighetsutövning. Det är framför allt utgifterna för ersättning vid frihetsinskränkning som minskat under året. Under 2017 avgjordes 1 473 ärenden där ersättning betalades ut, vilket är en minskning med 12,5 procent jämfört med 2016. Det högsta belopp som under året har beslutats i ett ärende är 5,5 miljoner kronor. Totalt utbetalt belopp blev 60 miljoner kronor. Andelen ärenden där ersättning för frihetsinskränkning beviljats uppgick till 87 procent. Kostnader i samband med statens rättegångar blev 4 miljoner kronor.

Europeiska fonden för inre säkerhet finansierar förebyggande arbete mot extremism

Utfallet för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet* blev 43 miljoner kronor, vilket är 49 miljoner kronor (52,8 procent) lägre än anvisat i statens budget. Fonden är kopplad till EU:s fleråriga budgetram 2014–2020 som tilldelats ca 300 miljoner kronor. Under 2016 utvecklades arbetsätt kring förvaltning och kontroll av fondens medel. Polismyndigheten beviljade åtta

projekt medel under 2017 för aktiviteter som stärker EU:s inre säkerhet, bl.a. för förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och radikalisering.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 4 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	155	111
Summa		155	111

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 155 miljoner kronor. Polismyndigheten utsågs 2015 till nationellt ansvarig för EU:s fond för inre säkerhet. Gjorda åtaganden medför framtida utgifter för 111 miljoner kronor.

5.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer.

Anslag

Tabell 36 UO 5 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB		Utfall 2016
					SB 2017	Procent 2017	
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 329	236	1 378	49	3,7	1 512
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	151		139	-12	-7,9	126
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	164	10	164	0	-0,3	182
	Övriga anslag	269	4	273	3	1,1	250
Summa		1 913	250	1 953	40	2,1	2 070

Utfallet uppgick till 1 953 miljoner kronor, vilket är 40 miljoner kronor (2,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utfallet 117 miljoner kronor (5,7 procent) lägre.

Försvagad krona medför högre avgifter till FN och andra internationella organisationer

Utfallet för anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* uppgick till 1 378 miljoner kronor, vilket är 49 miljoner kronor (3,7 procent) högre än anvisat i statens budget. Anslaget får användas för avgifter avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst FN, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, Nordiska ministerrådet och OECD. Riksdagen beslutade i enlighet med propositionerna Vår- och Höständringsbudget för 2017 att anslaget skulle anvisas ytterligare 92 miljoner kronor respektive 144 miljoner kronor. Orsaken var att regeringen räknade med en svagare kronkurs och därmed högre avgifter än i den ursprungliga budgeten. FN:s budget för perioden 1 juli 2017 till 30 juni 2018, som beslutades under hösten 2017, blev dock lägre än väntat, Vilket förklarar varför endast en mindre del av de medel som anvisades i ändringsbudgetarna behövde betalas ut.

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 134 miljoner kronor (8,9 procent) lägre. Det beror främst på att avgifterna till FN:s fredsbevarande operationer blev 171 miljoner kronor lägre än 2016. Dessa avgifter uppgick till 554 miljoner kronor 2017.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 5 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	214	121
Summa		214	121

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 214 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick den sista december till 121 miljoner kronor.

5.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Utgiftsområdet omfattar utgifter för försvar, samhällets krisberedskap, strålsäkerhet och elsäkerhet.

Anslag

Tabell 37 UO 6 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	32 533	325	33 147	614	1,9	26 194
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 133		1 040	-93	-8,2	996
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	10 369	80	10 062	-307	-3,0	9 298
1:8	Försvarets radioanstalt	980	10	1 017	38	3,8	916
1:11	Internationella materielsamarbeten, industrifrågor m.m.	90		71	-18	-20,3	89
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	75		75	0	0,0	25
2:4	Krisberedskap	1 122	60	1 145	23	2,1	1 043
2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 062	10	1 094	31	2,9	1 053
1:4 (2016)	Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar			-185	-185	0,0	6 900
	Övriga anslag	2 891		2 917	26	0,9	2 852
Summa		50 254	485	50 383	129	0,3	49 366

Utfallet uppgick till 50 383 miljoner kronor och blev därmed 129 miljoner kronor (0,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utfallet 1 017 miljoner kronor (2,1 procent) högre.

Utfallet för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* uppgick till 33 147 miljoner kronor, vilket är 614 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget. Det beror dels på högre utgifter för materielunderhåll, dels på att flera nationella insatser har genomförts än vad som budgeterats. Exempelvis genomfördes försvarsmaktsövning Aurora 17 med totalt 21 900 deltagare.

I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2017 anvisades ytterligare 325 miljoner kronor, bl.a. för att täcka gamla underskott för äldreanslaget 1:4 (2016) *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar*.

Utfallet för anslag 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* uppgick till 1 040 miljoner kronor, vilket är 93 miljoner kronor (8,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att utgifterna för den svenska insatsen i Mali

(MINUSMA) blev lägre än beräknat på grund av att medel som avsatts baserat på ett sämre säkerhetsläge i Mali inte behövde användas fullt ut och att åtgärder kopplade till försvarsmaktens camp i landet inte blev av.

Färre och försenade leveranser från Försvarets materielverk

Utfallet för anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* blev 10 062 miljoner kronor. Det är 307 miljoner kronor (3,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. Under året har Försvarets materielverk (FMV) levererat materiel och tjänster i lägre omfattning än vad som beräknades i budgeten. Jämfört med föregående år minskade antalet genomförda leveranser av FMV med 31 stycken och uppgick till totalt 720 stycken. Under året har FMV haft 199 försenade leveranser, vilket är en ökning med 32,6 procent jämfört med 2016. Förseningarna avser bl.a. röjdykarfartyg typ Spårö, anskaffning av lastbilar och brobandvagnar.

I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 80 miljoner kronor bl.a. för att täcka underskottet på äldreanslaget 1:4 (2016) *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar*.

Anslag 1:11 *Internationella materielsamarbeten, industrifrågor m.m.* blev 18 miljoner kronor (20,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att avvecklingskostnaderna för Försvarsexportmyndigheten blev lägre än beräknat.

Ökat anslag för att stärka det civila försvaret

Utfallet för anslaget 2:4 *Krisberedskap* uppgick till 1 145 miljoner kronor, vilket är 23 miljoner kronor (2,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2017 anvisade riksdagen anslaget ytterligare 60 miljoner kronor. Medlen har betalats ut i form av ersättning till kommuner och landsting för arbetet med civilt försvar i enlighet med överenskommelsen mellan SKL och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap om kommunernas krisberedskap. Överenskommelsen gäller för perioden 2014–2018.

Förändrad anslagsstruktur för Försvarsmakten påverkar jämförelsen mellan åren

Utfallet för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* blev 6 953 miljoner kronor (26,5 procent) högre än föregående år. Det beror framför allt på att en stor del av den verksamhet som redovisades under anslaget 1:4 (2016) *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar 2016* nu ingår i anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap*.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 6 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	18 000	15 736
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	75 000	70 253
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	45	36
2:4	Krisberedskap	900	552
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	65	64
Summa		94 010	86 641

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 94 010 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 86 641 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 7 369 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslagen 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*. Anslagsstrukturen för utgiftsområdet har ändrats inför 2017. Anslaget 1:4 2016 *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar* har upphört.

För anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* uppgick skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 2 262 miljoner kronor. Det beror främst på att Försvarsmakten inte ingick nya åtaganden i planerad omfattning.

För anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* är skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden 4 747 miljoner kronor. Försvarsmaktens planering innehåller ett stort antal projekt som ska beställas eller omförhandlas under året. Det är även ett stort antal åtaganden som kommer att infrias, vilket medför det kan bli variationer i utfallet för de utestående åtagandena i förhållande till bemyndigandet.

Garantier

Tabell UO 6 Garantier

Miljoner kronor

Utfärdade garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2017-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Stiftelsen Gällöfsta kurscentrum ¹⁾	24	0	
Summa	24	0	

¹⁾ prop. 1998/99:1, bet. 1998/99:FöU:1 och rskr. 1998/99:74

Inomstatliga lån

Tabell UO 6 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2017-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskapsverksamhet	1 550	1 270
Summa	1 550	1 270
Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000	0

Riksdagen har beslutat om låneramar på 1 550 miljoner kronor för inomstatliga lån, exklusive den särskilda krediten för krig och krigsfara på 40 000 miljoner kronor. Det fanns utestående lån om 1 270 miljoner kronor vid utgången av 2017.

Övriga krediter

Tabell UO 6 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2017-12-31
Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	19 000	7 123
Summa	19 000	7 123

Inom utgiftsområdet har riksdagen beviljat övriga krediter på 19 000 miljoner kronor. Utnyttjade krediter vid utgången av 2017 uppgick till 7 123 miljoner kronor.

5.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Utgiftsområdet omfattar internationellt utvecklingssamarbete.

Anslag

Tabell 38 UO 7 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Bistandsverksamhet	33 706	1 777	35 402	1 695	5,0	30 723
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 096	8	1 115	19	1,8	1 071
	Övriga anslag	188		190	2	1,0	177
Summa		34 990	1 785	36 707	1 717	4,9	31 971

Utfallet blev 36 707 miljoner kronor, vilket är 1 717 miljoner kronor (4,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utfallet 4 736 miljoner kronor (14,8 procent) högre.

Ett minskat antal asylsökande medförde högre utgifter för biståndsverksamheten

Utfallet för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* uppgick till 35 402 miljoner kronor, vilket är 1 695 miljoner kronor (5,0 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 4 679 miljoner kronor (15,2 procent) högre än 2016.

Orsaken till att utfallet för biståndsverksamheten blev högre än anvisat i den ursprungliga budgeten är att antalet asylsökande blev lägre jämfört med beräkningarna i den ursprungliga budgeten. Prognosen som låg till grund för statens ursprungliga budget för 2017 var att ca 51 000 personer skulle söka asyl men under 2017 blev det tydligt att antalet asylsökande och därmed utgifterna skulle bli betydligt lägre. Visserligen blev Sveriges utgifter för asylmottagandet under utgiftsområde 8 Migration högre än beräknat, men enligt den definition OECD:s biståndskommitté DAC använder för att klassificera vilka utgifter som är bistånd, så skulle utgifterna minska. För att Sverige skulle nå upp till den av riksdagen fastställda biståndsramen om 0,99 procent av bruttonationalinkomsten (BNI) beslutade därför riksdagen i enlighet med propositionerna Vår- och Höständringsbudget för 2017 att anvisa anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* ytterligare 1 777 miljoner kronor. Under 2017 ansökte 25 666 personer om asyl, vilket är ungefär hälften så många som först beräknat.

Det högre utfallet jämfört med 2016 förklaras dels av riksdagens beslut att öka anslaget i vår- och höständringsbudget för 2017 med 1 785 miljoner kronor men även av att 2 498 miljoner kronor av 2016 års internationella bistånd betalades ut i förskott under 2015, efter beslut av regeringen.

Höjd biståndsram 2017

Ramen för utgiftsområdet är baserad på BNI:s utveckling. BNI räknas fram med hjälp av det internationella regelverket i Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS). Biståndsramens storlek bestäms utifrån den procentsats som riksdagen beslutat om för varje enskilt år. Biståndsramen för 2017 var 0,99 procent av BNI enligt ENS 2010. Vid beräkningen av biståndsramen i budgetpropositionen används den senaste tillgängliga BNI-prognosen. Det totala svenska biståndet under ett år rapporteras årligen till OECD:s biståndskommitté DAC, som ansvarar för att sammanställa medlemsländernas biståndsstatistik. Rapporteringen till DAC görs under våren efter avslutat budgetår. I den ingår samtliga kostnader, inklusive kostnader under andra utgiftsområden än utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, som klassificeras som bistånd enligt DAC:s definition.

Internationellt bistånd, som klassificeras som bistånd enligt DAC:s definition

Utgifterna inom andra utgiftsområden avser huvudsakligen kostnader för asylsökande från utvecklingsländer (utgiftsområde 8 Migration), administration av bistånd inom Utrikesförvaltningen samt den del av Sveriges bidrag till EU:s gemensamma bistånd som finansieras över EU:s reguljära budget.

Den budgeterade biståndsramen för 2017 uppgick i den ursprungliga budgeten till 46 129 miljoner kronor, vilket motsvarade 0,99 procent av den vid budgeteringstillfället beräknade BNI enligt ENS 2010. Den del av biståndsramen som avsåg utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ökade med 311 miljoner kronor och den del som avser flyktingkostnader ökade med 2 227 miljoner kronor jämfört med 2016.

Eftersom antalet asylsökande väntades bli lägre än vad som antogs i den ursprungliga budgeten för 2017 så ändrades budgeten för biståndsramen i propositionen höständeringsbudget för 2017. Det innebar att den del av biståndsramen som avsåg utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ökade med 1 795 miljoner kronor och den del som avser flyktingkostnader minskade med 1 794 miljoner kronor jämfört med den ursprungliga budgeten för 2017.

Det totala utfallet för biståndet 2016 blev 41 701 miljoner kronor. Det var preliminärt 0,94 procent av BNI enligt ENS 2010 i enlighet med DAC:s redovisningsprinciper. Beräkningen för 2017 redovisat av regeringen i årsredovisning för staten 2016.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 7 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:1	Biståndsverksamhet	74 350	65 075
Summa		74 350	65 075

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 74 350 miljoner kronor. Det utestående åtagandet uppgick till 65 075 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndigandet och det utestående åtagandet uppgick till 9 275 miljoner kronor. De största beloppsmässiga skillnaderna inom detta anslag är relaterade till områdena Afrika, forskningssamarbete, Asien, reformsamarbete i Östeuropa, västra Balkan och Turkiet samt multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar.

Garantier

Tabell UO 7 Garantier

Miljoner kronor

Utfärdade garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2017-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) ¹⁾	USD 2 247	18 499	USD 2247	
Garantikapital, Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) ²⁾	SDR 971	11 172	SDR 953	
Garantikapital, Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) ³⁾	USD 538	4 432	USD 538	
Garantikapital, Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) ⁴⁾	SDR 343	4 023	SDR 343	
Kapitalhöjning i Inter-amerikanska Investeringsbolaget (IIC) ⁵⁾	USD 9			
Garantier inom biståndsverksamheten	12 000	4 904		5 661
EIB-lån inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet ⁶⁾	EUR 152	353	EUR 36	
Nordiska Investeringsbankens miljöinvesteringsslån ⁷⁾	EUR 104	83		
Garantikapital Multilaterala investeringsorganet MIGA ⁸⁾	USD 16	133	USD 16	
Summa		43 599		5 661

¹⁾ prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:UU2, rskr. 2015/16:99²⁾ prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91³⁾ prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98⁴⁾ Bemyndigandet gavs i Units of Accounts (UoA), vilket är den valutaenhet AfDB räknar i. Eftersom det är en intern valuta i banken och motsvarar i valör Special drawing rights (SDR), anges utfallet i SDR. (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91)⁵⁾ prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:UU2, rskr. 2015/16:99⁶⁾ prop. 2013/14:2, bet. 2013/14:FiU11, rskr. 2013/14:41⁷⁾ prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91⁸⁾ prop. 1987/88:9, bet. 1987/88:UU9. Den svenska andelen av MIGA:s kapital är 1,049 % eller 10,49 miljoner SDR. SEK-kursen för SDR var 12,22 den 30/12 2016.

Valutakurser från Riksbanken per 29 december 2017

USD= 8,2322

EUR= 9,8497

CHF= 8,4281

SDR= 11,7238

Övriga krediter

Tabell UO 7 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2017-12-31
Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner ¹⁾	Obegränsad	0
Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv) ²⁾	Obegränsad	0
Kredit för infriande av Sidas garantier ³⁾	Obegränsad	0
Summa		0

¹⁾ prop. 2001/02:1 (vol 1), bet. 2001/02:FiU1, rskr. 2001/02:34²⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).³⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).**5.8 Utgiftsområde 8 Migration**

Utgiftsområdet omfattar frågor som rör utlänningars rätt att resa in i och vistas i Sverige samt frågor som rör mottagande av asylsökande.

Anslag

Tabell 39 UO 8 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Migrationsverket	5 904		6 015	110	1,9	5 976
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	23 728	6 228	30 600	6 872	29,0	33 209
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	1 043	-85	839	-204	-19,5	617
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	396	308	806	410	103,5	580
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	356		253	-103	-29,0	259
1:9	Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m fl.		390	389	389	0,0	
	Övriga anslag	1 153		1 132	-21	-1,8	610
Summa		32 580	6 841	40 034	7 453	22,9	41 251

Utfallet uppgick till 40 034 miljoner kronor och är därmed 7 453 miljoner kronor (22,9 procent) högre än vad som ursprungligen anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utgifterna 1 218 miljoner kronor (3,0 procent) lägre.

Antalet årsarbetskrafter vid Migrationsverket ökade trots det sjunkande antalet asylsökande

Utgifterna för anslaget 1:1 *Migrationsverket* uppgick till 6 015 miljoner kronor 2017, vilket är 110 miljoner kronor (1,9 procent) högre än vad som ursprungligen anvisades i budgeten och 38 miljoner kronor (0,6 procent) högre än 2016. De senaste åren har Migrationsverket expanderat kraftigt som en följd av att antalet asylsökande ökade under flera år, för att kulminera under hösten 2015. Antalet asylsökande har därefter av olika skäl minskat kraftigt. Dock är antalet ärenden, gamla som nya, liksom antalet anställda fortfarande på ungefär samma nivå som 2016. Det är den huvudsakliga orsaken till att utgifterna för Migrationsverkets förvaltning för 2017 är så gott som oförändrade jämfört med 2016.

Jämfört med 2016 ökade personalkostnaderna med 112 miljoner kronor (2,7 procent) till 4 252 miljoner kronor. Antalet årsarbetskrafter ökade från 7 015 år 2016 till 7 153 (31,6 procent) under 2017. Medelantalet anställda ökade med 363 personer till 8 562 (4,4 procent) jämfört med 2016.

Ersättningarna till kommunerna blev högre än statens budget 2017

Utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* blev 30 600 miljoner kronor. Det är 6 872 miljoner kronor (29 procent) högre än ursprungligen anvisat i statens budget. För att finansiera de högre utgifterna beslutade riksdagen i enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2017 om ändringar i statens budget och anvisade sammantaget ytterligare 6 228 miljoner kronor.

De totala ersättningarna till asylsökande, kommuner och landsting uppgick till 27 851 miljoner kronor, vilket är 6 473 miljoner kronor högre än budget. Det är framförallt ersättningarna till kommunerna som blivit högre än beräknat i den ursprungliga budgeten. Orsaken är dels att det finns en balans av äldre ersättningar till kommuner avseende tidigare år men som delvis betalades ut under 2017, dels har Migrationsverket hunnit med att hantera fler ansökningar om ersättningar än vad som ursprungligen antogs. Dessutom uppgick ansökningarna om ersättning för ensamkommande barn från kommunerna till ett högre belopp än vad som antogs i den ursprungliga budgetpropositionen för 2017.

Även utgifterna för asylsökandes boende blev högre än beräknat, utgifterna uppgick till 2 748 miljoner kronor. Det är 398 miljoner högre än i den ursprungliga budgeten. Orsaken är främst att det genomsnittliga antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem blev fler än beräknat i statens budget. Det genomsnittliga antalet inskrivna personer i Migrationsverkets mottagande uppgick under 2017 till 95 433 personer (varav 14 990 ensamkommande barn och unga), vilket är 6 833 fler än vad regeringen ursprungligen beräknade (7,7 procent).

Utgifterna för asylsökandes boende minskade jämfört med 2016

Utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* minskade med 2 610 miljoner kronor (7,9 procent) jämfört med 2016. Ersättningarna till asylsökande, kommuner och landsting ökade med 1 598 miljoner kronor (6,1 procent) medan utgifterna för anläggningsboende minskade med 4 207 miljoner kronor (60,5 procent).

Orsaken till att ersättningarna till asylsökande, kommuner och landsting ökade beror främst på att Migrationsverket under 2017 har handlagt ett stort antal ansökningar från kommunerna om ersättningar för ensamkommande barn och unga och som avser utgifter från tidigare år. Dessutom började Migrationsverket fr.o.m. den första juli att betala ut ersättningar till kommunerna månadsvis i förskott istället för kvartalsvis i efterskott, vilket innebär att ersättningarna för det fjärde kvartalet belastade 2017 istället för 2018. Ersättningarna till kommunerna som enbart avser 2017 minskade dock med 8 596 miljoner kronor (31,7 procent), från 27 125 miljoner kronor 2016 till 18 529 miljoner kronor 2017. Minskningen beror främst på att antalet ensamkommande i mottagningssystem minskat. Det beror även på att ersättningen till kommunerna för ensamkommande, enligt förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl., sänkts fr.o.m. den första juli, från 1 900 kr till 1 350 kronor per dygn. Under 2017 uppgick det genomsnittliga antalet ensamkommande barn och ungdomar i mottagningssystemet till 14 990, vilket är en minskning 14 332 (48,9 procent) jämfört med 2016.

Tabell 40 Asylsökande m.m. 2017

	2017	2016	Förändring	Förändring %
Antal asylsökande	25 666	28 939	-3 273	-11,3
- varav män	15 635	17 352	-1 717	-9,9
- varav kvinnor	10031	11 587	-1 556	-13,4
- varav ens. barn och unga	1 336	2199	-863	-39,2
- varav pojkar	1 043	1 764	-721	-40,9
- varav flickor	293	435	-142	-32,6
Avgjorda asylärenden 2017	66 301	111 979	53 177	-40,8
-varav bifall	27 205	67 258	34 637	-59,6
-bifallsandel	41%	60%		
Beviljade uppehållstillstånd 2017	135 529	150 535	-15006	-10,0
-varav asyl	36 531	71 571	-35 040	-49,0
-varav anhöriga, asylgrund	19 124	15 148	3 976	26,2
-varav barn födda i Sverige till föräldrar med PUT	9 850	7 283	2 567	35,2
-varav arbetstagare	16 178	12 985	3 193	24,6
	December 2017	December 2016	Förändring	Förändring %
Boende i Migrationsverkets mottagningsssystem*	76 640	122 708	-46 068	-37,5
- varav med uppehållstillstånd	8 834	28 128	-19 294	-68,6
- varav ens. barn och unga	4 729	23 676	-18 947	-80,0
- anläggningsboende (ABO)	35 496	63 063	-27 567	-43,7
- eget boende (EBO)	33 221	35 449	-2 228	-6,3
-övrigt boende	7 923	24 196	-16 273	-67,3
Genomsnittligt antal under året	95 433	157 376	-61 943	-39,5
- varav ens. barn och unga	14 990	29 322	-14 332	-48,9
- varav övriga	80 443	128 414	-47 971	-37,4

*Sammanställningen över 2017 och 2016 utgår från situationen den sista december respektive år.

Källa: Migrationsverket

Det genomsnittliga antalet personer i mottagningsystemet, exkl. ensamkommande barn och unga, minskade med 47 971 (37,2 procent), från 128 414 2016 till 80 443 under 2017. Det förklarar dels varför dagersättningarna till asylsökande och ersättningarna till landstingen minskade med 867 miljoner kronor respektive 1 088 miljoner kronor, men också varför Migrationsverkets utgifter för anläggningsboende minskade med 4 207 miljoner kronor (60,5 procent) under 2017.

År 2017 ansökte 25 666 personer om asyl i Sverige, vilket är en minskning med 3 273 (11,3 procent) jämfört med föregående år. Ansökningar från syriska medborgare är fortfarande den största gruppen med 5 718 ansökningar, men de har minskat med 13,5 procent. Antalet asylansökningar från afghanska medborgare

uppgick till 1 680, vilket är en minskning med 43,4 procent. Antalet ansökningar från ensamkommande barn har minskat med 863 (39,2 procent) och uppgick 2017 till 1 336. Den största andelen asylsökande ensamkommande (30,2 procent) är från Marocko. Antalet ensamkommande från Afghanistan har minskat med 443 (66,2 procent).

År 2017 avgjorde Migrationsverket 66 301 asylansökningar varav 27 205 beviljades uppehållstillstånd (41,0 procent). Sökande från Afghanistan och Syrien samt Irak beviljades flest uppehållstillstånd 2017. Av de totalt 9 374 uppehållstillstånd som beviljades afghanska medborgare var 4 253 ensamkommande barn eller unga. År 2016 avgjorde Migrationsverket 111 979 asylansökningar varav 67 258 beviljades uppehållstillstånd (60,0 procent).

År 2017 beviljades 63 727 personer arbets- och uppehållstillstånd på grund av familjanknytning. Anhöriga till flyktingar har ökat med 3 976 (26,2 procent). Under 2017 föddes 9 850 barn till föräldrar med permanent uppehållstillstånd, vilket är en ökning 2 567 (35,2 procent).

Migrationsverket beviljade 16 178 personer arbetstillstånd 2017, vilket är en ökning med 3 193 personer (24,6 procent) jämfört med föregående år. Det två största yrkesgrupperna är systemutvecklare från Indien och bärplockare från Thailand.

Utgifterna för offentligt biträde högre än budgeterat

Utgifterna för anslaget 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* blev 410 miljoner kronor (103,5 procent) högre än statens budget och 226 miljoner kronor (39,0 procent) högre än 2016. Orsaken är framför allt att andelen beslut för grupper med hög biträdesandel blev högre än beräknat. Det gäller framför allt ensamkommande barn, personer som skrivits upp i ålder eller fyllt 18 år samt andra sökanden från Afghanistan, Irak, Iran och statslösa. Anslaget har överskridits med 87 miljoner kronor utan regeringens medgivande.

Utgifterna för anslaget 1:7 *Utresor för avvisade och utvisade* blev 103 miljoner kronor lägre än väntat. Det beror på att antalet utresor med hjälp av Migrationsverket av olika skäl minskat från 16 414 under 2016 till 9 057 under 2017.

Utgifterna för anslaget 1:4 *Domstolsprövning i utlänningsmål* blev 204 miljoner kronor lägre än beräknat. Antalet inkommande migrationsmål har ökat kraftigt de senaste åren, vilket inneburit att domstolarna inte kunnat rekrytera personal i den takt som verksamheten kräver. Jämfört med 2016 så ökade utgifterna med 222 miljoner kronor (35,9 procent). Orsaken är högre personalkostnader som en följd av det ökande antalet mål. Antalet inkommande och avgjorda mål ökade med 33 procent respektive 41 procent mellan 2016 och 2017.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 8 Beställningsbemyndiganden*Miljoner kronor*

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	303	185
Summa		303	185

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 303 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 185 miljoner kronor. Åtagandena gäller det nationella programmet Arbetet med bidragsansökningar från EU:s Asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF).

5.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Utgiftsområdet omfattar hälso- och sjukvårdspolitik, folkhälsopolitik, funktionshinderspolitik, politik för sociala tjänster, omsorg om äldre, individ- och familjeomsorg, stöd till personer med funktionsnedsättning samt barnrättspolitik.

Anslag

Tabell 41 UO 9 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:4	Tandvårdsförmåner	5 748		5 782	34	0,6	5 528
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	24 050	1 103	25 606	1 556	6,5	22 071
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	2 729	500	2 913	184	6,7	3 562
1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	485		433	-53	-10,8	479
1:8	Bidrag till psykiatri	1 109	100	1 167	58	5,3	985
1:10	E-hälsomyndigheten	144	20	158	14	9,7	125
4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshinderområdet	412		389	-22	-5,3	504
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	267		162	-105	-39,2	288
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	25 931		23 310	-2 621	-10,1	21 511
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	2 474	-30	2 302	-172	-7,0	2 411
4:6	Statens institutionsstyrelse	947	105	994	47	5,0	948
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	712	150	758	46	6,5	709
1:9 (2016)	Bidrag för samordning och tillgänglighet				0	0,0	1 000
	Övriga anslag	3 489		3 436	-53	-1,5	3 248
Summa		68 496	1 948	67 411	-1 085	-1,6	63 371

Utfallet uppgick till 67 411 miljoner kronor och blev därmed 1 085 miljoner kronor (1,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utgifterna 4 040 miljoner kronor (6,4 procent) högre.

Utgifterna för läkemedelsförmånerna översteg överenskommet belopp 2016

Utfallet för anslaget 1:5 *Bidrag för läkemedelsförmånerna* uppgick till 25 606 miljoner kronor, vilket är 1 156 miljoner kronor (6,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I avtalet mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om statens bidrag till landstingen för kostnader för läkemedelsförmåner m.m. för 2016 ingick precis som tidigare år en vinst- och förlustdelningsmodell. Utgifterna för 2016 innebar att staten enligt modellen skulle ersätta landstingen med ytterligare 17 miljoner kronor. Denna utgift belastade anslaget för 2017. Den 12 respektive 15 maj 2017 undertecknade staten och SKL en

överenskommelse för 2017. På grund av de resterande utgifterna för 2016 och att de prognostiserade utgifterna för 2017 inte bedömdes rymmas inom anslaget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 1 103 miljoner kronor i propositionen Vårändringsbudget för 2017. Kammarkollegiet ansvarar för utbetalningar av bidrag för läkemedelsförmånerna. Bidraget betalas normalt ut med två månaders eftersläpning. Om utbetalningarna justeras för den förskottsbetalning om 1 819 miljoner kronor som gjordes redan 2015 blev utbetalningarna 23 890 miljoner kronor för 2016. Under 2017 uppgick de utbetalda bidragen till 25 606 miljoner vilket är en ökning med 1 716 miljoner kronor jämfört med utbetalningarna som avsåg 2016. Det är framförallt kostnaderna för NOAK(antikoagulantia som t.ex. används vid strokeförebyggande vid förmaksflimmer), cancerläkemedel och läkemedel mot ADHD och diabetes som ökade.

Kostnader för assistansersättning lägre än beräknat

Kostnader för statlig assistansersättning uppgick till 23 310 miljoner kronor. Det är 2 621 miljoner kronor (10,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror bl.a. på att antalet brukare i ersättningen minskat i en snabbare takt än beräknat. Färre personer beviljades assistansersättning under året och antalet personer som fick sin ersättning indragen ökade. Under 2017 hade 15 970 personer assistansersättning, varav 45,7 procent var kvinnor och 54,3 procent var män. Antalet personer med assistansersättning har minskat med 3,7 procent jämfört med föregående år. En annan orsak till att utfallet blev lägre än anvisat är att utbetalningsgraden för ersättningen blev lägre än beräknat, dvs. att antalet utbetalade timmar blev lägre än antalet på förhand beviljade timmar. Det genomsnittliga antalet beviljade timmar per person ökade från 127,5 timmar per vecka i december 2016 till 128,5 timmar per vecka i december 2017. Schablonbeloppet som Försäkringskassan betalar ut för varje timme utförd assistans ökar varje år, detsamma gäller det högsta möjliga timbeloppet. För 2017 var schablonbeloppet 291 kronor per timme och det högsta möjliga timbeloppet 326 kronor. Det genomsnittliga timbeloppet i assistansersättningen 2017 var 294 kronor. Schablonbeloppet för 2016 var 288 kronor per timme och det högsta möjliga timbeloppet 323 kronor. Det genomsnittliga timbeloppet i assistansersättningen 2016 var 291 kronor.

Jämfört med föregående år ökade utgifterna för assistansersättning med 1 798 miljoner kronor. Att utgifterna ökade beror på att Försäkringskassan under 2016 övergick från förskottsbetalning till efterskottsbetalning för huvuddelen av assistansersättningen. Det medförde lägre utgifter för 2016 med ca 3 500 miljoner.

Regeländring i socialförsäkringsbalken möjliggör beslut om flera schablonbelopp

Fr.o.m. den 1 januari 2017 har Socialförsäkringsbalken, där assistansersättningen regleras, ändrats. Ändringen innebär att det är möjligt för regeringen att besluta om mer än ett schablonbelopp.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 9 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	304	4
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	583	471
7:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	1 039	952
Summa		1 926	1 427

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om beställningsbemyndiganden på 1 926 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 1 427 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 499 miljoner kronor. Huvuddelen av skillnaden avser anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård*.

Inomstatliga lån

Tabell UO 9 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2017-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Socialstyrelsens verksamhet	100	7
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Folkhälsomyndighetens verksamhet	350	44
Summa	450	51

5.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Utgiftsområdet omfattar ersättningar vid sjukdom och funktionsnedsättning, bl.a. sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning, handikappersättning och bidrag för sjukskrivningsprocessen. Området omfattar även myndigheterna Försäkringskassan och Inspektionen för socialförsäkringen.

Anslag

Tabell 42 UO 10 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	41 740		37 673	-4 067	-9,7	39 653
1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	48 707		47 688	-1 018	-2,1	49 424
1:4	Arbetssskadeersättningar m.m.	3 015		3 007	-8	-0,2	3 119
1:5	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	33		37	4	12,2	35
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	2 901		2 712	-189	-6,5	2 914
1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	810	91	890	80	9,9	799
2:1	Försäkringskassan	8 395	29	8 444	48	0,6	8 265
	Övriga anslag	1 450		1 416	-34	-2,3	1 404
Summa		107 052	120	101 868	-5 184	-4,8	105 614

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 101 868 miljoner kronor och blev därmed 5 184 miljoner kronor (4,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utfallet 3 745 miljoner kronor (3,5 procent) lägre.

Utgifter för sjukpenning lägre än beräknat och föregående år

Utfallet för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* blev 37 673 miljoner kronor, vilket är 4 067 miljoner kronor (9,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Skillnaden beror främst på att antalet utbetalda nettodagar för sjukpenning blev 10,0 procent lägre än beräknat. Under 2017 betalades sjukpenning ut för 55,8 miljoner nettodagar, vilket är 6,2 miljoner nettodagar färre än beräknat. Även utgifterna för rehabiliteringspenning blev lägre. Under året betalades rehabiliteringspenning ut för 1,9 miljoner nettodagar vilket är 1,4 miljoner nettodagar färre än beräknat.

Jämfört med föregående år blev utfallet på anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* 1 979 miljoner kronor (5,0 procent) lägre. Det är främst utgifterna för sjukpenning som blev lägre än 2016.

Tabell 43 Statistik över sjukpenning och sjukfall

	2017	2016	Förändring procent
Antal personer som fick sjukpenning i december månad	203 070	224 952	-9,7
- varav kvinnor	134 630	149 610	-10,0
- varav män	68 440	75 342	-9,2
- varav kvinnor med sjukpenning på normalnivå	83 040	96 605	-14,0
- varav män med sjukpenning på normalnivå	43 968	50 251	-12,5
- varav kvinnor med sjukpenning på fortsättningsnivå	47 276	48 676	-2,9
- varav män med sjukpenning på fortsättningsnivå	21 405	21 938	-2,4
Antal startade sjukfall, genomsnitt per månad under januari till september	47 200	48 600	-2,9
- varav kvinnor	30 200	31 200	-3,2
- varav män	17 000	17 400	-2,3
Antal ersättningsdagar med sjukpenning, netto (miljoner dagar)	55,8	59,2	-5,7
Andel pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser, procent, september månad	45,4	43,7	

Källa: Försäkringskassan

Under 2017 ökade antalet sysselsatta vilket medförde att antalet personer som omfattas av förmånen ökade. Trots detta minskade antalet nettodagar för sjukpenning totalt med 3,4 miljoner (5,7 procent) jämfört med 2016. Inflödet av nya sjukfall har minskat och i genomsnitt startade 47 200 sjukfall per månad under januari till september vilket är en minskning med 2,9 procent jämfört med samma period föregående år. Även sjukfallens varaktighet har minskat och då främst under det första sjukskrivningsåret.

Under 2017 avslogs 2,6 procent av initiala ansökningar om sjukpenning jämfört med 2,1 procent under föregående år. Andelen avslag för män ökade från 2,0 procent 2016 till 2,4 procent år 2017. För kvinnor uppgick andelen avslag till 2,8 procent 2017 att jämföra med 2,2 procent föregående år. Andelen avslag under pågående sjukfall ökade också. Under 2017 berodde ca 5,8 procent av de avslutade sjukfallen på ett avslag jämfört med 4,1 procent föregående år. Andelen avslag för män ökade från 4,3 procent under 2016 till 5,5 procent år 2017. För kvinnor ökade andelen avslag från 4,0 procent 2016 till 5,9 procent 2017.

Antalet personer som fick sjukpenning minskade från 224 952 i december 2016 till 203 070 personer för samma månad 2017, vilket motsvarar en minskning med 9,2 procent för män och 10,0 procent för kvinnor. Antalet personer med sjukpenning på normalnivå minskade med ca 19 800 (13,5 procent). Vidare minskade antalet personer som fick sjukpenning på fortsättningsnivå, dvs. sjukfall längre än ett år,

med ca 1 900 (2,7 procent). Antalet sjukfall som är längre än 2,5 år har dock ökat vilket i huvudsak beror på att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen avskaffades den 1 februari 2016.

Andelen pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser var 45,4 procent i september 2017, att jämföra med 43,7 procent i september 2016. Andelen ökar på grund av det historiskt höga inflödet av sjukfall med psykiatriska diagnoser och den långa varaktigheten som dessa sjukfall har.

Aktivitets- och sjukersättningar lägre än budget och föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* blev 47 688 miljoner kronor. Det är 1 018 miljoner kronor (2,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget och 1 736 miljoner kronor (3,5 procent) lägre än 2016. Det beror i huvudsak på att antalet personer som beviljades sjukersättning blev färre jämfört med vad som antogs i beräkningen till statens budget och jämfört med 2016.

Sjukersättning beviljas till personer som har varaktigt nedsatt arbetsförmåga. De flesta har kvar ersättningen tills de fyller 65 år och får pension.

Antalet personer som hade sjukersättning uppgick i december 2017 till 276 682, (164 300 kvinnor och 112 382 män), vilket är en minskning med 15 859 personer (5,4 procent) jämfört med december 2016. Minskningen beror på att många har lämnat förmånen till följd av att de fyllt 65 år samtidigt som antalet nybeviljade sjukersättningar har varit lågt. Under 2017 fick 5 725 personer sjukersättning för första gången. Det är en minskning med 3 143 personer (35,4 procent) jämfört med 2016. Antalet nybeviljade sjukersättningar minskar på grund av att andelen avslag ökar. Andelen avslag vid ansökan om sjukersättning var 78,7 procent (80,5 procent för kvinnor och 76,4 procent för män) under 2017. Föregående år uppgick andelen avslag till 70,8 procent (72,7 procent för kvinnor och 68,2 procent för män).

Aktivitetsersättning ges till personer i åldrarna 19–29 år som har långvarigt nedsatt arbetsförmåga eller på grund av en funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta sin skolgång. I december 2017 uppgick antalet personer med aktivitetsersättning till 36 295 vilket var en minskning med 2 400 personer (6,2 procent) jämfört med december 2016. Under 2017 har 6 471 personer (3 003 kvinnor och 3 468 män) nybeviljats aktivitetsersättning. Det är 1 651 personer (20,3 procent) färre än 2016. Andelen avslag vid initial ansökan om aktivitetsersättning har ökat. För 2017 uppgick andelen till 43,6 procent (46,3 procent för kvinnor och 41,0 procent för män). Motsvarande avslagsandel 2016 var 27,5 procent (29,0 procent för kvinnor och 26,3 procent för män). Antalet personer som lämnade aktivitetsersättningen 2017 uppgick till 9 628. Det är en ökning med 40,6 procent jämfört med föregående år.

I december 2017 uppgick antalet personer som fick sjuk- eller aktivitetsersättning till 312 977 personer. Det är en minskning med 5,5 procent från december föregående år. Antalet kvinnor som fick sjuk- eller aktivitetsersättning var 181 177 personer, en minskning med 5,8 procent jämfört med december 2016. Antalet män som fick sjuk- eller aktivitetsersättning uppgick till 131 800 personer, vilket är en minskning med 5,1 procent jämfört med december 2016.

Utfallet för anslaget 1:5 *Ersättning inom det statliga personskadeskyddet* blev 37 miljoner kronor vilket är 4 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. Regeringen medgav i beslut den 30 november 2017 att anslaget fick överskridas med 2 miljoner kronor (S2017/05371/SF, S2017/05948/SF, S2017/06684/SF m.fl.). Beviljad anslagskredit uppgick till 3 miljoner kronor och av det medgivna överskridandet utnyttjades 1 miljon kronor.

Ersättning för höga sjuklönekostnader blev högre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* blev 890 miljoner kronor, vilket är 80 miljoner kronor (9,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att arbetsgivare var berättigade till högre ersättning än beräknat. I enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2017 anvisade riksdagen därför ytterligare 91 miljoner kronor.

Tabell 44 Ohälsomått

	2017	2016
Ohälsotalet	26,2	27,8
därav kvinnor	31,6	33,6
därav män	20,9	22,1
Sjukpenningtalet	10,1	10,8
därav kvinnor	13,3	14,3
därav män	6,9	7,5

Källa: Försäkringskassan

Ohälsotalet och sjukpenningtalet minskade 2017

Ohälsotalet är ett mått som fångar utvecklingen inom hela sjukförsäkringen under en 12-månadersperiod. Det definieras som antal utbetalda nettodagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning och aktivitetsersättning per registrerad försäkrad (16–64 år). Alla dagar är omräknade till nettodagar, t.ex. två dagar med halv ersättning blir en dag. I december 2017 var ohälsotalet 26,2 dagar per försäkrad, vilket är en minskning från 27,8 dagar 2016. Ohälsotalet har sedan december 2016 minskat med 5,9 procent för kvinnor och med 5,6 procent för män.

Sjukpenningtalet anger hur många frånvarodagar som ersätts med sjukpenning eller rehabiliteringspenning per registrerad försäkrad (16–64 år) exklusive personer med

hel sjuk- eller aktivitetsersättning. Alla dagar är omräknade till nettodagar. I december 2017 var sjukpenningtalet 10,1 dagar, vilket är en minskning med 7,2 procent sedan december 2016. Kvinnor har i likhet med tidigare år ett högre sjukpenningtal (13,3) än män (6,9).

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 10 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	2 701	281
Summa		2 701	281

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om ett beställningsbemyndigande på 2 701 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 281 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 2 420 miljoner kronor.

Övriga krediter

Tabell UO 10 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2017-12-31
Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	170	141
Summa	170	141

Inom utgiftsområdet har riksdagen beviljat övriga krediter på 170 miljoner kronor. Vid året slut uppgick utnyttjade krediter till 141 miljoner kronor.

5.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Utgiftsområdet omfattar ersättning vid ålderdom (garantipension, bostadstillägg till pensionärer samt äldreförsörjningsstöd) och ersättning vid dödsfall (omställningspension, änkepension och särskild efterlevandepension samt garantipension till dessa förmåner). Inkomstrelaterad ålderspension redovisas under avsnittet 5.31 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.

Anslag

Tabell 45 UO 11 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Garantipension till ålderspension	13 365		13 339	-26	-0,2	14 112
1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	11 545		11 499	-47	-0,4	11 920
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	8 377		8 265	-112	-1,3	8 466
1:4	Äldreförsörjningsstöd	954		1 010	56	5,9	895
2:1	Pensionsmyndigheten	534		545	12	2,2	536
Summa		34 774		34 658	-117	-0,3	35 928

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 34 658 miljoner kronor och blev därmed 117 miljoner kronor (0,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 minskade utgifterna med 1 270 miljoner kronor (3,5 procent).

Ökad invandring medför högre utgifter för äldreförsörjningsstöd

De personer som är över 65 år och bosatta i Sverige men som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra förmåner inom det allmänna pensionssystemet är berättigade till äldreförsörjningsstöd. Utfallet för anslaget 1:4 *Äldreförsörjningsstöd* blev 1 010 miljoner kronor, vilket är 56 miljoner kronor (5,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Att utfallet blev högre än anvisat beror huvudsakligen på de senaste årens höga asylinvandring. Utfallet för anslaget är 115 miljoner kronor (12,8 procent) högre än föregående år. Det beror, förutom på ökad invandring, på att det är en större andel av dem som är födda 1938 eller senare som får äldreförsörjningsstöd. Till skillnad från dem som är födda 1937 eller tidigare är de inte berättigade till garantipension efter att ha bott i Sverige i 10 år utan det krävs en bosättning på 40 år för full garantipension. Antalet personer med äldreförsörjningsstöd ökade med 5,3 procent jämfört med 2016 och uppgick till 23 500 personer 2017. Det genomsnittliga årsbeloppet ökade med 3,0 procent och uppgick till 41 700 kronor 2017.

Antalet pensionärer med garantipension färre än föregående år

Utgifterna för anslaget 1:1 *Garantipension till ålderspension* uppgick till 13 339 miljoner kronor, vilket är 773 miljoner kronor (5,5 procent) lägre än föregående år. Minskningen beror huvudsakligen på att inkomstpensionen har höjts, medan prisbasbeloppet sänktes något. Garantipension avräknas mot höjd inkomstpension. Den genomsnittliga inkomstrelaterade ålderspensionen är högre för yngre och nyblivna pensionärer jämfört med de äldre som redan uppstår pension. Dessutom minskar antalet pensionärer som inte har tjänat in någon inkomstrelaterad ålderspension alls successivt bland de nyblivna pensionärerna.

Ungefär 663 000 ålderspensionärer hade garantipension vid utgången av 2017, vilket är ca 35 000 färre än föregående år. Den genomsnittliga utbetalda garantipensionen uppgår till 19 900 kronor per år 2017, en minskning med 100 kronor jämfört med 2016. Ungefär 79 procent av de som har garantipension är kvinnor.

Färre får änkepension

Utgifterna för anslaget 1:2 *Efterlevandepensioner till vuxna* uppgick till 11 499 miljoner kronor, vilket är 421 miljoner kronor (3,5 procent) lägre än föregående år. Änkepension svarar för den större delen av utgifterna under anslaget. Änkepensionssystemet är under avveckling sedan 1990 och antalet personer med änkepension minskar successivt. Mellan 2016 och 2017 var minskningen ca 11 800 personer, till ca 253 300 personer, vilket medförde att de totala utgifterna för anslaget minskade.

Höjd inkomstpension leder till lägre bostadstillägg

Utgifterna för anslaget 1:3 *Bostadstillägg till pensionärer* uppgick till 8 265 miljoner kronor, vilket är 201 miljoner kronor (2,4 procent) lägre än 2016. Minskningen beror huvudsakligen på högre inkomstpensioner 2017.

Antalet pensionärer med bostadstillägg uppgick under 2017 till ca 287 000 personer, vilket är ca 4 000 personer färre än 2016. För 2017 var det genomsnittliga årsbeloppet 28 200 kronor, en minskning med 100 kronor jämfört med 2016.

Övriga krediter

Tabell UO 11 Övriga krediter*Miljoner kronor*

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2017-12-31
Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar	8 000	0
Summa	8 000	0

Riksdagen har beslutat om en övrig kredit inom utgiftsområdet. Krediten är på 8 000 miljoner kronor och avser Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar. Krediten utnyttjades inte vid årsskiftet.

5.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utgiftsområdet omfattar bl.a. barnbidrag, föräldraförsäkring och bostadsbidrag.

Anslag

Tabell 46 UO 12 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Barnbidrag	27 347		27 287	-60	-0,2	26 349
1:2	Föräldraförsäkring	41 697	-105	41 838	141	0,3	40 533
1:3	Underhållsstöd	2 690		2 521	-169	-6,3	2 643
1:4	Adoptionsbidrag	32		16	-17	-51,7	11
1:5	Barnpension och efterlevandestöd	1 048		928	-120	-11,5	910
1:6	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	4 070		3 939	-131	-3,2	3 760
1:7	Pensionsrätt för barnår	7 468		7 468	0	0,0	7 238
1:8	Bostadsbidrag	5 140		4 664	-476	-9,3	4 662
Summa		89 491	-105	88 660	-831	-0,9	86 106

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 88 660 miljoner kronor. Det är 831 miljoner kronor (0,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utgifterna 2 554 miljoner kronor (3,0 procent) högre.

Utgifterna för föräldraförsäkring blev högre än anvisat

Utfallet för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* blev 41 838 miljoner kronor, vilket är 141 miljoner kronor (0,3 procent) högre än anvisat i statens budget. I Propositionen Höständringsbudget för 2017 minskades anslaget med 105 miljoner kronor på grund av ändrad bedömning av utgifter i samband med begränsning av rätten till föräldrapenning för föräldrar som kommer till Sverige med barn.

Utgifterna för underhållsstöd blev lägre än budget

Utfallet för anslaget 1:3 *Underhållsstöd* blev 2 521 miljoner kronor, vilket är 169 miljoner kronor (6,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att färre antal barn finns inom förmånen under 2017 än vad som beräknades. Antalet barn med underhållsstöd uppgick i genomsnitt till 211 465 under året. Det är en minskning med 4,6 procent från 2016. En stor del av minskningen beror på att Försäkringskassan inte längre ska betala ut något underhållsstöd till den andra föräldern om den underhållsskyldige föräldern har betalat in rätt belopp i rätt tid under minst sex månader. Meningen är att föräldrarna ska sköta underhållet själva. Den nya rutinen infördes i samband med lagändringar som gäller fr.o.m. den 1 april 2016.

Utgifter för adoptionsbidrag blev lägre än budget

Utfallet för anslaget 1:4 *Adoptionsbidrag* blev 16 miljoner kronor, vilket är 17 miljoner kronor (51,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Anslaget används för bidrag till kostnader för internationella adoptioner. Det beror på att antalet adoptioner blev färre än beräknat. Adoptionsbidraget höjdes med 87,5 procent den 1 januari 2017 till 75 000 kronor per adoption. I beräkningen av statens budget antogs att antalet adopterade barn skulle öka i samband med detta, men det blev i stället färre barn som adopterades. År 2017 genomfördes 240 adoptioner till Sverige via de svenska adoptionsorganisationerna. Året innan förmedlades 259 adoptioner. En större andel bidrag betalades även med 2016 års beloppsnivå, vilket är en effekt av att bidrag kan sökas ett år efter att adoptionen har blivit godkänd i Sverige.

Utgifter för barnpension och efterlevandestöd blev lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:5 *Barnpension och efterlevandestöd* blev 928 miljoner kronor, vilket är 120 miljoner kronor (11,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Efterlevandestöd kan bl.a. lämnas till barn under 18 år som har invandrat till Sverige och vars ena eller båda föräldrar har avlidit. Med anledning av bl.a. den allvarliga situationen i Syrien har migrationen till Sverige ökat kraftigt under de senaste åren. Detta har dock inte medfört en motsvarande ökning av utgifterna för efterlevandestöd. Antalet avgjorda ärenden för efterlevandestöd för 2017 blev lägre än beräknat. I statens budget beräknades antalet barn med barnpension och efterlevandestöd bli totalt 35 100. Utfallet blev 28 900 vilket är 17,7 procent lägre än prognosen.

Utfallet för anslaget 1:8 *Bostadsbidrag* blev 4 664 miljoner kronor vilket är 476 miljoner kronor (9,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att färre hushåll än beräknat fick bostadsbidrag. Antalet barnhushåll med preliminärt bostadsbidrag var i genomsnitt 145 175 under 2017, vilket var 7,0 procent lägre än vad som beräknades i statens budget. Det genomsnittliga antalet ungdomshushåll med preliminärt bostadsbidrag uppgick till 30 063, vilket är 3,5 procent lägre än beräknat.

Utgifterna för barnbidrag ökade jämfört med 2016

Utfallet för anslaget 1:1 *Barnbidrag* blev 938 miljoner kronor (3,6 procent) högre än 2016. Det beror delvis på att antalet barn som berättigar till barnbidrag har ökat med 41 600 barn jämfört med 2016. Vidare har utgifterna ökat till följd av att flerbarnstillägget för det tredje barnet höjdes från 454 till 580 kronor i månaden från den 1 januari 2017. Antalet mottagare av flerbarnstillägget ökade till ca 908 000 personer 2017. Det motsvarar en ökning med 5,8 procent från föregående år.

Jämfört med 2016 ökade utgifterna för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* med 1 305 miljoner kronor (3,2 procent). Anslaget finansierar förmånerna föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning, graviditetspenning och jämställdhetsbonus. Det är framförallt utgifterna för föräldrapenning som ökade. Utgifterna för föräldrapenningen utgjorde 73,4 procent av utgifterna för anslaget och ökade med 1 485 miljoner kronor (5,1 procent) jämfört med 2016. Antalet ersättningsdagar med föräldrapenning ökade med 3,8 procent och uppgick till 55,8 miljoner dagar under 2017.

Det ökade antalet föräldrapenningdagar är delvis en följd av ett ökat antal barn. Ökningen beror också på en regeländring i föräldraförsäkringen som infördes den 1 januari 2014. Regeländringen innebar en begränsning av antalet föräldrapenningdagar som får sparas efter att barnet har fyllt fyra år. Detta har medfört att föräldrar till barn födda 2014 tagit ut totalt 3,3 miljoner dagar under 2017. Det är ungefär 1,3 miljoner fler dagar än vad som tagits ut av föräldrar till barn födda 2013.

Den genomsnittliga medelersättningen per dag för föräldrapenningen ökade med 9 kronor (1,6 procent) till 558 kronor 2017. År 2017 var den genomsnittliga medelersättningen för kvinnor 515 kronor per dag och för män 666 kronor per dag. Skillnaden beror dels på inkomstskillnader mellan könen, dels på att kvinnor använder fler lägstanivådagar och grundnivådagar än män. Av de föräldrapenningdagar som kvinnor tog ut var andelen dagar på grundnivå och lägstanivå 37,3 procent. För män var motsvarande andel 24,3 procent.

Utgifterna för anslaget 1:7 *Pensionsrätt för barnår* ökade med 230 miljoner kronor (3,2 procent) jämfört med 2016. Anslaget används för utgifter för statlig ålderspensionsavgift för pensionsrätt för barnår enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift. Utfallet består av två delar, en preliminär avgift för innevarande år och ett regleringsbelopp (slutlig avgift minskat med preliminär avgift) för den barnårsrätt som tillgodoräknats tre år tidigare. Det högre utfallet 2017 förklaras främst av en ökad preliminär avgift.

5.13 Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Utgiftsområdet omfattar integrationspolitik, politik mot diskriminering och jämställdhetspolitik.

Anslag

Tabell 47 UO 13 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Etableringsåtgärder	209		207	-2	-1,0	130
1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	21 643		15 167	-6 476	-29,9	12 013
1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	6 380	48	5 355	-1 025	-16,1	4 226
1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	3 599	22	2 536	-1 062	-29,5	2 235
1:5	Hemutrustningslån	332		228	-104	-31,3	208
	Övriga anslag	472		437	-35	-7,5	388
Summa		32 635	70	23 931	-8 704	-26,7	19 200

Utgifterna uppgick till 23 931 miljoner kronor och är därmed 8 704 miljoner kronor (26,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 ökade utgifterna med 4 731 miljoner kronor (24,6 procent).

Kommunerna tog emot färre asylinvandrare än beräknat 2017

Utfallet för anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande* blev 15 167 miljoner kronor, vilket är 6 476 miljoner kronor (29,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Kommunerna tog under 2017 emot 68 442 personer¹, vilket är 30 358 färre än beräknat i statens budget.

Kommunerna får ersättning för fler asylinvandrare 2017

Jämfört med 2016 blev utfallet 3 154 miljoner kronor högre (26,3 procent). Det högre utfallet beror främst på att kommunerna får ersättning för fler asylinvandrare 2017 jämfört med föregående år. Jämfört med 2016 har antalet asylinvandrare, som kommunerna får ersättning för, ökat med 15,0 procent från 120 386 till 138 405. Ökningen utgörs till största delen av schablonersättningarna, som ökat med 2 488 miljoner kronor. Ersättningarna för ensamkommande barn och unga har ökat

¹ Volymen avser de som Migrationsverket beviljat uppehållstillstånd och som omfattas av förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlännningar. Statens utgifter för de som inte beviljats uppehållstillstånd eller inte tagits emot av en kommun redovisas i huvudsak under utgiftsområde 8 Migration.

med 425 miljoner kronor, från 6 062 miljoner kronor 2016 till 6 487 miljoner kronor 2017.

Färre än beräknat i etableringsinsats men fler än förra året

Utgifterna för anslaget 1:3 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare* blev 1 025 miljoner kronor (16,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Orsaken är främst ett lägre antal nyanlända i etableringsinsatser än beräknat. Det genomsnittliga antalet deltagare i etableringsuppdraget uppgick under 2017 till 75 329, vilket är 8 178 deltagare färre än beräknat.

Jämfört med 2016 ökade utgifterna med 1 129 miljoner kronor (26,7 procent). Orsaken är att antalet nyanlända i etableringsuppdraget ökade från i genomsnitt 60 291 deltagare 2016 till 75 329 deltagare 2017.

Utgifterna för anslaget 1:4 *Ersättning för vissa insatser för vissa nyanlända invandrare* blev 1 062 miljoner kronor (29,5 procent) lägre än anvisat i statens budget men 302 miljoner kronor högre än 2016. Orsaken är att antalet deltagare i etableringsuppdraget blev lägre än beräknat men högre än föregående år.

Tabell 48 Kommunmottagna m.m.

	2017	2016	Förändring	Förändring %
Antal kommunmottagna	68 442	68 761	-319	-0,5%
- varav män	39 253	40 646	-1 393	-3,4%
- varav kvinnor	29 189	28 115	1 074	3,8%
andel Män	57,4%	59,1%		
andel kvinnor	42,6%	40,9%		
Antal kommunmottagna under 18 år	30 532	26 051	4 481	17,2%
- varav pojkar	17 951	15 033	2 918	19,4%
- varav flickor	12 581	11 018	1 563	14,2%
andel pojkar	58,8%	57,7%		
andel flickor	41,2%	42,3%		
Varav ensamkommande barn och unga	8 601	6 971	1 630	23,4%
- varav pojkar	7 489	5 684	1 805	31,8%
- varav flickor	1 112	1 287	-175	-13,6%
andel pojkar	87,1%	81,5%		
andel flickor	12,9%	18,5%		
Totalt antal mottagna som kommunerna får ersättning för	138 405	120 386	18 019	15,0%
- varav män	80 611	70 586	10 025	14,2%
- varav kvinnor	57 794	49 800	7 994	16,1%
-varav ensamkommande barn och unga	15 861	10 827	5 034	46,5%

Källa: Migrationsverket

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 13 Beställningsbemyndiganden*Miljoner kronor*

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	2 000	452
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	100	77
4:1	Åtgärder mot segregation	100	1
Summa		2 200	529

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 2 200 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 529 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 1 671 miljoner kronor. Större delen av skillnaden härrör från bemyndigandet för anslaget 1:4 *Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare*. Anledningen är bl.a. att färre programbeslut har fattats på grund av att antalet deltagare blev lägre än beräknat.

5.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Utgiftsområdet omfattar områdena arbetsmarknad och arbetsliv och består i huvudsak av utgifter för matchning av arbetssökande och lediga jobb, arbetsmarknadspolitiska program, arbetslöshetsförsäkringen, lönegarantiersättning och Europeiska socialfonden samt arbetsmiljö, arbetsrätt och lönebildning. Myndigheter inom området är bl.a. Arbetsförmedlingen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Arbetsmiljöverket och Arbetsdomstolen.

Anslag

Tabell 49 UO 14 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	8 381	12	8 501	120	1,4	8 154
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	27 445		26 791	-655	-2,4	28 571
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	11 272		9 554	-1 719	-15,2	9 081
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	18 405		17 194	-1 211	-6,6	17 102
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	1 181		1 009	-172	-14,6	510
1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	1 575		1 296	-279	-17,7	1 588
1:12	Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	6 216		6 032	-184	-3,0	6 402
	Övriga anslag	1 180	1	1 183	2	0,2	1 123
Summa		75 657	13	71 559	-4 098	-5,4	72 531

Utfallet uppgick till 71 559 miljoner kronor, vilket är 4 098 miljoner kronor (5,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utfallet 972 miljoner kronor (1,3 procent) lägre.

Antalet arbetslösa minskade med 8 000

Tabell 50 visar arbetsmarknadsstatistik från Arbetskraftsundersökning (AKU) som görs av Statistiska centralbyrån. Statistiken är från helårsundersökningarna för 2017 och 2016.

Tabell 50 Arbetslöshet

	2017				2016			
	Antal personer	Procent	Kvinnor	Män	Antal personer	Procent	Kvinnor	Män
Antal arbetslösa, 15 - 74 år	358 500		163 300	195 200	366 500		164 500	202 000
- varav heltidsstuderande	118 700	33,1	54 700	63 900	115 100	31,4	53 600	61 500
- varav personer med utomnordiskt ursprung	167 000	46,6	78 500	88 600	159 100	43,4	71 900	87 200
- varav långtidsarbetslösa	99 300	27,7	39 800	59 500	105 100	28,7	42 400	62 700
- varav långtidsarbetslösa personer med utomnordiskt ursprung	61 100	17,0	25 400	35 600	57 700	15,7	23 200	34 700
- varav ungdomar, 15-24 år	112 400	31,4	51 700	60 700	120 800	33,0	53 800	67 000
Arbetslösheten, 15 - 74 år (arbetslösa som andel av arbetskraften)		6,7	6,4	6,9		6,9	6,5	7,3
Ungdoms arbetslösheten, 15 - 24 år (arbetslösa ungdomar som andel av samtliga ungdomar i arbetskraften)		17,8	16,8	18,7		18,9	17,2	20,5

Anm. Statistiken i tabellen avser genomsnitt för helåret 2017 respektive 2016. Summorna i tabellen innehåller mindre skillnader på grund av avrundningar till hela hundratal i underliggande statistik. Källa: Statistiska centralbyrån.

Det genomsnittliga antalet arbetslösa 15–74 år enligt AKU minskade med 8 000 personer mellan 2016 och 2017. Antalet arbetslösa som är heltidsstuderande ökade med 3 600 personer mellan åren. Antalet långtidsarbetslösa, dvs. personer som varit arbetslösa i mer än sex månader, minskade med 5 800 personer jämfört med 2016. Antalet arbetslösa personer med utomnordiskt ursprung ökade med 7 900 personer, varav antalet kvinnor ökade med 6 600 personer och antalet män med 1 400 personer. Andelen arbetslösa med utomnordiskt ursprung uppgår 2017 till 46,6 procent av samtliga arbetslösa. Antalet personer med utomnordiskt ursprung i långtidsarbetslöshet ökade med 3 400 personer jämfört med 2016. Antalet män ökade med 900 personer och antalet kvinnor med 2 200 personer. Ungdomar i åldern 15–24 år utgör 31,4 procent av samtliga arbetslösa.

Antalet arbetslösa ungdomar minskade med 8 400 personer mellan åren, varav antalet kvinnor minskade med 2 100 personer och antalet män med 6 300 personer.

Utgifterna för arbetsmarknadspolitiska program blev lägre än budgeterat

Utgifterna för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* blev 9 554 miljoner kronor, vilket är 1 719 miljoner kronor (15,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för subventionerade anställningar blev lägre än beräknat. Utgifterna under anslaget påverkas främst av omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska programmen.

Tabell 51 Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

	2017			2016		
	Antal personer	Kvinnor	Män	Antal personer	Kvinnor	Män
Sökande i program totalt med aktivitetsstöd	171 156	78 524	92 632	173 018	78 109	94 909
<i>varav utrikesfödda</i>	95 555	44 336	51 219	87 020	40 174	46 846
-Därav jobb- och utvecklingsgarantin	99 105	45 383	53 722	101 376	45 651	55 726
<i>varav utrikesfödda i jobb- och utvecklingsgarantin</i>	54 652	26 060	28 592	51 326	24 266	27 060
<i>antal personer i sysselsättningsfasen</i>	5 850	2 697	3 153	23 119	10 530	12 589
<i>varav utrikesfödda i sysselsättningsfasen</i>	2 242	1 069	1 173	9 659	4 517	5 142
-Därav jobbgaranti för ungdomar	15 736	6 202	9 534	19 948	7 795	12 153
<i>varav utrikesfödda</i>	5 233	2 091	3 142	5 193	2 115	3 078

Statistiken i tabellen avser genomsnitt för helåren 2016 respektive 2017 beräknat utifrån Arbetsförmedlingens månadsstatistik.
Källa: Arbetsförmedlingen.

I tabell 51 visas statistik om deltagandet i arbetsmarknadspolitiska program. Av de inskrivna arbetslösa deltog i genomsnitt 47,1 procent i arbetsmarknadspolitiska program under 2017, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med föregående år. Antalet utrikesfödda i program med aktivitetsstöd ökade med 9,8 procent jämfört med 2016. Det största programmet, sett till antal deltagare, är jobb- och utvecklingsgarantin som svarade för 57,9 procent av det genomsnittliga antalet deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd. Antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantins sysselsättningsfas var i genomsnitt 5 850 personer, vilket är en minskning med 74,7 procent jämfört med 2016. Från och med 2016 har fasindelningen i jobb- och utvecklingsgarantin upphört och sysselsättningsplatserna kommer att avvecklas successivt fram till den 31 januari 2018. Antalet deltagare i jobbgarantin för ungdomar var i genomsnitt 15 736 personer. Det är en minskning med 21,1 procent jämfört med 2016. Minskningen beror främst på minskade ungdomskullar och en starkare konjunktur.

Utfallet för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* blev 17 194 miljoner kronor, vilket är 1 211 miljoner kronor (6,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att antalet beslut om lönebidrag och trygghetsanställningar har minskat mer än beräknat. I genomsnitt har 74 235 personer (29 658 kvinnor och 44 577 män) per månad haft en anställning med lönestöd under 2017. Det är en minskning med 1,0 procent jämfört med föregående år.

Lägre utgifter än budgeterat för Europeiska socialfonden

Utfallet för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m.* för perioden 2014–2020 blev 172 miljoner kronor (14,6 procent) lägre än anvisat i statens budget och uppgick till 1 009 miljoner kronor. Det beror på låg medelförbrukning i de beviljade projekten. Programmet har haft förseningar som lett till att projekten kommit igång senare och därför rekviderat mindre medel än beräknat. Jämfört med föregående år blev utfallet 498 miljoner kronor (97,7 procent) högre. Det beror på att antalet pågående och rekviderande projekt har ökat under 2017.

Utfallet för anslaget 1:11 *Bidrag till lönegarantiersättning* blev 1 296 miljoner kronor, vilket är 279 miljoner kronor (17,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 292 miljoner kronor (18,4 procent) lägre. Antalet personer som fick lönegarantiersättning 2017 var 25 973, en ökning med 9,0 procent. Även antalet företagskonkurser och företagsrekonstruktioner var högre än 2016 och ökade med 13,8 procent till 2 781 stycken. Däremot minskade den genomsnittliga ersättningen per person med 20,5 procent och uppgick till 58 510 kronor. I tabell 52 visas omfattningen av lönegarantiersättningen och antalet konkurser och rekonstruktioner.

Tabell 52 Bidrag till lönegarantiersättning

	2017	2016
Antal personer med lönegarantiersättning	25 973	23 823
Antal företagskonkurser och företagsrekonstruktioner	2 781	2 444
Genomsnittlig ersättning per person	58 510	73 561

Källa: Kammarkollegiet

Lägre utgifter för arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd jämfört med föregående år

Jämfört med 2016 blev utfallet för anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* 1 781 miljoner kronor (6,2 procent) lägre. Det lägre utfallet avser främst aktivitetsstöd, då antalet arbetssökande i garantiprogrammen som uppburit aktivitetsstöd har minskat. Minskningen avser framför allt antalet deltagare i jobbgaranti för ungdomar och beror främst på minskade ungdomskullar och en starkare konjunktur. Vidare minskade bidragen till arbetslöshetsersättning. Antalet personer som fick arbetslöshetsersättning uppgick till ca 223 000 personer år 2017, vilket är en minskning med 3,6 procent jämfört med 2016.

Utgifterna för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* blev 473 miljoner kronor (5,2 procent) högre än 2016. Det beror framför allt på en ökad omfattning av subventionerade anställningar i form av extratjänster.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 14 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 000	5 373
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	13 400	12 112
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	3 700	3 398
1:7	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9	8
2:1	Arbetsmiljöverket	20	20
Summa		24 129	20 911

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 24 129 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 20 911 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 3 218 miljoner kronor. Skillnaden för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* beror på att regeringens reformer, t.ex. traineejobb för arbetslösa ungdomar inte hunnit öka i samma takt som bemyndigandet. Det finns också en stor osäkerhet i budgeteringen av de utestående åtagandena för utgiftsområdet då dessa bl.a. beror på längden och omfattningen av besluten om insatser och vid vilken tidpunkt arbetsgivare och anordnare av insatser rekvrirerar bidrag.

5.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd

Utgiftsområdet omfattar utgifter för ekonomiskt stöd till enskilda under studier och utgifter för vissa studiesociala insatser. Området omfattar även utgifter för att hantera studiestöden, vilket huvudsakligen sköts av Centrala studiestödsnämnden (CSN). Även ärendehantering inom Överklagandenämnden för studiestöd ingår i utgiftsområdet.

Anslag

Tabell 53 UO 15 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Studiehjälp	3 428		3 430	2	0,1	3 323
1:2	Studiemedel	15 292		13 061	-2 232	-14,6	12 883
1:3	Avsättning för kreditförluster	1 964		1 879	-84	-4,3	1 839
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	369		356	-12	-3,3	584
1:7	Studiestartsstöd	448		24	-424	-94,6	
1:8	Centrala studiestödsnämnden	830		827	-3	-0,3	764
	Övriga anslag	103		92	-11	-10,6	93
Summa		22 434		19 671	-2 763	-12,3	19 486

Utfallet uppgick till 19 671 miljoner kronor och blev därmed 2 763 miljoner kronor (12,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utgifterna 185 miljoner kronor (0,9 procent) högre.

Utgifterna för studiemedel blev lägre än anvisat i statens budget

Utfallet för anslaget 1:2 *Studiemedel* uppgick till 13 061 miljoner kronor, vilket är 2 232 miljoner kronor (14,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror framför allt på att prioriterat studiebidrag för de som saknar slutbetyg från grundskola eller 3-årig gymnasieutbildning blev 1 420 miljoner kronor lägre än beräknat. Det beror också på att antalet studenter med studiemedel blev lägre än beräknat. Anslaget används till utgifter för studiebidrag, tilläggsbidrag och pensionsavgifter. För studiebidraget finns två olika nivåer: en generell nivå där bidragsdelen utgör ca 28 procent av totalbeloppet för studiemedel (studiebidrag och studielån) och en högre nivå där bidragsdelen utgör ca 66 procent av totalbeloppet. Det är inom gruppen med den högre nivån som utgifterna för studier på grundskolenivå och gymnasial nivå för vuxna studerande som saknar fullständig grundskole- eller gymnasieutbildning ingår. Antalet studerande som fick studiemedel minskade med 1 500 till 469 365. Det är framför allt antalet studerande på gymnasienivå som minskar, för fjärde året i rad. Det är den främsta anledningen till att det totala antalet studerande med studiemedel minskade.

Lägre avsättningar för kreditförluster

Utfallet för anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* uppgick till 1 879 miljoner kronor, vilket är 84 miljoner kronor (4,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Avsättning görs för konstaterade förluster på utlåning t.o.m. 2013 och för förväntade förluster på utlåning fr.o.m. 2014. Den årliga avsättningen för förväntade förluster motsvarar 7,1 procent av utlånade medel. Utbetalningarna av annuitetslån ökade med 592 miljoner kronor jämfört med 2016, vilket bl.a. beror på att fler personer lånat och att lånebeloppen har höjts. Annuitetslån är lån som tagits efter den 30 juni 2001.

Högre utgifter för studiehjälp och studiemedel jämfört med 2016

Utfallet för anslaget 1:1 *Studiehjälp* blev 107 miljoner kronor (3,2 procent) högre jämfört med föregående år och uppgick till 3 430 miljoner kronor. Det totala antalet studerande som fick studiehjälp ökade för första gången på flera år och uppgick under 2017 till 408 000. Andelen manliga studerande med studiehjälp har ökat med 0,4 procent under 2017. Ökningen beror på att Sverige under de senaste åren tagit emot ett stort antal flyktingar och i åldrarna 16–20 år är majoriteten av dessa män.

Utfallet för anslaget 1:2 *Studiemedel* blev 177 miljoner kronor (1,4 procent) högre än föregående år. Det beror på att bidragsbeloppet höjts och att fler har studerat med tilläggsbidrag. Studiemedlen är till övervägande del rättighetsstyrda. Utgifterna påverkas framför allt av antalet studerande med studiebidrag och tilläggsbidrag. Även faktorer såsom beslut om antal platser eller ändrade belopp, de studerandes studietakt och studietid samt den allmänna prisutvecklingen i samhället påverkar. Det beror på att studiebidraget och tilläggsbidraget är indexerade med prisbasbeloppet.

Lägre studiemedelsräntor påverkas av negativ reporänta

Utfallet för anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* blev 356 miljoner kronor, vilket är 227 miljoner kronor lägre än 2016. Eftersom Riksbankens styrränta (reporäntan) var negativ blev räntan på återkravsskulden också negativ. Ränteutgifterna på återkravsskulden påverkas till stor del av reporäntans utveckling. Ett återkrav uppstår när en person har fått pengar av CSN som denne inte har rätt till. Det kan t.ex. bero på att personen har avbrutit sina studier eller haft ogiltig frånvaro i minst 15 dagar.

Studiestartsstöd, ny satsning under 2017

Utfallet för anslag 1:7 *Studiestartsstöd* blev 424 miljoner kronor (94,6 procent) lägre än beräknat i statens budget och uppgick till 24 miljoner kronor. Det beror delvis på att det har varit svårt att komma igång med rekryteringen till studiestartsstödet. Anslaget ska användas av kommunerna för bidrag till arbetslösa personer som varit anmälda som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen under minst sex månader och som studerar.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 15 Beställningsbemyndiganden*Miljoner kronor*

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4	1
Summa		4	1

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 4 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 1 miljon kronor.

Utlåning

Tabell UO 15 Utlåning*Miljoner kronor*

Utlåning	Låneram	Lån 2017-12-31
Studielån	217 000	216 384
Summa	217 000	216 384

Låneramen för studielån uppgick till 217 000 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2017 var 216 384 miljoner kronor.

5.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Utgiftsområdet omfattar skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet, vuxenutbildning och eftergymnasial yrkesutbildning samt högskoleutbildning och forskning. Området omfattar även myndigheter inom utbildnings- och forskningsområdet.

Anslag
Tabell 54 UO 16 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Statens skolverk	1 056		1 031	-25	-2,4	619
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 869	643	3 168	300	10,4	2 044
1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	263		226	-37	-14,1	387
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	4 630		4 530	-100	-2,1	4 609
1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	177	18	180	2	1,3	183
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	295		140	-155	-52,5	277
1:13	Statligt stöd till vuxenutbildning	1 454		1 128	-326	-22,4	1 087
1:14	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 172	-10	2 034	-137	-6,3	1 969
1:15	Upprustning av skollokaler och utemiljöer	480		162	-318	-66,2	60
1:16	Fler anställda i lågstadiet	2 300		2 297	-3	-0,1	1 315
1:19	Bidrag till lärarlöner	4 442		4 053	-389	-8,8	2 581
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 684		1 684	0	0,0	1 647
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 067		2 067	0	0,0	2 036
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 982		1 982	0	0,0	1 923
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 120		2 120	0	0,0	2 088
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 040		2 040	0	0,0	1 981
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 504		1 504	0	0,0	1 482
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 670		1 670	0	0,0	1 633
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 580		1 580	0	0,0	1 557
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 082		1 082	0	0,0	1 048
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 500		1 500	0	0,0	1 477
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 193		3 153	-40	-1,3	3 050
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	579		499	-81	-13,9	525
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 521		2 521	0	0,0	2 462
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	5 845	-45	5 797	-48	-0,8	5 718
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	280	71	346	66	23,6	321
	Övriga anslag	23 652		23 635	-17	-0,1	22 567
Summa		72 381	676	71 098	-1 283	-1,8	66 026

Utfallet uppgick till 71 098 miljoner kronor och blev därmed 1 283 miljoner kronor (1,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 ökade utgifterna med 5 072 miljoner kronor (7,7 procent). För universitet och högskolor belastas anslagen till forskning och forskarutbildning när anslaget erhålls. Till följd av den särskilda anslagsredovisningen blir det därför inga skillnader mellan budget och utfall. I det följande kommenteras de anslag inom utgiftsområdet där avvikelser finns.

Utgifterna för utveckling av skolväsendet blev högre än anvisat

Utgifterna för anslag 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* blev 300 miljoner kronor (10,4 procent) högre än anvisat i statens budget. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2017 anvisades anslaget 500 miljoner kronor för att betalats ut som statsbidrag för ökad jämlikhet i skolan. Skolverket har betalat ut dessa medel till kommunerna.

Utgifterna blev lägre än anvisat i statens budget för fortbildning i specialpedagogik, personalförstärkning och fortbildning gällande specialpedagogiska insatser, vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år samt gymnasial lärlingsutbildning. Det beror även på att huvudmän (t.ex. kommuner och enskilda huvudmän inom skolväsendet) har rekvirerat statsbidrag i mindre omfattning än beräknat för t.ex. undervisning under skollov.

Utfallet för anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* blev 226 miljoner kronor, vilket är 37 miljoner kronor (14,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Anslaget används främst för utgifter för särskilda insatser inom skolområdet för elever med funktionsnedsättning. Antalet elever har sjunkit över tid.

Förskjutning av kostnader medför lägre utfall

Utgifterna för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* blev 140 miljoner kronor, vilket är 155 miljoner kronor (52,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror delvis på att möjligheten till förskottsbetalning till lärosäten för köp av utbildning har tagits bort. Effekten av detta blir att kostnader skjuts framåt och belastar anslaget nästa år. Det beror även på en låg nyttjandegrad av statsbidragen.

Utgifter för vuxenutbildning 326 miljoner kronor lägre än statens budget

Utgifterna för anslaget 1:13 *Statligt stöd till vuxenutbildning* blev 1 128 miljoner kronor. Det är 326 miljoner kronor (22,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror huvudsakligen på att statsbidragen för yrkesinriktad vuxenutbildning blev 227 miljoner kronor lägre än beräknat. För att kommunerna ska kunna ta del av dessa statsbidrag måste de själva finansiera lika mycket utbildning som de får bidrag för. Det är en faktor som har gjort att bidragen blev underutnyttjade. Under året betalade

Statens skolverk ut 861 miljoner kronor i statsbidrag för yrkesinriktad vuxenutbildning. Statsbidragen för lärlingsutbildningar blev 81 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Utgifterna för traineeutbildningar blev 18 miljoner kronor lägre än beräknat.

Utfallet för anslaget 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* blev 2 034 miljoner kronor. Av det avser 1 962 miljoner kronor statsbidrag till yrkeshögskoleutbildningar. Antalet utnyttjade platser inom yrkeshögskolan blev högre vilket medförde att utgifterna blev 137 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Myndigheten för yrkeshögskolan betalade ut statsbidrag för 28 400 årsplatser, vilket är en ökning med 1 129 årsplatser jämfört med föregående år. Det resulterade i att utgifterna blev 65 miljoner kronor högre än 2016.

Upprustning av skollokaler och utemiljöer 66,2 procent lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:15 *Upprustning av skollokaler och utemiljöer* blev 162 miljoner kronor. Det är 318 miljoner kronor (66,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Under 2017 har Boverket fått in 591 ansökningar om statsbidrag för att rusta upp skollokaler och utemiljöer. På grund av att ansökningar inte har varit fullständiga har Boverket begärt in många kompletteringar vilket har lett till att handläggningen har försenats och anslagsutnyttjandet blev därmed lägre än beräknat. Totalt har 357 ansökningar (60,4 procent) beviljats. År 2016 redovisades anslaget inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Bidrag till lärarlöner 389 miljoner kronor lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:19 *Bidrag till lärarlöner* blev 389 miljoner kronor (8,8 procent) lägre än anvisat och uppgick till 4 053 miljoner kronor. Skillnaden förklaras av att huvudmän inte rekvirerat medel i den omfattning som beräknades. Det beror också på att huvudmän inte utnyttjar hela den bidragsram som de tilldelats.

Statsbidrag för att minska segregationen i skolan ger högre utgifter än föregående år

Utfallet för anslaget 1:1 *Statens Skolverk* blev 1 031 miljoner kronor, vilket är 412 miljoner kronor (66,5 procent) högre än 2016. Det beror framför allt på att anslaget fr.o.m. 2017 finansierar förvaltningskostnader som tidigare finansierades av andra anslag. Förändringen innebär att utfallet för anslaget ger en mer fullständig bild av Statens skolverks förvaltningskostnader.

Utfallet för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* uppgick till 3 168 miljoner kronor, vilket är 1 125 miljoner kronor (55,0 procent) högre än föregående år. Det beror huvudsakligen på att 500 miljoner

kronor har betalats ut i statsbidrag till kommunerna för en ökad jämlikhet i grundskolan.

Utfallet för Fler anställda i lågstadiet högre än föregående år

Utfallet för anslaget 1:16 *Fler anställda i lågstadiet* uppgick till 2 297 miljoner kronor, vilket är 982 miljoner kronor högre än jämfört med föregående år. Ökningen mellan åren beror på att utbetalningarna har anpassats för att ligga i fas med bidragsåret. Under 2016 betalades endast bidrag för en termin medan bidrag för två terminer betalats ut under 2017.

Högre avgifter till internationella organisationer på grund av valutakursförändring

Utfallet för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* blev 346 miljoner kronor, vilket är 66 miljoner kronor (23,6 procent) högre än anvisat i statens budget. Anslaget används för avgifter till internationella organisationer och avser långsiktiga åtaganden. Utfallet påverkas av BNP-utvecklingen och valutakurser. Då åtagandena blev högre än den ursprungliga beräkningen till följd av att schweizerfrancens valutakurs gentemot den svenska kronan förstärktes anvisade riksdagen ytterligare 71 miljoner kronor i enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2017.

Satsningar ger högre utgifter än förra året

Utfallet uppgår till 71 098 miljoner kronor vilket är 5 072 miljoner kronor högre än föregående år. Tillsammans blev anslagen 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*, 1:16 *Fler anställda i lågstadiet* och 1:19 *Bidrag till lärarlöner* 3 578 miljoner kronor högre än 2016.

Utgifterna för anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* blev 161 miljoner kronor (41,6 procent) lägre än 2016. Minskningen beror till stor del på att medel har överförts till det nya anslaget 1:20 *Särskilda insatser inom skolområdet*. Anslaget bidrar bl.a. till finansieringen av riksgymnasieutbildning för rörelsehindrade, döva och hörselskadade. Utgifterna för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* blev 137 miljoner kronor lägre än föregående år. Bland annat har medel för speciallärarutbildning överförts från anslaget 2017.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 16 Beställningsbemyndiganden*Miljoner kronor*

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 780	1 075
1:6	Särskilda insatser inom skolområdet	34	34
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.	665	664
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	350	96
1:13	Statligt stöd till vuxenutbildning	335	0
1:14	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	4 800	4 115
1:15	Upprustning av skollokaler och utemiljöer	680	288
1:16	Fler anställda i lågstadiet	1 152	978
1:18	Praktiknära skolforskning	19	19
1:19	Bidrag till lärarlöner	2 235	2 202
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	17 900	17 262
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	1 800	1 653
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 000	988
3:6	Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	2 900	2 618
4:1	Internationella program	153	90
Summa		35 803	32 082

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 35 803 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 32 082 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 3 721 miljoner kronor och hänför sig huvudsakligen till anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*, anslaget 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* och anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*.

För anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* beror skillnaden framför allt på ett lågt bemyndigandenyttjande av medel som fördelas efter beslut av regeringen.

Det beslutade bemyndigandet för anslaget 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* uppgick till 4 800 miljoner kronor. Av dessa har 4 115 miljoner kronor utnyttjats.

För anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* beror skillnaden på 638 miljoner kronor bl.a. på en ändrad plan för användandet av anslaget.

För anslag 1:13 *Statligt stöd till vuxenutbildning* fanns det inga utestående åtaganden vid årets slut. Det beror på att verksamheten har bedrivits inom kalenderåret. Anslaget avser bl.a. traineejobb.

Garantier

Tabell UO 16 Garantier

Miljoner kronor

Utfärdade garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2017-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Chalmers Tekniska Högskola AB ¹⁾	Obegränsad	354	
Kreditgarantier för överbrygningslån till ESS ERIC	600	0	600
Summa		354	600

¹⁾ I samband med ombildningen av statlig verksamhet till annan associationsform beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per den 31/12 2015.

5.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utgiftsområdet omfattar utgifter för bl.a. folkbildning, ungdomsfrågor, det civila samhället, idrott, trossamfund, teater, dans och musik samt museer och utställningar.

Anslag

Tabell 55 UO 17 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall-SB Procent 2017	Utfall 2016
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	10		5	-5	-50,8	8
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	1 423		1 422	-1	-0,1	1 316
8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 129	-6	1 121	-7	-0,7	1 115
8:3	Bidrag till vissa museer	52	6	58	6	11,9	52
13:1	Stöd till idrotten	1 935		1 935	0	0,0	1 923
14:1	Bidrag till folkbildningen	3 856		3 851	-5	-0,1	3 811
	Övriga anslag	6 117		6 083	-34	-0,6	5 847
Summa		14 521	0	14 475	-46	-0,3	14 072

Utfallet uppgick till 14 475 miljoner kronor och blev därmed 46 miljoner kronor (0,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 ökade utgifterna med 404 miljoner kronor (2,9 procent).

Stöd till icke-statliga kulturlokaler 50,8 procent lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:5 *Stöd till icke-statliga kulturlokaler* blev 5 miljoner kronor (50,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Under året har projekt som beviljats stöd inte blivit av och därmed avskrivits.

Anslag 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet* blev 106 miljoner kronor högre än 2016. Bland annat ökade antalet ansökningar om utvecklingsbidrag med 60,3 procent och uppgick till 202 stycken under 2017. Av dessa beviljades 102 bidrag om sammanlagt 38 miljoner kronor. Konstområdet bild- och formkonst/utställningar beviljades högst bidrag under året.

Museet Prins Eugens Waldemarsudde avskilt från Nationalmuseum

Regeringen beslutade att från den 1 juli 2017 att skilja Waldemarsudde från Nationalmuseum. För att finansiera delningen av Prins Eugens Waldemarsudde och Nationalmuseum överfördes 6 miljoner kronor i enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2017 från anslag 8:1 *Centrala museer: Myndigheter* till anslag 8:3 *Bidrag till vissa museer*.

Beställningsbemyndiganden**Tabell UO 17 Beställningsbemyndiganden**

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	25	10
1:3	Skapande skola	50	0
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9	8
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	55	0
2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	167	110
3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	25	27
4:4	Bidrag till bild- och formområdet	14	11
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	160	150
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	90	69
9:2	Stöd till trossamfund	46	17
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	239	212
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	44	34
13:3	Bidrag för kvinnors organisering	29	24
13:5	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15	15
13:6	Insatser för den ideella sektorn	38	37
14:2	Bidrag till tolkutbildning	110	81
Summa		1 116	807

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 1 116 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 807 miljoner kronor, vilket är 309 miljoner kronor lägre än beslutade bemyndiganden. Anslag 3:1 *Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter* har ett beställningsbemyndigande på 25 miljoner kronor. Utestående åtaganden vid året slut var 27 miljoner kronor. Det innebär att bemyndigandet har överskridits med 2 miljoner kronor. Överskridandet gäller bidrag till översättning av svensk litteratur och dramatik samt produktionsstöd till kulturtidskrifter.

Utlåning

Tabell UO 17 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2017-12-31
Kungliga Operan AB	120	0
Nordiska museet ¹⁾	20	17
Summa	140	17

¹⁾ prop. 2014/15:99, bet. 2014/15:Fiu21, rskr. 2014/15:255

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om en låneram på högst 140 miljoner kronor för lån till viss ombyggnation av Nordiska museet och klimatanpassning av arkiven samt lån till Kungliga Operan. Utestående lån vid utgången av 2017 var 17 miljoner kronor.

5.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Inom utgiftsområdet ingår utgifter för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande, lantmäteriverksamhet och konsumentpolitik. Området innefattar bl.a. myndigheterna Boverket och Lantmäteriet.

Anslag

Tabell 56 UO 18 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Bostadspolitisk utveckling	24	50	60	36	148,9	11
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	100			-100	0,0	-1
1:3	Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	43		1	-42	-98,2	1
1:4	Boverket	254	-10	231	-23	-9,1	220
1:6	Lantmäteriet	554		547	-7	-1,2	512
1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	1 000		409	-591	-59,1	151
1:8	Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande	1 800		1 800	0	0,0	1 850
1:9	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	2 700		462	-2 238	-82,9	23
	Övriga anslag	290		292	2	0,8	292
Summa		6 765	40	3 803	-2 962	-43,8	3 059

Utfallet uppgick till 3 803 miljoner kronor, vilket är 2 962 miljoner kronor (43,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 ökade utgifterna med 744 miljoner kronor (24,3 procent).

Utgifterna för bostadspolitisk utveckling blev högre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:1 *Bostadspolitisk utveckling* uppgick till 60 miljoner kronor, vilket är 36 miljoner kronor (148,9 procent) högre än anvisat i statens budget. Jämfört med föregående år är utfallet 49 miljoner kronor (434,6 procent) högre. I enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2017 anvisade riksdagen ytterligare 50 miljoner kronor. Detta på grund av ett ändrat uppdrag till en samordnare för större samlade exploateringar med hållbart byggande. Det ändrade uppdraget bestod bl.a. i att samordna statliga myndigheter och berörda parter i frågor där en större mängd bostäder står i strid med riksintressen. Samordnaren slutredovisade sitt uppdrag i december 2017.

Inga utgifter redovisades för anslaget 1:2 *Omstrukturering av kommunala bostadsföretag*. I statens budget anvisades 100 miljoner kronor. Anslaget är till för statsbidrag till kommuner för att underlätta ekonomiskt nödvändiga omstruktureringar av kommunala bostadsföretag eller för att på annat sätt minska bördorna av deras åtaganden för boendet. Stöd får bara ges om statens och kommunens åtaganden har reglerats i ett avtal mellan parterna. Inga nya avtal har beslutats under 2017 och vid årets utgång fanns avtal med Hagfors, Sorsele och Ånge kommuner. Enligt avtalen har staten åtagit sig att lämna bidrag till avvecklingskostnader i takt med att kostnader uppstår. Inga utbetalningar för avvecklingskostnader har gjorts under 2017.

Utfallet för anslaget 1:3 *Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad* blev 1 miljon kronor, vilket är 42 miljoner kronor (98,2 procent) lägre än vad som har anvisats i statens budget. Det låga utfallet beror på en låg tillströmning av ärenden under 2017. Anslaget används för statsbidrag till kommuner för hyresgarantier för enskilda hushålls räkning. Garantierna ges som ett stöd när ett hushåll har ekonomisk förmåga att klara av ett eget boende, men ändå har svårigheter att etablera sig på bostadsmarknaden. Kommuner kan, efter ansökan, få bidrag med 5 000 kr per lämnad hyresgaranti. Boverket har under året beviljat 149 garantier till 17 kommuner, jämfört med 166 garantier till 18 kommuner för 2016.

Högre utgifter för stöd till utemiljöer jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:7 *Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer* blev 409 miljoner kronor vilket är 591 miljoner kronor (59,1 procent) lägre än anvisat. Det beror framför allt på ett lågt söktryck jämfört med vad som beräknats för stöd enligt förordningen (2016:837) om stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden.

Utfallet för anslaget 1:9 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* blev 462 miljoner kronor, vilket är 2 238 miljoner kronor (82,9 procent) lägre än anvisat. Det låga utfallet beror på flera faktorer. Bland annat sker färdigställandet av flera byggprojekt senare än vad som angivits i ansökan vilket medför långsammare utbetalningstakt än beräknat. Det finns också fördröjningar i handläggningen av ansökningar.

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:7 *Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer* 258 miljoner kronor (170,3 procent) högre. Det beror främst på högre utfall för stöd som lämnas enligt förordningen (2016:398) om stöd till utemiljöer i vissa bostadsområden. För denna stödform är utfallet 165 miljoner kronor (109,5 procent) högre än föregående år. Vidare ökade utfallet från 1 miljon kronor 2016 till 72 miljoner kronor 2017 för stöd

som lämnas enligt förordningen (2016:837) om stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden.

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:9 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* 439 miljoner kronor (1 895,1 procent) högre. Under 2017 har 73 stycken utbetalningar gjorts, till skillnad från föregående år då inga utbetalningar till stödmottagare gjordes. Stödet trädde i kraft den 15 november 2016 men några utbetalningar till stödmottagare gjordes inte under föregående år eftersom behandlingen av ansökningarna inte var avslutad innan årsskiftet.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 18 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	43	11
1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	400	213
1:9	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	3 000	1 993
Summa		3 443	2 216

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 3 443 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 2 216 miljoner kronor. Utestående åtaganden på anslag 1:15 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* uppgick till 1 993 miljoner kronor.

Garantier

Tabell UO 18 Garantier

Miljoner kronor

Utfärdade garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2017-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder m.m.	10 000	2 786	2 837
Kreditgarantier för förvärv av bostad	5 000	0	0
Summa	15 000	2 786	2 837

Övriga krediter

Tabell UO 18 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2017-12-31
Kredit för infriande av Boverkets garantier ¹⁾	Obegränsad	0
Summa		0

¹⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

5.19 Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak medel för hållbara regionala tillväxtinsatser i form av projektverksamhet och olika former av regionala företagsstöd och utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Anslag

Tabell 57 UO 19 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	1 558		1 398	-160	-10,3	1 473
1:2	Transportbidrag	401		396	-4	-1,1	385
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	1 637		1 015	-622	-38,0	773
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden (2015) perioden 2007-2013			-1	-1	0,0	-17
Summa		3 595		2 808	-787	-21,9	2 614

Utfallet blev 2 808 miljoner kronor, vilket är 787 miljoner kronor (21,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utgifterna 194 miljoner kronor (7,4 procent) högre.

Utgifterna för regionala tillväxtåtgärder blev lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* blev 1 398 miljoner kronor vilket är 160 miljoner kronor (10,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror bl.a. på att utbetalningar för riskkapitalsatsningen fond i fond inte skett under året.

Utbetalningar från anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020* uppgick till 1 015 miljoner kronor, vilket är 622 miljoner kronor (38,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att uppstarten av den nya programperioden har tagit längre tid än beräknat och därmed påverkar utbetalningstakten.

Utfallet för anslaget 1:3 (2015) *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013* blev -1 miljoner kronor. Att utfallet blev negativt beror på att återkrav av tidigare utbetalningar har redovisats mot anslag. Programperioden slutredovisades till EU-kommissionen under 2017.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 19 Beställningsbemyndiganden*Miljoner kronor*

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	2 950	2 346
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	4 200	4 078
Summa		7 150	6 424

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 7 150 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 6 424 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 726 miljoner kronor.

Övervägande delen av de stöd som beslutas inom ramen för anslaget 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* är antingen fleråriga samverkansprojekt med många olika offentliga och privata aktörer eller fleråriga företagsinvesteringar. De aktörer som kan fatta beslut om framtida åtaganden mot anslaget har därför små möjligheter att påverka stödets utbetalningstakt. Behovet av att fatta långsiktiga beslut, med stöd av bemyndigande, har varit mindre än vad som tidigare beräknats.

Verksamheten inom regionalfondsprogrammen, som finansieras av anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020*, omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår.

5.20 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Utgiftsområdet omfattar områdena Miljöpolitik och Miljöforskning. Området Miljöpolitik avser bl.a. frågor som rör klimat, naturvård, havs- och vattenvård. Området Miljöforskning består främst av forskning om miljö- och samhällsbyggande vid Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas).

Anslag

Tabell 58 UO 20 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall-		Utfall 2016
					SB 2017	Procent 2017	
1:1	Naturvårdsverket	442		453	11	2,4	425
1:2	Miljöövervakning m.m.	355		353	-2	-0,5	330
1:3	Åtgärder för värdefull natur	998		973	-24	-2,4	952
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	868		683	-185	-21,3	504
1:7	Avgifter till Internationella organisationer	272		271	-1	-0,5	215
1:8	Supermiljöbilspremie	700		451	-249	-35,6	348
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	788		775	-13	-1,6	733
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	205		194	-11	-5,6	210
1:13	Internationellt miljösamarbete	21	13	32	11	53,6	33
1:15	Skydd av värdefull natur	1 268		1 268	0	0,0	1 343
1:17	Klimatinvesteringar	700	500	669	-31	-4,4	572
1:18	Elbusspremie	100	-7	4	-96	-96,4	1
	Övriga anslag	1 687	3	1 654	-33	-1,9	1 634
Summa		8 404	509	7 780	-623	-7,4	7 299

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 7 780 miljoner kronor och är därmed 623 miljoner kronor (7,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utfallet 481 miljoner kronor (6,6 procent) högre.

Utfallet för anslag 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* blev 683 miljoner kronor, vilket är 185 miljoner kronor (21,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror framför allt på att utgifterna för sanering och återställning för bostadsbyggande blev lägre än beräknat, vilket främst beror på en omfattande ansökningsprocess och att det tar längre tid att sätta igång saneringsprojekt än beräknat. Naturvårdsverket har fattat 60 beslut om åtgärder för att återställa och sanera förorenade områden 2017 jämfört med 58 beslut 2016.

Fortsatt ökad efterfrågan på supermiljöbilspremien

Utfallet för anslaget 1:8 *Supermiljöbilspremie* blev 451 miljoner kronor vilket är 249 miljoner kronor (35,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Vid årsskiftet fanns 1 678 fordon som var berättigade till premien men där fordonsägarna inte hade fått den utbetalad på grund av den tidskrävande administrativa hanteringen. Under 2017 ökade efterfrågan på supermiljöbilspremien vilket resulterade i att utbetalningarna blev 103 miljoner kronor högre än föregående år. Dessutom har anslaget använts för att betala supermiljöbilspremier för bilar där ansökan kom in i slutet av 2016. Supermiljöbilspremien uppgick till maximalt 40 000 kronor per fordon under 2017.

Utfallet för anslaget 1:18 *Elbusspremie* blev 96 miljoner kronor (96,4 procent) lägre än vad som anvisats i statens budget. Premien riktas främst mot de regionala kollektivtrafikmyndigheterna. Orsaken till att utfallet är lägre än anvisat i statens budget är att många kollektivtrafikmyndigheter är uppbundna i avtal som sträcker sig över lång tid. Dessutom betalas premien ut när elbussen levereras, och leveranstiden på elbussar är 1–1,5 år. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2017 minskades anslaget med 7 miljoner kronor för att finansiera utgifter för anslaget 1:12 *Transportstyrelsen*.

500 miljoner kronor i extra satsning på klimatinvesteringar hann inte utnyttjas

Anslag 1:17 *Klimatinvesteringar* anvisades ytterligare 500 miljoner kronor i enlighet med proposition Vårändringsbudget för 2017 baserat på då rådande söktryck och antalet ansökningar som kommit in till Naturvårdsverket. Utfallet blev dock 31 miljoner kronor (4,4 procent) lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Det beror framför allt på att projekt som beviljats bidrag tar längre tid att starta och färdigställa än beräknat.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 20 Beställningsbemyndiganden*Miljoner kronor*

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:2	Miljöövervakning m.m.	100	83
1:3	Åtgärder för värdefull natur	350	278
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 450	1 097
1:5	Miljöforskning	102	101
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	300	214
1:13	Internationellt miljösamarbete	12	1
1:15	Skydd av värdefull natur	42	15
1:17	Klimatinvesteringar	1 550	1 268
1:18	Elbusspremie	40	0
2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	1 900	1 237
Summa		5 846	4 294

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 5 846 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 4 294 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 1 552 miljoner kronor.

Skillnaden för anslaget 2:2 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning* uppgick till 663 miljoner kronor. Anledningen till det är att de ettåriga projekten har varit fler. De kortare projekttiderna beror på en avvaktan på riktningen för kommande års forskning.

5.21 Utgiftsområde 21 Energi

Utgiftsområdet omfattar frågor om tillförsel, distribution och användning av energi och syftar till att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Det är främst Statens energimyndighet, Energimarknadsinspektionen och Affärsverket svenska kraftnät som ansvarar för att genomföra åtgärderna inom området.

Anslag

Tabell 59 UO 21 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Statens energimyndighet	281		288	7	2,4	278
1:2	Insatser för energieffektivisering	233		223	-10	-4,1	244
1:4	Energiforskning	1 421		1 453	33	2,3	1 342
1:8	Energiteknik	440	203	620	180	40,8	385
1:9	Elberedskap	255		165	-90	-35,2	197
	Övriga anslag	247		242	-5	-2,0	276
Summa		2 877	203	2 992	115	4,0	2 721

Utfallet uppgick till 2 992 miljoner kronor och blev därmed 115 miljoner kronor (4,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 ökade utgifterna med 271 miljoner kronor (9,9 procent).

Utbetalt solcellsstöd uppgick till 586 miljoner kronor

Utfallet för anslaget 1:8 *Energiteknik* uppgick till 620 miljoner kronor, vilket är 180 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget. Totalt har 586 miljoner kronor fördelats i form av solcellsstöd under 2017. I enlighet med Höständringsbudget för 2017 anvisade riksdagen ytterligare 203 miljoner kronor på grund av ett stort antal ansökningar om solcellstöd. Antalet ansökningar har fortsatt att öka under 2017.

Utfallet för elberedskap lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:9 *Elberedskap* blev 165 miljoner kronor, vilket är 90 miljoner kronor (35,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att den verksamhet som skett till stor del har bestått av förberedelser. Det har medfört att en mindre del av medlen förbrukades.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 21 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:2	Insatser för energieffektivisering	160	35
1:3	Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft	10	0
1:4	Energiforskning	3 500	2 075
1:6	Planeringsstöd för vindkraft	20	9
1:8	Energiteknik	50	12
1:9	Elberedskap	330	128
1:10	Avgifter till Internationella organisationer	36	0
1:11	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	25	9
Summa		4 131	2 268

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 4 131 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 2 268 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 1 863 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:4 *Energiforskning*. Skillnaden på 1 425 miljoner kronor för detta anslag beror till stor del på att inga långsiktiga åtagande har ingåtts under 2017.

Utlåning

Tabell UO 21 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2017-12-31
Delägarlån till bolag i vilka Svenska Kraftnät förvaltar statens aktier	500	214
Lån till företag som bedriver elnätsverksamhet enligt ellagen	700	21
Summa	1 200	235

Inom utgiftsområdet uppgick låneramen som riksdagen beslutat om till 1 200 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2017 var 235 miljoner kronor.

Inomstatliga lån

Tabell UO 21 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2017-12-31
Svenska Kraftnäts lån i och utanför Riksgäldskontoret	8 650	4 122
Summa	8 650	4 122

5.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Utgiftsområdet omfattar transportpolitiken och politiken för informationssamhället.

Anslag

Tabell 60 UO 22 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	24 108	16	22 928	-1 180	-4,9	20 228
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	21 556		21 115	-441	-2,0	20 534
1:3	Trafikverket	1 305		1 309	4	0,3	1 248
1:7	Trafikavtal	900	20	857	-43	-4,8	752
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	150		215	65	43,5	383
1:11	Trängselskatt i Stockholm	1 449		1 430	-19	-1,3	1 126
1:12	Transportstyrelsen	2 086	7	2 077	-9	-0,4	2 075
1:14	Trängselskatt i Göteborg	1 027		1 052	25	2,4	1 123
1:15	Sjöfartsstöd	1 632		1 482	-150	-9,2	1 486
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	126		87	-39	-31,0	115
	Övriga anslag	776		743	-33	-4,2	1 017
Summa		55 115	43	53 296	-1 819	-3,3	50 087

Utfallet uppgick till 53 296 miljoner kronor och är därmed 1 819 miljoner kronor (3,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 ökade utgifterna med 3 209 miljoner kronor (6,4 procent). Trafikverket ansvarar för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt för att bygga och driva statliga vägar och järnvägar. Hur mycket Trafikverket investerar bestäms av anvisade anslag, de lån som Trafikverket tar upp och de tillskott myndigheten får via medfinansiering i form av externa bidrag. Utfallet som redovisas här är endast den verksamhet som är finansierad med anslag. Från och med 2014 redovisas den största delen av utgiftsområdet på två trafiklagsöverskridande anslag. Anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* används för investeringar och andra åtgärder för att utveckla transportsystemet och anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* används för att vidmakthålla den befintliga infrastrukturens funktion.

Lågt ränteläge och senareläggningar medför lägre utgifter för utveckling av statens transportinfrastruktur

Utfallet för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* blev 22 928 miljoner kronor, vilket är 1 180 miljoner kronor (4,9 procent) lägre än anvisat

i statens budget. Det beror framförallt på att räntekostnaderna blev 924 miljoner kronor lägre än beräknat på grund av det låga ränteläget 2017. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2017 anvisade riksdagen ytterligare 16 miljoner kronor till utgifter för att ersätta transportörer för kostnader för identitetskontroller som utförs med stöd av lagen (2015:1073) om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.

Järnvägsinvesteringarna blev 493 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget, det beror främst på hantering av en pågående tvist. Väginvesteringarna blev 146 miljoner kronor lägre än beräknat. Övriga investeringar blev totalt 123 miljoner kronor lägre än beräknat, vilket till stor del beror på senareläggning av bidragsutbetalningar.

92 miljoner kronor har utnyttjats till stadsmiljöavtal med kommuner och landsting för att en större andel resor i städer ska ske med kollektivtrafik. Det är 5 miljoner kronor lägre än 2016. Jämfört med statens budget blev utgifterna för stadsmiljöavtal 658 miljoner kronor (87,8 procent) lägre.

Utfallet för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 21 115 miljoner kronor, vilket är 441 miljoner kronor (2,0 procent) lägre än anvisat i statens budget.

TEN-bidrag

Europeiska unionen (EU) ger normalt årligen bidrag till projekt och studier för investeringar i transportinfrastruktur som ingår i det transeuropeiska transportnätverket (TEN). Bidragen från EU redovisas på inkomstsidan av statens budget (inkomsttitel 6511) och de aktuella projektens utfall belastar sedan anslaget 1:10 *Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk*. Bidragen från EU är en medfinansiering som utökar den totala ramen för Sveriges investeringar i transportinfrastruktur. Utfallet för anslaget blev 215 miljoner kronor, vilket är 65 miljoner kronor (43,5 procent) högre än anvisat i statens budget. Det beror på att Trafikverket har erhållit mer bidrag från EU än vad som beräknats. De största bidragen avsåg hamnbanan i Göteborg inkl. en ny järnvägsbro över Göta älv som uppgick till 57 miljoner kronor och åtgärder för intelligenta transportsystem som uppgick till 42 miljoner kronor. Under året återbetalades 7 miljoner kronor avseende bl.a. Norra länken. Utfallet minskade med 168 miljoner kronor (43,8 procent) jämfört med 2016.

Trängselskatt

Utfallet för anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* blev 1 430 miljoner kronor, vilket är 19 miljoner kronor (1,3 procent) lägre än anvisat. Anslaget används huvudsakligen till investeringar i Förbifart Stockholm och andra väganknutna projekt

i Stockholmsområdet, i enlighet med den s.k. Stockholmsöverenskommelsen. Anslaget används också till medfinansiering av tunnelbaneutbyggnad i Stockholmsregionen och finansierar även system- och administrationskostnader för trängselskattesystemet i Stockholm. De anvisade medlen i statens budget är en beräkning av hur stora intäkterna från trängselskattesystemet väntas bli. Det största projektet i Stockholmsöverenskommelsen är E4 Förbifart Stockholm som är en ny sträckning för E4 väster om Stockholm. Att utfallet blev lägre än anvisat beror till största delen på att ingående anslagssparande har omdisponerats för att användas till bl.a. investeringar i vägnätet och tunnelbaneutbyggnaden i Stockholmsregionen. Utfallet för anslaget 1:14 *Trängselskatt i Göteborg* blev 1 052 miljoner kronor, vilket är 25 miljoner kronor (2,4 procent) högre än anvisat. Anslaget används i huvudsak till investeringar i kollektivtrafik, järnväg och väg. Några sådana investeringar är Västlänken och en ny vägtunnel under och järnvägsbro över Göta älv vid Marieholm. Anslaget finansierar även system- och administrationskostnader för trängselskattesystemet i Göteborg. Anslagskonstruktionen är densamma som för trängselskatteanslaget för Stockholm.

Väginvesteringarna och järnvägsinvesteringarna ökade

I tabell 61 och tabell 62 jämförs utfallen för anslagen 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* och 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* med motsvarande anslags- och eller delposter för 2016.

Tabell 61 Utveckling av statens transportinfrastruktur

Miljoner kronor

	2017	2016
Investeringar i regional plan	2 910	3 202
Räntor och återbetalning av lån för järnvägar	1 627	1 274
Räntor och återbetalning av lån för vägar	285	290
Bidrag till Inlandsbanan och Öresundsbrokonsortiet	462	481
Större järnvägsinvesteringar enligt nationell plan	8 813	7 662
Större väginvesteringar enligt nationell plan	4 091	3 469
Trimning och effektivisering samt miljöinvesteringar	2 926	2 236
Planering, stöd och myndighetsutövning	1 014	1 012
Övrigt	800	602
Summa anslag utveckling av statens transportinfrastruktur	22 928	20 228

Utfallet för anslag 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* blev 22 928 miljoner kronor. Det är 2 700 miljoner kronor (13,3 procent) högre än 2016. De största utgifterna under anslaget är större järnvägsinvesteringar enligt nationell plan. Dessa utgifter uppgick till 8 813 miljoner kronor, en ökning med 1 151 miljoner kronor (15,0 procent). Stora banprojekt som ingår i den nationella planen och som hade störst utgifter under 2017 är:

- Citybanan i Stockholm som invigdes den 10 juli 2017. Citybanan är en 6 kilometer lång pendeltågstunnel under centrala Stockholm, med två nya stationer: Stockholm City och Stockholm Odenplan. Dessutom ingår en 1,4 kilometer lång järnvägsbro i Årsta.
- Ökad kapacitet avseende sträckan Tomtebodavägen-Kallhäll (Mälardalsbanan).
- Västsvenska paketet i Göteborgsområdet.
- Ostlänken, en ny dubbelspårig höghastighetsjärnväg mellan Järna-Linköping.
- Dubbelspår på hamnbanan i Göteborg. I dag har järnvägslänken mellan Göteborgs hamn och övriga Sverige enkelspår på den nästan 10 kilometer långa banan.
- Södra Marieholmsbron, en ny bro över Göta älv med gång- och cykelbana samt spår.
- Dubbelspår mellan Strängnäs och Härad samt dubbelspår mellan Hallsberg och Degerön.
- Flerspår mellan Flackarp och Arlov.
- Bangårdsförlängningar på malmбанan och åtgärder för malmtransporter mellan Ludvika och Frövi.
- Investeringar på sträckan Stockholm Central – Stockholm Södra.

Utgifterna för större väginvesteringar enligt nationell plan uppgick till 4 091 miljoner kronor, vilket är en ökning med 622 miljoner kronor (17,9 procent). Exempel på vägprojekt som ingår i den nationella planen och som pågick under 2017 är:

- E4 Förbifart Stockholm.
- Västsvenska paketet i Göteborgsområdet.
- E45 Falutorget-Marieholm
- Väg 73 Vega trafikplats
- E20 Förbi Hova
- E22 Hurva-Linderöd

Tabell 62 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

Miljoner kronor

	2017	2016
Drift och underhåll av vägar	10 286	10 203
Bärrighet och tjälsäkring av vägar	1 209	1 447
Drift, underhåll och trafikledning på järnväg	8 312	7 604
Bidrag för drift av enskild väg	1 139	1 115
Forskning och innovation	170	165
Summa anslag vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	21 115	20 534

Utfallet för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 21 115 miljoner kronor, det är en ökning med 581 miljoner kronor (2,8 procent).

Drift och underhållsutgifterna för det statliga vägnätet och tillhörande gång- och cykelvägar uppgick till 10 286 miljoner kronor, vilket är 83 miljoner kronor (0,8 procent) högre än 2016. Utgifterna för drift, underhåll och trafikledning på järnväg ökade med 708 miljoner kronor (9,3 procent) och uppgick till 8 312 miljoner kronor 2017.

Utfallet för anslag 1:15 *Sjöfartsstöd* uppgick till 1 482 miljoner kronor, vilket är 150 miljoner kronor (9,2 procent) lägre än anvisat. Stödet möjliggör en nedsättning av skatt och arbetsgivaravgift för anställda sjömän till noll kronor. Utgifterna blev lägre än beräknat på grund av att antalet stödberättigade fartyg var färre under 2017. Totalt fick 94 fartyg sjöfartsstöd, det är 7 färre än föregående år.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 22 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	96 180	80 206
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	27 160	21 355
1:7	Trafikavtal	6 000	5 483
1:11	Trängselskatt i Stockholm	32 000	18 497
1:14	Trängselskatt i Göteborg	7 100	3 851
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	200	177
2:3	Grundläggande betaltjänster	36	31
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	245	230
Summa		168 921	129 830

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 168 921 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 129 830 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 39 091 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur*, 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* och 1:11 *Trängselskatt i Stockholm*.

För anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* uppgår skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 15 974 miljoner kronor.

För anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* är skillnaden 5 805 miljoner kronor.

För anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* är skillnaden 13 503 miljoner kronor och beror på att avtal inte har tecknats enligt tidigare planering avseende projekt förbifart Stockholm.

Utlåning

Tabell UO 22 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2017-12-31
A-train AB ¹⁾	1 000	957
Svedab AB ²⁾	5 800	5 626
Summa	6 800	6 583

¹⁾ prop. 1993/94:213, bet. 1993/94:TU36, rskr. 1993/94:436

²⁾ prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:TU1, rskr. 2009/10:117. Låneramen för Svedab AB är 3 361 miljoner kronor exklusive räntor och mervärdesskatt.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar på 6 800 miljoner kronor för utlåning. Utestående lån vid utgången av 2017 var 6 583 miljoner kronor.

Lånet till Svensk-Danska Broförbindelsen Svedab AB (Svedab), får enligt riksdagens beslut uppgå till 3 361 miljoner kronor i 2009 års priser och därutöver mervärdesskatt och ränta. Lånet uppgick vid utgången av 2017 till 5 626 miljoner kronor. Enligt Svedab uppgick mervärdesskatten till 230 miljoner kronor och räntan till 1 845 miljoner kronor i löpande priser, fram till den 31 december 2017. Utnyttjad ram exklusive dessa poster var därmed 3 550 miljoner kronor i löpande priser, vilket motsvarades av 3 132 miljoner kronor i 2009 års priser.

Garantier

Tabell UO 22 Garantier

Miljoner kronor

Utfärdade garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2017-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Kreditgaranti till Öresundsbro Konsortiets upplåning ¹⁾	Obegränsad	17 309		
Kapitaltäckningsgaranti Arlandabanan Infrastructure AB ²⁾		1 268		
Kapitaltäckningsgaranti Svedab AB ³⁾		3 029		
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen), PostNord AB (inkl. Posten Logistik AB, Posten Meddelande AB) ⁴⁾	Obegränsad	6 104		
Garantikapital Eurofima ⁵⁾	CHF 42	351	CHF 42	
Kreditgaranti Eurofima ⁶⁾	CHF 52	438	CHF 52	
Summa		28 499		

¹⁾ prop. 1990/91:158, bet. 1990/91:TU31, rskr. 1990/91:379²⁾ prop. 1995/96:65, bet 1995/96:TU5, rskr. 1995/96:97³⁾ prop. 1992/93:100; bet. 1994/95:TU2, rskr. 1994/95:50⁴⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlätna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2016.⁵⁾ Den beslutade garantiramen (prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116) uppgår endast till 33 600 000 CHF. Resterande åtagande om 8 000 000 schweizerfranc uppstod i samband med emissionen 1997 då aktierna förvaltades av affärsverket Statens järnvägar.⁶⁾ prop. 2011/12:99, bet. 2011/12:FiU21, rskr. 2011/12:282

Valutakurser från Riksbanken per 29 december 2017

CHF= 8,4281

Inomstatliga lån

Tabell UO 22 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2017-12-31
Vissa infrastrukturprojekt	42 800	39 506
Sjöfartsverkets lång- och kortfristiga lån i eller utanför Riksgäldskontoret	450	0
Trafikverket (tidigare Botniabanan AB) för fortsatt utbyggnad av Botniabanan	16 500	13 665
Lufftartsverkets lån i och utanför Riksgäldskontoret	3 750	0
Summa	63 500	53 171

Riksdagen har fattat beslut om låneramar på 63 500 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2017 var 53 171 miljoner kronor.

5.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak verksamhet inom områdena jordbruks- och trädgårdsnäring, fiskerinäring, livsmedel, skog, djur, landsbygd och jakt samt rennäring och samefrågor.

Utfallet uppgick till 17 225 miljoner kronor och är därmed 36 miljoner kronor (0,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 ökade utgifterna inom området med 1 327 miljoner kronor (8,3 procent).

Anslag

Tabell 63 UO 23 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall-		Utfall 2016
					SB 2017	Procent 2017	
1:2	Insatser för skogsbruket	322		286	-35	-11,0	334
1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	124	30	128	4	3,2	139
1:8	Statens jordbruksverk	604		603	-1	-0,1	538
1:10	Gårdsstöd m.m.	6 498	1 006	7 280	782	12,0	6 449
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	130	31	126	-4	-2,9	141
1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	179		19	-160	-89,4	2
1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	145	-6	84	-62	-42,5	100
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 495	-12	3 145	-351	-10,0	2 797
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 028	0	1 919	-109	-5,4	1 603
	Övriga anslag	3 664	3	3 635	-29	-0,8	3 795
Summa		17 189	1 053	17 225	36	0,2	15 898

Högre utgifter för gårdsstöd

Utfallet för anslaget 1:10 *Gårdsstöd m.m.* blev 7 280 miljoner kronor, vilket är 782 miljoner kronor (12,0 procent) högre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att en större del av gårdsstödet för 2017 betalades ut under 2017, 97 procent istället för de 80 procent som regeringen ursprungligen beräknade. Det högre utfallet beror även på att kronans värde i förhållande till euron blev svagare än vad som beräknades till budgeten. Stödrätternas värde är bestämda i euro men betalas ut i kronor. För att finansiera de högre utgifterna beslutade riksdagen i enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2017 om ändringar i statens budget och anvisade ytterligare 1 037 miljoner kronor.

Jämfört med 2016 blev utfallet 831 miljoner kronor (15,0 procent) högre. Orsaken är dels att en större del av gårdsstödet som avser stödåret 2017 betalades ut under kalenderåret 2017, 97 procent jämfört med 82 procent under 2016. Dels påverkades utfallet av utbetalningar som gjordes under 2017 men som avsåg gårdsstödet för stödåret 2016.

Förseningar i Landsbygdsprogrammet 2014–2020 men högre utfall än föregående år

Utfallet för anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* uppgick till 3 495 miljoner kronor. Det är 351 miljoner kronor (10,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. Utfallet för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* blev 1 919 miljoner kronor, vilket är 109 miljoner kronor (5,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Orsaken till de lägre utfallen är att utbetalningarna av stöd överskattades vid beräkningen till statens budget.

Jämfört med 2016 är utfallet för anslagen 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* och 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* 348 miljoner kronor (12,4 procent) respektive 316 miljoner kronor (19,7 procent) högre. Det beror på att den nya programperioden 2014–2020 under 2017 hade fler utbetalningar och mindre förseningar jämfört med föregående år.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 23 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:2	Insatser för skogsbruket	120	29
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	107	77
1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	146	80
1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	733	303
1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	256	233
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	12 524	2 977
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	9 093	2 321
1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	150	150
1:24	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 400	949
Summa		24 529	7 118

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 24 529 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 7 118 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 17 411 miljoner kronor och var främst hänförlig till anslagen 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* och 1:18 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur*. Huvuddelen av bemyndigandena för dessa två anslag avser ekonomiska åtaganden som planeras inom ramen för Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020. Anslagen ska gälla för hela programperioden och ett bemyndigande finns eftersom landsbygdsprogrammet till stor del består av fleråriga åtaganden. Det låga utnyttjandet av bemyndigandena beror dels på att de avser hela programperioden dels på en svårighet att förutse utbetalningstakten för nya projektstöd.

Övriga krediter

Tabell UO 23 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2017-12-31
Viltvårdsfondens kredit i Riksgäldskontoret	5	0
Summa	5	0

5.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv

Utgiftsområdet omfattar näringspolitik, politik för utrikeshandel samt politik för handels- och investeringsfrämjande.

Anslag

Tabell 64 UO 24 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 893		2 862	-31	-1,1	2 645
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	630		630	0	0,0	622
1:5	Näringslivsutveckling	460		448	-12	-2,6	497
1:17	Kapitalinsatser i statliga bolag	1	400		-1	0,0	5
1:19	Finansiering av rättegångskostnader	18		37	19	106,1	18
1:21	Patent- och registreringsverket	316		306	-10	-3,1	
2:3	Exportfrämjande verksamhet	362		349	-13	-3,5	357
	Övriga anslag	1 776		1 783	7	0,4	1 746
Summa		6 456	400	6 416	-40	-0,6	5 891

Utfallet uppgick till 6 416 miljoner kronor, vilket är 40 miljoner kronor (0,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 blev utfallet 525 miljoner kronor (8,9 procent) högre.

Inget kapitaltillskott till Postnord

Det blev inget utfall för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statliga bolag*. Riksdagen anvisade anslaget 1 miljon kronor i statens budget. Den 12 december 2017 anvisade riksdagen ytterligare 400 miljoner kronor för anslaget i enlighet med regeringens förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2017 – Kapitaltillskott till PostNord AB (Prop. 2017/18:39). Riksdagen bemyndigade därigenom regeringen att besluta om kapitaltillskott till PostNord AB på högst 400 miljoner kronor, förutsatt att Europeiska kommissionen godkänner den del av danska statens kapitaltillskott som är föremål för kommissionens prövning. Eftersom Europeiska kommissionen inte meddelade något beslut i ärendet under 2017 blev det inte heller något utfall för anslaget.

Utfallet för anslaget 1:19 *Finansiering av rättegångskostnader* blev 37 miljoner kronor vilket är 19 miljoner kronor (106,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Regeringen medgav i beslut den 13 december 2017 att anslaget fick överskridas med 17 miljoner kronor (N2017/07538/SUN, N2017/07375/SUN (delvis)). Anslaget hade en anslagskredit på 2 miljoner kronor och hela det medgivna överskridandet utnyttjades.

Ökade utgifter för forskning och utveckling jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* blev 217 miljoner kronor (8,2 procent) högre än 2016. Det är framför allt utgifterna för strategiska innovationsområden som blev högre. Strategiska innovationsområden är satsningar där aktörer från näringsliv, akademi och offentlig sektor samverkar kring innovation inom fem samverkansprogram: Nästa generations resor och transporter, Smarta städer, Cirkulär och biobaserad ekonomi, Life Science samt Uppkopplad industri och nya material.

I betänkandet Ökat värdeskapande ur immateriella tillgångar (SOU 2015:16) föreslog utredningen om immaterialrättens roll i innovationssystemet att den offentligt rättsliga delen av Patent- och registreringsverkets verksamhet bör finansieras med anslag i stället för avgifter. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2017 att Patent- och registreringsverkets förvaltningsutgifter ska finansieras med anslag. Därför uppfördes anslaget 1:21 *Patent- och registreringsverket* på statens budget 2017. Tidigare finansierades myndigheten med avgifter och påverkade därmed inte något anslag i statens budget.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 24 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2017-12-31
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 300	2 278
1:5	Näringslivsutveckling	701	493
1:9	Geovetenskaplig forskning	5	4
Summa		3 006	2 776

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 3 006 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 2 776 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 230 miljoner kronor.

Utlåning

Tabell UO 24 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2017-12-31
Civila flygutvecklingsprojekt ¹⁾	1 110	116
AB Svensk Exportkredits lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstödda exportkrediter	125 000	0
Summa	126 110	116

¹⁾ prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FIU11, rskr. 2007/08:24

Inom utgiftsområdet uppgick låneramen som riksdagen beslutat om till 126 110 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2017 var 116 miljoner kronor för lån till civila flygutvecklingsprojekt.

Garantier

Tabell UO 24 Garantier

Miljoner kronor

Utfärdade garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2017-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Exportkreditgarantier	450 000	180 683	229 185
Investeringsgarantier	10 000	802	1 964
Grundfondsförbindelse Svenska skeppshypotekskassan ¹⁾	350	350	
Grundfondsförbindelse Fonden för den mindre skeppsfarten ²⁾	55	55	
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Sveaskog AB ³⁾	Obegränsad	515	
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Vattenfall AB ³⁾	Obegränsad	1 120	
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen), Nordea AB (f.d. Postgirot) ³⁾	Obegränsad	196	
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Svenska Skogsplantor ³⁾	Obegränsad		
Pensionsgaranti SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut ³⁾	Obegränsad	16	
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Teracom ³⁾	Obegränsad	2	
Pensionsgaranti Svensk Maskinprovning AB ³⁾	Obegränsad	4	
Summa		183 742	231 149

¹⁾ Lagen (1980:1097) om svenska skeppshypotekskassan

²⁾ Prop. 2003/04:128, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273

³⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlätna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, bet. 1991/92:FiU31, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per den 31 december 2015.

Inomstatliga lån

Tabell UO 24 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2017-12-31
AB Svensk Exportkredits lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstödda exportkrediter	125 000	0
Summa	125 000	0

Övriga krediter

Tabell UO 24 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2017-12-31
Exportkreditnämnden upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalning ¹⁾	Obegränsad	0
Summa		0

¹⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203)

5.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Utgiftsområdet omfattar hälften av statens bidrag till kommuner och landsting. Resterande bidrag från staten till kommunerna redovisas under andra utgiftsområden (se bilaga 5, Realekonomisk fördelning – Transfereringar till kommuner 2012–2017).

Anslag

Tabell 65 UO 25 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall- SB Procent 2017	Utfall 2016
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	94 657		94 657	0	0,0	89 680
1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	3 891	11	3 902	11	0,3	3 664
1:3	Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7		7	0	-4,6	5
1:4	Stöd med anledning av flyktingsituationen	7 000		7 000	0	0,0	
Summa		105 555	11	105 566	11	0,0	93 350

Utfallet uppgick till 105 566 miljoner kronor och blev därmed 11 miljoner kronor (0,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2016 ökade utgifterna med 12 216 miljoner kronor (13,1 procent).

Kommunalekonomisk utjämning ökade med anledning av flyktingsituationen

Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* fördelas enligt systemet för kommunalekonomisk utjämning. Systemet finansieras i huvudsak med statliga medel men också med avgifter från vissa kommuner och landsting. Utjämningsystemet regleras i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning och förordningen (2004:881) om kommunalekonomiskutjämning. Systemets syfte är att ge kommuner och landsting likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Utgifterna för anslaget uppgick till 94 657 miljoner kronor, det är 4 977 miljoner kronor högre än 2016.

För att kompensera kommunerna och landstingen för ökade kostnader med anledning av flyktingsituationen ökades anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* med 3 000 miljoner kronor 2017. Kommunerna fick 2 100 miljoner kronor och landstingen 900 miljoner kronor.

Kompensation för nedsättning av socialavgifter för unga

Under 2017 fick kommunerna och landstingen ytterligare 402 miljoner kronor för avskaffandet av nedsättningen av socialavgifterna för unga, eftersom många unga är anställda i kommunsektorn. Nedsättningen av socialavgifterna för unga minskades gradvis fr.o.m. den 1 augusti 2015.

Förstärkning till sjukvården

För att stärka sjukvården i vid bemärkelse kompenserades landstingen med 500 miljoner kronor. Landstingen kompenserades också för bortfallet av vårdavgifter inom öppen hälso- och sjukvård och som ingår i det nationella högkostnadsskyddet genom en ökning av anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* med 200 miljoner kronor. Fr.o.m. den första januari 2017 infördes avgiftsfri öppenvård för personer som är 85 år eller äldre.

Avgiftsfri tandvård till och med 21 år

Landstingen kompenserades också med 276 miljoner kronor för att åldersgränsen för avgiftsfri tandvård höjts till att gälla för unga t.o.m. det år de fyller 21 år. Dessutom erbjuds alla kvinnor mellan 40 och 74 år kostnadsfri mammografi fr.o.m. den 1 juli 2016. För att kompensera landstingen för de tillkommande kostnaderna för detta ökades anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* med ytterligare 107 miljoner kronor.

Alla vuxna ska få läsa på komvux

Den 1 januari 2017 infördes en rättighet för alla vuxna att läsa på komvux i syfte att uppnå behörighet till högskola, universitet eller yrkeshögskola. För att kompensera kommunerna för de ökade kostnaderna ökades anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* med 534 miljoner kronor. Matematik i grundskolan har utökats med motsvarande en timme i veckan för årskurserna 4–6, med början hösten 2016. Kommunerna kompenserades med 245 miljoner kronor för de kostnadsökningar som den utökade undervisningstiden i matematik medförde.

Höjd beloppsgräns för reseavdrag ger högre skatteintäkter

Den 1 januari 2017 höjdes beloppsgränsen för att dra av kostnader för resor till och från arbetet från 10 000 kronor per år till 11 000 kronor per år. Det medför att kommunerna får högre skatteintäkter. Med anledning av detta minskades anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* med 311 miljoner kronor.

Totalt uppgick bidragen till kommunerna till 67 007 miljoner kronor, en ökning med 2 886 miljoner kronor (4,5 procent). Bidragen till landstingen uppgick till 27 650 miljoner kronor, en ökning med 2 091 miljoner kronor (8,2 procent).

Anslaget 1:2 *Utjämningsbidrag för LSS-kostnader* används för att jämna ut kostnaderna mellan kommuner för verksamhet de utför enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS. Bidraget finansieras med en utjämningsavgift för kommuner, som redovisas på budgetens inkomstsida (inkomsttitel 7121 *Utjämningsavgift för LSS-kostnader*).

Nytt anslag till följd av flyktingsituationen

Det nya anslaget 1:4 *Stöd med anledning av flyktingsituationen* uppfördes i statens budget 2017. Kommunerna har fått 5 600 miljoner kronor och landstingen 1 400 miljoner kronor i stöd under 2017. Tillsammans med de 3 000 miljoner kronor som tillfördes anslag 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* med anledning av flyktingsituationen har kommunerna fått 10 000 miljoner kronor med anledning av flyktingsituationen under 2017, de s.k. välfärds miljarderna.

5.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Utgiftsområdet omfattar främst räntor på statsskulden, men också Riksgäldskontorets provisionsutgifter i samband med upplåning och skuldförvaltning. I utgiftsområdet ingår även ett särskilt anslag för oförutsedda utgifter. Utgiftsområdet ingår inte under utgiftstaket för staten. Regeringen får, enligt 3 kap. 9 § budgetlagen (2011:203), besluta att anslag för räntor på statsskulden samt andra utgifter för upplåning och skuldförvaltning får överskridas om det är nödvändigt för att fullgöra statens betalningsåtaganden.

Anslag

Tabell 66 UO 26 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall-		Utfall 2016
					SB 2017	Procent 2017	
1:1	Räntor på statsskulden	16 313		10 504	-5 808	-35,6	1 668
1:2	Oförutsedda utgifter	10			-10	0,0	0
1:3	Riksgäldskontorets provisionsutgifter	145		64	-81	-55,7	75
Summa		16 468		10 569	-5 899	-35,8	1 743

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 10 569 miljoner kronor och är därmed 5 899 miljoner kronor (35,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Utgifterna blev 8 826 miljoner kronor (506,4 procent) högre än 2016.

Utgifterna för statsskuldräntor påverkas främst av statsskuldens storlek, räntenivåer och växelkurser. De påverkas också av tekniska faktorer till följd av Riksgäldskontorets upplånings- och skuldförvaltningsteknik. Riksgäldskontoret redovisar mot anslag enligt utgiftsmässiga principer. Redovisningen är ett netto av inkomster och utgifter i Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet. Därmed påverkas anslaget av realiserade valutakursdifferenser, men inte orealiserade. Anslaget påverkas inte av Riksgäldskontorets nettoutlåning eftersom anslaget nettoredovisas. Högre ränteutgifter som beror på att statsskulden ökar till följd av större

nettoutlåning motsvaras av en lika stor ökning av ränteinkomsterna. Inkomsterna redovisas under posten Räntor på in- och utlåning.

Ränteutgifterna blev 5,8 miljarder kronor lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev 10 504 miljoner kronor, vilket är 5 808 miljoner kronor (35,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Tabell 68 visar att genomsnittsräntorna för både sexmånaders statsskuldväxlar och femåriga statsobligationer 2017 blev negativa. I budgetpropositionen för 2017 antogs genomsnittsräntorna bli högre.

Den största skillnaden från beräkningen i budgeten är inkomster av överkurser vid emission som beräknades uppgå till 3 000 miljoner kronor. Utfallet blev 9 520 miljoner kronor, dvs. en skillnad på 6 520 miljoner kronor. När Riksgäldskontoret emitterar en obligation med en kupongränta som är högre än marknadsräntan uppstår en överkurs, vilket innebär att Riksgäldskontoret får den diskonterade mellanskillnaden mellan marknadsräntan och kupongräntan av köparen. När Riksgäldskontoret emitterar obligationer med överkurs betraktas det som en ränteinkomst.

I budgetpropositionen för 2017 beräknades kursförlusterna uppgå till 5 000 miljoner kronor, netto. Utfallet blev en nettoförlust om 9 519 miljoner kronor, vilket är 4 519 miljoner kronor högre än beräknat. Kursförluster uppstår vid förtidsinlösen av lån som har en högre kupongränta än marknadsräntan vid återköpstillfället. Kursvinster uppstår vid motsatt förhållande.

Räntor på lån i svenska kronor beräknades i budgetpropositionen till 18 300 miljoner kronor för år 2017. Utfallet blev 15 080 miljoner kronor vilket är 3 220 miljoner kronor lägre än beräknat.

Tabell 67 Räntor på statsskulden 2013-2017, fördelning på anslagens komponenter

Miljoner kronor

	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	SB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017
Räntor på lån i svenska kronor	22 740	24 618	22 952	14 326	18 300	15 080	-3 220
Räntor på lån i utländsk valuta ¹	1 548	1 932	1 928	1 913	500	1 948	1 448
Över- (-)/underkurser (+) vid emission	806	-16 669	-18 867	-16 836	-3 000	-9 520	-6 520
Summa räntor	25 094	9 882	6 014	-597	15 800	7 508	-8 292
Räntor på in- och utlåning ¹	-4 246	-5 234	-5 850	-4 908	-3 000	-4 578	-1 578
Valutakursförluster (+)/vinster (-)	-10 233	-5 028	10 220	-2 502	-1 500	-1 945	-445
Kursförluster (+)/vinster (-)	6 079	3 580	11 413	9 675	5 000	9 519	4 519
Summa ränteutgifter	16 694	3 200	21 797	1 668	16 313	10 504	-5 808

Anvisade medel i statens budget är 16 313 miljoner kronor. Budgetvärden på komponentnivå finns endast som avrundade belopp.

¹ Räntor på lån till Riksbanken och på lån till andra länder (2 466 miljoner kronor 2017) är bruttoredovisade, till skillnad från i statens budget och i Riksgäldskontorets årsredovisning.

Tabell 68 Räntor och valutakurser 2013-2017 årsgenomsnitt

	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	SB 2017	Utfall 2017
Ränta 5 år %	1,56	0,92	0,15	-0,23	0,90	-0,06
Ränta 6 mån %	0,91	0,40	-0,31	-0,64	-0,27	-0,70
KIX-index ¹	103	107	113	112	110	113
SEK/EUR	8,65	9,10	9,36	9,47	9,36	9,63
SEK/USD	6,51	6,86	8,43	8,56	8,27	8,54

¹ Växelkurs, kronindex KIX

Riksgäldskontorets provisionsutgifter blev lägre än budget och föregående år. Utgifterna för anslag 1:3 Riksgäldskontorets provisionsutgifter blev 64 miljoner kronor vilket är 81 miljoner kronor (55,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Utfallet för anslaget blev 11 miljoner kronor (14,0 procent) lägre än 2016.

Riksgäldskontoret betalar ut provisioner till olika marknadsaktörer för att de upprätthåller infrastrukturen i marknaden genom att sälja, marknadsföra och lösa in Riksgäldskontorets produkter. Dessutom betalas provision till de externa förvaltare som arbetar på Riksgäldskontorets uppdrag. De externa förvaltarna får både en fast och en rörlig provision där den senare baseras på deras resultat. De lägre utgifterna jämfört med 2016 beror framför allt på att de rörliga provisionerna till externa förvaltare minskade. Även försäljningsprovisionerna var lägre då inga nya premieobligationer såldes under året.

Överkurser vid emission bidrog till högre utgifter jämfört med 2016

Utgifterna för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev 8 836 miljoner kronor (529,8 procent) högre än 2016. Det beror främst på lägre inkomster av överkurser vid emission av statsobligationer. Överkurserna är lägre då Riksgäldskontoret under 2017, i större utsträckning än under 2016, emitterat statsobligationer vars kupongränta ligger närmare marknadsräntorna.

Den okonsoliderade statsskulden minskade under 2017 med 19 326 miljoner kronor (1,4 procent) till 1 327 926 miljoner kronor medan budgetöverskottet uppgick till 61 775 miljoner kronor.

Det blev inga utgifter för anslaget 1:2 *Oförutsedda utgifter*. I statens budget anvisades 10 miljoner kronor. Anslaget är avsett för oförutsedda utgifter inklusive utgifter för ersättningar till enskilda för skador av statlig verksamhet enligt dom som fått laga kraft eller efter uppgörelse som är så brådslande att ärendet inte hinner underställas riksdagen samtidigt som utgifterna inte lämpligen kan täckas av andra anslagsändamål. Regeringen beslutar i varje enskilt fall om medel från anslaget ska tas i anspråk. Finansiering av utgifter från anslaget ska ske genom motsvarande indragning från annat anslag.

5.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Utgifterna inom utgiftsområdet utgörs av Sveriges betalningar till Europeiska kommissionen för EU-budgeten. Europeiska unionens allmänna budget upprättas årligen inom en flerårig budgetram.

Anslag

Tabell 69 UO 27 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2017	ÄB 2017	Utfall 2017	Utfall- SB 2017	Utfall-	Utfall 2016
						Procent 2017	
1:1	Avgiften till Europeiska unionen	29 586		24 224	-5 362	-18,1	30 350
Summa		29 586		24 224	-5 362	-18,1	30 350

EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera. Eftersom EU-budgetens inkomster huvudsakligen utgörs av avgifter från medlemsstaterna styr EU-budgetens utgiftsnivå i stor utsträckning utgiftsnivån inom utgiftsområdet.

Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, såsom faktisk uppbörd av tullar och importavgifter, revideringar av medlemsstaternas bruttonationalinkomst (BNI), revideringar av baser

för mervärdesskatt, utfallet av EU-budgeten för tidigare år och ändringsbudgetar på unionsnivå.

Lägre utfall för EU-avgiften än beräknat 2017

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 24 224 miljoner kronor och är därmed 5 362 miljoner kronor (18,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Orsaken till det låga utfallet beror på att EU under 2017 återbetalade ett överskott till Sverige om 7 800 miljoner kronor. Av detta avsåg 7 500 miljoner kronor den mervärdesskattebaserade avgiften och 300 miljoner kronor den del av avgiften som baseras på BNI.

Lägre EU-avgift än 2016

Jämfört med 2016 minskade avgiften till EU med 6 125 miljoner kronor (20,2 procent). Det lägre utfallet beror främst på den betalning som EU gjorde till Sverige under 2017 av tidigare inbetalda avgifter på sammanlagt 7 800 miljoner kronor. Den mervärdebaserade avgiften blev därför 10 048 miljoner kronor lägre.

Utgifterna för den del av Sveriges avgift till EU-budgeten som baseras på BNI uppgick till 23 040 miljoner kronor, vilket är 2 722 miljoner kronor högre än föregående år. Utfallet för 2016 var lågt, då 6 700 miljoner kronor som avsåg 2016 betalades till EU redan under 2015 efter beslut av regeringen.

Tullavgiften höjdes 2017

Utfallet för den del som avser tullavgiften var 1 191 miljoner kronor högre än 2016 och uppgick till 5 800 miljoner kronor. Avgiftens storlek bestäms av hur stora inkomster Sverige uppbär från tull. Visserligen har inkomsterna från tull ökat men ökningen av avgiften till EU förklaras främst (765 miljoner kronor) av att Europeiska rådet under 2017 formellt beslutat^[1] att den del som EU:s medlemsländer får behålla av tullinkomsterna, ska minska från 25 procent till 20 procent. I och med att beslutet avser hela programperioden 2014–2020 så ingår även tullavgifter från 2014–2016 i 2017 års avgift.

^[1] Se även Europeiska rådets beslut (2014/335/EU, Euratom) från den 26 maj 2014

5.28 Förändring av anslagsbehållningar

Tabell 70 Förändring av anslagsbehållningar 2013-2017

Miljoner kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Ingående ramöverföringsbelopp (UO 1-27 exkl. UO 26)	20 465	18 499	10 310	10 721	44 374
Anvisat i statens budget	812 303	834 674	853 331	915 481	954 701
Ändringsbudget	10 897	10 480	26 765	33 074	15 860
Utnyttjade medgivna överskridanden	0	273	2	146	18
Indragningar	-14 541	-16 068	-12 277	-15 952	-37 044
Utfall	810 614	837 546	867 409	899 096	930 181
Utgående ramöverföringsbelopp (UO 1-27 exkl. UO 26)	18 510	10 311	10 721	44 374	47 729
Förändring av anslagsbehållningar (UO 1-27 exkl. UO 26)	-1 955	-8 188	412	33 653	3 355
Förändring av anslagsbehållningar (UO 26)	4 905	13 365	-11 369	1 636	-3 127
Förändring av anslagsbehållningar (UO 1 - 27)	2 950	5 177	-10 957	35 289	228

Anm.: Tekniska justeringar medför att ingående överföringsbelopp inte alltid stämmer med utgående överföringsbelopp.

Ramanslag kan både sparas och överskridas

Anslagen i statens budget är ramanslag. Ramanslag kan både överskridas och sparas till kommande år. I statens budget budgeteras därför även förändring av anslagsbehållningar. Denna budgetpost är inte fördelad per anslag utan tas upp under posten Förändring av anslagsbehållningar. I budgeten har posten de senaste åren varit negativ eftersom regeringen beräknat att anslagsbehållningarna ska öka. Regeringen beräknade posten till -7 019 miljoner kronor i budgeten för 2017. Det innebär en budgeterad ökning av anslagsbehållningarna. I stället minskade anslagsbehållningarna med 229 miljoner kronor. Posten utgör ett netto av anslagsbehållningar från föregående budgetår, sparade medel från aktuellt budgetår och utnyttjande av anslagskrediter. I redovisningen av det slutliga utfallet ingår däremot förbrukning av anslagsbehållningar och utnyttjande av anslagskredit i utgifterna för respektive anslag och utgiftsområde.

Vid budgeteringen beräknades anslagsbehållningarna under utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. öka med 61 miljoner kronor. Anslagsbehållningen på utgiftsområdet minskade i stället med 3 127 miljoner kronor, från 9 026 miljoner kronor vid början av året till 5 899 miljoner kronor vid utgången av året. Utgiftsområdet ingår inte under utgiftstaket.

Anslagsbehållningarna ökade mindre än beräknat

Anslagsbehållningarna, exklusive utgiftsområde 26, ökade under 2017 från 44 352 miljoner kronor vid ingången av året till 47 709 miljoner kronor vid utgången

av året. De ökade alltså med 3 357 miljoner kronor, att jämföra med den ökning på 6 958 miljoner kronor som beräknades i budgeten.

Indragningarna ökade med 21 miljarder kronor

Indragningar av anslagsmedel, exklusive Statsskuldräntor m.m. uppgick till 37 043 miljoner kronor under året. Det är en ökning med 21 091 miljoner kronor (132,2 procent) jämfört med 2016.

I tabell 71 redovisas de anslag (exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.) som uppvisade utgående anslagsbehållningar och utnyttjade anslagskrediter över 1 000 miljoner kronor under något av åren 2013–2017.

Tabell 71 Specifikation av anslagsbehållningar och utnyttjade anslagskrediter över 1 000 miljoner kronor

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	2013	2014	2015	2016	2017
6	1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 066	256	956	87	124
7	1:1	Biståndsverksamhet	510	343	-2 596	-15	36
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	-254	709	-106	1 441	-1 099
9	1:4	Tandvårdsförmåner	1 007	459	514	89	-34
9	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	1 375	-316	-2 135	-208	-662
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	-582	-1 141	-662	4 171	2 621
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	-73	-13	194	3 778	4 064
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	-1 375	-178	-642	268	1 005
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktmottagande	385	463	533	645	6 466
13	1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	248	108	342	822	1 073
13	1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	853	148	462	448	1 084
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	2 913	2 067	2 303	1 872	655
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	235	620	763	2 288	1 722
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	316	282	552	1 218	1 211
15	1:2	Studiemedel	1 840	997	1 606	2 100	2 232
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	345	520	717	1 423	478
18	1:9	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande				2 177	2 238
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur		-906	1 321	4 581	5 775
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur		1 217	713	652	1 081
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm	1 120	1 559	1 557	1 819	1 838
22	1:1	Väghållning (2013)	1 620	0			
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	-99	-320	170	1 183	224
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	440	298	899	1 065	339
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	-142	-3 728	-4 105	1 861	5 362

Anslagsbehållningen för Kommunersättningar vid flyktingmottagande ökade med 6 miljarder kronor

Det anslag där anslagsbehållningen förändrades mest 2017 är anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande* inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering. Anslagsbehållningen (ramöverföringsbeloppet) ökade med 5 821 miljoner kronor. Det är den största anslagsbehållningen.

Den högsta anslagskrediten 2017 har anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* inom utgiftsområde 8 Migration. Anslagskrediten uppgick till 1 099 miljoner kronor, vilket innebär att anslagsbehållningen på anslaget minskade med 2 540 miljoner kronor.

5.29 Riksgäldskontorets nettoutlåning

För att statens budgetsaldo ska överensstämja med statens lånebehov, med omvänt tecken, redovisas posten Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av in- och utlåningen till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder. Utfallet för nettoutlåningen uppgick till -2 945 miljoner kronor under 2017, vilket är 11 171 miljoner kronor lägre än beräkningen i statens budget. I tabell 72 specificeras nettoutlåningens största poster.

Tabell 72 Riksgäldskontorets nettoutlåning 2017*Miljoner kronor*

	SB ¹ 2017	Utfall 2017	Utfall – SB 2017	Utfall 2016
Premiepensionsavgifter, inbetalning	-40 000	-40 733	-733	-39 401
Premiepensionsmedel, utbetalning	40 000	39 543	-457	37 979
Övrig förvaltning av premiepensionsmedel i Riksgäldskontoret		-1 839	-1 839	563
Myndigheters räntekonton (se separat tabell)	0	-46	-46	947
CSN, studielån	5 000	5 793	793	5 896
CSN, kreditreserv		-1 274	-1 274	-1 240
CSN, servicekonto för räntebetalningar		-44	-44	-71
Investeringslån myndigheter	1 000	-596	-1 596	682
Ny låneform för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap		1 165	1 165	105
Kärnavfallsfonden	0	-225	-225	197
Stabilitetsfonden (se separat tabell)		201	201	15 957
Resolutionsreserven (se separat tabell)	-7 000	-6 379	621	-22 467
Insättningsgarantifonden		297	297	-24
Trafikverket, infrastrukturlån	-1 000	-1 200	-200	-801
Exportkreditnämnden, placering av verksamhetsöverskott		-1 077	-1 077	2 954
<i>Statliga bolag m.m.</i>				
Radiojämsnt i Kiruna AB, rundradiokontot		25	25	163
Lån till Svensk-Danska Broförbindelsen AB		115	115	115
Övriga statliga bolag m.m.		-90	-90	-62
<i>Affärsverk</i>				
Lån till Affärsverket Svenska kraftnät		-796	-796	-169
Lufffartsverket		-300	-300	0
Sjöfartsverket		-92	-92	-283
<i>Övrigt</i>				
Lån till Riksbanken	9 000	9 648	648	14 173
Lån till Irland	0	-5 243	-5 243	
Lån till Ukraina	0			
Övrigt, netto		202	202	-449
Summa	8 226	-2 945	-11 171	14 764

¹ Endast vissa delposter är specificerade.**Premiepensionsmedlen minskade nettoutlåningen**

Inbetalningar av premiepensionsavgifter till Riksgäldskontoret beräknades i statens budget uppgå till 40 000 miljoner kronor. Utfallet för inbetalningarna blev

40 733 miljoner kronor, dvs. 733 miljoner kronor högre än i budgeten. Utbetalningarna av premiepensionsmedel blev 39 543 miljoner kronor, dvs. 457 miljoner kronor lägre än budgetens beräkning på 40 000 miljoner kronor. Premiepensionsmedlens samlade effekt på nettoutlåningen, inklusive den övriga förvaltningens, blev en minskning med 3 029 miljoner kronor 2017. År 2016 blev den samlade effekten en minskad nettoutlåning med 859 miljoner kronor. I statens budget för 2017 beräknades inbetalningarna av premiepensionsavgifter vara lika stora som utbetalningarna. I utfallet blev inbetalningarna 1 190 miljoner kronor högre än utbetalningarna.

Tabell 73 Förändring av nettobehållningar på myndigheters räntekonton

Miljoner kronor

	Utfall 2017	Utfall 2016
Arbetsförmedlingen	230	121
Domstolsverket	-106	151
Försvarets materielverk	1 596	1 967
Försvarmakten	-993	-146
Göteborgs universitet	-125	-96
Karolinska institutet	-110	35
Kriminalvården	293	573
Kronofogdemyndigheten	-170	136
Linköpings universitet	-119	-22
Lunds universitet	-553	-144
Migrationsverket	-22	-891
Pensionsmyndigheten	-225	-175
Riksgäldskontorets kredit- och garantireserv	175	24
Polismyndigheten	280	46
Statens fastighetsverk	25	-385
Statens skolverk	-120	46
Trafikverket	-502	-325
Transportstyrelsen	268	277
Uppsala universitet	77	110
Örebro universitet	-59	-114
Övriga räntekonton	114	-241
Summa förändrade nettobehållningar på myndigheters räntekonton	46	-947
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	-46	947

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton ökade

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton och vissa särskilda räntebelagda konton ökade 2017 med 46 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen. I budgeten beräknades de sammanlagda behållningarna vara oförändrade. I tabell 73 redovisas de största förändringarna.

Studielånen m.m. blev 793 miljoner kronor högre än i budgeten

Centrala studiestödsnämnden (CSN) tar lån i Riksgäldskontoret för studielån. Detta lån ökade 2017 med 5 793 miljoner kronor.

CSN:s medel i kreditreserven ökade med 1 274 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen. Anslag belastas med konstaterade förluster på lån upptagna före 2014 och med förväntade förluster på nya lån. Dessa medel förs till en kreditreserv, ett konto i Riksgäldskontoret som används för att betala faktiska kreditförluster på lån i Riksgäldskontoret. Under en lång uppbyggnadsperiod kommer kreditreserven att öka.

CSN har ett servicekonto i Riksgäldskontoret för löpande räntebetalningar. Detta konto minskade nettoutlåningen med 44 miljoner kronor 2017. Inbetalda räntor från låntagarna förs fr.o.m. 2014 till kontot till dess CSN betalar fakturerade ränteutgifter till Riksgäldskontoret. Den ränta som låntagarna betalar är 30 procent lägre än den ränta som Riksgäldskontoret fakturerar. Denna subvention finansieras från anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* i statens budget och förs till servicekontot. De räntor som inte betalas in av låntagarna kapitaliseras. Årets kapitaliserade räntor fastställs av CSN vid årets slut och upplåningen sker i januari året därpå.

Den sammantagna påverkan för studielånen, kreditreserven och servicekontot uppgår till 4 475 miljoner kronor, vilket är 525 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i budgeten.

Investeringslånen ökade mindre än beräknat

Riksgäldskontoret lånar ut medel till myndigheter för investeringar i anläggnings-tillgångar som används i statens verksamhet. Den sammanlagda summan för sådana investeringslån minskade med 596 miljoner kronor. I statens budget beräknades investeringslånen i stället öka med 1 000 miljoner kronor. Under året har låneformen för kommunikationssystemet Rakel som redovisas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ändrats. Det innebär att lånen inte längre redovisas som investeringar enligt den generella låneramen utan som samhällsinvestering enligt en särskild låneram. Investeringslånen enligt den generella låneramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap minskade därför med 1 099 miljoner kronor under 2017 samtidigt som myndigheten tog upp ett särskilt lån för samhällsinvesteringar med 1 165 miljoner kronor. Investeringslånen för de statliga myndigheterna och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps nya lån ökade tillsammans med 569 miljoner kronor. Det är 431 miljoner kronor lägre än de 1 000 miljoner kronor som regeringen beräknade i statens budget.

Kärnavfallsfonden ökade sina placeringar i Riksgäldskontoret

Kärnavfallsfonden tar emot, förvaltar och betalar ut de avgiftsmedel som kärnkraftsbolagen m.fl. är skyldiga att betala. Avgifterna ska finansiera bl.a. kostnader för att ta hand om använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall samt kostnader för en säker avveckling och rivning av kärnkraftverk. Fonden placerar sina tillgångar i obligationer, statskuldväxlar och på konto i Riksgäldskontoret. Under 2017 ökade fonden sina placeringar i Riksgäldskontoret med 225 miljoner kronor, vilket därmed minskade årets nettoutlåning.

Resolutionsavgifterna medförde att resolutionsreservens konton ökade

Stabilitetsfonden inrättades 2008 för att finansiera stödåtgärder till banker och andra kreditinstitut. Från den 1 februari 2016 gäller nya EU-gemensamma regler för hantering av banker i kris. Stabilitetsavgiften ersattes då med en resolutionsavgift. Stabilitetsfonden kommer dock att vara kvar som nationellt reglerad fond för bankstödsåtgärder. Resolutionsavgiften betalas in till ett konto i Riksgäldskontoret, resolutionsreserven, som ska täcka statens eventuella utgifter för krisåtgärder. Under 2017 ökade resolutionsreservens konton i Riksgäldskontoret med 6 379 miljoner kronor. Resolutionsavgifterna uppgick till 6 511 miljoner kronor. År 2016 var resolutionsavgiften halverad då den sista stabilitetsavgiften samtidigt betalades in (avseende 2015). Resolutionsavgifterna uppgick 2016 till 3 393 miljoner kronor och stabilitetsavgifterna uppgick till 3 373 miljoner kronor. I tabell 74 och 75 redovisas in- och utgående behållning för de två fonderna samt de poster som påverkat förändringen under åren 2017 och 2016.

I slutet av 2016 överfördes 19 093 miljoner kronor från stabilitetsfonden till resolutionsreserven enligt beslut av regeringen. Eftersom både insättningen och uttaget påverkar nettoutlåningen blev det ingen nettoeffekt av överföringen. Under 2017 minskade Stabilitetsfondens kontobehållning med 201 miljoner kronor till 40 246 miljoner kronor. Resolutionsreservens konto uppgick till 28 846 miljoner kronor i slutet av året. Tillsammans ökade behållningarna med 6 178 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen. I statens budget beräknades resolutionsreservens konton öka med 7 000 miljoner kronor. Det betyder sammantaget att nettoutlåningen minskade 822 miljoner kronor mindre än beräknat för stabilitetsfonden och resolutionsreserven.

Stabilitetsfonden har finansierats framför allt genom att banker och andra kreditinstitut betalade en årlig stabilitetsavgift t.o.m. 2016. Avgiften betalades in i efterskott så den sista inbetalningen avsåg 2015.

I samband med finanskrisen 2008 tog Riksgäldskontoret över banken Carnegie. Åtgärden vidtogs för att värna den finansiella stabiliteten. Riksgäldskontoret har rätt

till en del av de återvinningar som Carnegie gör från två problemdrabbade kreditportföljer. Under 2016 betalades 35 miljoner kronor, netto, in på stabilitetsfondens konto avseende Carnegie. Carnegie har hittills gett ett överskott på 341 miljoner kronor till staten.

Under 2017 har fondens konto belastats med ränteutgifter på 205 miljoner kronor till följd av att räntan på kontot har varit negativ. Även 2016 var räntan negativ och kontot belastades då med ränteutgifter på 270 miljoner kronor. Resolutionsreservens konto belastades med ränteutgifter på 132 miljoner kronor 2017 och 20 miljoner kronor 2016.

Tabell 74 Stabilitetsfondens konton i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor

Typ av transaktion	Utfall 2017	Utfall 2016
<i>Ingående balans på kontot</i>	40 447	56 404
Stabilitetsavgifter	5	3 373
Carnegie		35
Uttag till resolutionsreserv		-19 093
Ränteinkomster (+) /ränteutgifter (-) m.m.	-205	-270
Administrativa kostnader m.m.	-2	2
<i>Utgående balans på kontot</i>	40 246	40 447
Summa kontoförändring	-201	-15 957
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	201	15 957

Tabell 75 Resolutionsreservens konton i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor

Typ av transaktion	Utfall 2017	Utfall 2016
<i>Ingående balans på kontot</i>	22 467	0
Resolutionsavgifter	6 511	3 393
Överföring från stabilitetsfonden		19 093
Ränteinkomster(+) /ränteutgifter (-) m.m.	-132	-20
<i>Utgående balans på kontot</i>	28 846	22 467
Summa kontoförändring	6 379	22 467
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	-6 379	-22 467

Trafikverkets infrastrukturlån minskade mer än beräknat

Trafikverkets infrastrukturlån minskade med 1 200 miljoner kronor. Det innebär att nettoutlåningen minskade. I statens budget beräknades infrastrukturlånen minska med 1 000 miljoner kronor. Det innebär att nettoutlåningen minskade med 200 miljoner kronor mer än beräknat.

Exportkreditnämnden ökade placeringarna i Riksgäldskontoret

Exportkreditnämnden (EKN) placerar överskottet i sin verksamhet på konto i Riksgäldskontoret. Kontobehållningen ökade 2017 med 1 077 miljoner kronor, vilket minskade årets nettoutlåning. År 2016 minskade i stället behållningarna.

Statliga bolag m.m. ökade sina lån

I posten Statliga bolag m.m. ingår bl.a. inlåning från Radiotjänst i Kiruna. Denna inlåning minskade med 25 miljoner kronor till 337 miljoner kronor under 2017. Utlåningen till Svensk-Danska Broförbindelsen AB ökade med 115 miljoner kronor till 5 626 miljoner kronor.

Svenska kraftnät minskade sina lån

Affärsverket svenska kraftnät minskade lånen i Riksgäldskontoret med 796 miljoner kronor 2017. Det beror på att de har kunnat finansiera sina investeringar med internt tillförda medel och kapacitetsavgifter. Affärsverkets totala lån i Riksgäldskontoret uppgick den 31 december 2017 till 4 122 miljoner kronor. Det är riksdagen som sätter ramarna för Svenska kraftnäts investeringar. Stamnätet för el har övergått från en fas av förvaltning med låga investeringsvolymmer till en fas av omfattande om- och nybyggnad, bl.a. för att utbyggnaden av stamnätet ska följa samhällsutvecklingen med förändrade energi och klimatkrav.

Högre dollar- och eurokurs ökade Riksbankens lån

Riksbanken har sedan 2009 lånat i Riksgäldskontoret för att förstärka valutareserven. De sammanlagda lånen från Riksgäldskontoret till Riksbanken har t.o.m. 2017 belastat nettoutlåningen med 232 312 miljoner kronor. Lånen är tillfälliga men det är inte klart när de kommer att återbetalas. Eftersom lånen är upptagna i dollar och euro påverkas nettoutlåningen av ändrade valutakurser då enskilda lån refinansieras. Under 2017 ökade lånen med 9 648 miljoner kronor med anledning av högre dollar och eurokurser.

Irland betalade tillbaka lånet

Sverige har beslutat att stödja Irland med lån för att motverka finanskrisens effekter. År 2012 och 2013 lånade Irland sammanlagt 5 243 miljoner kronor. Under 2017 återbetalade Irland i förtid hela lånet, vilket minskade nettoutlåningen.

Inget lån till Ukraina

Under 2016 förberedde Riksgäldskontoret ett lån till Ukraina. Något låneavtal undertecknades inte under 2016 och inte heller 2017.

5.30 Kassamässig korrigerig

Posten kassamässig korrigerig utgör skillnaden mellan å ena sidan nettot av vad som redovisats mot budgetens anslag och inkomstitlar och å andra sidan nettot av in- och utbetalningar över statens centralkonto i Riksbanken. Kassamässiga korrigeringar uppstår dels till följd av periodiseringsskillnader, dels till följd av att det förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och vice versa. Utfallet för den kassamässiga korrigeringen är en restpost, men den kan delvis specificeras.

För 2017 blev utfallet för kassamässig korrigerig 1 814 miljoner kronor. I statens budget beräknades den kassamässiga korrigeringen bli noll.

Tabell 76 Kassamässig korrigerig

Miljoner kronor

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall- SB 2017
EU-avgiftsbetalningar		4 772	400	4 772
Trafikverkets räntekonto/anslag		-1 603	1 596	-1 603
Försvarsmaktens räntekonto/anslag		413	-338	413
Migrationsverkets räntekonto/anslag		-110	906	-110
CSN-avgifter		80	-717	80
Räntor: periodisering		-191	-242	-191
Räntor: Skillnad affärsdag/likviddag		-7	60	-7
Övrigt		-1 539	127	-1 539
Summa	0	1 814	1 792	1 814

EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret skapar kassamässig korrigerig

Betalningen av Sveriges avgift till EU medför alltid en kassamässig korrigerig, eftersom Sverige inte betalar avgiften direkt till EU. Avgiften överförs till ett räntefritt konto i Riksgäldskontoret som disponeras av Europeiska kommissionen. Samtidigt sker redovisning mot anslaget för EU-avgiften. Kommissionen rekviderar sedan via Riksbanken medel från kontot. Eftersom tidpunkten för redovisning mot anslag och rekvisition från EU skiljer sig åt, uppstår kassamässiga korrigeringar vid såväl redovisningen mot anslag som vid rekvisitionen. Anslagsbelastning och rekvisition kan också ske under olika budgetår.

Betalningen av Sveriges avgift till EU medförde 2017 en kassamässig korrigerig på 4 772 miljoner kronor, eftersom kommissionen under året rekviderade ett högre belopp än de avgifter som redovisades mot anslaget. År 2016 medförde betalningen av EU-avgiften en kassamässig korrigerig på 400 miljoner kronor.

Under perioden 2015–2017 är det främst de två händelserna förskott på EU-avgiften och retroaktiv rabatt som innebär att EU-avgiften orsakar kassamässiga korrigeringar.

Tabell 77 Kassamässiga korrigeringar till följd av EU-avgiften

Miljoner kronor

Händelse	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015
Förskott EU-avgift		6 700	-6 700
Retroaktiv rabatt	7 000	-7 000	
Övrigt	-2 228	700	-1 310
Summa	4 772	400	-8 010

Regeringen beslutade i december 2015 att betala in 6 700 miljoner kronor av 2016 års EU-avgift i förskott till kontot i Riksgäldskontoret. Förskottsbetalningen belastade anslaget 2015 men budgetsaldot påverkades inte eftersom de insatta medlen fanns kvar på kommissionens konto i Riksgäldskontoret trots att medlen inte längre tillhör staten. Anslagsutgiften balanserades därför av en negativ kassamässig korrigering. I början av 2016 rekviderade kommissionen de medel som anslagsavräknades 2015 och en kassamässig korrigering i motsatt riktning uppstod.

Sverige ska enligt EU:s långtidsbudget 2014–2020 betala en rabatterad avgift. Rabatten trädde ikraft först när budgeten fastställdes 2016 och rabatterna avseende 2014–2016 återfördes retroaktivt till anslaget för EU-avgiften i januari 2017. Kassamässigt har dock ca 7 000 miljoner kronor återförts redan 2016 genom att kommissionen då minskade sina uttag från kontot för EU-avgiften. Detta resulterade i en negativ kassamässig korrigering på 7 000 miljoner kronor 2016 och en lika stor positiv korrigering 2017.

Skillnader mellan anslagsavräkning och betalningar i räntebärande flöde

Trafikverket och Försvarmakten disponerar omfattande anslagsmedel i det räntebärande betalningsflödet. Myndigheterna har även en omfattande investeringsverksamhet och annan anskaffning som innebär att betalningarna kortsiktigt kan avvika från redovisningen mot anslag. En sådan avvikelser ger upphov till en kassamässig korrigering. Den kassamässiga korrigeringen för Trafikverkets räntebärande betalningsflöde uppgick under 2017 till - 1 603 miljoner kronor. Det betyder att Trafikverket redovisat ett högre belopp mot anslag än vad som tillförts i anslagsmedel till myndighetens räntekonto. Den kassamässiga korrigeringen för Försvarmaktens räntebärande betalningsflöde uppgick under 2017 till 413 miljoner kronor. Det betyder att Försvarmakten redovisat ett lägre belopp mot anslag än vad som tillförts myndighetens räntekonto i form av anslagsmedel. Den kassamässiga korrigeringen för Migrationsverkets räntebärande betalningsflöde uppgick

till -110 miljoner kronor. Det betyder att Migrationsverket redovisat ett högre belopp mot anslag, än vad som tillförts i anslagsmedel till Migrationsverkets räntekonto.

År 2016 infördes en ny finansieringsmodell för Centrala studiestödsnämnden (CSN). Tidigare disponerade CSN förutom anslagsmedel även intäkter av expeditionsavgifter, påminnelseavgifter, övriga administrativa avgifter och uppläggningsavgifter. Från och med 2016 redovisas i stället avgifterna på inkomsttitel 2562 *CSN-avgifter*. Inkomsterna som är redovisade mot inkomsttitel 2017 är 80 miljoner kronor lägre än de avgifter som är inbetalda. Skillnaden beror på att avgifterna fr.o.m. 2016 periodiseras till den period de är hänförliga till (intäktsmässig redovisning) i stället för den period då de inbetalas (kassamässig redovisning). Det innebär att avgifter som inbetalas i efterhand periodiseras till en tidigare period. Korrigeringsposten för 2016 består dels av en övergångseffekt då övergången till den nya intäktsmässiga redovisningen periodiserar kommande inbetalningar till en period där inbetalningar redan redovisats kassamässigt, dels av en årlig effekt. Huvuddelen 2016 är övergångseffekt.

Redovisningen mot anslaget för statsskuldräntor är inte helt kassamässig. En kassamässig korrigering uppstår dels till följd av att inkomsträntor på studielån periodiseras till det kvartal de avser, dels till följd av att redovisningen baseras på affärsdag vilket skiljer sig något från likviddag. Den sammanlagda korrigeringen för statsskuldräntorna blev -198 miljoner kronor för 2017. Av detta avser periodiseringskillnaden för studielånen -191 miljoner kronor och skillnaden mellan affärsdag och likviddag -7 miljoner kronor. Enskilda månader kan det uppstå stora korrigeringsposter med anledning av den sistnämnda skillnaden.

Övriga korrigeringar

Posten Övrigt, som uppgick till -1 539 miljoner kronor, är en restpost. Den innehåller bl.a. nettoskillnader mellan tidpunkten för redovisning mot anslag i förhållande till tidpunkten för tillförsel av anslagsmedel hos andra myndigheter med räntekonton än Trafikverket, Försvarsmakten och Migrationsverket. När det gäller icke-räntebärande flöden så uppstår den kassamässiga korrigeringen som skillnaden mellan redovisningen mot anslag eller inkomstitlar och betalningen.

Jämförelse med föregående år

Den kassamässiga korrigeringen blev 1 814 miljoner kronor 2017 att jämföra med utfallet 2016 på 1 792 miljoner kronor, vilket innebär en skillnad på 22 miljoner kronor.

5.31 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget består av premiepensionssystemet (premiepensionen) och fördelningssystemet (inkomstpensionen och tilläggspensionen). I den allmänna ålderspensionen ingår även garantipensionen för dem som saknar eller har låg inkomstgrundande pension. Utgifterna för garantipension belastar statens budget och redovisas under utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Premiepensionssystemet ingår inte under utgiftstaket

Premiepensionssystemet är ett helt fonderat pensionssystem, vilket betyder att kapitalet i premiepensionssystemet avsätts för specifika individers kommande pensioner. EU:s statistikorgan Eurostat har beslutat att pensionssystem av denna typ inte får räknas till den offentliga sektorn i nationalräkenskaperna. Det medför att utbetalningarna av premiepension inte ingår i utgifterna under utgiftstaket för staten.

Inkomst- och tilläggspension ingår under utgiftstaket, men inte i budgeten

Fördelningssystemet, som omfattar inkomstpensionen och tilläggspensionen, är ett autonomt system vilket innebär att det ligger helt utanför statens budget. Utgifterna för inkomst- och tilläggspensionen omfattas dock av utgiftstaket för staten.

Pensionssystemets skulder och tillgångar balanseras per automatik

För att inkomstpensionssystemet ska vara hållbart krävs att avgifterna som betalas in till systemet tillsammans med tillgångarna i den s.k. buffertfonden långsiktigt kan finansiera pensionsutbetalningarna, så att inga varaktiga underskott uppstår. Balansen mellan tillgångar och skulder i systemet upprätthålls genom en automatisk balanseringsmekanism. Mekanismen aktiveras om tillgångarna i systemet är lägre än skulderna.

Fördelningssystemets finansiella ställning mäts med balanstalet, vilket enkelt uttryckt är den kvot man får när man delar systemets tillgångar med dess skulder. Om balanstalet är större än 1,0000 är tillgångarna större än skulderna och systemet är i balans. Om balanstalet är mindre än 1,0000 har systemet en skuld som är större än tillgångarna och det leder till att balanseringsmekanismen blir aktiv. En balanseringsperiod inleds därmed av att balanstalet understiger 1,0000 och då minskas omräkningen av pensioner och förräntningen av skulden. Detta skedde första gången 2010.

Pensionssystemet befinner sig i en balanseringsperiod

Omräkningen av pensioner följer inkomstindex när balanseringsmekanismen är inaktiverad. Inkomstindex är det index som avser att mäta den genomsnittliga inkomstutvecklingen. När balanseringsmekanismen är aktiverad följer pensionerna

balansindex i stället för inkomstindex. Under en balanseringsperiod kommer balanstalet först att sänka och därefter höja de årliga pensionsomräkningarna. När balansindex når inkomstindex, upphör balanseringen. Det är regeringen som årligen fastställer balans- och inkomstindex enligt de regler som anges i socialförsäkringsbalken.

Balanstalet som användes för omräkning av pensionerna var 1,0201 för 2017. För 2016 var balanstalet 1,0375. Trots att balanstalet för 2016 översteg 1,0000 befinner sig pensionssystemet i en balanseringsperiod eftersom balansindex 2017 inte nådde upp till inkomstindex.

Utbetalning av inkomstpension och tilläggspension från AP-fonderna till pensionärerna

Den inkomstgrundade ålderspensionen (inkomstpensionen, tilläggspensionen och premiepensionen) finansieras genom en allmän pensionsavgift, en ålderspensionsavgift som ingår i arbetsgivaravgiften och egenavgiften, och en statlig ålderspensionsavgift. Den allmänna pensionsavgiften förs i sin helhet till AP-fonderna. Ålderspensionsavgiften däremot fördelas mellan AP-fonderna, premiepensionssystemet och statens budget. Pensionsmyndigheten fördelar de statliga ålderspensionsavgifterna mellan AP-fonderna och premiepensionssystemet. När inkomstpension och tilläggspension betalas ut till pensionärerna hämtas medlen från AP-fonderna.

Pensionsmyndigheten administrerar hela den allmänna pensionen

Inkomstpensionssystemet består av inkomstpension och tilläggspension och belastar fördelningssystemet (AP-fonderna). En ålderspensionär som är född 1937 eller tidigare får tilläggspension som bl.a. baseras på intjänade pensionspoäng i det tidigare ATP-systemet. En ålderspensionär som är född under åren 1938–1953 får såväl inkomstpension som tilläggspension. Vid sidan av AP-fonderna sker en förmögenhetsuppbyggnad också inom premiepensionssystemet. Pensionsmyndigheten ansvarar för hela den allmänna ålderspensionen, vilket innebär att myndigheten även administrerar premiepensionssystemet.

AP-fonderna finansieras via ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

AP-fondernas administrationskostnader ingår i utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De kan delas upp i tre typer av utgifter: rörelsens kostnader, provisionskostnader och prestationsbaserade avgifter. I rörelsens kostnader för första till fjärde AP-fonderna ingår samtliga förvaltningskostnader, exklusive courtage, arvoden till externa förvaltare och depåbanks-arvoden. AP-fonderna redovisar provisionskostnader som en avdragspost under rörelsens intäkter. Prestationsbaserade avgifter reducerar nettoresultatet för den tillgång som förvaltats.

Tabell 78 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget*Miljoner kronor*

	SB 2017	Utfall 2017	Utfall-SB 2017	Utfall-SB Procent 2017	Utfall 2016
AP-fonderna, pensionsutgifter	297 423	296 001	-1 422	-0,5	282 384
Administrationsutgifter	2 972	3 102	130	4,4	2 972
varav					
Pensionsmyndigheten m.fl. myndigheter		906			863
AP - fonderna, rörelsens kostnader		953			890
AP - fonderna, provisionskostnader		801			847
AP - fonderna, prestationsbaserade avgifter		442			372
	300 395	299 103	-1 292	-0,4	285 357

Förvaltararvoden ingår inte i administrationskostnaderna i tabell 78. Det beror på att förvaltararvodena blir en del av köpesumman när AP-fonderna köper onoterade aktier och andelar, om det är sannolikt att man kan få tillbaka förvaltningsarvodena före vinstdelning. I övriga fall redovisas förvaltararvoden som provisionskostnader. Sjätte AP-fondens gemensamma kostnader och förvaltningskostnader redovisas under posten rörelsens kostnader.

Pensionsutbetalningarna blev något lägre än beräknat

I budgetpropositionen för 2017 beräknade regeringen att utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget skulle uppgå till 300 395 miljoner kronor. Utfallet uppgick till 299 103 miljoner kronor och är därmed 1 292 miljoner kronor (0,4 procent) lägre än beräknat.

Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna uppgick till 296 001 miljoner kronor, vilket är 1 422 miljoner kronor lägre än beräknat. Pensionsutbetalningarna består av inkomstpension med 121 962 miljoner kronor och tilläggs pension med 174 032 miljoner kronor. Utöver dessa utbetalningar överfördes 7,2 miljoner kronor från AP-fonderna till EU:s tjänstepensionssystem för de tjänstemän inom EU som har begärt det. Denna överföring ingår också i pensionsutbetalningarna från AP-fonderna.

Administrationskostnaderna för inkomstpensionen blev 3 102 miljoner kronor, vilket är 130 miljoner kronor högre än beräknat. Pensionsmyndigheten, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten fick tillsammans 906 miljoner kronor i ersättning för administration från AP-fonderna (enligt regeringsbeslut om Ersättning från Första-Fjärde AP-fonderna och premiepensionssystemet för administration av inkomstgrundad ålderspension 2017 den 14 december 2016 (S2016/03441/SF)).

Pensionerna räknades upp med 2,8 procent

För 2017 har de genomsnittliga pensionerna räknats upp med 2,8 procent, bl.a. eftersom balanstalet var större än 1.

Jämfört med 2016 blev utfallet för Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten 13 746 miljoner kronor (4,8 procent) högre. Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna ökade med 13 617 miljoner kronor (4,8 procent). På grund av indexeringsreglerna räknades inkomst- och tilläggspensionerna upp med 2,8 procent mellan 2016 och 2017. Att pensionsutgifterna ökar mer än så (4,8 procent) beror framför allt på att antalet pensionärer med inkomstgrundad ålderspension ökar.

I december 2017 hade 2 134 544 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, en ökning med 33 992 personer jämfört med december 2016. Av de som har inkomstgrundad ålderspension är 52,1 procent kvinnor.

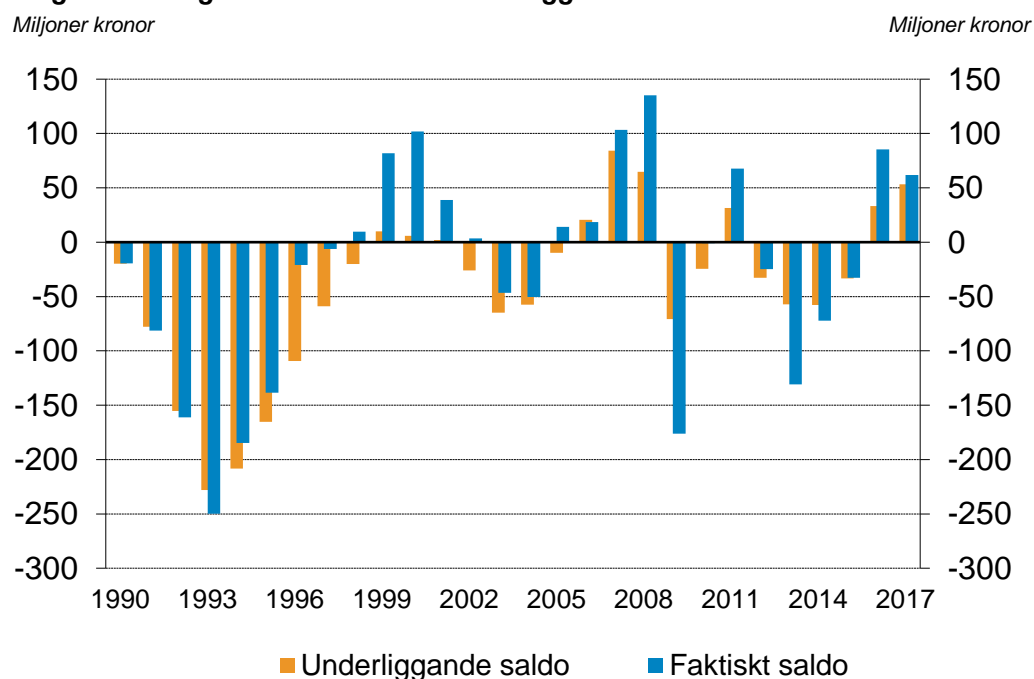
6 Underliggande saldo och engångseffekter

6.1 Underliggande saldo 1990–2017

Det faktiska utfallet på statens budget påverkas av tillfälliga eller engångsvisa händelser, dvs. transaktioner av extraordinär karaktär, vilka försvårar analysen över tid. Genom att exkludera engångseffekterna får man ett bättre mått på saldots underliggande utveckling. Större poster av engångskaraktär för 2017 och 2016 redovisas i tabell 80. De största posterna för 2017 kommenteras.

I diagrammet visas budgetens faktiska saldo och det underliggande saldot för perioden 1990–2017. I början av perioden har justeringar även gjorts för vissa ändrade redovisningsprinciper för ökad jämförbarhet mellan åren.

Diagram 2 Budgetens faktiska och underliggande saldo åren 1990–2017

År 2017 uppgick det faktiska överskottet i budgeten till 62 miljarder kronor medan det underliggande överskottet var 52 miljarder kronor. Positiva engångseffekter bidrog alltså till att förbättra saldot, framför allt till följd av kapitalplaceringar på skattekontona. År 2016 var det faktiska budgetsaldot ett överskott på 85 miljarder kronor. Det påverkades kraftigt av positiva engångseffekter på 52 miljarder kronor.

Det vanligaste är att engångseffekterna är positiva, men vissa år dominerar negativa effekter. Under perioden 1990–2017 uppgick engångseffekterna i genomsnitt till 18 miljarder kronor per år. De var som störst 2009 med -105 miljarder kronor.

Förklaringen var då att Riksbanken – liksom 2013 – lånade ca 100 miljarder kronor i Riksgäldskontoret för att stärka valutareserven.

Tabell 79 Budgetens faktiska saldo, engångseffekter m.m. och underliggande saldo åren 2013-2017

Miljoner kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Faktiskt saldo	-130 873	-72 194	-32 650	85 301	61 775
Engångseffekter m.m. ¹	-73 802	-14 306	627	52 166	8 486
Underliggande saldo	-57 071	-57 888	-33 276	33 134	53 289

¹ Engångseffekterna 2015 och 2016 har reviderats, se avsnittet *Inkomsttitlar*.

6.2 Engångseffekter 2017

Engångseffekterna 2017 förbättrade saldot med 10 miljarder kronor. Större poster kommenteras i detta avsnitt liksom under respektive inkomst- och utgiftsområde (kapitel 3, 4 och 5).

Anslag

Anslaget för EU-avgiften påverkades 2014–2017 av en *försenad rabatt på EU-avgiften*. Förseningen innebar negativa effekter för anslaget 2014–2016 på 3–4 miljarder kronor per år och en positiv effekt 2017 på 10,5 miljarder kronor när rabatten återfördes till anslaget. Kassamässigt återfördes emellertid 7 miljarder kronor redan 2016 genom att EU-kommissionen då minskade sina uttag från kontot för EU-avgiften, vilket resulterade i kassamässiga korrigeringsposter 2016 och 2017. Rabatterna påverkade därmed budgetsaldot negativt med 3–4 miljarder kronor per år 2014 och 2015 och positivt med 3–4 miljarder kronor per år 2016 och 2017. Anslaget för EU-avgiften påverkades 2017 också av en negativ engångseffekt. *Tullavgiften* höjdes fr.o.m 2014 men höjningen för perioden 2014–2016, sammanlagt 0,8 miljarder kronor, betalades först 2017.

Sverige medverkar vid inrättandet av *Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB)* med ett kapitaltillskott på ca 0,2 miljarder kronor per år 2016–2020.

Tabell 80 Vissa större engångsposters påverkan på statens budget 2017 och 2016*Miljoner kronor*

Poster	2017	2016
Anslag	9 529	22 842
EU-avgift, försenad rabatt	10 524	-3 872
EU-avgift, retroaktivt höjd tullavgift	-765	
EU-avgift, periodisering av retroaktiv BNI-korrigerig		1 612
EU-avgift, förskott för 2016		6 700
Biståndsverksamhet, tidigarelagda bidragsutbetalningar		2 498
Läkemedelsförmånerna, tidigarelagd utbetalning		1 819
Lågstadielyftet, tidigarelagd bidragsutbetalning		994
Tillfälligt stöd till kommuner för flyktingkostnader, främst för 2016		9 800
Kapitaltillskott AIB, Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar	-230	-209
Assistansersättning, införande av efterskottsbetalning		3 500
Inkomsttitlar	6 556	44 850
Engångsvisa skatteinbetalningar från två bolag		15 000
Kapitalplaceringar på skattekonto, bolag ¹	11 000	21 000
Kapitalplaceringar och tidigarelagda skatteinbetalningar, hushåll ¹	-5 000	7 000
SAS, aktieförsäljning ¹		210
Exportkreditnämnden, inleverans av överskott	487	515
Försäkringsaktiebolaget Bostadsgaranti, extrautdelning	29	
Svensk Bilprovning, extrautdelning	40	
Akademiska Hus, extrautdelning		500
Vasallen, extrautdelning		85
Apoteket, extrautdelning		509
Jernhusen, extrautdelning		31
Kassamässig korrigerig	-7 000	300
EU-avgift, förskott för 2016		-6 700
EU-avgift, kassamässig effekt av rabattåterförig	-7 000	7 000
Riksgäldskontorets nettoutlåning	565	-15 826
Lån till Riksbanken	-9 648	-14 173
Lån till Irland	5 243	
Lån till affärsverket Svenska kraftnät	796	169
Kärnavfallsfonden	225	-197
Insättningsgarantifonden	-297	24
Carnegie (stabilitetsfonden)		35
Exportkreditnämnden	1 077	-2 954
Premiepensionsavgifter, inbetalning	40 733	39 401
Premiepensionsmedel, utbetalning	-39 543	-37 979
Övrig förvaltning av premiepensionsmedel i Riksgäldskontoret	1 839	-563
Övrigt, netto	140	411
Totalt	9 650	52 166

¹ Effekterna för 2016 har reviderats, se avsnittet *Inkomsttitlar*.

Inkomsttitlar

De senaste åren har budgetsaldot påverkats kraftigt av stora extra inbetalningar till skattekontot, framför allt från bolag. Det antas bero på en förhållandevis fördelaktig ränta på dessa konton. Räntan är sänkt till noll fr.o.m. 2017 men *bolagen* har enligt ESV:s bedömning ändå ökat sina *kapitalplaceringar på skattekontot* under året med 11 miljarder kronor. Nettoeffekten av *hushållens kapitalplaceringar och tidigare-lagda fyllnadsinbetalningar* bedöms vara en minskning av kontobehållningarna 2017 med 5 miljarder kronor. Åren 2015 och 2016 har kapitalplaceringar på skattekontona påverkat budgetsaldot med 17 respektive 28 miljarder kronor, enligt ESV:s reviderade bedömning för dessa år.

Under 2017 gjorde Exportkreditnämnden och två statliga bolag *inleverans av överskott och extrautdelningar* till staten på totalt 0,6 miljarder kronor, vilka betraktas som engångsvisa inkomster. Som extrautdelning räknas sådan utdelning som inte ryms inom föregående års utdelningsbara resultat eller som beror på uppskrivning av tillgångsvärden (samma definition som i nationalräkenskaperna).

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Under Riksgäldskontorets nettoutlåning återfinns såväl negativa som positiva engångseffekter som påverkat saldot. Den största negativa effekten avser *Riksbankens lån* för förstärkning av valutareserven. Lånet är i US-dollar och euro och motsvarar drygt 200 miljarder kronor. Under 2017 ökade lånet med 9,6 miljarder kronor till följd av att enskilda lån refinansierades till en högre valutakurs än när respektive lån togs.

En relativt stor positiv engångseffekt, 5,2 miljarder kronor, var återbetalningen i förtid av det *lån Sverige gav till Irland* 2012 och 2013. Enligt ursprunglig plan skulle lånet ha återbetalats 2019–2021.

Två andra positiva engångseffekter var att *Affärsverket Svenska kraftnät* minskade sitt investeringslån med 0,8 miljarder kronor medan *Exportkreditnämnden* ökade sin kontobehållning i Riksgäldskontoret med 1,1 miljard kronor.

En del av ålderspensionsavgifterna betalas in som premiepensionsavgifter till Pensionsmyndighetens konto i Riksgäldskontoret. Inflödet inkluderar regleringar för tidigare år vilka varierar mellan åren. Medlen placeras tillfälligt på kontot eller i obligationer i avvaktan på att pensionsrätten fastställs. Från kontot betalar Pensionsmyndigheten ut premiepensionsmedel (inkl. avkastning) en gång per år, i december månad året efter intjänandeåret, till pensionsspararnas valda fonder. *Inbetalningar av premiepensionsavgifter* uppgick 2017 till 41 miljarder kronor och *utbetalningar av premiepensionsmedel* till 39 miljarder kronor. Myndighetens övriga *förvaltning av*

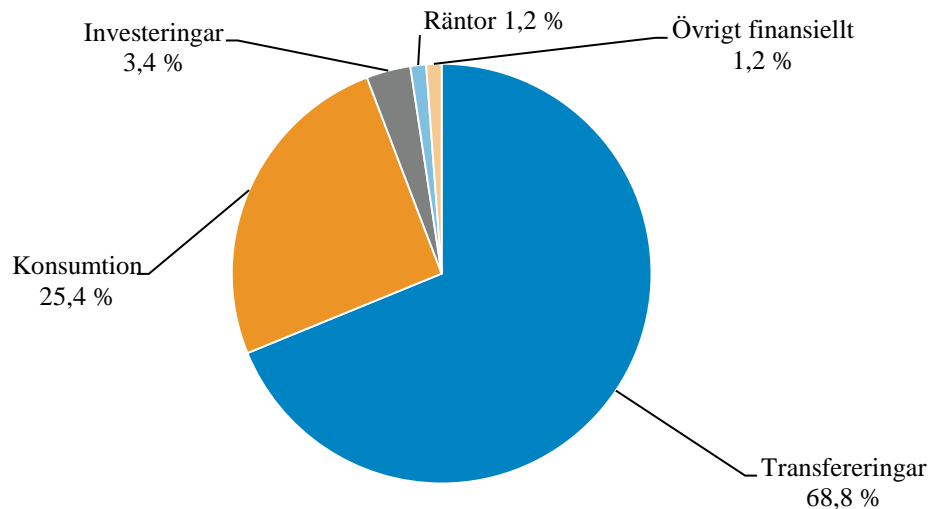
premiepensionsmedel medförde en ökad behållning på kontot med 1,8 miljarder kronor.

Under posten *Övrigt, netto* (0,1 miljard kronor) ingår nettoutlåning till övriga myndigheter, bolag och affärsverk.

7 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget

Vid analys av och information om statens budgets storlek och påverkan på samhällsekonomin fördelas utgifterna även på ett annat sätt än efter utgiftsområden och anslag. En sådan fördelning är den realekonomiska fördelningen, som baseras på nationalräkenskapernas definitioner. För att skapa jämförbarhet med andra länder upprättas nationalräkenskaperna enligt internationella principer och riktlinjer, som bl.a. EU har utarbetat. Den realekonomiska fördelningen av utgifterna som redovisas här är transfereringar, konsumtion, investeringar, räntor och finansiella transaktioner. Den realekonomiska fördelningen av anslagsutfall baseras på myndigheternas redovisning, men måste på övergripande nivå kompletteras med förenklingar och schabloner. Detta innebär att den realekonomiska fördelningen av ett visst anslag inte är exakt. Den fördelning som redovisas här innehåller därför en viss osäkerhet. Den realekonomiska fördelningen ger en kompletterande bild av hur anslagen i statens budget använts.

Diagram 3 Procentuell fördelning av utgifter i statens budget 2017, realekonomiskt fördelade

Tabell 81 Realekonomisk fördelning av statens budget 2016-2017*Miljoner kronor*

Realekonomisk art	Utfall 2017	Utfall 2016	Förändring 2016-2017	Procentuell förändring 2016-2017
Transfereringar	647 413	622 906	24 507	3,9
varav till				
Hushållssektorn	303 393	303 305	89	0,0
Kommunala sektorn	209 536	183 851	25 685	14,0
Företagssektorn	47 135	45 151	1 984	4,4
Ålderspensionssystemet	23 602	24 718	-1 115	-4,5
Statliga ideella organisationer	5 187	4 375	812	18,6
Internationell verksamhet	58 560	61 507	-2 948	-4,8
varav till EU-institutioner	24 224	30 350	-6 125	-20,2
Konsumtionsutgifter	238 808	233 970	4 838	2,1
varav				
Löner inklusive sociala avgifter	135 387	128 529	6 857	5,3
Omkostnader för konsumtion	69 978	69 657	321	0,5
Lokaler	18 083	17 995	88	0,5
Sociala naturaförmåner	15 361	17 789	-2 429	-13,7
Investeringsverksamhet	32 021	30 456	1 565	5,1
Räntor	11 417	2 856	8 561	299,7
varav				
Räntor på statsskulden	10 504	1 668	8 836	529,8
Finansiella transaktioner	11 090	10 651	439	4,1
Summa utgiftsområden	940 749	900 839	39 910	4,4

7.1 Transfereringar

Transfereringar är inkomstöverföringar, dvs. till stor del utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation. Som transfereringar räknas t.ex. sjukpenning och barnbidrag men även internationellt bistånd och Sveriges bidrag till EU-budgeten. Syftet med transfereringar är att omfördela inkomster mellan olika grupper i samhället, mellan olika regioner i landet eller till internationell verksamhet. Transfereringarna utgjorde 68,8 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden 2017.

Transfereringar till hushåll i nivå med föregående år

Hushållen fick 46,9 procent av de totala transfereringarna. Transfereringarna till hushåll ökade marginellt med totalt 89 miljoner kronor (0,03 procent) jämfört med 2016. För enskilda anslag som används för transfereringar till hushåll finns dock större förändringar i jämförelse med föregående år.

Transfereringar till hushållen från anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social

omsorg uppgick till 27 930 miljoner kronor. Det är en ökning med 1 586 miljoner kronor (6,0 procent) jämfört med 2016. Ökningen beror främst på att Försäkringskassan under oktober 2016 övergick från förskottsbetalning till efterskottsbetalning för huvuddelen av assistansersättningen vilket medförde en engångseffekt som påverkade utfallet genom lägre utgifter. Transfereringarna till hushållen för assistansersättning överstiger den totala anslagsbelastningen för året. Det beror på att kommuner har ett finansieringsansvar för 20 timmar i veckan för personer som beviljats assistansersättning. Finansiering från kommuner redovisas som inkomster mot anslaget och reducerar utgifterna för transfereringar till kommuner.

Transfereringar i form av sjukpenning och rehabiliteringspenning uppgick under året till 34 258 miljoner kronor vilket var en minskning med 1 654 miljoner kronor (4,6 procent) jämfört med 2016. Det beror främst på att en allt större andel sjukfall avslutas under det första sjukskrivningsåret och att inflödet av nya sjukfall har minskat.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning minskade med 1 258 miljoner kronor (2,9 procent). Det beror i huvudsak på en minskning av antalet personer som får sjukersättning. Minskningen beror på att många har lämnat förmånen till följd av att de fyllt 65 år samtidigt som antalet nybeviljade sjukersättningar har varit lågt.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade med 1 425 miljoner kronor (3,8 procent). Det är framförallt utgifter för föräldrapenning som ökat. Det ökade antalet föräldrapenningdagar är delvis en följd av ett ökat antal barn. Ökningen beror också på en regeländring i föräldraförsäkringen som infördes den 1 januari 2014. Regeländringen innebar en begränsning av antalet föräldrapenningdagar som får sparas efter att barnet har fyllt fyra år.

Transfereringar i form av etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare ökade med 1 129 miljoner kronor (26,7 procent). Det beror på att antalet nyanlända i etableringsuppdraget ökade från i genomsnitt 60 291 deltagare 2016 till 75 329 deltagare 2017.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv minskade med 1 380 miljoner kronor (5,3 procent). Det lägre utfallet avser främst aktivitetsstöd, då antalet arbetssökande i garantiprogrammen som uppburit aktivitetsstöd har minskat. Minskningen avser framför allt antalet deltagare i jobbgaranti för ungdomar och beror främst på minskade ungdomskullar och en starkare konjunktur. Vidare minskade bidragen till arbetslöshetsersättning.

Flyktingsituationen och läkemedelsförmånerna bidrog till ökade transfereringar till den kommunala sektorn

Den kommunala sektorn omfattar kommuner, landsting och kommunalförbund. Under 2017 fick kommunsektorn 32,4 procent av de totala transfereringarna och var därmed den näst största mottagaren av transfereringar 2017. Transfereringarna till kommunsektorn ökade med 25 685 miljoner kronor (14,0 procent) jämfört med 2016.

Transfereringar till kommuner från anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* inom utgiftsområde 8 Migration ökade med 2 543 miljoner kronor (10,8 procent). Det beror främst på att Migrationsverket under 2017 har handlagt ett stort antal ansökningar från kommunerna om ersättningar för ensamkommande barn och unga och som avser utgifter från tidigare år. Dessutom började Migrationsverket fr.o.m. den första juli att betala ut ersättningar till kommunerna månadsvis i förskott istället för kvartalsvis i efterskott, vilket innebär att ersättningarna för det fjärde kvartalet belastade 2017 istället för 2018.

Transfereringar till kommuner från anslaget 1:5 *Bidrag för läkemedelsförmånerna* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökade med 3 535 miljoner kronor (16,0 procent). Om utbetalningarna justeras för den förskottsbetalning om 1 819 miljoner kronor som gjordes redan 2015 blev utbetalningarna 23 890 miljoner kronor för 2016. Under 2017 uppgick de utbetalda

bidragen till 25 606 miljoner vilket är en ökning med 1 716 miljoner kronor jämfört med utbetalningarna som avsåg 2016.

Transfereringar till kommuner från anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktmottagande* inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering ökade med 3 153 miljoner kronor (26,2 procent). Det beror främst på att kommunerna får ersättning för fler asylinvandrare 2017 jämfört med föregående år. Jämfört med 2016 har antalet asylinvandrare, som kommunerna får ersättning för, ökat med 15,0 procent från 120 386 till 138 405.

Transfereringar till kommuner från anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ökade med 1 151 miljoner kronor (105,3 procent). Det beror bl.a. på utbetalningar av statsbidrag för en satsning på ökad jämlikhet i skolan.

Utökade bidrag till lärarlöner medförde högre transfereringar till kommuner från anslaget 1:19 *Bidrag till lärarlöner* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Ökningen uppgick till 1 219 miljoner kronor (55,7 procent) jämfört med föregående år.

Transfereringar till kommuner från anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökade med 4 977 miljoner kronor (5,5 procent). Ökningen beror delvis på 3 000 miljoner kronor som kompensation till kommuner och landsting för ökade kostnader med anledning av flyktingsituationen. Transfereringarna från anslaget ökade också av andra skäl som beskrivs närmare i avsnitt 5.25.

Anslaget 1:4 *Stöd med anledning av flyktingsituationen* uppfördes i statens budget 2017 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner. Det medförde ökade transfereringar på 7 000 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Gårdsstöd och åtgärder för landsbygdens miljö och struktur medförde ökade transfereringar till företagssektorn

Företagssektorn fick 7,3 procent av de totala transfereringarna år 2017. Transfereringarna till företagssektorn ökade med 1 984 miljoner kronor (4,4 procent) jämfört med 2016.

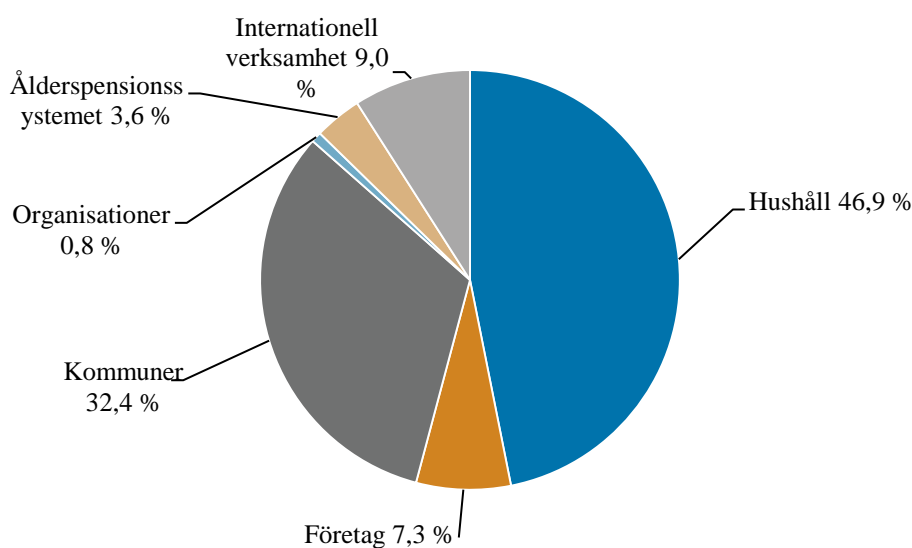
Transfereringar till företagssektorn från anslaget 1:9 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik uppgick till 435 miljoner kronor. Investeringsstödet trädde i kraft den 15 november 2016 men

några utbetalningar till stödmottagare gjordes inte under föregående år eftersom behandlingen av ansökningarna inte var avslutad innan årsskiftet.

Transfereringar till företagssektorn från anslaget 1:10 *Gårdsstöd m.m.* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel ökade med 831 miljoner kronor (12,9 procent). Det beror delvis på att en större del av gårdsstödet som avser stödåret 2017 betalades ut under kalenderåret 2017. Utfallet påverkades också av utbetalningar som gjordes under 2017 men som avsåg gårdsstödet för stödåret 2016.

Transfereringar till företagssektorn från anslagen 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* och 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* ökade med 423 miljoner kronor (16,1 procent) respektive 334 miljoner kronor (22,1 procent). Det beror på att den nya programperioden 2014–2020 under 2017 hade fler utbetalningar och färre förseningar jämfört med föregående år.

Diagram 4 Transfereringar i statens budget, fördelade efter mottagarkategori 2017

Återbetalning av EU-avgift medförde minskade transfereringar till internationell verksamhet.

Av de totala transfereringarna år 2017 gick 9,0 procent till internationell verksamhet. Transfereringarna till internationell verksamhet minskade med 2 948 miljoner kronor (4,8 procent) jämfört med 2016.

Transfereringar från anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen minskade med 6 125 miljoner kronor (20,2 procent). Det beror främst på en återbetalning som EU gjorde till Sverige under 2017 av tidigare inbetalda avgifter.

Jämfört med föregående år ökade transfereringarna till internationell verksamhet från anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd med 4 280 miljoner kronor (17,0 procent). Ökningen förklaras delvis av riksdagens beslut att öka anslaget i vår- och höständringsbudget för 2017 för att Sverige skulle nå upp till den av riksdagen fastställda biståndsramen om 0,99 procent av bruttonationalinkomsten. Jämförelsen med föregående år påverkas också av att 2 498 miljoner kronor av 2016 års internationella bistånd betalades ut i förskott under 2015, efter beslut av regeringen.

Transfereringar till internationell verksamhet från anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* inom utgiftsområde 8 Migration minskade med 869 miljoner kronor (37,2 procent) jämfört med föregående år. Det beror främst på minskade utgifter för dagarsättningar till asylsökande, mot bakgrund av att det genomsnittliga antalet personer i mottagningssystemet minskade under 2017. Ersättningar till asylsökande klassificeras som transfereringar till internationell verksamhet.

7.2 Konsumtion

Statlig konsumtion är förbrukning av resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror, inköp av varor och tjänster, underhåll och reparationer. I begreppet konsumtion ingår även myndigheternas köp av varor och tjänster som produceras utanför staten och som levereras direkt till hushållen (sociala naturaförmåner). Det gäller t.ex. statens utgifter för köp av arbetsmarknadsutbildning och privat tandläkarvård. Utgifterna för konsumtion uppgick 2017 till 25,4 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden. De största utgifterna för konsumtion 2017 fanns under utgiftsområde 4 Rättsväsendet, 6 Försvar och samhällets krisberedskap, 16 Utbildning och universitetsforskning samt 22 Kommunikationer.

Av de totala utgifterna för konsumtion var andelen löner inkl. sociala avgifter 56,7 procent. Med sociala avgifter menas främst arbetsgivaravgifter och premier för avtalsförsäkringar för statsanställda. Löner inkl. sociala avgifter ökade med 6 857 miljoner kronor (5,3 procent) jämfört med 2016.

Den största ökningen finns under anslaget 1:1 *Polismyndigheten* inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Utgifterna för löner inkl. sociala avgifter ökade med 790 miljoner kronor (5,0 procent). Ökningen beror främst på att antalet årsarbetskrafter ökade med 940 (3,7 procent) till 26 237.

Löner inkl. sociala avgifter finansierade från anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökade med 525 miljoner kronor (4,2 procent). Det beror främst på löneökningar samt ökade kostnader för övningsdygnstillägg och ökad ledighetsskuld i samband med försvarsmaktsövningen Aurora 2017.

Löner inkl. sociala avgifter finansierade från anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv ökade med 687 miljoner kronor (405,3 procent). Det beror på att anslaget har finansierat ökade lönekostnader vid flera statliga myndigheter för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Den näst största posten för konsumtion är omkostnader för konsumtion. Till dessa räknas myndigheternas köp av varor och tjänster. Omkostnaderna för konsumtion ökade med 321 miljoner kronor (0,5 procent) 2017. De största anslagen med omkostnader för konsumtion 2017 är anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer, anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt anslaget 1:1 *Polismyndigheten* under utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

7.3 Investeringar

Investeringar är utgifter för att anskaffa infrastruktur, varaktiga materiella tillgångar såsom byggnader och maskiner, immateriella tillgångar som datorprogram, värdeföremål, finansiella tillgångar och lagerinvesteringar som ska användas i produktion. Av utgifterna inom budgetens utgiftsområden uppgick investeringarna till 3,4 procent. Utgiftsområde 22 Kommunikationer var det utgiftsområde som hade den största andelen av de totala investeringarna inom budgetens utgiftsområden (23 569 miljoner kronor eller 73,6 procent).

Ytterligare ett utgiftsområde med stora investeringar är utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Totalt uppgick investeringar som finansierades genom anslag till 7 137 miljoner kronor för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap, vilket är 22,3 procent av de totala investeringarna inom budgetens utgiftsområden. Statliga investeringar finansieras även med lån i Riksgäldskontoret och med finansiell leasing. Utgifterna för dessa investeringar ingår inte inom utgiftsområdena utan ingår i Riksgäldskontorets nettoutlåning. Myndigheternas amorteringar och räntor på dessa lån redovisas som finansiella transaktioner i tabell 81.

7.4 Räkningar och finansiella transaktioner

I den realekonomiska gruppen räntor ingår räntor på statskulden och övriga räntor, t.ex. statens utgifter för studiemedelsräntor. Räntorna uppgick till 1,2 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden 2017. Anslaget 1:1 *Räntor på statskulden* inom utgiftsområde 26 Statskuldräntor m.m. är det enskilt största i gruppen räntor. Anslaget stod för 92,0 procent av de totala ränteutgifterna. Ränteutgifterna för anslaget ökade med 8 836 miljoner kronor (529,8 procent) jämfört med 2016. Det beror främst på lägre inkomster av överkurser vid emission av statsobligationer. Överkurserna är lägre då Riksgäldskontoret under 2017, i större utsträckning än under 2016, emitterat statsobligationer vars kupongränta ligger närmare marknadsräntorna.

De finansiella transaktionerna uppgick till 1,2 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden. De största anslagen 2017 var anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* inom utgiftsområde 15 Studiestöd och anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer.

8 Beställningsbemyndiganden

Tabell 82 Beställningsbemyndiganden 2017

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Beställningsbemyndiganden	Utestående åtaganden 2017-12-31
1 Rikets styrelse	242	140
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	126	35
4 Rättsväsendet	155	111
5 Internationell samverkan	213	121
6 Försvar och samhällets krisberedskap	94 010	86 641
7 Internationellt bistånd	74 350	65 075
8 Migration	303	185
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1 926	1 427
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	2 701	281
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	2 200	529
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	24 129	20 911
15 Studiestöd	4	1
16 Utbildning och universitetsforskning	35 803	32 082
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	1 116	807
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik	3 443	2 216
19 Regional tillväxt	7 150	6 424
20 Allmän miljö- och naturvård	5 846	4 294
21 Energi	4 131	2 268
22 Kommunikationer	168 921	129 830
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	24 529	7 118
24 Näringsliv	3 006	2 776
Summa utgiftsområden	454 305	363 272

9 Övriga finansiella befogenheter och garantier

9.1 Utlåning

Tabell 83 Utlåning

Miljoner kronor

UO	Utlåning	Låneram	Lån 2017-12-31
2	Riksbanken ¹⁾		238 132
15	Studielån	217 000	216 384
17	Kungliga Operan AB	120	0
17	Nordiska museet ²⁾	20	17
	Delägarlån till bolag i vilka Svenska Kraftnät förvaltar statens aktier	500	214
21	Lån till företag som bedriver elnätsverksamhet enligt ellagen	700	21
22	A-train AB ³⁾	1 000	957
22	Svedab AB ⁴⁾	5 800	5 626
24	Civila flygutvecklingsprojekt ⁵⁾	1 110	116
	AB Svensk Exportkredits lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstödda exportkrediter	125 000	0
	Summa	351 250	461 468

¹⁾ Lån till Riksbanken ges med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

²⁾ prop. 2014/15:99, bet. 2014/15:FiU21, rskr. 2014/15:255

³⁾ prop. 1993/94:213, bet. 1993/94:TU36, rskr. 1993/94:436

⁴⁾ prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:TU1, rskr. 2009/10:117. Låneramen för Svedab AB är 3 361 miljoner kronor exklusive räntor och mervärdesskatt.

⁵⁾ prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FiU11, rskr. 2007/08:24

9.2 Garantier

Tabell 84 Garantier

Miljoner kronor

UO	Utfärdade garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2017-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
01	Kreditgarantier till UD-anställda ¹⁾	50	0		
02	Insättningsgarantin ²⁾	Obegränsad	1 688 640		
02	Garanti till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ³⁾	Obegränsad			
02	Investerarskyddet ⁴⁾	Obegränsad			
02	Garantikapital i Europeiska investeringsbanken (EIB) ⁵⁾	EUR 6 565	64 660	EUR 6565	
02	Garantikapital i Nordiska investeringsbanken (NIB)	EUR 1 978	19 484	EUR 1978	
02	Nordiska investeringsbanken, projektinvesteringslån	EUR 622	3 035	EUR 308	
02	Garantikapital i Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) ⁶⁾	EUR 542	5 334	EUR 542	
02	Garantikapital till Europarådets utvecklingsbank (CEB) ⁷⁾	EUR 124	1 219	EUR 124	
02	Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Akademiska Hus ⁸⁾	Obegränsad	66		
02	Sweden house (tidigare A/O Dom Shvetsii) ⁹⁾	100	0	0	
02	Garantiram stabilitetsfonden	750 000			
02	Garantiram resolutionsfonden	200 000			
02	Garantikapital Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB) ¹⁰⁾	USD 504	4 149	USD 504	
06	Stiftelsen Gällöfsta kurscentrum ¹¹⁾	24	8		
07	Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) ¹²⁾	USD 2 247	18 499	USD 2247	
07	Garantikapital, Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) ¹³⁾	SDR 971	11 172	SDR 953	
07	Garantikapital, Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) ¹⁴⁾	USD 538	4 432	USD 538	
07	Garantikapital, Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) ¹⁵⁾	SDR 343	4 023	SDR 343	
07	Kapitalhöjning i Inter-amerikanska Investeringsbolaget (IIC) ¹⁶⁾	USD 9			
07	Garantier inom biståndsverksamheten	12 000	4 904		5 661
07	EIB-lån inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet ¹⁷⁾	EUR 152	353	EUR 36	
07	Nordiska Investeringsbankens miljöinvesteringslån ¹⁸⁾	EUR 104	83		
07	Garantikapital Multilaterala investeringsorganet MIGA ¹⁹⁾	USD 16	133	USD 16	

	Pensionsgaranti (inkl. efterborgen)				
16	Chalmers Tekniska Högskola AB ²⁰⁾	Obegränsad	354		
	Kreditgarantier för överbrygningslån till				
16	ESS ERIC	600	0	0	600
	Kreditgarantier för ny- och ombyggnad				
18	av bostäder m.m.	10 000	2 786		2 837
18	Kreditgarantier för förvärv av bostad	5 000	0		
	Kreditgaranti till Öresundsbro				
22	Konsortiets upplåning ²¹⁾	Obegränsad	17 309		
	Kapitaltäckningsgaranti Arlandabanan				
22	Infrastructure AB ²²⁾		1 268		
22	Kapitaltäckningsgaranti Svedab AB ²³⁾		3 029		
	Pensionsgaranti (inkl. efterborgen),				
	PostNord AB (inkl. Posten Logistik AB,				
22	Posten Meddelande AB) ²⁴⁾	Obegränsad	6 104		
22	Garantikapital Eurofima ²⁵⁾	CHF 42	351	CHF 42	
22	Kreditgaranti Eurofima ²⁶⁾	CHF 52	438	CHF 52	
24	Exportkreditgarantier	450 000	180 683		229 185
24	Investeringsgarantier	10 000	802		1 964
	Grundfundsförbindelse Svenska				
24	skeppshypotekskassan ²⁷⁾	350	350		
	Grundfundsförbindelse Fonden för den				
24	mindre skeppsfarten ²⁸⁾	55	55		
	Pensionsgaranti (endast efterborgen),				
24	Sveaskog AB ²⁹⁾	Obegränsad	515		
	Pensionsgaranti (endast efterborgen),				
24	Vattenfall AB ²⁹⁾	Obegränsad	1 120		
	Pensionsgaranti (inkl. efterborgen),				
24	Nordea AB (f.d. Postgirot) ²⁹⁾	Obegränsad	196		
	Pensionsgaranti (endast efterborgen),				
24	Svenska Skogsplanter ²⁹⁾	Obegränsad			
	Pensionsgaranti SP Sveriges Tekniska				
24	Forskningsinstitut ²⁹⁾	Obegränsad	16		
	Pensionsgaranti (endast efterborgen),				
24	Teracom ²⁹⁾	Obegränsad	2		
	Pensionsgaranti Svensk				
24	Maskinprovning AB ²⁹⁾	Obegränsad	4		
	Summa		2 045 577		

¹⁾ Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret får lämna statlig kreditgaranti för banklån till personal inom utrikesförvaltningen inom en ram för samtliga garantiengagemang om 50 miljoner kronor (UD2000/1146/P-AV)

²⁾ Lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Åtagandet för insättningsgarantin avser 31 december 2017.

³⁾ Om vissa villkor i lag (2008:812) är uppfyllda ges en möjlighet att ställa ut garantier för att skydda dessa insättare.

⁴⁾ Lagen (1999:158) om investerarskydd. För investerarskyddet saknas uppgifter om storleken på de skyddade tillgångarna.

⁵⁾ prop. 2008/09:116, bet. 2008/09:FiU36, rskr. 2008/09:200

⁶⁾ prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:FiU2, rskr. 2010/11:139

⁷⁾ prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU2, rskr. 2011/12:104

⁸⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2014

⁹⁾ prop. 1994/95:78, bet. 1994/95:FiU4, rskr. 1994/95:75

- ¹⁰⁾ prop. 2015/16:99, bet. 2015/16:FiU21, rskr. 2015/16:311
- ¹¹⁾ prop. 1998/99:1, bet. 1998/99:FöU1, rskr. 1998/99:74
- ¹²⁾ prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:UU2, rskr. 2015/16:99
- ¹³⁾ prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91
- ¹⁴⁾ prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98
- ¹⁵⁾ Bemyndigandet gavs i Units of Accounts (UoA), vilket är den valutaenhet AfDB räknar i. Eftersom det är en intern valuta i banken och motsvarar i valör Special drawing rights (SDR), anges utfallet i SDR. (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91)
- ¹⁶⁾ prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:UU2, rskr. 2015/16:99
- ¹⁷⁾ prop.2013/14:2, bet. 2013/14:FiU11, rskr. 2013/14:41
- ¹⁸⁾ prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91
- ¹⁹⁾ prop. 1987/88:9, bet. 1987/88:UU9. Den svenska andelen av MIGA:s kapital är 1,049 % eller 10,49 miljoner SDR. SEK-kursen för SDR var 12,22 den 30/12 2016.
- ²⁰⁾ I samband med ombildningen av statlig verksamhet till annan associationsform beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2016.
- ²¹⁾ prop. 1990/91:158, bet. 1990/91:TU31, rskr. 1990/91:379
- ²²⁾ prop. 1995/96:65, bet. 1995/96:TU5, rskr. 1995/96:97
- ²³⁾ prop. 1992/93:100; bet. 1994/95:TU2, rskr. 1994/95:50
- ²⁴⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2016.
- ²⁵⁾ Den beslutade garantiramen (prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116) uppgår endast till 33 600 000 CHF. Resterande åtagande om 8 000 000 schweizerfranc uppstod i samband med emissionen 1997 då aktierna förvaltades av affärsverket Statens järnvägar.
- ²⁶⁾ prop. 2011/12:99, bet. 2011/12:FiU21, rskr. 2011/12:282
- ²⁷⁾ Lagen (1980:1097) om svenska skeppshypotekskassan.
- ²⁸⁾ prop. 2003/04:128, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273
- ²⁹⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, bet. 1991/92:FiU31, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2015.
- Valutakurser från Riksbanken per 29 december 2017
- USD= 8,2322
- EUR= 9,8497
- CHF= 8,4281
- SDR= 11,7238

9.3 Övriga krediter

Tabell 85 Övriga krediter

Miljoner kronor

UO	Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2017-12-31
2	Insättningsgarantin ¹⁾	Obegränsad	0
2	Investerarskyddet ²⁾	Obegränsad	0
2	Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner ³⁾	Obegränsad	0
2	Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv) ⁴⁾	Obegränsad	0
2	För Riksgäldskontorets utlåningsverksamhet ⁵⁾	Obegränsad	0
2	Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	250	6
2	Statens tjänstepensionsverk - behov av likviditet i pensionshanteringen	100	0
2	Kammarkollegiets kredit för statliga försäkringssystemet ⁶⁾	100	0
2	Resolutionsreserven kreditram	100 000	0
2	Stabilitetsfonden kreditram	50 000	0
6	Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	19 000	7 123
7	Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner ⁷⁾	Obegränsad	0
7	Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv) ⁸⁾	Obegränsad	0
7	Kredit för infriande av Sidas garantier ⁹⁾	Obegränsad	0
10	Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	170	141
11	Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar	8 000	0
18	Kredit för infriande av Boverkets garantier ¹⁰⁾	Obegränsad	0
23	Viltvårdsfondens kredit i Riksgäldskontoret	5	0
24	Exportkreditnämnden upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalning ¹¹⁾	Obegränsad	0
Summa			7 270

¹⁾lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

²⁾lagen (1999:158) om investerarskydd

³⁾prop. 2001/02:1 (vol 1), bet. 2001/02:FiU1, rskr. 2001/02:34

⁴⁾Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203)

⁵⁾Budgetlag (2011:203), förordning (2011:211)

⁶⁾prop. 1995/96:105, bet. 1995/96:FiU11, rskr. 1995/96:191

⁷⁾prop. 2001/02:1 (vol 1), bet. 2001/02:FiU1, rskr. 2001/02:34

⁸⁾Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

⁹⁾Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

¹⁰⁾Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

¹¹⁾Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

9.4 Inomstatliga lån

Tabell 86 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

UO	Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2017-12-31
1	Riksdagsförvaltningens investeringar som används i verksamheten	100	67
1	Riksdagsförvaltningens investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar	500	395
2	Statens fastighetsverks investeringar i fastigheter	15 200	12 995
2	Fortifikationsverkets investeringar i mark, anläggningar och lokaler	13 100	11 282
2	Statens järnvägars långfristiga lån exkl. finansiell leasing ¹⁾	2 915	1 037
2	Riksrevisionen - anläggningstillgångar som används i verksamheten	15	8
2	7 AP-fondens investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten	2 500	
6	Beredskapsinvesteringar inom ramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskapsverksamhet	1 550	1 270
6	Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000	0
9	Beredskapsinvesteringar inom ramen för Socialstyrelsens verksamhet	100	7
9	Beredskapsinvesteringar inom ramen för Folkhälsomyndighetens verksamhet	350	44
21	Svenska Kraftnäts lån i och utanför Riksgäldskontoret	8 650	4 122
22	Vissa infrastrukturprojekt	42 800	39 506
22	Sjöfartsverkets lång- och kortfristiga lån i eller utanför Riksgäldskontoret	450	0
22	Trafikverket (tidigare Botniabanan AB) för fortsatt utbyggnad av Botniabanan ²⁾	16 500	13 665
22	Luffartsverkets lån i och utanför Riksgäldskontoret	3 750	0
24	AB Svensk Exportkredits lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstöda exportkrediter	125 000	0
	Summa	273 480	84 397

¹⁾ prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU2, rskr. 2013/14:135

²⁾ prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:TU1, rskr. 2011/12:87

Bilaga 1

Specifikation av inkomster i statens budget 2015-2017

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2015-2017 med 2017 års inkomststruktur

Tusental kronor		Statens budget	Utfall/Prognos	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos	2016	Utfall	2016 skilnad mot SBU 2016	2015 skilnad mot SBU 2016
Inkomsttitel		2017	2017		2016	2015			
1000	Statens skatteinkomster	1 023 714 630	1 049 925 224	26 210 594	1 044 026 174	893 941 769	187 762	0	0
Skatt på arbete		1 203 897 752	1 194 940 237	-8 957 515	1 137 401 620	1 049 768 143	-2 180 856	-107 757	-107 757
1100	Direkta skatter på arbete	644 673 536	636 195 859	-8 477 677	607 095 388	558 269 800	-1 079 902	0	0
1110	Inkomstskatter	767 229 101	758 862 164	-8 346 936	725 178 864	666 524 847	-2 879 900	0	0
1111	Stadlig inkomstskatt	61 098 753	58 884 094	-2 214 659	58 600 235	50 805 949	-1 196 919	0	0
1115	Kommunal inkomstskatt	706 130 347	699 998 070	-6 132 277	689 578 649	635 718 897	-1 682 981	0	0
1120	Allmän pensionsavgift	119 147 538	118 566 783	-580 755	113 340 354	108 355 811	261 468	0	0
1121	Allmän pensionsavgift	119 147 538	118 566 783	-580 755	113 340 354	108 355 811	261 468	0	0
1130	Artistskatt	1 865	0	-1 865	341	1 865	0	0	0
1131	Artistskatt	1 865	0	-1 865	341	1 865	0	0	0
1140-1150	Skattereduktioner	-241 704 968	-241 253 088	451 880	-231 424 212	-236 612 722	1 538 530	0	0
1141	Allmän pensionsavgift	-119 114 566	-118 538 933	575 633	-113 313 732	-108 327 809	-264 068	0	0
1144	Fasighetsavgift	-240 735	-257 849	-17 114	-248 625	-240 065	-3 602	0	0
1151	Spjinkomst	-53 698	-54 152	-454	-54 152	-54 050	-102	0	0
1153	Jobbskatteavdrag	-108 615 008	-108 919 473	-304 464	-105 101 685	-104 000 965	-385 106	0	0
1154	Hus-avdrag	-13 663 961	-13 462 738	201 223	-12 687 024	-23 694 897	2 210 401	0	0
1155	Gåvor till ideell verksamhet	0	0	0	0	-283 779	0	0	0
1156	Övriga skattereduktioner	-17 000	-19 943	-2 943	-18 994	-18 994	0	0	0
1200	Indirekta skatter på arbete	559 224 216	558 744 378	-479 838	530 306 253	491 498 343	-1 100 954	-107 757	-107 757
1210	Arbetsgivaravgifter	541 881 352	541 057 488	-823 864	515 691 097	497 613 589	100 789	0	0
1211	Sjukförsäkringsavgift	82 398 811	74 389 266	-8 009 545	74 389 543	64 332 437	0	0	0
1212	Föräldraförsäkringsavgift	44 172 648	44 447 910	275 262	42 107 856	38 447 831	0	0	0
1213	Arbetskadavgift	5 096 844	3 421 960	-1 674 884	4 856 303	4 430 576	0	0	0
1214	Alderspensionsavgift	180 452 721	178 188 544	-2 264 176	170 026 375	161 913 267	0	0	0
1215	Efterlevandepensionsavgift	19 877 691	11 983 396	-7 894 295	18 964 055	17 305 128	0	0	0
1216	Arbetsmarknadsavgift	44 234 697	43 923 924	-310 773	41 631 773	37 925 910	0	0	0
1217	Allmän löneavgift	163 948 481	183 128 256	19 179 776	156 196 960	149 989 175	0	0	0
1218	Öfördelade avgifter	0	-67 768	-67 768	-348 197	160 098	89 666	0	0
1219	Nedsatta avgifter	1 699 460	1 642 000	-57 460	3 726 431	17 109 168	11 123	0	0
1240	Egenavgifter	13 258 814	12 200 284	-1 058 530	11 798 926	11 841 439	-904 841	-107 757	-107 757
1241	Sjukförsäkringsavgift	268 398	492 110	223 712	440 559	256 174	27 054	-65 302	-65 302
1242	Föräldraförsäkringsavgift	1 116 844	624 286	-492 557	594 720	602 839	-81 435	-12 427	-12 427
1243	Arbetskadavgift	128 678	119 737	-8 942	115 328	84 442	-8 289	-31 351	-31 351
1244	Alderspensionsavgift, netto	5 204 702	4 702 257	-502 444	4 567 334	4 606 884	-360 825	-85 471	-85 471
1245	Efterlevandepensionsavgift	502 478	466 540	-35 938	450 237	443 216	-33 670	-8 963	-8 963
1246	Arbetsmarknadsavgift	3	2 553	2 549	971	-974	-3 014	-974	-974
1247	Allmän löneavgift	3 911 684	3 774 200	-137 484	3 640 563	3 849 704	-385 378	96 731	96 731
1248	Öfördelade avgifter	0	0	0	0	0	0	0	0
1249	Nedsatta avgifter	2 126 027	2 018 600	-107 427	1 989 213	1 999 155	-59 284	0	0
1260	Avgifter till premiepensionssystemet	-37 182 250	-36 886 871	295 380	-35 586 414	-33 644 777	0	0	0
1261	Avgifter till premiepensionssystemet	-37 182 250	-36 886 871	295 380	-35 586 414	-33 644 777	0	0	0
1270	Särskild löreskatt	44 624 694	45 575 994	951 300	43 639 982	40 283 126	-345 063	0	0
1271	Pensionskostnader, företag	35 458 139	36 774 981	1 316 842	35 104 837	34 174 191	-673 067	0	0
1272	Pensionskostnader, staten	3 866 431	4 022 410	155 979	3 773 265	3 743 396	0	0	0
1273	Förvärvsinkomster	3 938 011	3 591 845	-346 165	3 620 483	1 590 415	0	0	0
1274	Egenföretagare	1 362 113	1 186 757	-175 356	1 141 398	775 123	328 005	0	0
1275	Övrigt	0	0	0	0	0	0	0	0
1280	Nedsättningar	-3 825 487	-3 660 600	164 887	-5 715 644	-19 108 323	48 161	0	0
1282	Arbetsgivaravgifter	-1 699 460	-1 642 000	57 460	-3 726 431	-17 109 168	-11 123	0	0
1283	Egenavgifter, generell nedsättning	-2 038 860	-1 947 253	91 607	-1 919 701	-1 925 480	53 009	0	0
1284	Egenavgifter, regional nedsättning	-87 167	-71 347	15 820	-69 512	-73 675	6 274	0	0

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2015-2017 med 2017 års inkomststruktur

Tusental kronor		Statens budget 2017	Utfall/Prognos 2017	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2016	Utfall 2015	2016 skilnad mot SBU 2016	2015 skilnad mot SBU 2016
Inkomsttitel								
1290	Tjänstegruppiv	467 094	458 083	-9 011	478 306	513 290	0	0
1291	Tjänstegruppiv	467 094	458 083	-9 011	478 306	513 290	0	0
1300	Skatt på kapital	228 671 127	250 845 770	22 174 644	245 976 710	244 977 023	24 438 223	0
1310	Skatt på kapital, hushåll	60 991 059	72 946 572	11 955 513	74 604 586	69 063 871	16 599 194	0
1311	Skatt på kapital	76 168 272	91 055 694	14 887 422	91 940 892	87 167 075	17 135 829	0
1312	Skattereduktion kapital	-15 186 596	-18 128 524	-2 941 929	-17 355 161	-18 086 393	-562 637	0
1313	Expansionsmedelskatt	9 383	19 402	10 019	18 854	-8 811	26 002	0
1320	Skatt på företagsvinster	113 738 004	122 104 211	8 366 207	115 232 106	119 588 846	6 624 098	0
1321	Skatt på företagsvinster	113 738 004	122 104 211	8 366 207	115 232 106	119 588 846	6 624 098	0
1322	Skattereduktioner	0	0	0	0	0	0	0
1330	Kupongskatt	5 141 524	6 412 926	1 271 402	5 732 308	4 633 702	0	0
1331	Kupongskatt	5 141 524	6 412 926	1 271 402	5 732 308	4 633 702	0	0
1340	Avkastningsskatt	3 723 364	4 379 711	656 347	4 645 663	8 370 909	1 155 070	0
1341	Avkastningsskatt hushåll	0	144 172	144 172	144 172	101 518	42 655	0
1342	Avkastningsskatt företag	3 449 713	4 131 011	681 298	4 414 266	8 007 330	1 305 046	0
1343	Avkastningsskatt på individuellt pensionsparande	273 651	104 528	-169 124	87 225	262 061	-192 631	0
1350	Fastighetskatt	32 322 341	32 864 210	541 869	33 431 014	32 424 778	59 661	0
1351	Fastighetskatt hushåll	688 621	665 795	-22 826	654 684	669 986	-37 099	0
1352	Fastighetskatt företag	14 428 394	14 881 685	453 290	16 086 029	15 290 309	294 602	0
1353	Kommunal fastighetsavgift hushåll	13 901 218	13 733 874	-167 344	13 247 153	13 179 207	-211 390	0
1354	Kommunal fastighetsavgift företag	3 304 107	3 582 856	278 749	3 443 147	3 285 275	13 748	0
1360	Stämpelskatt	12 754 835	12 138 141	-616 694	12 331 034	10 895 050	0	0
1361	Stämpelskatt	12 754 835	12 138 141	-616 694	12 331 034	10 895 050	0	0
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	542 572 582	555 349 107	12 776 524	532 936 264	501 586 229	-2 857 569	0
1410	Mervärdesskatt	413 751 188	427 765 951	14 034 763	406 453 819	380 315 171	-2 914 012	0
1411	Mervärdesskatt	413 751 188	427 765 951	14 034 763	406 453 819	380 315 171	-2 914 012	0
1420	Skatt på alkohol och tobak	26 197 083	26 305 641	108 558	25 848 763	25 581 959	0	0
1421	Skatt på tobak	11 778 428	11 871 517	93 089	11 918 007	11 825 215	0	0
1422	Skatt på etylalkohol	4 096 392	4 326 706	230 314	4 238 641	4 202 306	0	0
1423	Skatt på vin	6 021 429	5 847 231	-174 198	5 577 565	5 502 095	0	0
1424	Skatt på mellanklassprodukter	162 824	137 713	-25 211	146 743	151 654	0	0
1425	Skatt på öl	4 132 203	4 122 224	-9 979	3 973 355	3 894 983	0	0
1426	Privatinförel av alkohol och tobak	5 706	251	-5 456	-5 548	5 706	0	0
1430	Energiskatt	46 894 982	46 573 412	-321 571	44 566 964	40 696 293	0	0
1431	Skatt på elektrisk kraft	23 184 342	22 959 044	-225 298	21 058 802	20 394 756	0	0
1432	Energiskatt bensin	11 875 265	11 558 728	-316 537	11 908 323	10 749 510	0	0
1433	Energiskatt oljeprodukter	11 534 660	11 807 671	273 011	11 304 658	9 243 526	0	0
1440	Koldioxidskatt	23 657 241	23 530 949	-126 291	24 138 342	24 604 616	0	0
1441	Koldioxidskatt bensin	7 811 478	7 768 605	-42 874	8 219 235	8 573 426	0	0
1442	Koldioxidskatt oljeprodukter	15 076 230	15 381 149	304 920	15 354 822	15 397 365	0	0
1443	Koldioxidskatt övrigt	769 533	381 195	-388 337	564 285	633 825	0	0
1450-1460	Övriga skatter på energi och miljö	4 443 485	4 204 179	-239 306	5 203 721	4 816 287	12 499	0
1451	Svavelskatt	12 202	10 819	-1 383	10 820	12 286	0	0
1452	Skatt på råttolja	0	0	0	0	0	0	0
1453	Särskild skatt mot försurning	51 965	51 128	-837	51 987	53 529	0	0
1454	Skatt på bekämpningsmedel	135 304	121 731	-13 573	126 691	114 562	0	0
1455	Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	2 347 143	2 563 346	216 203	4 252 688	3 767 510	0	0
1456	Avfallsskatt	268 320	316 919	48 599	302 069	297 307	12 499	0
1457	Avgifter till Kemikalieinspektionen	54 485	47 814	-6 670	49 348	43 717	0	0
1458	Övriga skatter	126 375	76 459	-49 916	74 117	185 377	0	0
1459	Inaktier från EU:s handel med utsläppsrätter	331 691	281 000	-50 691	331 691	342 000	0	0
1461	Kemikalieskatt	1 116 000	734 962	-381 038	336 000	342 000	0	0

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåret 2015-2017 med 2017 års inkomststruktur

Tusental kronor		Statens budget 2017	Utfall/Prognos 2017	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2016	Utfall 2015	2016 skilnad mot SBU 2016	2015 skilnad mot SBU 2016
Inkomsttitel								
1470	Skatt på vägtrafik	20 589 934	19 923 878	-666 056	19 696 302	18 752 203	0	0
1471	Fordonsskatt	14 138 914	13 272 653	-866 261	13 381 354	13 289 578	0	0
1472	Vägavgifter	850 854	1 015 003	164 149	896 290	817 815	0	0
1473	Trängselskatt	2 730 000	2 742 956	12 956	2 578 506	1 835 907	0	0
1474	Skatt på trafikförsäkringspremier	2 870 166	2 893 267	23 101	2 840 152	2 808 903	0	0
1480	Övriga skatter	7 038 669	7 025 096	-13 574	7 028 355	6 819 700	43 943	0
1481	Systembolaget AB:s överskott	205 999	417 962	211 963	289 158	197 641	87 198	0
1482	Inlevererat överskott från Svenska Spel AB	4 899 662	4 705 000	-194 662	4 822 745	4 803 119	-43 255	0
1483	Skatt på spel	17 137	14 279	-2 858	14 551	15 733	0	0
1484	Lotteriskatt	1 431 160	1 470 281	39 121	1 440 688	1 337 074	0	0
1485	Lottenavgifter	31 001	31 600	599	29 742	30 590	0	0
1486	Skatt på annonser och reklam	197 918	169 703	-28 216	200 802	200 069	0	0
1488	Lokalradioavgifter	143 092	107 688	-35 404	124 493	130 097	0	0
1489	Avgifter avseende Myndigheten för radio och tv	8 700	8 700	0	8 700	8 700	0	0
1491	Avgifter för telekommunikation	104 000	99 882	-4 118	97 505	96 677	0	0
1492	Försäljningsskatt på motorfordon	0	0	0	0	0	0	0
1500	Skatt på import	6 544 499	6 258 982	-285 517	6 076 768	6 275 134	0	0
1510	Skatt på import	6 544 499	6 258 982	-285 517	6 076 768	6 275 134	0	0
1511	Tullmedel	6 510 204	6 225 133	-285 071	6 043 668	6 242 954	0	0
1512	Socketavgifter	34 294	33 849	-445	33 101	32 180	0	0
1600	Restfördä och övriga skatter	11 329 183	12 907 915	1 578 732	17 103 048	6 972 846	-95 822	-838 748
1610	Restfördä skatter	-4 321 261	-5 820 899	-1 499 638	-4 709 091	-4 321 261	0	0
1611	Restfördä skatter, hushåll	-1 410 028	-2 009 392	-599 364	-1 736 713	-1 410 028	0	0
1612	Restfördä skatter, företag	-2 911 234	-3 811 507	-900 273	-2 972 378	-2 911 234	0	0
1620	Övriga skatter, hushåll	3 530 266	6 795 797	3 265 531	5 263 496	3 899 702	-398 500	0
1621	Omprövningar aktuellt taxeringsår	-187 740	-217 138	-29 398	-358 081	-350 084	-120 254	0
1622	Omprövningar äldre taxeringsår	774 577	2 997 503	2 222 926	-105 045	774 577	-155 045	0
1623	Anstånd	1 088 877	576 595	-512 281	2 116 929	1 088 877	0	0
1624	Övriga skatter	1 610 318	3 114 675	1 504 357	3 275 532	2 072 388	-133 417	0
1625	Skatteillägg	205 058	176 457	-28 600	176 457	146 727	29 731	0
1626	Förseningsavgifter	39 175	147 704	108 529	147 704	167 218	-19 514	0
1630	Övriga skatter, företag	150 206	-841 683	-991 890	3 945 891	-1 639 597	302 677	-838 748
1631	Omprövningar aktuellt taxeringsår	-1 237 790	-1 003 702	234 088	-948 884	-2 134 042	51 116	-1 181 139
1632	Omprövningar äldre taxeringsår	400 000	-1 431 503	-1 831 503	-843 679	-982 718	0	0
1633	Anstånd	-1 000 000	-467 949	-532 051	3 491 826	-329 016	0	0
1634	Övriga skatter	510 046	128 872	-381 174	411 822	764 590	261 778	342 391
1635	Skatteillägg	1 085 476	1 570 983	485 507	1 476 124	812 615	-29 731	0
1636	Förseningsavgifter	392 474	361 616	-30 858	358 662	228 974	19 514	0
1640	Intäkter som förs till fonder	11 969 973	12 774 700	804 728	12 612 752	9 034 002	0	0
1641	Insättningsgarantivavgifter	1 514 447	1 860 325	345 879	4 914 058	4 973 178	0	0
1642	Avgifter till Kamavälfärdens	2 460 865	3 797 398	1 336 533	3 735 653	3 466 764	0	0
1644	Batteravgifter	4 464	2 762	-1 701	3 612	5 041	0	0
1645	Kväveoxidavgifter	590 197	602 844	12 647	566 174	589 019	0	0
1647	Resolutionsavgifter	7 400 000	6 511 370	-888 630	3 393 255	0	0	0
Totala skatteintäkter		1 993 015 143	2 020 302 011	27 286 869	1 939 494 411	1 809 579 375	19 303 976	-946 505
Offentliga sektorns skatteintäkter		1 986 470 644	2 014 043 029	27 572 385	1 933 417 643	1 803 304 241	19 303 976	-946 505
Statens skatteintäkter		1 018 402 212	1 052 388 968	33 986 756	1 013 773 655	927 521 803	20 935 639	-934 096
1700	Avgående poster, skatter till EU	-6 544 499	-6 258 982	285 517	-6 076 768	-6 275 134	0	0
1710	EU-skatter	-6 544 499	-6 258 982	285 517	-6 076 768	-6 275 134	0	0

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåret 2015-2017 med 2017 års inkomststruktur

Tusental kronor		Statens budget 2017	Utfall/Prognos 2017	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2016	Utfall 2015	2016 skilnad mot SBU 2016	2015 skilnad mot SBU 2016
Inkomsttitel								
1711	EU-skatter	-6 544 499	-6 258 982	285 517	-6 076 768	-6 275 134	0	0
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	-968 068 432	-961 644 061	6 424 371	-919 643 988	-875 782 438	1 631 564	12 409
1810	Skatter till andra sektorer	-968 068 432	-961 644 061	6 424 371	-919 643 988	-875 782 438	1 631 564	12 409
1811	Kommunala inkomstskatter	-722 945 209	-716 785 538	6 159 671	-685 739 488	-651 653 918	1 893 032	12 409
1812	Avgifter till AP-fonder	-245 123 223	-244 858 723	264 500	-233 904 500	-224 128 521	-261 468	0
1900	Periodiseringar	5 312 418	-2 473 744	-7 786 162	30 252 519	-33 580 034	-20 747 777	834 066
1910	Uppbördsförskjutningar	14 119 527	10 859 635	-3 259 892	8 495 750	-29 501 371	-19 083 324	946 505
1911	Uppbördsförskjutningar	14 119 527	10 859 635	-3 259 892	8 495 750	-29 501 371	-19 083 324	946 505
1920	Betalningsförskjutningar	-8 224 328	-13 705 603	-5 481 275	22 067 892	-3 495 881	-1 664 453	-12 409
1921	Kommuner och landsling	-2 081 476	-6 493 592	-4 412 117	1 819 521	6 799 825	-1 893 032	-12 409
1922	Alderpensionssystemet	433 567	788 064	354 497	1 819 521	737 765	261 468	0
1923	Företag och hushåll	-5 621 216	-8 523 273	-2 902 058	20 534 167	-11 354 738	0	0
1924	Kyrkosamtund	-996 130	560 062	1 556 192	883 233	272 163	-32 890	0
1925	EU	40 926	-36 864	-77 790	25 400	49 103	0	0
1930	Anstånd	-582 781	372 224	955 005	-311 124	-582 781	0	0
1931	Anstånd	-582 781	372 224	955 005	-311 124	-582 781	0	0
2000	Inkomster av statens verksamhet	27 763 799	27 380 316	-383 483	31 256 356	38 989 704		
2100	Rörelseöverskott	2 575 163	3 637 081	1 061 918	4 234 640	6 982 912		
2110	Affärsverkens inlevererade överskott	422 500	375 861	-46 639	729 000	475 000		
2114	Luftfartsverkets inlevererade överskott	12 500	16 861	4 361				
2116	Affärsverket Svenska Kraftnätets inlevererade utdelning och inleverans av motsvar	410 000	359 000	-51 000	729 000	475 000		
2118	Sjöfartsverkets inlevererade överskott	0	0	0				
2120	Övriga myndigheters inlevererade överskott	452 663	761 220	308 557	705 640	2 407 912		
2124	Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantivirksamhet	32 663	38 964	6 301	26 454	18 239		
2126	Inlevererat överskott av statsfödd exportkredit	100 000	235 407	135 407	164 137	99 938		
2127	Inlevererat överskott från övriga myndigheter	320 000	486 849	166 849	515 049	2 289 735		
2130	Riksbankens inlevererade överskott	1 700 000	2 500 000	800 000	2 800 000	4 100 000		
2131	Riksbankens inlevererade överskott	1 700 000	2 500 000	800 000	2 800 000	4 100 000		
2200	Överskott av statens fastighetsförvaltning	384 000	361 504	-22 496	286 271	259 882		
2210	Överskott av fastighetsförvaltning	384 000	361 504	-22 496	286 271	259 882		
2215	Inlevererat överskott av statens fastighetsförvaltning							
2300	Ränteinkomster	1 706 058	2 379 290	673 232	1 960 272	1 345 195		
2314	Ränteinkomster på lån till fiskerinäringen	32	32	-32	0	4		
2316	Ränteinkomster på vattenkraftslån	0	0	0				
2320	Räntor på näringslån	-927	25	952	-946	-874		
2322	Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet	-1 050	6	1 056	-999	-984		
2323	Räntor på övriga näringslån	0	0	0				
2324	Ränteinkomster på lokaliseringlån	90	19	-72	53	116		
2340	Räntor på studielån	37 000	36 001	-999	35 807	40 342		
2341	Ränteinkomster på statens lån för universitetsstudier och garantilån för studera	0	0	0				
2342	Ränteinkomster på allmänna studielån	37 000	36 001	-999	35 807	40 342		
2343	Ränteinkomster på studielån upptagna efter 1988	0	0	0				
2390	Övriga ränteinkomster	1 669 985	2 343 264	673 279	1 925 410	1 305 727		
2391	Ränteinkomster på markförvärf för jordbrukets rationalisering	0	4	4	0	1		
2392	Räntor på intressemedel	0	0	0				
2394	Övriga ränteinkomster	68 085	34 046	-34 039	58 310	58 112		
2397	Räntor på skattekonton m.m., netto	1 601 900	2 309 214	707 314	1 867 100	1 247 614		
2400	Inkomster av statens aktier	11 000 000	8 557 591	-2 442 409	12 588 323	19 520 615		
2410	Inkomster av statens aktier	11 000 000	8 557 591	-2 442 409	12 588 323	19 520 615		

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2015-2017 med 2017 års inkomststruktur

Tusental kronor		Statens budget 2017	Utfall/Prognos 2017	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2016	Utfall 2015	2016 skilnad mot SBU 2016	2015 skilnad mot SBU 2016
Inkomsttitel								
2411	Inkomster av statens aktier	11 000 000	8 557 591	-2 442 409	12 588 323	19 520 615		
2500	Offentligrättsliga avgifter	10 024 823	10 095 343	70 520	10 360 777	8 490 482		
2511	Expeditions- och ansökningsavgifter	986 490	953 579	-32 911	938 259	936 010		
2522	Fasiställande av åldersgränser för framställning i film	0	327	327	3 549	3 811		
2525	Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor	3 396 135	3 439 423	43 288	3 364 850	2 996 674		
2526	Utlämningsavgift från arbetslöshetskassor	0	0	0	0	0		
2527	Avgifter för statskontroll av krigsmaterielltillverkning	27 000	30 961	3 961	26 020	26 750		
2528	Avgifter vid bergsstaten	11 500	20 729	9 229	10 318	15 641		
2529	Avgifter vid patent- och registreringsväsendet	403 700	388 044	-15 656	114 163	105 494		
2531	Avgifter för registrering i förenings- m.fl. register	2 336	2 052	-284	2 069	2 220		
2532	Avgifter vid kronofogdomyndigheterna	1 460 000	1 449 107	-10 893	1 567 158	1 438 460		
2534	Avgifter vid Transportstyrelsen	1 303 000	1 506 985	203 985	1 313 495	1 452 694		
2535	Avgifter för statliga garantier	0	0	0	0	0		
2537	Mjölkskyddsavgift	150 000	191 178	41 178	158 410	137 712		
2539	Taktavgift	0	0	0	0	0		
2541	Avgifter vid Tullverket	0	0	0	0	0		
2542	Patientavgifter vid landläkarutbildningen	4 100	290	-3 810	4 292	4 331		
2548	Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	511 000	542 568	31 568	519 126	453 526		
2551	Avgifter från kärnkraftverken	296 000	263 141	-32 859	285 807	282 886		
2552	Övriga offentligrättsliga avgifter	437 310	419 922	-17 388	488 927	406 445		
2553	Registreringsavgift till Fastighetsmäklarinspektionen	18 010	20 490	2 480	17 663	17 316		
2557	Avgifter vid statens internbank i Riksgäldskontoret	4 373	55	-4 319	4 049	4 276		
2558	Avgifter för årlig revision	162 037	152 946	-9 090	153 471	156 446		
2559	Avgifter för etikprövning av forskning	28 314	29 314	838	28 145	26 930		
2561	Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	21 357	16 950	-4 407	19 345	22 860		
2562	CSN-avgifter	802 000	667 263	-134 737	1 341 660			
2600	Försäljningsinkomster	67 000	93 345	26 345	67 901	67 645		
2624	Inkomster av uppbörd av felparteringsavgifter	67 000	93 274	26 274	67 842	67 234		
2625	Utförsäljning av beredskapsläger	0	71	71	0	0		
2627	Offentlig lagring, försäljningsintäkter	0	0	0	59	411		
2700	Böter m.m.	1 186 960	1 101 230	-85 730	1 072 211	1 243 064		
2711	Restavgifter och drojsmålsavgifter	95 000	95 128	128	107 546	101 478		
2712	Bötesmedel	953 000	772 592	-180 408	781 278	890 824		
2713	Vattenföreningsavgifter m.m.	1 020	-96	-1 116	2 004	82 928		
2714	Sanktionsavgifter m.m.	90 000	168 098	78 098	130 662	121 400		
2717	Kontrollavgifter vid särskild skattekontroll	47 940	65 509	17 569	50 721	46 434		
2800	Övriga inkomster av statens verksamhet	819 795	1 154 932	335 137	685 961	1 059 909		
2811	Övriga inkomster av statens verksamhet	819 795	1 154 932	335 137	685 961	1 059 909		
3000	Inkomster av försäld egendom	5 000 000	8 108	-4 991 892	230 539	133 645		
3100	Inkomster av försälda byggnader och maskiner	0	5 835	5 835	19 539	10 961		
3120	Statliga myndigheters inkomster av försälda byggnader och maskiner	0	5 835	5 835	19 539	10 961		
3125	Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter	0	5 835	5 835	19 539	10 961		
3200	Övriga inkomster av markförsäljning	0	0	0	0	0		
3211	Övriga inkomster av markförsäljning	0	0	0	0	0		
3300	Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000	2 273	-4 997 727	211 000	122 684		
3311	Inkomster av statens gruvegendom	0	0	0	0	0		
3312	Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000	2 273	-4 997 727	211 000	122 684		

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2015-2017 med 2017 års inkomststruktur

Tusental kronor		Statens budget 2017	Utfall/Prognos 2017	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2016	Utfall 2015	2016 skilnad mot SBU 2016	2015 skilnad mot SBU 2016
Inkomsttitel								
4000	Aterbetalning av lån	681 450	764 359	72 909	783 803	912 305		
4100	Aterbetalning av näringslån	670	603	-67	1 469	901		
4120	Aterbetalning av jordbrukslån	400		-400	325	311		
4123	Aterbetalning av lån till fiskerinäringen	400		-400	325	311		
4130	Aterbetalning av övriga näringslån	270	603	333	1 144	590		
4131	Aterbetalning av vattenkraftslån	0		0				
4132	Aterbetalning av lån avseende sädaffiniering	0		0				
4136	Aterbetalning av övriga näringslån, Kammarkollegiet	70	52	-18	52	69		
4137	Aterbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk	0	422	422	858	149		
4138	Aterbetalning av tidigare infriade statliga garantier	0		0				
4139	Aterbetalning av lokaliseringslån	200	129	-71	234	371		
4300	Aterbetalning av studielån	529 100	521 121	-7 979	578 857	711 372		
4311	Aterbetalning av statens lån för universitetsstudier	0		0				
4312	Aterbetalning av allmänna studielån	100	33	-67	65	55		
4313	Aterbetalning av studiemedel	529 000	521 088	-7 912	578 792	711 317		
4500	Aterbetalning av övriga lån	161 680	242 635	80 955	203 477	200 031		
4516	Aterbetalning av utgivna startlån och bidrag	0		0				
4525	Aterbetalning av lån för svenska FN-styrkor	1 000	70 961	69 961	52 156	40 330		
4526	Aterbetalning av övriga lån	160 680	171 675	10 995	151 321	159 701		
5000	Kalkymässiga inkomster	11 284 000	11 427 397	133 397	10 775 197	9 748 084		
5100	Avskrivningar och amorteringar	97 000	96 397	-603	107 374	154 481		
5120	Avskrivningar på fastigheter	97 000	96 397	-603	107 374	154 491		
5121	Amortering på statskapital	0	96 397	96 397	107 374	154 491		
5130	Uppdragsmyndigheters komplementkostnader	0		0				
5131	Uppdragsmyndigheters m.fl. komplementkostnader	0		0				
5200	Statliga pensionsavgifter	11 197 000	11 331 000	134 000	10 667 823	9 593 603		
5211	Statliga pensionsavgifter	11 197 000	11 331 000	134 000	10 667 823	9 593 603		
6000	Bidrag m.m. från EU	11 271 830	10 475 540	-796 290	10 979 795	9 733 073		
6100	Bidrag från EU:s jordbruksfonder	8 515 430	7 778 922	-736 508	8 851 574	8 221 015		
6110	Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	6 565 430	6 774 968	209 538	6 479 641	6 600 116		
6111	Gärdsstöd	6 431 000	6 698 346	267 346	6 345 238	6 271 956		
6113	Övriga interventioner	130 000	116 785	-13 215	127 496	121 682		
6114	Exportbidrag	0		0				
6115	Djurbidrag	0		0		349		
6116	Offentlig lagring	0		0				
6119	Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	4 430	-40 163	-44 593	6 911	206 129		
6120	Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	1 950 000	1 003 954	-946 046	2 371 933	1 620 899		
6123	Europeiska utvecklings- och garantifonden - garantisektionen 2000 - 2006	0	-62	-62	-113	-232		
6124	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007 - 2013	0		0	405 262			
6125	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014 - 2020	1 950 000	1 004 016	-945 984	1 966 784	1 621 131		
6200	Bidrag från EU till fiskerinäringen	162 400	15 154	-147 246	58 311	103 283		
6212	Bidrag från Fonden för fiskets utveckling 2000 - 2006	0		0	22 366	81 872		
6213	Bidrag från Europeiska fisketonden 2007-2013	162 400	15 154	-147 246	35 945	21 410		
6214	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014 - 2020	0						
6300	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonder	1 407 000	1 213 196	-193 804	720 640	508 981		
6313	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2007 - 2013	0	293 253	293 253	47 079	405 529		

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2015-2017 med 2017 års inkomststruktur

Inkomsttitel	Tusental kronor	Statens budget 2017	Utfall/Prognos 2017	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2016	Utfall 2015	2016 skilnad mot SBU 2016	2015 skilnad mot SBU 2016
6314	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014 - 2020	1 407 000	919 943	-487 057	673 562	103 452		
6400	Bidrag från Europeiska socialfonden	979 000	578 195	-400 805	324 118	523 635		
6412	Bidrag från Europeiska socialfonden 2000-2006					-4 725		
6413	Bidrag från Europeiska socialfonden 2007 - 2013	0		0		328 681		
6414	Bidrag från Europeiska socialfonden 2014 - 2020	979 000	578 195	-400 805	324 118	199 680		
6800	Bidrag till transeuropeiska nätverk	22 000	215 223	193 223	382 745	123 084		
6511	Bidrag till transeuropeiska nätverk	22 000	215 223	193 223	382 745	123 084		
6900	Övriga bidrag från EU	186 000	674 850	488 850	642 406	263 076		
6911	Övriga bidrag från EU	186 000	674 850	488 850	642 406	253 076		
6912	Bidrag till EU:s omstrukturingsfond för sockersektorn	0		0				
7000	Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-100 001 880	-98 587 131	1 414 749	-95 355 291	-85 754 206	-187 762	0
7100	Tillkommande skatter	10 149 175	10 198 013	48 838	9 715 704	9 871 634	0	0
7110	EU-skatter	6 503 572	6 295 845	-207 727	6 051 368	6 226 031	0	0
7112	Tullmedel	6 469 414	6 261 996	-207 417	6 018 268	6 193 851	0	0
7113	Jordbruksstulor och sockeravgifter	34 159	33 849	-310	33 101	32 180	0	0
7114	Avgifter till EU:s omstrukturingsfond för sockersektorn	0	0	0	0	0	0	0
7120	Kommunala utjämningsavgifter	3 645 603	3 902 168	256 565	3 664 336	3 645 603	0	0
7121	Utjämningsavgift för LSS-kostnader	3 645 603	3 902 168	256 565	3 664 336	3 645 603	0	0
7200	Avräkningar	-110 151 056	-108 785 145	1 365 911	-105 070 996	-95 625 840	-187 762	0
7210	Inläkter som förs till fonder	-11 969 973	-12 774 700	-804 727	-12 612 752	-9 034 002	0	0
7211	Inläkter som förs till fonder	-11 969 973	-12 774 700	-804 727	-12 612 752	-9 034 002	0	0
7220	Kompensation för mervärdesskatt	-98 181 083	-96 010 445	2 170 638	-92 458 244	-86 591 838	-187 762	0
7221	Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-31 738 230	-30 449 285	1 288 945	-30 325 070	-29 211 233	-187 762	0
7222	Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-66 442 853	-65 561 160	881 693	-62 133 174	-57 380 605	0	0
8000	Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto				0	-8 154 971	0	0
8111	Anställningsstöd				0	-7	0	0
8124	Sjöfartsstöd				0	-1 426 427	0	0
8125	Nystartsjobb				0	-6 670 237	0	0
8126	Stöd till yrkesintroduktionsansällning				0	-56 381	0	0
8128	Ersättning för höga sjuklönekostnader				0	-1 918	0	0
Summa inkomster		979 733 829	1 001 393 812	21 659 984	1 002 696 572	859 529 413	54 025 690	59 496 820

Bilaga 2

Specifikation av utgifter i statens budget 2017

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (B)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utrympta Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
UO 1 Rikets styrelse	525 287	13 268 476	47 200	-89 304		13 751 639	13 324 446	55 970	8 770	-427 193	-847 297	420 104	427 193
1 Statschefen	94	136 996				137 090	136 245	-751	-751	-845	-4 955	4 110	845
1:1 Kungliga hov- och slottsstaten	94	136 996				137 090	136 245	-751	-751	-845	-4 955	4 110	845
2 Riksdagen samt JO m.m.	140 070	1 851 446		-35 428		1 956 087	1 828 995	-22 451	-22 451	-127 092	-182 635	55 543	127 092
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	36 490	880 313				916 803	873 469	-6 844	-6 844	-43 334	-69 743	26 409	43 334
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	42 037	767 892				809 929	779 437	11 545	11 545	-30 492	-53 529	23 037	30 492
2:3 Riksdagens fastighetsanslag	49 428	113 000		-35 428		127 000	82 971	-30 029	-30 029	-44 029	-47 419	3 390	44 029
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	12 115	90 241				102 356	93 118	2 877	2 877	-9 238	-11 945	2 707	9 238
3 Sametinget	995	45 243				46 238	45 703	460	460	-535	-1 892	1 357	535
3:1 Sametinget	995	45 243		0		46 238	45 703	460	460	-535	-1 892	1 357	535
4 Regeringskansliet m.m.	285 801	7 379 026	9 500	-1 609		7 672 718	7 481 855	102 829	93 329	-190 863	-412 234	221 371	190 863
4:1 Regeringskansliet m.m.	285 801	7 379 026	9 500	-1 609		7 672 718	7 481 855	102 829	93 329	-190 863	-412 234	221 371	190 863
5 Länsstyrelserna	47 694	2 736 126	15 000	-1 949		2 796 870	2 743 562	7 436	-7 564	-53 308	-162 736	109 428	53 308
5:1 Länsstyrelserna m.m.	47 694	2 736 126	15 000	-1 949		2 796 870	2 743 562	7 436	-7 564	-53 308	-162 736	109 428	53 308
6 Demokratipolitik	-402	389 516	22 700	-575		405 240	381 744	-1 772	-24 472	-23 495	-33 277	9 782	23 495
6:1 Allmänna val och demokrati	1 077	87 340	8 000	-339		96 078	89 107	1 767	-6 233	-6 971	-7 431	460	6 971
6:2 Justitiekanslern	-207	48 734				48 527	43 589	-5 145	-5 145	-4 938	-6 400	1 462	4 938
6:3 Datainspektionen	-1 458	54 354	14 200			67 096	55 086	732	-13 488	-12 010	-14 066	2 056	12 010
6:4 Svensk författningssamling	153	1 300	500	-153		1 800	1 791	491	-9	-9	-48	39	9
6:5 Valmyndigheten	-36	19 588		-14		19 539	20 040	452	452	501	-98	599	-501
6:6 Stöd till politiska partier	69	172 200		-69		172 200	172 131	-69	-69	-69	-5 235	5 166	69
7 Nationella minoriteter	716	117 417		-716		117 417	115 985	-1 432	-1 432	-1 432	-1 432	0	1 432
7:1 Åtgärder för nationella minoriteter	406	102 917		-406		102 917	101 661	-1 256	-1 256	-1 256	-1 256	0	1 256
7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	310	14 500		-310		14 500	14 324	-176	-176	-176	-176	0	176
8 Mediefrågor	49 208	600 767		-48 416		601 559	573 873	-26 894	-26 894	-27 687	-45 710	18 023	27 687
8:1 Pressböd	48 416	567 119		-48 416		567 119	541 280	-25 839	-25 839	-25 839	-42 853	17 014	25 839

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
8:2 Myndigheten för press, radio och tv	792	33 648				34 440	32 593	-1 055	-1 055	-1 848	-2 857	1 009	1 848
9 Sleps samt EU-information	1 092	17 939		-611		18 420	16 485	-1 454	-1 454	-1 935	-2 425	490	1 935
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	1 092	17 939		-611		18 420	16 485	-1 454	-1 454	-1 935	-2 425	490	1 935
UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	43 982	15 258 562	25 000	-90 473		15 237 050	15 262 038	3 476	-21 524	24 987	-711 076	736 063	-24 987
1:1 Statskontoret	5 576	94 266		-2 919		96 923	96 162	1 896	1 896	-761	-3 502	2 741	761
1:2 Kammarkollegiet	5 170	60 994		-3 589		62 594	59 682	-1 312	-1 312	-2 912	-4 742	1 830	2 912
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	1 419	14 350		-1 419		14 350	11 381	-2 969	-2 969	-2 969	-4 404	1 435	2 969
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	1 116	2 443		-1 116		2 443	1 368	-1 075	-1 075	-1 075	-1 086	11	1 075
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	-94 590	12 614 000		0		12 519 410	12 640 892	26 892	26 892	121 482	-509 218	630 700	-121 482
1:6 Finanspolitiska rådet	219	9 803				10 022	8 708	-1 095	-1 095	-1 314	-1 608	294	1 314
1:7 Konjunkturinstitutet	2 324	63 455		-470		65 310	63 647	192	192	-1 663	-3 567	1 904	1 663
1:8 Ekonomistyrningsverket	4 541	160 999		-635		164 905	161 420	421	421	-3 485	-11 535	8 050	3 485
1:9 Statistiska centralbyrån	-1 776	555 134				553 358	546 448	-8 686	-8 686	-6 910	-23 564	16 654	6 910
1:10 Bidragsfastigheter	4 352	193 000				197 352	197 278	4 278	4 278	-74	-5 864	5 790	74
1:11 Finansinspektionen	11 681	512 180	25 000	-1 470		547 392	532 600	20 420	-4 580	-14 792	-40 401	25 609	14 792
1:12 Riksgäldskontoret	73 469	315 702		-64 506		324 665	262 678	-63 024	-63 024	-61 987	-71 190	9 203	61 987
1:13 Bokföringsnämnden	-19	9 959				9 940	8 859	-1 100	-1 100	-1 081	-1 380	299	1 081
1:14 Vissa garant- och medlemsavgifter	4 568	210 370		-342		214 596	231 326	20 956	20 956	16 731	-4 189	20 920	-16 731
1:15 Rikskrevisionen	9 399	324 200				333 599	330 046	5 846	5 846	-3 553	-13 279	9 726	3 553
1:16 Finansmarknadsförskning	75	29 916		-75		29 916	30 529	613	613	613	-284	897	-613
1:17 Upphandlingsmyndigheten	16 438	84 687		-13 952		87 173	75 910	-8 777	-8 777	-11 263	-11 263	0	11 263
1:18 Statens servicecenter		3 104				3 104	3 104	0	0	0	0	0	0
UO 3 Skatt, tull och exekution	93 446	10 985 564	38 000			11 117 010	11 011 371	25 807	-12 193	-105 639	-435 206	329 567	105 639
1:1 Skatteverket	71 036	7 357 366	18 000			7 446 402	7 375 048	17 682	-318	-71 353	-292 074	220 721	71 353
1:2 Tullverket	9 508	1 743 925				1 753 433	1 721 762	-22 163	-22 163	-31 671	-83 989	52 318	31 671
1:3 Kronofogdemyndigheten	12 903	1 884 273	20 000			1 917 176	1 914 561	30 288	10 288	-2 615	-59 143	56 528	2 615

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
UO 4 Rättsväsendet	484 371	42 466 641	1 408 000	-116 376		44 252 636	44 064 394	1 897 753	188 753	-188 242	-1 853 156	1 664 914	188 242
1:1 Polismyndigheten	368 956	21 922 144	700 000	-149		22 990 951	22 911 815	988 671	289 671	-79 136	-735 391	656 255	79 136
1:2 Säkerhetspolisen	21 793	1 291 510	23 000			1 336 303	1 357 990	66 480	43 480	21 686	-17 059	38 745	-21 686
1:3 Åklagarmyndigheten	54 225	1 473 459		-10 710		1 516 974	1 504 577	31 118	31 118	-12 397	-56 601	44 204	12 397
1:4 Ekobrottsmyndigheten	7 828	648 449				656 277	663 115	14 666	14 666	6 838	-12 615	19 453	-6 838
1:5 Sveriges Domstolar	156 126	5 519 637		-19		5 675 744	5 507 542	-12 095	-12 095	-168 202	-363 792	165 590	168 202
1:6 Kriminalvården	27 380	8 346 747				8 374 127	8 624 030	277 283	277 283	249 903	-167 434	417 337	-249 903
1:7 Brottsförebyggande rådet	5 188	111 476		-2 219		114 424	108 899	-2 577	-2 577	-5 525	-8 869	3 344	5 525
1:8 Rättsmedicinalverket	22 249	418 012		-10 095		430 165	412 383	-5 629	-5 629	-17 782	-30 322	12 540	17 782
1:9 Genetiknämnden	372	5 444		-212		5 605	5 848	404	404	244	-28	272	-244
1:10 Brottsförmyndigheten	-315	40 561				40 246	38 944	-1 617	-1 617	-1 303	-2 520	1 217	1 303
1:11 Ersättning för skador på grund av brott	9 412	121 943		-5 754		125 601	91 272	-30 671	-30 671	-34 329	-37 987	3 658	34 329
1:12 Rättsliga biträden m.m.	-268 860	2 338 657	650 000			2 719 797	2 648 394	309 737	-340 263	-71 403	-370 268	298 865	71 403
1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	11 845	39 984	35 000	-9 355		77 473	63 810	23 826	-11 174	-13 664	-14 864	1 200	13 664
1:14 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	8 829	22 174		-8 829		22 174	11 641	-10 533	-10 533	-10 533	-10 533	0	10 533
1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	684	47 157		-684		47 157	46 606	-551	-551	-551	-1 966	1 415	551
1:16 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	3 010	17 966		-2 449		18 527	15 576	-2 390	-2 390	-2 951	-3 490	539	2 951
1:17 Domarnämnden	-232	9 321				9 089	8 566	-755	-755	-524	-804	280	524
1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	65 900	92 000		-65 900		92 000	43 388	-48 612	-48 612	-48 612	-48 612	0	48 612
UO 5 Internationell samverkan	-18 168	1 913 291	250 200	-19 383		2 125 950	1 953 361	40 070	-210 130	-172 588	-326 114	163 526	172 588
1:1 Avgifter till internationella organisationer	-39 815	1 328 554	236 300	-94		1 524 945	1 377 970	49 416	-186 884	-146 975	-289 030	142 055	146 975
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	10 545	151 048		-7 721		153 872	139 100	-11 948	-11 948	-14 771	-19 303	4 532	14 771
1:3 Nordiskt samarbete	1 288	13 595		-1 288		13 595	13 236	-359	-359	-359	-767	408	359
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	1 435	3 826		-1 435		3 826	3 329	-497	-497	-497	-612	115	497
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	99	29 400	3 900			33 399	34 177	4 777	877	779	-220	999	-779
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	1 583	45 358		-1 514		45 437	44 570	-788	-788	-867	-2 228	1 361	867
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)		25 402				25 402	25 402	0	0	0	0	0	0

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
1.8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)		16 675				16 675	16 675	0	0	0	0	0	0
1.9 Svenska institutet	-634	119 743				119 109	120 187	444	444	1 077	-2 515	3 592	-1 077
1:10 Information om Sverige i utlandet	751	15 475		-751		15 475	14 951	-524	-524	-524	-988	464	524
1:11 Samarbeta inom Östersjöregionen	6 581	164 215	10 000	-6 581		174 215	163 764	-451	-10 451	-10 451	-10 451	0	10 451
UO 6 Försvar och samhällets krisberedskap	-369 377	50 254 364	485 000	-142 131		50 227 856	50 383 243	128 879	-366 121	155 386	-1 363 462	1 518 848	-155 386
1 Försvar	-504 580	46 128 276	415 000	-97 810		45 940 887	46 346 162	217 886	-197 114	405 275	-988 312	1 393 587	-405 275
1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	-157 343	32 533 082	325 000	-17		32 700 722	33 147 041	613 959	288 959	446 319	-539 872	986 191	-446 319
1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	86 578	1 132 851		-55 806		1 163 623	1 040 073	-92 778	-92 778	-123 550	-157 536	33 986	123 550
1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	-494 896	10 369 356	80 000	-4 694		9 954 460	10 062 433	-306 923	-386 923	107 973	-203 108	311 081	-107 973
1:4 Forskning och teknikutveckling	4 694	586 542		-3 862		586 542	580 401	-6 141	-6 141	-6 141	-23 737	17 596	6 141
1:5 Statens inspektion för försvarsundermålsverksamheten	4 249	10 499		-10 063		10 886	9 183	-1 316	-1 316	-1 703	-2 018	315	1 703
1:6 Totalförsvarets rekryteringsmyndighet	400	24 522		-2 736		24 922	24 922	400	400	0	-736	736	0
1:7 Officersutbildning m.m.	16 354	211 961		-10 063		218 252	203 273	-8 688	-8 688	-14 979	-21 338	6 359	14 979
1:8 Försvarets radioanstalt	4 905	979 689	10 000	-19 879		994 594	1 017 214	37 525	27 525	22 620	-6 771	29 391	-22 620
1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut	8 100	176 045		-2 736		181 409	176 296	251	251	-5 113	-10 394	5 281	5 113
1:10 Nämnder m.m.	309	6 051		-309		6 051	5 755	-296	-296	-296	-309	13	296
1:11 Internationella materielnsamarbeten, industrifrågor m.m.	21 389	89 678		-19 879		91 187	71 450	-18 228	-18 228	-19 738	-22 136	2 398	19 738
1:12 Försvarsundermålsdomstolen	681	8 000		-443		8 238	8 120	120	120	-117	-357	240	117
2 Samhällets krisberedskap	323 588	3 682 234	70 000	-43 306		4 032 516	3 777 140	94 906	24 906	-255 376	-363 321	107 945	255 376
2.1 Kustbevakningen	231 982	1 117 441				1 349 423	1 169 009	51 568	51 568	-180 414	-213 937	33 523	180 414
2.2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	0	74 850				74 850	74 850	0	0	0	-2 246	2 246	0
2.3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	9 708	21 080		-9 708		21 080	13 095	-7 985	-7 985	-7 985	-10 093	2 108	7 985
2.4 Krisberedskap	67 382	1 121 857	60 000	-33 598		1 215 642	1 145 143	23 286	-36 714	-70 498	-104 154	33 656	70 498
2.5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmringstjänst enligt avtal		239 171				239 171	239 171	0	0	0	0	0	0
2.6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	14 556	1 062 445	10 000			1 087 001	1 093 606	31 161	21 161	6 605	-25 288	31 873	-6 605
2.7 Statens haverikommission	-40	45 390				45 350	42 285	-3 125	-3 125	-3 085	-7 624	4 539	3 085
3 Strålsäkerhet	-5 992	384 457				378 465	385 316	859	859	6 851	-8 683	15 534	-6 851
3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten	-5 992	384 457				378 465	385 316	859	859	6 851	-8 683	15 534	-6 851

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utrymt Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
4 Elisakerhet	2 807	59 397		-1 015		61 188	59 825	428	428	-1 364	-3 146	1 782	1 364
4:1 Elisakerhetsverket	2 807	59 397		-1 015		61 188	59 825	428	428	-1 364	-3 146	1 782	1 364
Äldre anslag	-185 200	0				-185 200	-185 200	-185 200	-185 200	0	0	0	0
1-4 Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar (2016)	-185 200					-185 200	-185 200	-185 200	-185 200	0	0	0	0
UO 7 Internationellt bistånd	23 635	34 990 005	1 784 554	-36 190		36 762 004	36 706 672	1 716 667	-67 887	-55 332	-1 562 326	1 506 994	55 332
1 Internationellt utvecklingsamarbete	23 635	34 990 005	1 784 554	-36 190		36 762 004	36 706 672	1 716 667	-67 887	-55 332	-1 562 326	1 506 994	55 332
1:1 Biståndsverksamhet	-15 393	33 706 103	1 776 939	-30 507		35 401 536	35 401 536	1 695 433	-81 506	-35 606	-1 504 576	1 468 970	35 606
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete (Sida)	29 343	1 095 848	7 615			1 132 806	1 115 248	19 400	11 785	-17 557	-50 432	32 875	17 557
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	416	14 594		0		15 010	14 052	-542	-542	-958	-1 396	438	958
1:4 Folke Bernadotteakademien	3 088	107 023				110 121	110 663	3 640	3 640	542	-2 669	3 211	-542
1:5 Rikstrevisionen: Internationellt utvecklingsamarbete	3 368	50 000		-3 368		50 000	51 424	1 424	1 424	1 424	-76	1 500	-1 424
1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	2 803	16 437		-2 315		16 925	13 748	-2 689	-2 689	-3 177	-3 177	0	3 177
UO 8 Migration	2 403 294	32 860 319	6 841 000	-2 737 822		39 086 791	40 033 513	7 453 194	612 194	946 722	-1 649 785	2 896 507	-946 722
1:1 Migrationsverket	805 448	5 904 447		-598 971		6 110 924	6 014 660	110 213	110 213	-96 264	-273 397	177 133	96 264
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	1 440 714	23 728 000	6 228 000	-1 896 349		29 500 365	30 599 791	6 871 791	6 437 911	1 099 426	-1 200 574	2 300 000	-1 099 426
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	5 013	741 547		-8 800		737 760	738 089	-3 458	-3 458	329	-21 469	21 798	-329
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	-38 183	1 042 723	-85 000	-27 595		919 540	839 050	-203 673	-118 673	-80 491	-111 773	31 282	80 491
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	27 595	255 800				255 800	246 408	-9 392	-9 392	-9 392	-17 066	7 674	9 392
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	-43 400	396 150	308 000			660 750	806 030	409 880	101 880	145 280	86 660	58 620	-145 280
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	76 383	356 202		-76 383		356 202	252 870	-103 332	-103 332	-103 332	-103 332	0	103 332
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	129 724	155 450		-129 724		155 450	147 129	-8 321	-8 321	-8 321	-8 321	0	8 321
1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m fl.		390 000	390 000			390 000	389 486	389 486	-514	-514	-514	0	514
UO 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	4 991 097	68 495 164	1 943 000	-5 140 402		70 294 859	67 411 135	-1 085 029	-3 033 029	-2 883 724	-5 670 163	2 786 439	2 883 724
1 Hälso- och sjukvårdspolitik	211 086	34 728 804	1 723 000	-403 880		36 259 011	36 525 995	1 797 191	74 191	266 985	-1 076 544	1 343 529	-266 985
1:1 Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	3 448	34 885		-2 428		35 905	35 083	198	198	-822	-1 869	1 047	822

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit medel	Utgående ramöverförings- belopp
1.2	3 936	81 560		-1 706		83 790	83 122	1 562	1 562	-667	-2 949	2 282	667
1.3	2 796	140 964				143 760	141 164	200	200	-2 596	-6 825	4 229	2 596
1.4	88 570	5 747 835		-88 570		5 747 835	5 781 881	34 046	34 046	34 046	-253 176	287 222	-34 046
1.5	-208 069	24 049 736	1 103 000			24 944 667	25 606 222	1 556 486	453 486	661 555	-344 554	1 006 109	-661 555
1.6	202 275	2 729 286	500 000	-190 775		3 240 786	2 913 316	184 030	-315 970	-327 470	-327 470	0	327 470
1.7	24 491	485 476		-24 491		485 476	432 975	-52 501	-52 501	-52 501	-76 775	24 274	52 501
1.8	95 910	1 108 993	100 000	-95 910		1 208 993	1 167 464	56 471	-41 529	-41 529	-41 529	0	41 529
1.9	549	132 018				132 567	132 688	670	670	121	-3 840	3 961	-121
1:10	-2 819	144 051	20 000			161 232	158 080	14 029	-5 971	-3 152	-17 557	14 405	3 152
1:11		74 000				74 000	74 000	0	0	0	0	0	0
2	36 976	581 697		-31 562		587 111	577 997	-3 700	-3 700	-9 114	-24 189	15 075	9 114
2.1	7 589	380 030				387 619	379 206	-824	-824	-8 413	-19 722	11 309	8 413
2.2	27 955	88 500		-27 955		88 500	85 723	-2 777	-2 777	-2 777	-2 777	0	2 777
2.3	-2 164	37 665		-11		35 490	38 933	1 268	1 268	3 443	-323	3 766	-3 443
2.4	3 596	75 502		-3 596		75 502	74 135	-1 367	-1 367	-1 367	-1 367	0	1 367
3	1 883	246 625		-168		248 340	246 329	-296	-296	-2 011	-3 747	1 736	2 011
3.1	1 883	57 883		-168		59 598	57 587	-296	-296	-2 011	-3 747	1 736	2 011
3.2	0	188 742		0		188 742	188 742	0	0	0	0	0	0
4	4 611 883	30 766 028	225 000	-4 634 423		30 968 489	27 940 042	-2 825 986	-3 050 986	-3 028 447	-4 396 598	1 368 151	3 028 447
4.1	3 561	24 096		-2 849		24 808	24 352	256	256	-456	-1 902	1 446	456
4.2	25 536	411 514		-25 536		411 514	389 499	-22 015	-22 015	-22 015	-22 015	0	22 015
4.3	26 666	266 995		-26 666		266 995	162 445	-104 550	-104 550	-104 550	-117 900	13 350	104 550
4.4	4 170 639	25 931 000		-4 170 639		25 931 000	23 309 662	-2 621 338	-2 621 338	-2 621 338	-3 917 888	1 296 550	2 621 338
4.5	353 832	2 473 858	-30 000	-353 832		2 443 858	2 301 861	-171 997	-141 997	-141 997	-141 997	0	141 997
4.6	-33 737	946 750	105 000			1 018 013	993 971	47 221	-57 779	-24 042	-80 847	56 805	24 042
4.7	65 387	711 815	150 000	-54 901		872 301	756 252	46 437	-103 563	-114 049	-114 049	0	114 049
5	4 736	52 318		-4 743		52 311	47 521	-4 797	-4 797	-4 790	-5 527	737	4 790
5.1	-7	24 557				24 550	24 278	-279	-279	-272	-1 009	737	272

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statsens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
5:2 Barnets rättigheter	4 743	27 761		-4 743		27 761	23 243	-4 518	-4 518	-4 518	-4 518	0	4 518
6 Alkohol, narkotika, doping, tobak samt spel	5 921	213 871		-5 914		213 878	195 759	-18 112	-18 112	-18 119	-18 126	7	18 119
6:1 Alkoholsortimentsnämnden	114	242		-107		249	148	-94	-94	-101	-108	7	101
6:2 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, doping, tobak samt spel	5 807	213 629		-5 807		213 629	195 611	-18 018	-18 018	-18 018	-18 018	0	18 018
7 Forskningspolitik	25 999	580 996		-25 115		581 880	566 874	-14 122	-14 122	-15 006	-32 436	17 430	15 006
7:1 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Förvaltning	884	33 988				34 882	34 059	61	61	-823	-1 843	1 020	823
7:2 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	25 115	546 998		-25 115		546 998	532 814	-14 184	-14 184	-14 184	-30 594	16 410	14 184
8 Socialstyrelsen	70 831	1 325 825		-33 185		1 363 471	1 310 617	-15 208	-15 208	-52 854	-92 628	39 774	52 854
8:1 Socialstyrelsen	26 382	627 986		-8 190		646 178	631 672	3 686	3 686	-14 507	-33 346	18 839	14 507
8:2 Inspektionen för vård och omsorg	44 449	697 839		-24 996		717 293	678 945	-18 894	-18 894	-38 347	-59 282	20 935	38 347
Äldre anslag	21 781	0		-1 413		20 368				-20 368	-20 368	0	20 368
4:8 Ersättning för vård i den sociala barn- och ungdomsvården (2016)	20 368					20 368		0	0	-20 368	-20 368	0	20 368
4:9 Ersättningsnämnden (2016)	1 413			-1 413		0				0	0	0	0
UO 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	4 307 814	107 051 805	120 000	-4 267 173	820	107 213 266	101 868 165	-5 183 640	-5 303 640	-5 345 101	-10 711 316	5 366 215	5 345 101
1 Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	4 181 866	98 590 037	91 000	-4 263 084	820	98 600 639	93 357 983	-5 232 054	-5 323 054	-5 242 656	-10 355 018	5 112 362	5 242 656
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	3 775 046	41 740 154		-3 781 055		41 737 145	37 673 295	-4 066 859	-4 066 859	-4 063 850	-5 959 158	1 895 308	4 063 850
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	268 468	48 706 606		-281 954		48 693 120	47 688 492	-1 018 114	-1 018 114	-1 004 628	-3 829 838	2 825 210	1 004 628
1:3 Handkappersättningar	25 321	1 384 000		-25 321		1 384 000	1 349 933	-34 067	-34 067	-34 067	-103 267	69 200	34 067
1:4 Arbetskadearsättningar m.m.	-63 223	3 015 000		-1 500		2 950 277	3 007 499	-7 501	-7 501	57 222	-221 678	278 900	-57 222
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	189	33 277		-189	820	34 097	37 341	4 064	4 064	3 244	0	3 244	-3 244
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	162 443	2 901 000		-162 443		2 901 000	2 711 594	-189 406	-189 406	-189 406	-189 406	0	189 406
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	10 623	810 000	91 000	-10 623		901 000	889 829	79 829	-11 171	-11 171	-51 671	40 500	11 171
2 Myndigheter	125 948	8 461 768	29 000	-4 089		8 612 627	8 510 182	48 414	19 414	-102 445	-356 298	253 853	102 445
2:1 Försäkringskassan	119 895	8 395 404	29 000			8 544 299	8 443 788	48 364	19 364	-100 531	-352 393	251 862	100 531
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	6 053	66 364		-4 089		68 328	66 414	50	50	-1 914	-3 905	1 991	1 914
UO 11 Ekonomisk trygghet vid alderdom	-145 891	34 774 451		-36 081		34 592 479	34 657 674	-116 777	-116 777	65 195	-1 697 933	1 763 128	-65 195

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
1 Ersättning vid ålderdom	-132 992	34 240 900		-36 081		34 071 826	34 112 342	-128 558	-128 558	40 516	-1 690 599	1 731 115	-40 516
1:1 Garantipension till ålderspension	-108 600	13 364 900				13 256 300	13 339 143	-25 757	-25 757	82 843	-585 402	668 245	-82 843
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	-60 474	11 545 300				11 484 826	11 498 690	-46 610	-46 610	13 864	-563 401	577 285	-13 864
1:3 Bostadsstöd till pensionärer	33 777	8 377 200		-33 777		8 377 200	8 264 822	-112 378	-112 378	-112 378	-531 238	418 860	112 378
1:4 Äldreförbörjningsstöd	2 304	953 500		-2 304		953 500	1 009 687	56 187	56 187	56 187	-10 558	66 745	-56 187
2 Myndigheter	-12 899	533 551				520 652	545 331	11 780	11 780	24 679	-7 334	32 013	-24 679
2:1 Pensionsmyndigheten	-12 899	533 551				520 652	545 331	11 780	11 780	24 679	-7 334	32 013	-24 679
UO 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	819 261	89 491 398	-104 563	-988 461		89 217 645	88 659 926	-831 472	-726 909	-557 720	-4 649 761	4 092 041	557 720
1:1 Barnbidrag	54 118	27 347 011		-54 118		27 347 011	27 287 327	-59 684	-59 684	-59 684	-1 607 734	1 548 050	59 684
1:2 Föräldraförsäkring	533 957	41 696 503	-104 563	-540 306		41 585 591	41 837 979	141 476	246 039	252 388	-1 650 934	1 903 322	-252 388
1:3 Underhållsstöd	-62 985	2 690 000		-18 744		2 627 015	2 520 561	-169 439	-169 439	-106 454	-240 954	134 500	106 454
1:4 Adoptionsbidrag	18 744	32 284				32 284	15 580	-16 704	-16 704	-16 704	-17 673	969	16 704
1:5 Bampension och efterlevandestöd	102 816	1 048 000		-102 816		1 048 000	927 876	-120 124	-120 124	-120 124	-183 004	62 880	120 124
1:6 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	-99 855	4 069 900				3 970 045	3 938 766	-131 134	-131 134	-31 278	-216 598	185 320	31 278
1:7 Pensionsrätt för barnår		7 467 700				7 467 700	7 467 700	0	0	0	0	0	0
1:8 Bostadsbidrag	272 467	5 140 000		-272 467		5 140 000	4 664 136	-475 864	-475 864	-475 864	-732 864	257 000	475 864
UO 13 Jämställdhet och nyanlända invandranes etablering	2 094 239	32 635 380	70 000	-2 101 472		32 698 146	23 931 107	-8 704 273	-8 774 273	-8 767 040	-10 350 785	1 683 745	8 767 040
1 Nyanlända invandranes etablering	2 082 295	32 162 956	70 000	-2 082 802		32 222 449	23 483 914	-8 669 042	-8 739 042	-8 728 535	-10 307 441	1 578 906	8 728 535
1:1 Etableringsåtgärder	74 097	209 030		-74 097		209 030	207 025	-2 005	-2 005	-2 005	-2 005	0	2 005
1:2 Kommunersättning vid flyktmottagande	644 719	21 643 414		-655 226		21 632 907	15 167 149	-6 476 285	-6 476 285	-6 465 758	-7 535 779	1 070 021	6 465 758
1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	821 610	6 379 887	48 000	-821 610		6 427 887	5 355 329	-1 024 558	-1 072 558	-1 072 558	-1 391 552	318 994	1 072 558
1:4 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	447 974	3 598 643	22 000	-447 974		3 620 643	2 536 480	-1 062 163	-1 084 163	-1 084 163	-1 264 095	179 932	1 084 163
1:5 Hernetrustningslån	93 895	331 982		-93 895		331 982	227 931	-104 051	-104 051	-104 051	-114 010	9 959	104 051
2 Diskriminering	4 511	174 885		-1 237		178 158	169 888	-4 997	-4 997	-8 271	-11 610	3 339	8 271
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	3 630	111 966		-356		115 239	108 905	-2 061	-2 061	-5 334	-8 673	3 339	5 334
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	881	62 919		-881		62 919	59 983	-2 936	-2 936	-2 936	-2 936	0	2 936
3 Jämställdhet	6 933	247 539		-6 933		247 539	233 764	-13 775	-13 775	-13 775	-13 775	0	13 775

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utrymfjälade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	6 933	247 539		-6 933		247 539	233 764	-13 775	-13 775	-13 775	-13 775	0	13 775
4 Segregation		50 000				50 000	33 541	-16 459	-16 459	-16 459	-17 959	1 500	16 459
4:1 Åtgärder mot segregation		50 000				50 000	33 541	-16 459	-16 459	-16 459	-17 959	1 500	16 459
Äldre anslag	500	0		-500		0		0	0	0	0	0	0
1:6 Från EU-budgeten finansierade insatser för integration av tredjelandsmedborgare	500			-500		0		0	0	0	0	0	0
UO 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	6 647 488	75 656 514	12 500	-6 650 251		75 666 251	71 556 887	-4 097 627	-4 110 127	-4 107 364	-7 421 985	3 314 621	4 107 364
1 Arbetsmarknad	6 624 665	74 764 312	12 000	-6 635 381		74 765 596	70 671 100	-4 093 212	-4 105 212	-4 094 496	-7 388 027	3 293 531	4 094 496
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	-16 329	8 381 086	12 000			8 376 757	8 500 846	119 760	107 760	124 089	-127 344	251 433	-124 089
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	1 871 540	27 445 318		-1 871 540		27 445 318	26 790 787	-654 531	-654 531	-654 531	-1 912 132	1 257 601	654 531
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	2 287 950	11 272 336		-2 284 950		11 275 336	9 553 660	-1 718 676	-1 718 676	-1 721 676	-2 277 758	556 082	1 721 676
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	1 217 838	18 405 468		-1 217 838		18 405 468	17 194 259	-1 211 209	-1 211 209	-1 211 209	-1 897 287	666 078	1 211 209
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	1 384	117 960				119 344	127 272	9 312	9 312	7 928	-3 868	11 796	-7 928
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	487 320	1 181 070		-487 320		1 181 070	1 008 667	-172 403	-172 403	-172 403	-231 457	59 054	172 403
1:7 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	2 071	40 546		-1 334		41 282	40 348	-198	-198	-934	-2 150	1 216	934
1:8 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	483	65 671				66 164	63 468	-2 203	-2 203	-2 695	-4 665	1 970	2 695
1:9 Bidrag till administration av grundbeloppet		55 547				55 547	55 547	0	0	0	0	0	0
1:10 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		8 303				8 303	8 303	0	0	0	0	0	0
1:11 Bidrag till lönegarantiersättning	212 240	1 575 000		-212 240		1 575 000	1 295 581	-279 419	-279 419	-279 419	-436 919	157 500	279 419
1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	560 158	6 216 007		-560 158		6 216 007	6 032 362	-183 645	-183 645	-183 645	-494 446	310 801	183 645
2 Arbetsliv	20 333	892 202	500	-12 780		900 255	887 786	-4 416	-4 916	-12 468	-33 556	21 090	12 468
2:1 Arbetsmiljöverket	7 998	736 917	-500	-3 154		743 261	743 496	4 579	5 079	235	-18 090	18 325	-235
2:2 Arbetsdomstolen	2 872	32 600		-1 907		33 565	30 288	-2 312	-2 312	-3 277	-4 255	978	3 277
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	1 871	32 222	1 000	-1 871		33 222	30 866	-1 356	-2 356	-2 356	-2 389	33	2 356
2:4 Medlingsinstitutet	7 592	58 463		-5 848		60 207	53 218	-5 245	-5 245	-6 989	-8 743	1 754	6 989
2:5 Arbetslivspolitik	1	30 000		-1		30 000	29 918	-82	-82	-82	-82	0	82
Äldre anslag	2 490	0		-2 090		400		-400	-400	-400	-400	0	400
1:12 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007-2013 (2015)	2 490			-2 090		400		-400	-400	-400	-400	0	400

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (B)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utmyljade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
UO 15 Studiestöd	2 190 836	22 433 999		-2 215 068		22 409 767	19 670 735	-2 763 264	-2 763 264	-2 739 032	-3 705 877	966 845	2 739 032
1:1 Studiehjälp	-20 309	3 427 850		-26 670		3 380 871	3 430 279	2 429	2 429	49 408	-121 985	171 393	-49 408
1:2 Studiemedel	2 100 365	15 292 371		-2 100 510		15 292 226	13 060 715	-2 231 656	-2 231 656	-2 231 511	-2 858 154	626 643	2 231 511
1:3 Avsättning för kreditförluster	37 170	1 963 965		-37 768		1 963 367	1 879 488	-84 477	-84 477	-83 878	-182 076	98 198	83 878
1:4 Statens utgifter för studiemedelsrånor	33 523	368 690		-33 523		368 690	356 454	-12 236	-12 236	-12 236	-30 671	18 435	12 236
1:5 Bidrag till kursnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrabildning i teckenspråk	9 559	62 150		-9 559		62 150	51 172	-10 978	-10 978	-10 978	-14 085	3 107	10 978
1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	-751	27 000				26 249	27 516	516	516	1 267	-83	1 350	-1 267
1:7 Studiestartsstöd		448 000				448 000	24 161	-423 839	-423 839	-423 839	-446 239	22 400	423 839
1:8 Centrala studiestödsnämnden	30 572	829 747		-6 751		853 568	827 178	-2 569	-2 569	-26 390	-51 282	24 892	26 390
1:9 Överklagandenämnden för studiestöd	706	14 226		-286		14 647	13 774	-452	-452	-873	-1 300	427	873
UO 16 Utbildning och universitetsforskning	2 782 222	72 381 263	676 450	-2 648 684		73 191 250	71 098 264	-1 282 999	-1 959 449	-2 092 987	-2 806 963	713 976	2 092 987
1 Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning	2 662 114	21 714 531	650 000	-2 579 047		22 447 598	20 535 449	-1 179 082	-1 829 082	-1 912 149	-2 121 487	209 338	1 912 149
1:1 Statens skolverk	22 992	1 055 963		-4 199		1 074 756	1 030 811	-25 152	-25 152	-43 945	-75 624	31 679	43 945
1:2 Statens skolinspektion	8 705	409 644				418 349	402 028	-7 616	-7 616	-16 320	-28 609	12 289	16 320
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	27 621	712 572	-2 000	-6 566		731 627	724 280	11 708	13 708	-7 347	-28 724	21 377	7 347
1:4 Sameskolsstyrelsen	-3 570	41 249	2 000			39 679	41 358	109	-1 891	1 678	-384	2 062	-1 678
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 422 786	2 868 670	642 500	-1 287 786		3 646 170	3 168 241	298 571	-342 929	-477 929	-477 929	0	477 929
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	58 501	263 077		-58 501		263 077	225 910	-37 167	-37 167	-37 167	-45 060	7 893	37 167
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	3 314	4 630 000		-98 314		4 535 000	4 530 471	-99 529	-99 529	-4 529	-4 529	0	4 529
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	-5 788	177 325	17 500	0		189 037	179 618	2 293	-15 207	-9 419	-9 419	0	9 419
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	2 870	90 692		-2 870		90 692	94 581	3 889	3 889	3 889	-646	4 535	-3 889
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	144 821	295 226		-144 821		295 226	140 093	-155 133	-155 133	-155 133	-155 133	0	155 133
1:11 Bidrag till vissa studier	1 904	17 525		-1 904		17 525	17 188	-337	-337	-337	-863	526	337
1:12 Myndigheten för yrkeshögskolan	3 503	107 448		-304		110 647	108 853	1 405	1 405	-1 794	-5 017	3 223	1 794
1:13 Statligt stöd till vuxenutbildning	328 711	1 453 775		-328 711		1 453 775	1 127 520	-326 255	-326 255	-326 255	-326 255	0	326 255
1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	63 665	2 171 588	-10 000	-63 665		2 161 588	2 034 203	-137 385	-127 385	-127 385	-234 445	107 060	127 385
1:15 Upprustning av skolköket och utemiljöer	270 206	480 000		-270 206		480 000	162 261	-317 739	-317 739	-317 739	-317 739	0	317 739

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
1:16 Fler anställda i lägstadiet	674	2 300 000		-674		2 300 000	2 296 958	-3 042	-3 042	-3 042	-3 042	0	3 042
1:17 Skolforskningsinstitutet	10 160	23 146		-9 487		23 819	23 617	471	471	-203	-897	694	203
1:18 Praktisknära skolforskning		18 211				18 211	18 211	0	0	0	0	0	0
1:19 Bidrag till lärarlöner	303 038	4 442 000		-303 038		4 442 000	4 052 828	-389 172	-389 172	-389 172	-407 172	18 000	389 172
1:20 Särskilda insatser inom skolområdet		156 420				156 420	156 420	0	0	0	0	0	0
2 Universitet och högskolor	98 822	42 621 873		-49 126		42 671 569	42 514 986	-106 887	-106 887	-156 583	-278 426	121 843	156 583
2:1 Universitetskanslersämbetet	4 746	137 398		-669		141 475	137 150	-248	-248	-4 325	-8 447	4 122	4 325
2:2 Universitets- och högskolerådet	5 683	146 782		-1 485		150 980	147 492	710	710	-3 498	-7 901	4 403	3 498
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 684 040				1 684 040	1 684 040	0	0	0	0	0	0
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		2 066 943				2 066 943	2 066 943	0	0	0	0	0	0
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 982 302				1 982 302	1 982 302	0	0	0	0	0	0
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		2 119 873				2 119 873	2 119 873	0	0	0	0	0	0
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		2 039 526				2 039 526	2 039 526	0	0	0	0	0	0
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 504 493				1 504 493	1 504 493	0	0	0	0	0	0
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 669 947				1 669 947	1 669 947	0	0	0	0	0	0
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 580 369				1 580 369	1 580 369	0	0	0	0	0	0
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 336 777				1 336 777	1 336 777	0	0	0	0	0	0
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 082 429				1 082 429	1 082 429	0	0	0	0	0	0
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 484 334				1 484 334	1 484 334	0	0	0	0	0	0
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		854 065				854 065	854 065	0	0	0	0	0	0
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		696 179				696 179	692 359	-3 820	-3 820	-3 820	-3 820	0	3 820
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 506 141				1 506 141	1 506 141	0	0	0	0	0	0
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	0	1 082 273				1 082 273	1 082 273	0	0	0	0	0	0
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 499 593				1 499 593	1 499 593	0	0	0	0	0	0
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		643 531				643 531	643 531	0	0	0	0	0	0
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		369 250				369 250	369 250	0	0	0	0	0	0

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (B)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
2:21	634 496	634 496				634 496	634 496	0	0	0	0	0	0
Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:22		227 090				227 090	227 090	0	0	0	0	0	0
Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:23		1 029 306				1 029 306	1 029 306	0	0	0	0	0	0
Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:24		323 317				323 317	323 317	0	0	0	0	0	0
Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:25	3 255	766 819				770 074	770 074	3 255	3 255	0	0	0	0
Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:26		254 064				254 064	254 064	0	0	0	0	0	0
Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:27		525 658				525 658	525 658	0	0	0	0	0	0
Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:28		234 620				234 620	234 620	0	0	0	0	0	0
Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:29	3 221	237 135				240 356	240 356	3 221	3 221	0	0	0	0
Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:30		92 543				92 543	92 543	0	0	0	0	0	0
Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:31		894 005				894 005	894 005	0	0	0	0	0	0
Malmö högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:32		139 059				139 059	139 059	0	0	0	0	0	0
Malmö högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:33	53 682	583 055		0		636 737	603 047	19 992	19 992	-33 690	-33 690	0	33 690
Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:34		105 206				105 206	105 206	0	0	0	0	0	0
Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:35		197 275				197 275	197 275	0	0	0	0	0	0
Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:36		49 490				49 490	49 490	0	0	0	0	0	0
Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå													
2:37		97 639				97 639	97 639	0	0	0	0	0	0
Gymnastik- och idrotthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:38		31 987				31 987	31 987	0	0	0	0	0	0
Gymnastik- och idrotthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:39		476 847				476 847	476 847	0	0	0	0	0	0
Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:40		67 386				67 386	67 386	0	0	0	0	0	0
Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:41		408 483				408 483	408 483	0	0	0	0	0	0
Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:42		62 277				62 277	62 277	0	0	0	0	0	0
Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:43		433 294				433 294	433 294	0	0	0	0	0	0
Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:44		92 372				92 372	92 372	0	0	0	0	0	0
Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå													
2:45		374 906				374 906	374 906	0	0	0	0	0	0
Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå													
2:46		63 458				63 458	63 458	0	0	0	0	0	0
Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå													

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		373 379				373 379	373 379	0	0	0	0	0	0
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå		53 466				53 466	53 466	0	0	0	0	0	0
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	5 366	296 793				302 159	297 501	708	708	-4 658	-4 658	0	4 658
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå		47 423				47 423	47 423	0	0	0	0	0	0
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		343 773				343 773	343 773	0	0	0	0	0	0
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå		48 249				48 249	48 249	0	0	0	0	0	0
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	6 028	158 283				164 311	158 731	448	448	-5 580	-5 580	0	5 580
2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		9 513				9 513	9 513	0	0	0	0	0	0
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		62 611				62 611	62 611	0	0	0	0	0	0
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		6 102				6 102	6 102	0	0	0	0	0	0
2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		127 784				127 784	127 784	0	0	0	0	0	0
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		9 609				9 609	9 609	0	0	0	0	0	0
2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		395 592				395 592	395 592	0	0	0	0	0	0
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå		57 840				57 840	57 840	0	0	0	0	0	0
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		24 553				24 553	24 553	0	0	0	0	0	0
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		10 580				10 580	10 580	0	0	0	0	0	0
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	-36 136	3 193 384		0		3 157 248	3 153 301	-40 083	-40 083	-3 947	-3 947	95 800	3 947
2:64 Särskilda medel till universitet och högskolor	53 003	579 243		-46 972		585 274	498 687	-80 556	-80 556	-86 587	-104 105	17 518	86 587
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	-36	414 532				414 496	404 017	-10 515	-10 515	-10 479	-10 479	0	10 479
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning		2 521 132				2 521 132	2 521 132	0	0	0	0	0	0
3 Forskning	15 091	7 904 651	26 450	-14 620		7 931 572	7 911 597	6 946	-19 504	-19 975	-400 395	380 420	19 975
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	1 788	5 844 916	-44 550	-3 577		5 798 587	5 796 782	-48 154	-3 604	-1 826	-294 072	292 246	1 826
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	-2 997	280 061	71 000		0	348 064	346 131	66 070	-4 930	-1 934	-15 937	14 003	1 934
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	-3 953	160 919				156 966	150 972	-9 947	-9 947	-5 993	-10 821	4 828	5 993
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	855	373 044		-855		373 044	382 523	9 479	9 479	9 479	-9 173	18 652	-9 479
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	-778	28 518				27 740	28 404	-114	-114	663	-762	1 425	-663
3:6 Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	-16 805	551 309				534 504	553 472	2 163	2 163	18 988	-8 597	27 565	-18 988

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusentals kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
3:7	-373	54 427				54 054	54 201	-226	-226	147	-1 486	1 633	-147
3:8	9 195	362 343				371 538	366 374	4 031	4 031	-5 165	-16 035	10 870	5 165
3:9	16 926	46 478				63 404	42 291	-4 187	-4 187	-21 113	-23 437	2 324	21 113
3:10		48 755				48 755	48 755	0	0	0	-2 438	2 438	0
3:11	2 380	7 257		-2 163		7 474	5 998	-1 259	-1 259	-1 476	-1 694	218	1 476
3:12	5 815	40 912		-4 987		41 730	37 400	-3 512	-3 512	-4 330	-5 376	1 046	4 330
3:13	3 028	105 712		-3 028		105 712	98 314	-7 398	-7 398	-7 398	-10 570	3 172	7 398
4	6 195	140 208		-5 892		140 511	136 232	-3 976	-3 976	-4 279	-6 654	2 375	4 279
4:1	3 364	81 589		-3 364		81 589	78 628	-2 961	-2 961	-2 961	-2 961	0	2 961
4:2	195	30 886		-195		30 886	30 677	-209	-209	-209	-1 753	1 544	209
4:3	479	10 214		-176		10 517	10 113	-101	-101	-403	-709	306	403
4:4	2 157	17 519		-2 157		17 519	16 813	-706	-706	-706	-1 231	525	706
UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	51 551	14 521 254		-29 345		14 543 459	14 475 496	-45 758	-45 758	-67 964	-242 518	174 554	67 964
1	6 451	2 055 017		-5 073		2 056 395	2 046 685	-8 332	-8 332	-9 709	-61 288	51 559	9 709
1:1	1 104	44 483		0		45 587	44 301	-182	-182	-1 286	-2 620	1 334	1 286
1:2	292	336 301		-292		336 301	335 339	-962	-962	-962	-962	0	962
1:3	3 497	187 654		-3 497		187 654	186 608	-1 046	-1 046	-1 046	-6 676	5 630	1 046
1:4	156	39 481		-156		39 481	39 569	88	88	88	-1 094	1 182	-88
1:5	1 375	9 851		-1 080		10 147	4 845	-5 006	-5 006	-5 301	-5 597	296	5 301
1:6	-233	1 422 836		-49		1 422 554	1 421 987	-839	-839	-557	-43 242	42 685	557
1:7	261	14 411				14 672	14 026	-385	-385	-646	-1 078	432	646
2	1 288	1 309 311		-13		1 310 585	1 315 115	5 804	5 804	4 530	-6 793	11 323	-4 530
2:1		1 006 604				1 006 604	1 006 603	-1	-1	-1	-1	0	1
2:2	13	190 599		-13		190 599	190 629	30	30	30	-5 688	5 718	-30
2:3	1 274	112 108				113 382	117 883	5 775	5 775	4 501	-1 104	5 605	-4 501
3	3 910	333 846		-1 033		336 723	329 087	-4 759	-4 759	-7 636	-13 220	5 584	7 636
3:1	1 033	147 724		-1 033		147 724	145 999	-1 725	-1 725	-1 725	-1 725	0	1 725

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
3.2 Myndigheten för tillgängliga medier	1 771	120 192				121 963	116 589	-3 603	-3 603	-5 374	-8 980	3 606	5 374
3.3 Institutet för språk och folkminnen	1 106	65 930				67 036	66 498	568	568	-537	-2 515	1 978	537
4 Bildkonst, arkitektur, form och design	-599	81 176				80 577	81 451	275	275	874	-1 561	2 435	-874
4.1 Statens konstråd	-197	8 614				8 417	8 584	-30	-30	168	-90	258	-168
4.2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	-506	32 944				32 438	33 185	241	241	746	-242	988	-746
4.3 Nämnden för hemsjösfrågor	104	11 551				11 655	11 615	64	64	-40	-387	347	40
4.4 Bidrag till bild- och formområdet		28 067				28 067	28 067	0	0	0	-842	842	0
5 Kulturskaparnas villkor	2 890	417 289		-39		420 140	415 926	-1 363	-1 363	-4 215	-16 635	12 420	4 215
5.1 Konstnärsnämnden	610	21 489		-7		22 092	21 189	-300	-300	-903	-1 548	645	903
5.2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	2 279	395 800		-31		398 048	394 736	-1 064	-1 064	-3 312	-15 087	11 775	3 312
6 Arkiv	4 418	378 688				383 106	386 971	8 283	8 283	3 865	-7 496	11 361	-3 865
6.1 Riksarkivet	4 418	378 688				383 106	386 971	8 283	8 283	3 865	-7 496	11 361	-3 865
7 Kulturmiljö	-1 249	937 135		0		935 886	940 175	3 040	3 040	4 289	-10 025	14 314	-4 289
7.1 Riksantikvarieämbetet	2 545	223 613		0		226 158	227 810	4 197	4 197	1 652	-5 056	6 708	-1 652
7.2 Bidrag till kulturmiljövård	-3 795	253 522				249 727	252 365	-1 157	-1 157	2 638	-4 968	7 606	-2 638
7.3 Kyrkoantikvarisk ersättning		460 000				460 000	460 000	0	0	0	0	0	0
8 Museer och utställningar	7 496	1 533 670		-1 090		1 540 075	1 536 846	3 176	3 176	-3 229	-49 358	46 129	3 229
8.1 Centrala museer: Myndigheter	1 221	1 128 591	-6 200	0		1 123 612	1 121 226	-7 365	-1 165	-2 386	-47 154	44 768	2 386
8.2 Centrala museer: Stiftelser		253 971				253 971	253 971	0	0	0	0	0	0
8.3 Bidrag till vissa museer		52 214	6 200			58 414	58 414	6 200	0	0	0	0	0
8.4 Riksutställningar	5 364	43 435		-1 010		47 789	46 811	3 376	3 376	-978	-978	0	978
8.5 Forum för levande historia	830	55 379		0		56 209	56 424	1 045	1 045	215	-1 146	1 361	-215
8.6 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	80	80		-80		80	80	-80	-80	-80	-80	0	80
9 Trossamfund	4 878	102 006		-1 958		104 926	98 841	-3 165	-3 165	-6 085	-9 145	3 060	6 085
9.1 Nämnden för statligt stöd till trossamfund	258	10 083				10 351	10 652	559	559	301	-2	303	-301
9.2 Stöd till trossamfund	4 620	91 913		-1 958		94 575	88 189	-3 724	-3 724	-6 385	-9 142	2 757	6 385
10 Film		547 144				547 144	547 144	0	0	0	0	0	0

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
10:1 Filmstöd		547 144				547 144	547 144	0	0	0	0	0	0
11 Medier	3 983	104 464		-4 332		104 115	85 216	-19 248	-19 248	-18 900	-21 286	2 386	18 900
11:1 Utbyte av tv-sändningar mellan Sverige och Finland		21 220				21 220	13 620	-7 600	-7 600	-7 600	-7 600	0	7 600
11:2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen		3 252				3 252	3 252	0	0	0	0	0	0
11:3 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	44	483		-44		483	373	-110	-110	-110	-110	0	110
11:4 Statens medieråd	-349	21 953				21 604	21 767	-186	-186	163	-496	659	-163
11:5 Stöd till talidningar	4 288	57 566		-4 288		57 566	46 203	-11 353	-11 353	-11 353	-13 080	1 727	11 353
12 Ungdomspolitik	2 698	320 226		-2 066		320 859	318 378	-1 848	-1 848	-2 480	-4 569	2 089	2 480
12:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor	633	41 786				42 419	42 350	564	564	-69	-2 158	2 089	69
12:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	2 066	243 440		-2 066		243 440	241 448	-1 992	-1 992	-1 992	-1 992	0	1 992
12:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitik		35 000				35 000	34 580	-420	-420	-420	-420	0	420
13 Politik för det civila samhället	1 857	2 107 181		-1 357		2 107 681	2 087 338	-9 843	-9 843	-10 343	-14 331	3 988	10 343
13:1 Stöd till idrotten	55	1 935 311		-55		1 935 311	1 935 148	-163	-163	-163	-163	0	163
13:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	238	52 164		-238		52 164	48 912	-3 252	-3 252	-3 252	-5 806	2 554	3 252
13:3 Bidrag för kvinnors organisering	692	28 163		-692		28 163	27 889	-274	-274	-274	-274	0	274
13:4 Stöd till friluftsförbund		47 785				47 785	47 785	0	0	0	-1 434	1 434	0
13:5 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	0	15 000		0		15 000	15 000	0	0	0	0	0	0
13:6 Insatser för den ideella sektorn	872	28 768		-372		29 258	22 605	-6 153	-6 153	-6 653	-6 653	0	6 653
14 Folkbildning	8 734	4 244 165		-9 088		4 243 832	4 228 712	-15 453	-15 453	-15 120	-21 528	6 408	15 120
14:1 Bidrag till folkbildningen	781	3 855 540		-781		3 855 540	3 850 888	-4 652	-4 652	-4 652	-4 652	0	4 652
14:2 Bidrag till folkutbildning	8 286	58 765		-8 286		58 765	48 265	-10 500	-10 500	-10 500	-12 262	1 762	10 500
14:3 Särskilda insatser inom folkbildningen		175 000				175 000	175 000	0	0	0	0	0	0
14:4 Särskilt utbildningsstöd	-333	154 860				154 527	154 559	-301	-301	32	-4 614	4 646	-32
15 Tillsyn över spelmarknaden	4 796	49 936		-3 316		51 415	47 610	-2 326	-2 326	-3 805	-5 303	1 498	3 805
15:1 Lotterinspektionen	4 796	49 936		-3 316		51 415	47 610	-2 326	-2 326	-3 805	-5 303	1 498	3 805
UO 18 Samhällsplanering, bostadsförstärkning och byggande samt konsumtspolitik	3 202 559	6 764 560	40 000	-3 187 180		6 819 939	3 802 635	-2 961 925	-3 001 925	-3 017 304	-3 050 739	33 435	3 017 304
1 Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmaterieverksamhet	3 189 177	6 520 369	40 000	-3 182 526		6 567 021	3 557 111	-2 963 256	-3 003 256	-3 009 910	-3 034 654	24 744	3 009 910

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utrymde Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
1:1 Bostadspolitisk utveckling	12 828	24 000	50 000	-12 828		74 000	59 730	35 730	-14 270	-14 270	-14 270	0	14 270
1:2 Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	100 953	99 500		-100 953		99 500		-99 500	-99 500	-99 500	-99 500	0	99 500
1:3 Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	42 185	43 000		-42 185		43 000	760	-42 240	-42 240	-42 240	-42 240	0	42 240
1:4 Boverket	2 391	253 791	-10 000	-1 111		245 071	230 740	-23 051	-13 051	-14 331	-21 073	6 742	14 331
1:5 Statens geotekniska institut	51	45 947				45 998	46 889	942	942	891	-487	1 378	-891
1:6 Lantrådet	5 316	554 131				559 447	547 472	-6 659	-6 659	-11 976	-28 600	16 624	11 976
1:7 Energifektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	848 630	1 000 000		-848 630		1 000 000	408 108	-590 892	-590 892	-590 892	-590 892	0	590 892
1:8 Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande		1 800 000				1 800 000	1 799 991	-9	-9	-9	-9	0	9
1:9 Investeringssöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för äldre	2 176 823	2 700 000		-2 176 819		2 700 004	462 419	-2 237 581	-2 237 581	-2 237 584	-2 237 584	0	2 237 584
2 Konsumentpolitik	4 332	244 191		-34		248 489	243 484	-707	-707	-5 006	-13 697	8 691	5 006
2:1 Konsumentverket	3 829	156 254				160 083	155 343	-911	-911	-4 740	-9 428	4 688	4 740
2:2 Allmänna reklamationsnämnden	201	43 732				43 933	42 622	-1 110	-1 110	-1 311	-2 623	1 312	1 311
2:3 Fastighetsmäklarinspektionen	289	21 372				21 641	22 881	1 509	1 509	1 240	-897	2 137	-1 240
2:4 Åtgärder på konsumentområdet	34	18 459		-34		18 459	18 263	-196	-196	-196	-750	554	196
2:5 Bidrag till miljömärkning av produkter		4 374				4 374	4 374	0	0	0	0	0	0
Äldre anslag	9 050	0		-4 621		4 429	2 041	2 041	2 041	-2 388	-2 388	0	2 388
1:4 Innovativt byggande (2015)	4 429					4 429	2 041	2 041	2 041	-2 388	-2 388	0	2 388
1:6 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder (2016)	3 000			-3 000		0	0	0	0	0	0	0	0
1:10 Stöd gällande utveckling i strandnära lägen (2015)	278			-278		0	0	0	0	0	0	0	0
1:11 Utvecklingsprojekt för jämsställda offentliga rum (2016)	956			-956		0	0	0	0	0	0	0	0
2:1 Marknadsdomstolen (2016)	384			-384		0	0	0	0	0	0	0	0
UO 19 Regional tillväxt	632 486	3 595 481		-653 217		3 574 750	2 803 295	-787 186	-787 186	-766 455	-1 016 148	249 693	766 465
1:1 Regionala tillväxtåtgärder	20 991	1 557 637		-32 420		1 546 209	1 397 537	-160 100	-160 100	-148 672	-304 425	155 753	148 672
1:2 Transportbidrag	-9 303	400 864				391 561	396 407	-4 457	-4 457	4 846	-7 180	12 026	-4 846
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	589 576	1 636 980		-589 576		1 636 980	1 015 264	-621 716	-621 716	-621 716	-703 630	81 914	621 716
Äldre anslag	31 221	0		-31 221		0	-912	-912	-912	-912	-912	0	912
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007-2013 (2015)	31 221			-31 221		0	-912	-912	-912	-912	-912	0	912

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (B)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utrymnade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
UO 20 Allmän miljö- och naturvård	582 786	8 403 539	509 000	-533 490		8 961 835	7 780 102	-623 437	-1 132 437	-1 181 733	-1 274 973	93 240	1 181 733
1 Miljöpolitik	582 866	7 632 937	506 000	-532 899		8 168 903	7 017 093	-615 844	-1 121 844	-1 171 810	-2 141 932	70 122	1 171 810
1:1 Naturvårdsverket	6 840	442 248				449 088	452 890	10 642	10 642	3 801	-9 466	13 287	-3 801
1:2 Miljöövervakning m.m.	3 476	355 214		-3 476		355 214	353 456	-1 758	-1 758	-1 758	-8 793	7 035	1 758
1:3 Åtgärder för värdefull natur	435	997 535		-435		997 535	973 435	-24 100	-24 100	-24 100	-29 100	5 000	24 100
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	298 989	868 018		-298 989		868 018	683 394	-184 624	-184 624	-184 624	-184 624	0	184 624
1:5 Miljöforskning	173	80 036		-173		80 036	75 530	-4 506	-4 506	-4 506	-4 506	0	4 506
1:6 Kemikalieinspektionen	-2 567	257 589				255 022	253 317	-4 272	-4 272	-1 705	-9 433	7 728	1 705
1:7 Avgifter till internationella organisationer	1 321	272 131		-1 489		271 963	270 788	-1 343	-1 343	-1 175	-9 336	8 161	1 175
1:8 Supermiljöpremie	141 063	700 000		-141 063		700 000	450 815	-249 185	-249 185	-249 185	-249 185	0	249 185
1:9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	-4 363	227 101				222 738	222 831	-4 270	-4 270	93	-6 720	6 813	-93
1:10 Klimatanpassning	4 443	117 000		-4 746		116 697	105 647	-11 353	-11 353	-11 050	-14 560	3 510	11 050
1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	18 831	787 565		-18 831		787 565	774 637	-12 928	-12 928	-12 928	-12 928	0	12 928
1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar	-7 951	205 000		-779		198 270	193 537	-11 463	-11 463	-2 733	-8 883	6 150	2 733
1:13 Internationellt miljösamarbete	1 045	20 900	13 000	-1 045		33 900	32 102	11 202	-1 798	-1 798	-2 353	555	1 798
1:14 Hållbara städer	10 893	4 500		-8 393		7 000	3 545	-955	-955	-3 455	-3 455	0	3 455
1:15 Skydd av värdefull natur	463	1 268 000		-463		1 268 000	1 267 846	-154	-154	-154	-5 154	5 000	154
1:16 Havs- och vattenmyndigheten	6 876	230 100		-118		236 858	230 257	157	157	-6 601	-13 504	6 903	6 601
1:17 Klimatinvesteringar	53 441	700 000	500 000	-3 441		1 250 000	689 428	-30 572	-530 572	-580 572	-580 572	0	580 572
1:18 Elbuspremie	49 457	100 000	-7 000	-49 457		93 000	3 639	-96 361	-89 361	-89 361	-89 361	0	89 361
2 Miljöforskning	-670	770 602	3 000	-7 593		772 932	763 009	-7 593	-10 593	-9 923	-33 041	23 118	9 923
2:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande; Förvaltningskostnader	16	57 599	3 000			60 615	60 550	2 951	-49	-65	-1 793	1 728	65
2:2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande; Forskning	-686	713 003				712 317	702 459	-10 544	-10 544	-9 858	-31 248	21 390	9 858
Äldre anslag	591	0		-591		0	0	0	0	0	0	0	0
1:11 Inspire (2016)	591			-591		0	0	0	0	0	0	0	0
UO 21 Energi	94 461	2 876 898	203 000	-79 067		3 095 293	2 991 839	114 941	-88 059	-103 453	-192 521	89 068	103 453

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusentals kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
2 Politiken för informationsambalset	35 698	428 454		-28 438		433 714	361 878	-64 576	-64 576	-71 836	-83 625	11 789	71 836
2:1 Post- och telestyrelsen	597	28 516				29 113	28 644	128	128	-468	-1 323	855	468
2:2 Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	6 973	140 278		-6 973		140 278	129 502	-10 776	-10 776	-10 776	-14 984	4 208	10 776
2:3 Grundläggande betalljänster	15 387	33 537		-15 387		33 537	23 257	-10 280	-10 280	-10 280	-11 226	946	10 280
2:4 Informationsteknik och telekommunikation	714	22 844		-714		22 844	20 724	-2 120	-2 120	-2 120	-2 120	0	2 120
2:5 Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	10 525	126 014		-4 525		132 014	86 974	-39 040	-39 040	-45 040	-48 820	3 780	45 040
2:6 Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse	1 501	75 265		-839		75 928	72 776	-2 489	-2 489	-3 151	-5 151	2 000	3 151
UO 23 Arcella näringar, landsbygd och livsmedel	3 065 351	17 189 401	1 052 500	-3 059 585		18 247 667	17 225 167	35 766	-1 016 734	-1 022 500	-2 060 240	1 037 740	1 022 500
1:1 Skogsstyrelsen	2 817	402 982				405 799	405 939	2 957	2 957	140	-11 949	12 089	-140
1:2 Insatser för skogsbruket	4 601	321 540		-4 601		321 540	286 071	-35 469	-35 469	-35 469	-35 469	0	35 469
1:3 Statens veterinärmedicinska anstalt	1 216	120 483				121 699	118 233	-2 250	-2 250	-3 466	-7 080	3 614	3 466
1:4 Bidrag till veterinär fallverksamhet		106 283				106 283	106 283	0	0	0	-3 188	3 188	0
1:5 Djurhälsövård och djurskyddsförädlingsåtgärder	3 371	14 933		-3 371		14 933	15 829	896	896	896	-597	1 493	-896
1:6 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	-3 423	124 349	30 000	-1 579		149 347	128 363	4 014	-25 986	-20 984	-36 418	15 434	20 984
1:7 Ersättningsgar för viltskador m.m.	14 135	52 778		-14 135		52 778	45 041	-7 737	-7 737	-7 737	-8 720	983	7 737
1:8 Statens jordbruksverk	9 347	603 563				612 910	602 696	-867	-867	-10 214	-29 528	19 314	10 214
1:9 Bekämpande av växtskadegörare	0	5 000				5 000	4 241	-759	-759	-758	-908	150	758
1:10 Gärdsstöd m.m.	1 182 765	6 498 000	1 006 000	-1 182 765		7 504 000	7 280 110	782 110	-223 890	-223 890	-870 590	646 700	223 890
1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	-12 800	130 000	31 000			148 200	126 284	-3 716	-34 716	-21 917	-38 017	16 100	21 917
1:12 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	21 441	24 250		-21 441		24 250	12 608	-11 642	-11 642	-11 642	-11 642	0	11 642
1:13 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	134 536	179 000		-134 536		179 000	18 926	-160 074	-160 074	-160 074	-160 074	0	160 074
1:14 Livsmedelsverket	2 653	317 491	2 600			322 744	322 242	4 751	2 151	-502	-10 027	9 525	502
1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	13 288	145 160	-5 600	-873		151 975	83 519	-61 641	-56 041	-68 456	-72 811	4 355	68 456
1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	-259	42 913				42 654	45 671	2 758	2 758	3 017	-1 274	4 291	-3 017
1:17 Åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur	1 065 126	3 495 431	-11 978	-1 065 126		3 483 453	3 144 908	-350 523	-338 545	-338 545	-507 648	169 103	338 545
1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur	627 636	2 028 409	478	-627 636		2 028 887	1 919 393	-109 016	-109 494	-109 494	-210 860	101 366	109 494
1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	3 522	79 830		-3 522		79 830	71 577	-8 253	-8 253	-8 253	-10 648	2 395	8 253
1:20 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.		4 116				4 116	4 116	0	0	0	-123	123	0

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utrymde Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
1:21		1 529				1 529	1 529	0	0	0	-153	153	0
1:22		103 915				101 681	105 271	1 356	1 356	3 589	-6 802	10 391	-3 589
1:23		1 820 493				1 820 493	1 820 493	0	0	0	0	0	0
1:24		565 776				565 389	554 647	-11 129	-11 129	-8 743	-25 716	16 973	8 743
1:25		1 177				1 177	1 177	0	0	0	0	0	0
UO 24 Näringsliv		6 456 020	400 000	-40 837	17 291	6 877 020	6 415 597	-40 423	-440 423	-461 423	-697 870	236 447	461 423
1 Näringspolitik		5 869 582	400 000	-35 218	17 291	6 286 041	5 840 495	-29 087	-429 087	-447 546	-640 313	192 767	447 546
1:1 Verket för innovationssystem		221 746				225 398	224 248	2 502	2 502	-1 149	-7 801	6 652	1 149
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling		2 893 335				2 876 417	2 862 399	-30 936	-30 936	-14 018	-100 818	86 800	14 018
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel		629 962				629 962	629 962	0	0	0	-18 899	18 899	0
1:4 Tillväxverket		272 898				274 860	275 963	3 065	3 065	1 103	-7 084	8 187	-1 103
1:5 Näringslivsutveckling		460 022				458 381	448 092	-11 930	-11 930	-10 289	-32 490	22 201	10 289
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser		57 951				58 413	57 302	-649	-649	-1 111	-2 850	1 739	1 111
1:7 Turisfrämjande		119 606				119 606	119 606	0	0	0	-3 588	3 588	0
1:8 Sveriges geologiska undersökning		197 864				203 737	203 844	5 980	5 980	107	-5 829	5 936	-107
1:9 Geovetenskaplig forskning		5 807				5 807	5 807	0	0	0	0	0	0
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar		14 000				14 000	14 115	115	115	115	-305	420	-115
1:11 Bolagsverket		22 842				22 842	19 929	-2 913	-2 913	-2 913	-4 055	1 142	2 913
1:12 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien		8 327				8 327	8 327	0	0	0	0	0	0
1:13 Konkurrensverket		143 322				142 101	140 243	-3 079	-3 079	-1 858	-6 158	4 300	1 858
1:14 Konkurrensforskning		13 661				13 661	13 679	18	18	18	-392	410	-18
1:15 Upprustning och drift av Göta kanal		123 210				123 210	123 210	0	0	0	0	0	0
1:16 Omstrukturering och genomsynning av statligt ägda företag		23 200				32 200	25 196	1 996	1 996	-7 004	-7 700	696	7 004
1:17 Kapitalinsatser i statliga bolag		1 000	400 000	-1 000		401 000	401 000	-1 000	-401 000	-401 000	-401 000	0	401 000
1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer		1 923				17 780	16 140	-1 640	-1 640	-1 640	-3 418	1 778	1 640
1:19 Finansiering av rättegångskostnader		18 000			17 291	35 291	37 091	19 091	19 091	1 800	0	1 800	-1 800
1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation		309 461				309 461	309 461	0	0	0	-9 284	9 284	0
1:21 Patent- och registreringsverket		315 588				315 588	305 882	-9 706	-9 706	-9 706	-28 641	18 935	9 706
2 Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande		586 438				588 979	575 102	-11 336	-11 336	-13 876	-57 556	43 680	13 876

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (B)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utfyllande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	-8	24 612	0	0	0	24 604	24 325	-287	-287	-279	-1 017	738	279
2:2 Kommerskollegium	3 357	86 091	-808	-808	88 640	88 640	82 715	-3 376	-3 376	-5 924	-8 507	2 583	5 924
2:3 Exportfrämjande verksamhet	4 722	361 889	-4 722	-4 722	361 889	361 889	349 356	-12 533	-12 533	-12 533	-45 840	33 307	12 533
2:4 Investeringsfrämjande	89	62 266	0	0	62 266	62 266	67 266	5 000	5 000	5 000	0	5 000	-5 000
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	0	20 517	-89	-89	20 517	20 377	20 377	-140	-140	-140	-2 192	2 052	140
2:6 Bidrag till standardiseringen	0	31 063	0	0	31 063	31 063	31 063	0	0	0	0	0	0
Äldre anslag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1:11 Patentbesvärslåten (2016)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UO 25 Allmänna bidrag till kommuner	48 629	105 554 920	11 236	-48 629	105 566 156	105 566 156	105 565 837	10 917	-319	-319	-145 444	145 125	319
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	0	94 657 037	0	0	94 657 037	94 657 037	94 657 037	0	0	0	-28 397	28 397	0
1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	48 629	3 890 933	11 236	-48 629	3 902 169	3 902 169	3 902 168	11 235	-1	-1	-116 729	116 728	1
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	0	6 950	0	0	6 950	6 950	6 632	-318	-318	-318	0	0	318
1:4 Stöd med anledning av flyktingsituationen	0	7 000 000	0	0	7 000 000	7 000 000	7 000 000	0	0	0	0	0	0
UO 26 Statskulsräntor m.m.	9 026 271	16 467 790	-9 026 271	-9 026 271	16 467 790	16 467 790	10 568 717	-5 899 073	-5 899 073	-5 899 073	-7 545 152	1 646 079	5 899 073
1:1 Räntor på statsskulden	8 946 028	16 312 590	-8 946 028	-8 946 028	16 312 590	16 312 590	10 504 376	-5 808 214	-5 808 214	-5 808 214	-7 439 473	1 631 259	5 808 214
1:2 Oförutsedda utgifter	9 886	10 000	0	-9 886	10 000	10 000	0	-10 000	-10 000	-10 000	0	300	10 000
1:3 Riksgäldskontorets provisionsutgifter	70 357	145 200	0	-70 357	145 200	145 200	64 341	-80 859	-80 859	-80 859	-95 379	14 520	80 859
UO 27 Avgiften till Europeiska unionen	1 860 560	29 586 305	-1 860 560	-1 860 560	29 586 305	29 586 305	24 224 479	-5 361 826	-5 361 826	-5 361 826	-8 320 456	2 958 630	5 361 826
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	1 860 560	29 586 305	-1 860 560	-1 860 560	29 586 305	29 586 305	24 224 479	-5 361 826	-5 361 826	-5 361 826	-8 320 456	2 958 630	5 361 826

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2017

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp (B)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (AB)	Indragning (ID)	Utrymmande Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
(A) Summa Utgiftsområden (UO 1-27)	53 400 425	971 169 281	15 860 077	-46 070 290	18 111	994 377 604	940 749 229	-30 420 052	-46 280 129	-53 628 375	-91 815 291	38 186 916	53 628 375
(B) Förändring av anslagsbehållningar exkl. UO 26		-6 958 357				-6 958 357	0	6 958 357	6 958 357	6 958 357	6 958 357		
(C) Förändring av anslagsbehållningar UO 26		-61 100				-61 100	0	61 100	61 100	61 100	61 100		
(D) Summa utgifter (A+B+C)	53 400 425	964 149 824	15 860 077	-46 070 290	18 111	987 358 147	940 749 229	-23 400 595	-39 260 672	-46 608 918	-84 795 834	38 186 916	53 628 375
(E) Utgiftsområden exkl. statskuld räntor m.m. (A+B-UO 26)	44 374 154	947 743 134	15 860 077	-37 044 018	18 111	970 851 457	930 180 512	-17 562 622	-33 422 699	-40 770 946	-77 311 783	36 540 837	47 729 303
(F) Riksgäldskontorets nettoutlåning		8 225 872				8 225 872	-2 945 195	-11 171 066	-11 171 066	-11 171 066	-11 171 066		
(G) Kassamässig korrigering		0				0	1 814 488	1 814 488	1 814 488	1 814 488	1 814 488		
(H) Budgetens utgifter m.m. (D+F+G)	53 400 425	972 375 696	15 860 077	-46 070 290	18 111	995 584 019	939 618 522	-32 757 174	-48 617 251	-55 965 497	-94 152 413	38 186 916	53 628 375
(I) Alderspensionssystemet vid sidan av budgeten		300 395 000				300 395 000	299 103 148	-1 291 852					
(J) Takbegränsade utgifter (E+I)		1 248 138 134				1 248 138 134	1 229 283 660	-18 854 474					
(K) Marginal till utgiftstaket		25 861 866				25 861 866	44 716 340	18 854 474					
(L) Utgiftstak (J+K)		1 274 000 000				1 274 000 000	1 274 000 000	0					

Bilaga 3

Specifikation av bemyndiganden 2017

Bilaga 3 Specifikation av bemyndiganden 2017

Tusentals kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndiganden	Utestående åtaganden
UO 1 Rikets styrelse			
	106006 Stöd till politiska partier	172 200	129 098
	108001 Presstödet	70 000	10 825
Totalt UO 1		242 200	139 923
UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning			
	201010 Bidragsfastigheter	50 000	30 000
	201016 Finansmarknadsforskning	76 000	4 864
Totalt UO 2		126 000	34 864
UO 4 Rättsväsendet			
	401018 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	155 000	111 490
Totalt UO 4		155 000	111 490
UO 5 Internationell samverkan			
	501011 Samarbete inom Östersjöregionen	213 500	121 381
Totalt UO 5		213 500	121 381
UO 6 Försvar och samhällets krisberedskap			
	601001 Förbandsverksamhet och beredskap	18 000 000	15 735 799
	601003 Anskaffning av materiel och anläggningar	75 000 000	70 252 590
	602002 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	45 000	35 959
	602004 Krisberedskap	900 000	552 340
	603001 Strålsäkerhetsmyndigheten	65 000	63 999
Totalt UO 6		94 010 000	86 640 687
UO 7 Internationellt bistånd			
	701001 Bistandsverksamhet	74 350 000	65 074 583
Totalt UO 7		74 350 000	65 074 583
UO 8 Migration			
	801008 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	303 400	184 635
Totalt UO 8		303 400	184 635
UO 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg			
	901006 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	304 000	4 000
	904005 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	583 000	471 065
	907002 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	1 039 000	952 074
Totalt UO 9		1 926 000	1 427 139

UO 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom			
	1001006 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	2 701 000	281 195
Totalt UO 10		2 701 000	281 195
<hr/>			
UO 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering			
	1301004 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	2 000 000	452 248
	1303001 Särskilda jämställdhetsåtgärder	100 000	76 500
	1304001 Åtgärder mot segregation	100 000	500
Totalt UO 13		2 200 000	529 248
<hr/>			
UO 14 Arbetsmarknad och arbetsliv			
	1401003 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 000 000	5 372 911
	1401004 Lönebidrag och Samhall m.m.	13 400 000	12 111 809
	1401006 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	3 700 000	3 398 227
	1401007 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9 000	7 649
	1402001 Arbetsmiljöverket	20 000	19 970
Totalt UO 14		24 129 000	20 910 566
<hr/>			
UO 15 Studiestöd			
	1501006 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4 000	1 193
Totalt UO 15		4 000	1 193
<hr/>			
UO 16 Utbildning och universitetsforskning			
	1601005 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 780 000	1 074 529
	1601006 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	34 000	33 864
	1601007 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.	665 000	663 941
	1601010 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	350 000	95 593
	1601013 Statligt stöd till vuxenutbildning	335 000	0
	1601014 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	4 800 000	4 114 694
	1601015 Upprustning av skollokaler och utemiljöer	680 000	288 498
	1601016 Fler anställda i lågstadiet	1 152 000	978 463
	1601018 Praktisknära skolforskning	19 000	18 905
	1601019 Bidrag till lärarlöner	2 235 000	2 201 675
	1603001 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	17 900 000	17 262 264
	1603002 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	1 800 000	1 653 038
	1603004 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 000 000	987 936
	1603006 Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	2 900 000	2 618 127
	1604001 Internationella program	153 000	90 414
Totalt UO 16		35 803 000	32 081 941

UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid			
1701002	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	25 000	9 955
1701003	Skapande skola	50 000	0
1701005	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9 000	8 401
1701006	Bidrag till regional kulturverksamhet	55 000	0
1702002	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	167 000	110 438
1703001	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	25 000	27 440
1704004	Bidrag till bild- och formområdet	14 000	11 375
1705002	Ersättningar och bidrag till konstnärer	160 000	150 188
1707002	Bidrag till kulturmiljövård	90 000	68 964
1709002	Stöd till trossamfund	46 000	16 833
1712002	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	239 000	212 000
1713002	Bidrag till allmänna samlingslokaler	44 000	34 213
1713003	Bidrag för kvinnors organisering	29 000	24 121
1713005	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	15 000
1713006	Insatser för den ideella sektorn	37 800	37 338
1714002	Bidrag till tolkutbildning	110 000	80 672
Totalt UO 17		1 115 800	806 938
UO 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik			
1801002	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	43 000	10 620
1801007	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	400 000	212 557
1801009	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	3 000 000	1 992 829
Totalt UO 18		3 443 000	2 216 006
UO 19 Regional tillväxt			
1901001	Regionala tillväxtåtgärder	2 950 000	2 345 977
1901003	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	4 200 000	4 078 289
Totalt UO 19		7 150 000	6 424 266
UO 20 Allmän miljö- och naturvård			
2001002	Miljöövervakning m.m.	100 000	82 707
2001003	Åtgärder för värdefull natur	350 000	278 493
2001004	Sanering och återställning av förorenade områden	1 450 000	1 096 798
2001005	Miljöforskning	102 000	100 542
2001011	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	300 000	213 910
2001013	Internationellt miljösamarbete	12 000	1 405
2001015	Skydd av värdefull natur	42 000	15 304
2001017	Klimatinvesteringar	1 550 000	1 268 327
2001018	Elbusspremie	40 000	0
2002002	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	1 900 000	1 236 769
Totalt UO 20		5 846 000	4 294 255

UO 21 Energi			
	2101002 Insatser för energieffektivisering	160 000	34 831
	2101003 Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft	10 000	190
	2101004 Energiforskning	3 500 000	2 075 343
	2101006 Planeringsstöd för vindkraft	20 000	8 580
	2101008 Energiteknik	50 000	11 600
	2101009 Elberedskap	330 000	127 759
	2101010 Avgifter till Internationella organisationer	36 000	374
	2101011 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	25 000	9 362
Totalt UO 21		4 131 000	2 268 039
<hr/>			
UO 22 Kommunikationer			
	2201001 Utveckling av statens transportinfrastruktur	96 180 000	80 205 639
	2201002 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	27 160 000	21 355 000
	2201007 Trafikavtal	6 000 000	5 483 300
	2201011 Trängselskatt i Stockholm	32 000 000	18 496 900
	2201014 Trängselskatt i Göteborg	7 100 000	3 851 300
	2202002 Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	200 000	176 602
	2202003 Grundläggande betaltjänster	36 000	31 269
	2202005 Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	245 000	229 926
Totalt UO 22		168 921 000	129 829 936
<hr/>			
UO 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel			
	2301002 Insatser för skogsbruket	120 000	29 478
	2301011 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	107 000	77 315
	2301012 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	145 600	79 945
	2301013 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	733 400	302 824
	2301015 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	256 000	233 000
	2301017 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	12 524 000	2 976 756
	2301018 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	9 093 000	2 320 553
	2301019 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	150 000	150 000
	2301024 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 400 000	948 521
Totalt UO 23		24 529 000	7 118 392
<hr/>			
UO 24 Näringsliv			
	2401002 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 300 000	2 278 430
	2401005 Näringslivsutveckling	701 000	493 160
	2401009 Geovetenskaplig forskning	5 000	4 169
Totalt UO 24		3 006 000	2 775 759
Totalt alla UO		454 304 900	363 272 436

Bilaga 4

Realekonomisk fördelning av statens budget 2013-2017

Bilaga 4

Realekonomisk fördelning av statens budget

Tabell 1 Realekonomisk fördelning av statens budget 2013-2017

Miljoner kronor

Realekonomisk art	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Förändring 2016-2017	Procentuell förändring 2016-2017
Transfereringar	647 413	622 906	605 756	581 692	562 373	24 507	3,9
<i>varav till</i>							
Hushållssektorn	303 393	303 305	304 050	300 641	296 268	89	0,0
Kommunala sektorn	209 536	183 851	164 760	148 986	140 851	25 685	14,0
Företagssektorn	47 135	45 151	34 036	36 981	35 942	1 984	4,4
Ålderspensionssystemet	23 602	24 718	22 459	21 399	19 788	-1 115	-4,5
Statliga ideella organisationer	5 187	4 375	4 583	4 408	4 032	812	18,6
Internationell verksamhet	58 560	61 507	75 869	69 277	65 490	-2 948	-4,8
varav till EU-institutioner	24 224	30 350	44 232	41 553	37 412	-6 125	-20,2
Konsumtionsutgifter	238 808	233 970	221 450	214 320	208 448	4 838	2,1
<i>varav</i>							
Löner inklusive sociala avgifter	135 387	128 529	122 043	119 927	115 936	6 857	5,3
Omkostnader för konsumtion	69 978	69 657	67 164	64 193	63 536	321	0,5
Lokaler	18 083	17 995	17 436	18 724	17 337	88	0,5
Sociala naturaförmåner	15 361	17 789	14 807	11 477	11 639	-2 429	-13,7
Investeringsverksamhet	32 021	30 456	28 766	28 978	25 150	1 565	5,1
Räntor	11 417	2 856	23 294	5 589	23 352	8 561	299,7
<i>varav</i>							
Räntor på statsskulden	10 504	1 668	21 797	3 200	16 694	8 836	529,8
Finansiella transaktioner	11 090	10 651	10 079	10 293	8 066	439	4,1
Summa utgiftsområden	940 749	900 839	889 345	840 872	827 388	39 910	4,4

Tabell 2 Utgiftsområden inom statens budget realekonomiskt fördelade för 2017

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Trans-fereringar	Konsumtions-utgifter	Investerings-verksamhet	Räntor	Finansiella transaktioner	Total
1 Rikets styrelse	1 411	11 491	75	0	347	13 324
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	12 657	2 285	6	0	314	15 262
3 Skatt, tull och exekution	32	10 506	48	-1	428	11 011
4 Rättsväsendet	115	42 234	308	12	1 396	44 064
5 Internationell samverkan	1 638	311	1	0	3	1 953
6 Försvar och samhällets krisberedskap	1 051	41 027	7 137	18	1 151	50 383
7 Internationellt bistånd	34 149	2 469	4	1	85	36 707
8 Migration	28 790	10 943	41	4	256	40 034
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	58 679	8 638	25	1	67	67 411
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	92 480	8 634	6	-6	754	101 868
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 112	509	3	-1	33	34 658
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	88 660			0	0	88 660
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	21 516	2 185	0	0	229	23 931
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	56 097	15 230	38	1	193	71 559
15 Studiestöd	17 175	856	0	356	1 283	19 671
16 Utbildning och universitetsforskning	25 364	43 906	277	65	1 487	71 098
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	11 910	2 458	20	0	87	14 475
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	2 638	1 063	5	0	96	3 803
19 Regional tillväxt	2 334	108	0	-1	366	2 808
20 Allmän miljö- och naturvård	2 476	4 828	422	0	54	7 780
21 Energi	1 592	1 308	9	0	83	2 992
22 Kommunikationer	5 753	21 357	23 569	459	2 157	53 296
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	12 932	4 149	20	3	121	17 225
24 Näringsliv	4 060	2 312	7	0	37	6 416
25 Allmänna bidrag till kommuner	105 565	1				105 566
26 Statsskuldsräntor m.m.				10 504	64	10 569
27 Avgiften till Europeiska unionen	24 224					24 224
Summa	647 413	238 808	32 021	11 417	11 090	940 749

Tabell 3 Transfereringar till hushåll 2013-2017

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Förändring 2016-2017	Procentuell förändring 2016-2017
2	1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	12 641	12 473	12 128	11 835	11 340	168	1,3
7	1:1	Biståndsverksamhet	4 106	3 823	3 266	3 703	3 338	283	7,4
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	27 930	26 344	29 784	28 589	27 107	1 586	6,0
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	34 258	35 912	33 781	29 573	25 914	-1 654	-4,6
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	41 744	43 002	44 436	45 069	46 279	-1 258	-2,9
11	1:1	Garantipension till ålderspension	13 339	14 112	15 761	16 539	16 751	-773	-5,5
11	1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	11 499	11 920	12 427	13 035	13 883	-421	-3,5
11	1:3	Bostadstillägg till pensionärer	8 265	8 466	8 589	8 493	8 182	-201	-2,4
12	1:1	Barnbidrag	27 287	26 349	25 764	25 220	24 723	938	3,6
12	1:2	Föräldraförsäkring	38 724	37 299	35 699	34 712	33 960	1 425	3,8
12	1:6	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	3 627	3 473	3 285	3 061	2 920	154	4,4
12	1:8	Bostadsbidrag	4 664	4 662	4 940	4 958	4 533	2	0,0
13	1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	5 355	4 226	3 687	2 685	1 668	1 129	26,7
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	24 819	26 198	26 945	28 202	30 653	-1 380	-5,3
15	1:2	Studiemedel	10 688	10 559	10 748	10 993	10 742	129	1,2
17	14:1	Bidrag till folkbildningen	3 849	3 810	3 626	3 624	3 546	40	1,0
		Övriga anslag	30 598	30 677	29 184	30 348	30 728	-79	-0,3
		Totalt	303 393	303 305	304 050	300 641	296 268	89	0,0

Tabell 4 Transfereringar till kommuner 2013-2017

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Förändring 2016-2017	Procentuell förändring 2016-2017
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	26 178	23 635	6 423	3 818	3 036	2 543	10,8
9	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	25 606	22 071	24 469	21 546	20 825	3 535	16,0
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	2 717	3 368	1 127	1 499	1 404	-651	-19,3
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	-4 620	-4 832	-4 894	-4 795	-4 652	212	-4,4
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	1 983	2 022	971	1 166	990	-39	-1,9
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	15 166	12 013	8 963	6 968	5 539	3 153	26,2
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	1 845	949	837	817	794	896	94,4
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 245	1 094	1 802	1 158	541	1 151	105,3
16	1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	4 379	4 485	3 902	3 688	3 669	-106	-2,4
16	1:16	Fler anställda i lågstadiet	2 103	1 200				903	75,2
16	1:19	Bidrag till lärarlöner	3 410	2 191				1 219	55,7
18	1:8	Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande	1 800	1 849				-49	-2,7
25	1:1	Kommunalekonomisk utjämning	94 657	89 680	87 723	90 128	85 603	4 977	5,5
25	1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	3 902	3 664	3 646	3 465	3 306	238	6,5
25	1:4	Stöd med anledning av flyktingsituationen	7 000					7 000	
25	1:5 (2015)	Tillfälligt stöd till kommuner och landsting			9 800				
		Övriga anslag	21 165	20 461	19 992	19 528	19 795	704	3,4
		Totalt	209 536	183 851	164 760	148 986	140 851	25 685	14,0

Tabell 5 Transfereringar till företag 2013-2017

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Förändring 2016-2017	Procentuell förändring 2016-2017
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	890	799				90	11,3
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	2 075	2 601	3 064	2 885	2 275	-525	-20,2
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	12 434	12 282	12 145	12 203	11 702	152	1,2
14	1:12	Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	5 152	5 395				-243	-4,5
16	1:14	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	1 083	1 010	950	849	794	73	7,2
18	1:9	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	435					435	
22	1:15	Sjöfartsstöd	1 482	1 486				-4	-0,3
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	7 279	6 448	5 606	6 149	5 916	831	12,9
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 053	2 630	1 679	2 953	3 093	423	16,1
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 845	1 511	1 362	2 243	2 309	334	22,1
24	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	1 629	1 378	1 236	1 164	1 072	251	18,2
		Övriga anslag	9 779	9 610	7 993	8 535	8 782	169	1,8
		Totalt	47 135	45 151	34 036	36 981	35 942	1 984	4,4

Tabell 6 Lön inkl. sociala avgifter 2013-2017

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Förändring 2016-2017	Procentuell förändring 2016-2017
1	4:1	Regeringskansliet m.m.	4 819	4 550	4 286	4 460	4 137	270	5,9
3	1:1	Skatteverket	5 823	5 720	5 699	5 538	5 451	103	1,8
4	1:1	Polismyndigheten	16 700	15 910	15 283	15 374	14 989	790	5,0
4	1:5	Sveriges Domstolar	4 072	3 954	3 834	3 725	3 580	118	3,0
4	1:6	Kriminalvården	5 467	5 209	4 918	4 792	4 590	258	5,0
6	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	13 168	12 644	12 004	11 697	11 375	525	4,2
8	1:1	Migrationsverket	4 074	3 957	3 019	2 306	2 005	116	2,9
10	2:1	Försäkringskassan	6 154	5 994	5 592	5 588	5 411	160	2,7
14	1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	6 429	6 220	5 661	5 265	5 362	209	3,4
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	857	170	250	458	322	687	405,3
16	1:1	Statens skolverk	444	259	219	198	165	185	71,4
16	2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 438	1 235	1 288	1 187	1 167	203	16,4
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	1 501	1 267	1 173	1 034		234	18,4
24	1:21	Patent- och registreringsverket	200					200	
		Övriga anslag	64 241	61 440	58 816	58 303	57 381	2 800	4,6
		Totalt	135 387	128 529	122 043	119 927	115 936	6 857	5,3

Tabell 7 Transfereringar per utgiftsområde 2013-2017

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Förändring 2016-2017	Procentuell förändring 2016-2017
1 Rikets styrelse	1 411	1 337	1 274	1 665	1 273	74	5,5
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	12 657	12 487	12 145	11 847	11 354	170	1,4
3 Skatt, tull och exekution	32	47	55	53	88	-16	-33,0
4 Rättsväsendet	115	182	198	226	252	-67	-36,9
5 Internationell samverkan	1 638	1 748	1 623	1 359	1 496	-110	-6,3
6 Försvar och samhällets krisberedskap	1 051	910	967	1 110	1 062	141	15,5
7 Internationellt bistånd	34 149	29 081	29 931	28 649	28 474	5 067	17,4
8 Migration	28 790	26 398	8 497	5 298	4 260	2 392	9,1
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	58 679	55 035	57 176	53 915	51 770	3 644	6,6
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	92 480	96 454	93 792	90 252	87 729	-3 974	-4,1
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 112	35 393	37 581	38 791	39 475	-1 280	-3,6
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	88 660	86 106	82 930	80 809	78 533	2 554	3,0
13 Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering	21 516	16 996	13 131	10 214	7 583	4 521	26,6
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	56 097	58 231	52 025	54 542	56 298	-2 134	-3,7
15 Studiestöd	17 175	16 833	16 413	16 558	16 419	343	2,0
16 Utbildning och universitetsforskning	25 364	21 619	18 998	15 978	15 115	3 745	17,3
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	11 910	11 574	11 109	10 709	10 651	336	2,9
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	2 638	2 032	73	94	54	607	29,9
19 Regional tillväxt	2 334	2 453	2 075	2 643	3 029	-119	-4,8
20 Allmän miljö- och naturvård	2 476	2 195	1 806	1 125	999	281	12,8
21 Energi	1 592	1 512	1 218	1 410	1 434	80	5,3
22 Kommunikationer	5 753	5 452	3 755	3 818	3 407	302	5,5
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	12 932	11 382	9 340	12 096	11 993	1 550	13,6
24 Näringsliv	4 060	3 751	3 377	3 366	3 296	309	8,2
25 Allmänna bidrag till kommuner	105 565	93 350	102 037	93 599	88 915	12 216	13,1
26 Statsskuldräntor m.m.		0		10	3	0	
27 Avgiften till Europeiska unionen	24 224	30 350	44 232	41 553	37 412	-6 125	-20,2
Summa utgiftsområden	647 413	622 906	605 756	581 692	562 373	24 507	3,9

Tabell 8 Konsumtion per utgiftsområde 2013-2017

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Förändring 2016-2017	Procentuell förändring 2016-2017
1 Rikets styrelse	11 491	10 966	10 639	10 879	10 186	525	4,8
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	2 285	2 242	2 210	2 173	2 102	42	1,9
3 Skatt, tull och exekution	10 506	10 348	10 247	9 847	9 812	158	1,5
4 Rättsväsendet	42 234	40 294	38 556	38 065	37 191	1 940	4,8
5 Internationell samverkan	311	317	305	298	323	-6	-1,9
6 Försvar och samhällets krisberedskap	41 027	39 837	37 765	37 074	35 758	1 189	3,0
7 Internationellt bistånd	2 469	2 339	2 273	2 345	2 278	130	5,5
8 Migration	10 943	14 571	10 029	7 072	5 466	-3 629	-24,9
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	8 638	8 238	7 710	7 546	7 135	400	4,9
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	8 634	8 509	8 162	8 130	8 012	125	1,5
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	509	506	532	501	490	3	0,7
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn						0	
13 Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering	2 185	1 994	2 033	1 838	1 144	191	9,6
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	15 230	14 054	12 672	12 136	13 204	1 176	8,4
15 Studiestöd	856	789	740	689	680	66	8,4
16 Utbildning och universitetsforskning	43 906	42 416	41 358	40 792	39 501	1 490	3,5
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	2 458	2 384	2 215	2 147	2 096	75	3,1
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1 063	989	960	947	906	74	7,5
19 Regional tillväxt	108	134	143	221	216	-26	-19,1
20 Allmän miljö- och naturvård	4 828	4 749	3 895	3 711	3 615	79	1,7
21 Energi	1 308	1 143	1 004	1 223	1 071	164	14,4
22 Kommunikationer	21 357	20 797	22 004	20 651	21 585	560	2,7
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	4 149	4 240	3 926	4 003	3 760	-90	-2,1
24 Näringsliv	2 312	2 112	2 069	2 033	1 916	200	9,5
25 Allmänna bidrag till kommuner	1					1	
26 Statsskuldsräntor m.m.							
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden	238 808	233 970	221 450	214 320	208 448	4 838	2,1

Tabell 9 Investeringar per utgiftsområde 2013-2017

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Förändring 2016-2017	Procentuell förändring 2016-2017
1 Rikets styrelse	75	32	30	23	11	43	132,9
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	6	11	8	8	4	-5	-45,8
3 Skatt, tull och exekution	48	24	30	29	21	24	96,7
4 Rättsväsendet	308	400	266	223	278	-92	-23,1
5 Internationell samverkan	1	1	2	1	1	0	1,8
6 Försvar och samhällets krisberedskap	7 137	7 269	8 285	8 594	7 207	-132	-1,8
7 Internationellt bistånd	4	4	1	2	4	-1	-17,0
8 Migration	41	76	58	35	20	-35	-46,1
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	25	12	15	24	18	13	101,7
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	6	8	13	16	17	-2	-26,8
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	3	2	3	3	4	1	27,6
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn						0	
13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering	0	0	0	0	0	0	-20,5
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	38	45	46	30	29	-7	-14,8
15 Studiestöd	0	0	1	2	0	0	18,8
16 Utbildning och universitetsforskning	277	282	421	315	257	-5	-1,8
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	20	20	20	25	26	0	-1,6
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5	8	9	8	11	-2	-31,0
19 Regional tillväxt	0	0	1	1	0	0	6,3
20 Allmän miljö- och naturvård	422	395	177	184	798	26	6,6
21 Energi	9	6	4	10	25	2	33,4
22 Kommunikationer	23 569	21 835	19 349	19 404	16 389	1 734	7,9
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	20	16	18	22	19	4	21,9
24 Näringsliv	7	6	10	18	9	1	18,4
25 Allmänna bidrag till kommuner							
26 Statsskuldsräntor m.m.							
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden	32 021	30 456	28 766	28 978	25 150	1 565	5,1

Tabell 10 Ränta och Övrigt finansiellt per utgiftsområde 2013-2017

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Förändring 2016-2017	Procentuell förändring 2016-2017
1 Rikets styrelse	347	337	338	335	352	11	3,2
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	314	294	79	94	2 592	20	6,7
3 Skatt, tull och exekution	426	420	422	454	467	6	1,4
4 Rättsväsendet	1 408	1 413	1 409	1 680	1 577	-5	-0,3
5 Internationell samverkan	3	4	4	5	6	-1	-33,2
6 Försvar och samhällets krisberedskap	1 169	1 350	1 253	1 200	1 383	-181	-13,4
7 Internationellt bistånd	85	546	7	31	18	-460	-84,4
8 Migration	260	206	142	145	124	53	25,9
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	69	86	78	103	72	-17	-19,9
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	749	643	636	638	637	106	16,5
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	33	27	20	18	17	6	20,6
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	0	0	0	0	0	0	112,2
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	229	210	198	172	108	19	9,3
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	194	201	227	192	190	-7	-3,6
15 Studiestöd	1 639	1 864	2 063	2 705	3 468	-224	-12,0
16 Utbildning och universitetsforskning	1 551	1 709	2 024	2 178	1 466	-158	-9,2
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	87	93	92	102	103	-6	-6,8
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	96	30	29	27	29	65	214,3
19 Regional tillväxt	365	27	24	14	25	339	1 276,4
20 Allmän miljö- och naturvård	54	-41	61	65	-605	95	-233,4
21 Energi	83	59	65	215	84	24	40,3
22 Kommunikationer	2 616	2 003	2 134	2 089	2 274	613	30,6
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	124	261	114	82	235	-137	-52,4
24 Näringsliv	37	22	19	22	26	14	65,0
25 Allmänna bidrag till kommuner							
26 Statsskuldräntor m.m.	10 569	1 743	21 936	3 315	16 771	8 826	506,4
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden	22 507	13 507	33 373	15 882	31 418	9 000	66,6

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.